

Yeni demokrasi

Mart 1991 Sayı: 34 Yıl: 4

Aylık Siyasi Dergi

Fiyatı: 5000 TL (KDV Dahil)

Emperyalizm;

DÖKTÜĞÜ KANDA BOĞULACAKTIR!

İŞKENCE DEVLETİN POLİTİKASIDIR

Karanlığın şekilsiz yaratıkları, insan soyunun iğrenç düşmanları insanlığın yarattığı en güzel erdemlere karşı suç işlemeye devam ediyor. Çile çeken halkın mutluluğu ve refahı için çalışan 10 insan: Evet tam ON İNSAN daha faşizmin ve onun şekilsiz yaratıkları işkenceciler tarafından katledildiler. 10 insanın işkence altındaki çıplığı, göğüs kafesinden fırlayan yüreği, büyük ve nihayi hesaplaşmanın isyanı olarak soğuk ve karanlık hücre duvarlarına gömüldü. Evlatlarının nefesinin tüketildiği an, endişe ve beklenti içinde yatağına uzanarak uyuklayan, anne ve babalar, bedenlerinden koparılıp götürülen can acısıyla yataklarından fırladılar. Ölüm tebliğleri on anne, on baba ve onlarca kardeş, eş-dost yüreğini derin bir hüzne boğdu. Sevgilerin en güzel duygu ve beklentileri en doyulmaz varlıkları katledildi. Anaların göz yaşlarına, kahredici ağıt ve isyanlarına şahitlik yapan karakol kapıları, hastahaneler ve mezar taşları yüzlerce yoldaşın intikan yeminlerinede şahitlik yaptı. Ve ölüm sadece işkence de "ölüler" olarak da belgelemedi. İstanbul sokaklarını kanlarıyla sulayan TİKKO gerillaları da yaraları üzerinde katmerleştirilen acının dayanılmaz "tadına" ulaştırıldılar. MLSPB Militanı olarak 1980'de jandarmayla girdiği silahlı çatışmada yaralı olarak yakalanıp 7 yıl Cezaevinde yatan Haydar DOĞAN 1991, ilk yarısında TİKKO'nun bir gerilası olarak Ulaş BARDAKÇI'nın katillerinden habip gürü cezalandırma sonrasında şehit düştü.

TKP-ML TİKKO'nun ve Devrimci-Sol'un işkencecilere karşı sürdürdükleri cezalandırma kampanyası hız kazanırken; Devletten, içişleri

bakanı A.Kadir Aksu'nun imzasıyla açık çek alan işkenceciler yeni katliamlar yapmaya hız verdi *Birtan Altınbaş, Ali Raza Aydoğan, Yakup Aktaş, Tevfik Temur, Haydar Arman ve en son olarak İmran Aydın* siyasi "zanlı" olarak götürdükleri Siyasi şubede; *İbrahim Ateş, İhsan Başbuğu Kasım Araş ve İdris Can'da* çeşitli karakollarda ölü olarak ailelerine teslim edildiler.

Birtan Altınbaş

A. Rıza Aydoğan

İmran Aydın

için bir kabus olmaktan çıkabilir. Ya kölece yaşamak ya da insanca, geleceğinden emin ve mutlu yaşamak için savaşmak! Üçüncü bir yolu yoktur yaşamanın!

Bazı Millevtvekillerince Meclise Soru Önergesi olarak yansıyan polisteki ölümler, Devletin içişleri bakanı Aksu'nun "Bunlar Yasadışı Örgüt elemanlarıdır" cevabıyla birkez daha işkence-nin ve işkenceyle insanları, devrimcileri katletmenin bizzat devlet politikası olduğu belgelenmiş oldu: Yani bu düzenin değiştirilmesinden yana olmak ve bunun için mücadele etmek, işkence, öldürülmenin, sokakta kurşunlamanın makul gerekçesidir! İşkencehanelerde ölü olarak "dışarı çıkan" ON ÖLÜ birşeye daha tartışmasız kanıtlık yaptı: Faşizm devrimci zoru sadece gerekli değil, tamamıyla kaçınılmaz kılıyor. Faşizmin "kambur", "kel", "atom", "panzer", "kemik kıran", "taşak sıkın" vb. lakaplarıyla kamufle ettiği, her ölümden sonra ödüllendirildiği insanlık düşmanı cellatlarını ancak halkın adaleti yargılayabilir. Ve faşist devlet, kararlı ve örgütlü bir savaşımı yüz yüze gelmediği, bütün iğrençlikleriyle birlikte yerlebir edilmediği müddetçe, hiç bir anne ve hiç bir baba, ne çocuklarının geleceğinden emin olabilir nede sonsuz yürek acıları onun için bir kabus olmaktan çıkabilir. Ya kölece yaşamak ya da insanca, geleceğinden emin ve mutlu yaşamak için savaşmak! Üçüncü bir yolu yoktur yaşamanın!

yeni demokrasi

UMUT YAYIMCILIK

ve Basım Sanayi Limited Şirketi
Adına Sahibi
Feyzullah KOCA
Genel Müdür
M.Ali ESER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Tuncer DİLAVEROĞLU

Yönetim Yeri:

Piyerloti Cad. Ortaklar İş Hanı
No: 33-35/37
Çemberlitaş-İstanbul
Tel: 516 60 20 - 528 09 33

BÜROLAR VE TEMSİLCİLER

- * Ankara A.Ekber Kaypakkaya
Necatibey Cad. No: 80/12
Maltepe Tel: 230 63 27
- * İzmir Ali Haydar Umud
Kestelli Cad. 2. Kestelli Sok
No: 49-202
- * Kartal İrfani Yıldız
- * Bursa Ali Rıza Altun
- * Kars Şah İsmail İtik
- * Kayseri İlhan Arslan
- * Sivas Murat Kaymak
- * Samsun Fikret Karavaz

* AVRUPA TEMSİLCİLİĞİ

- * Almanya
Turiner Str. 7 5000 Köln 1
- * Avustralya
77/1 Rawson St, Auburn 2144
Sydney
- * Avusturya
Münzwardengasse 5/9
1060 Wien
- * Fransa
17. Rue De-L'echoier
75010 Paris
- * Hollanda
Shijker Sraat 203
6828 DD Arnheim
- * İsviçre
Herrengarweg 19
4054 Bassel

ABONE KOŞULLARI

6 aylık 30.000 TL. 30 DM-15 \$
1 yıllık 60.000 TL. 60 DM-30 \$
Yurtiçi Hesap No:
Umud Yayımcılık
ve Basım San. Ltd. Şti.
Akbank Bahçelievler İst. Şb.
Hesap No: 6720-7 DHN
Yurtdışı Hesap No:
Umud Yayımcılık
ve Basım San. Ltd. Şti.
Akbank Bahçelievler İst. Şb.
Hesabı No: 6764-5
Dizgi: Rosa Ajans
Baskı: Serler Matbaacılık
Dağıtım: Hür Basım-Dağıtım

SUNU

Yüklü bir gündemle yine sizinleyiz. Sizlere dört ay sonra sunabildiğimiz 33. sayımız savcı ve hakimleri şaşkına çevirmiş olmalı ki dergimiz dokuz yazıdan toplatıldı. Dergimizde görülen her Kürt sözcüğüne bir top- l atma kararı verildi. 141-142. maddelerin kaldırılması ve Kürtçenin "serbest" bırakılması demagojileri yanında ne güzel bir görüntü ortaya çıkıyor. Bir yandan mahkemelerde ki 142/3 madde kapsamına giren ulusal sorun kapsamlı davalara hız veriliyor, yazar ve yazı işleri müdürleri, on yıllarca hapis ve milyonlarca lira para cezasına çarptırılıyor; sosyalist ve devrimci basın (bazıları otosansür uygulamasına rağmen) ulusal sorun ve "Kürt", "Kürdistan" kelimelerinden dolayı toplatılıyor, davalar açılıyor. Öte yandan da "141, 142. maddeleri kaldıracağız", "Kürtçe serbest olacak" gibi demogojilerle gündem belirlenmeye çalışılıyor.

Bu ayda dergimizin içeriği yüklü ancak aylık olmamız ve yedi- sekiz gün süren baskı aşamamız nedeniyle günceli yakalamamız olanaksızlaşıyor.. Bu konuda okuyucularımızın bizi bağışlamasını istiyoruz. Amerikan Emperyalizmi Ortadoğu'da Irak'tı haritadan silmeye çalışırken Rus Sosyal Emperyalizmi de bu kargaşayı fırsat bilerek Letonya, Litvanya ve Estonya'daki ulusal mücadeleyi şiddetle bastırmaya devam etti.

Derviş Meletoğlu Körfez savaşını irdelerken Efendi Yıldız "Sovyetler" Birliğindeki ulusal sorunu inceliyor. Hemen belirtelim Efendi Yıldız'ın yazısı Mart 1990'da yazılmıştır. Fakat postadaki kaybolmalar sonucu elimize ancak ulaştı. Güncelliğini kaybetmediğini göreceksiniz. 17 ülkenin komünist parti ve örgütlerinden oluşan ve Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini kararlılıkla savunan Devrimci Enternasyonalist Hareket(DEH)'in Körfez Savaşı ile ilgili bildiri Ortadoğu ve Arap Halklarına Devrim ve Sosyalizm mesajları taşıyor.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla bu ay gündemimizde Kadın Sorunu Üzerine kadın ve erkek bakış açısıyla iki yazımız var. Ancak kadın sorunu üzerine inceleme ve değerlendirmelere ilerideki sayılarımızda daha detaylı ve geniş yer vermek amacındayız. Çünkü kadın sorunu özünde insan sorunudur ve kadın sorununun çözümünün nüvelerini bugünden atmayı başaramazsak yarı-feodal toplum yapısı ve islami geleneğin özellikle bu noktadaki olumsuzluğu devrim görevimize önemli bir engel oluşturmaya devam edecek.

İşçi Köylü Kurtuluşu Dergisinden aldığımız yazıların; okurlarımızın büyük bir çoğunluğunun ilgisini çekeceğini düşünüyoruz.

Geçen sayı başladığımız İşyeri Komiteleri ve Konseyler bu sayıda son bulurken sendikal mücadeleye ilişkin bir diğer yazı daha sunuyoruz. Sınıfın mücadelesi, içinde yer aldığı örgütlenmelerin niteliği ile yakından ilişkilidir. Görev proletarya partisinde örgütlenip tüm halka önderlik ederek devrimi gerçekleştirmek oradan sosyalizme ve altınçağa yürümektir.

Dergimizi sizlere her ayın başında ve düzenli ulaştırmak istiyoruz. Ancak başta maddi ve teknik koşullar olmak üzere bunu gerçekleştiremiyoruz. Bu zorlukları aşmak, sizlere düzenli ve doyurucu bir dergi sunmak için her konudaki yardımlarınızı bekliyoruz. Yeni Demokrasi'yi birlikte yaratalım.

Dostlukla.

İÇİNDEKİLER

Başyazı	2
Emperyalizm Döktüğü Kanda Boğulacaktır	4
Devrimci Enternasyonalist Hareketin Bildirisi	11
Cezaevlerinde günlük yaşam nasıl ele alınmalı.....	17
8 Mart'ı Anmak Onu Yaşamla Bütünleştirmek Demektir	18
Kadın Sorunu Bizim De Sorunumuzdur	23
Sus	27
Paris Komünü	29
İşyeri Komiteleri Ve Konseyler	32
Peru da Halk Komitelerinin Doğuşu	37
Sendikalar ve Bugünkü Durumda Sendikal Muhalefet.....	39
Sosyal Emperyalizm'in Yarattığı Ulusal Sorun	43
Komünarların Ayak Sesleri	52
Birlik Üzerine	58

ABD EMPERYALİZMİNE KANLI BİR ZAFER GEREKİYORDU

ABDemperyalizmi, Vietnam halkından yediği tarihi şamarı hiç bir zaman unutamadı. Bu şamar, dünya halklarına büyük bir cesaret verdiği gibi, dünya proletaryasının büyük öğretmenlerinden Başkan Mao'nun da dediği gibi emperyalizmin "kağıttan kaplan" olduğunu kanıtlamıştı. ABD, bu yenilgi psikozu altında uzun süre yaşadı. Beyaz ekranlara çıkardığı sahte "ramboları"nda prestijini kurtaracak yetmedi. Bu nedenle, uzun süredir prestijini kurtarmaya kanlı bir zafere büyük bir gereksinim duyuyordu.

Grenada, Panama işgalleri, Vietnamdan yediği şamarı unutturmaya yetmiyordu. Daha büyük bir savaş gerekliydi. İşte ona bu fırsatı Irak gerici yönetimi hazırladı ve ABD'de bunun peşini bırakmayarak kanlı bir savaşı göze aldı. Ama bu savaşı daha başından kazanacağını biliyordu. Çünkü, Irak'ın gücü ortadaydı. Çok güçlü ve yüksek ateş gücüne sahip, teknolojinin son model ölüm kusan hava ve kara silahlarının yanında. Irak'a karşı uygulanan ambargo sonucunda Irak'ın karşısında olması, hiç bir yerden destek almaması ve Irak halkının'da İran savaşından yorgun düşmesi ve aç susuz olarak savaşı sürdürmeyeceği gerçeği... Bunlar, ABD emperyalizminin hanesine yazılan önemli avantajların başında gelmektedir.

ABD'nin, kara savaşından az önce Rus sosyal-emperyalizminin hazırladığı ve Irak'ında kabul ettiği "Barış Planı"nın kabul etmemesinin arkasındaki gerçeklerden birisi de budur. Tabi bu, sorunun bir yanı.

ABD'nin Irak'a saldırmasının altında yatan, ne Kuveyt'in kurtarılması, ne Saddam'ın devrilmesidir. Bunlar, ABD emperyalizminin esas amacının yanında ikincildir. ABD emperyalizmi, Rus sosyal-emperyalizminin çöküşüne doğru gidişiyse birlikte, dünya halklarının bir numaralı jandarması koltuğuna tek başına oturmak, öte yandan Batı emperyalizminin güçlü ekonomisine karşı dayanmanın ve onlar üzerinde de bir egemenlik kurma, en azından denge tutmak için böyle bir güç gösterisine gereksinimi vardı. Çünkü, Rus sosyal-emperyalizminin çöküş sürecinde olması. Batı ile ABD'yi ister istemez paylaşım pazarlarında karşı karşıya daha sert biçimde getirecektir. Özellikle Alman ve Japon ekonomisinin güçlü gelişimi ABD emperyalizmini korkutan öğelerden birisidir. Diğer yandan, Batı'nın dev sanayisinin motor gücü olan petrol yataklarına egemen olmak, en azından önemli bir etkinlik kurarak, Batı çıkarlarını koruyan bir pozisyona da girerek, üstünlüğünü her alanda göstermek...

Aynı zamanda, dünya halklarına tehdit mesajları göndermekte bunun altında yatıyor. "Uslu durmazsanız boynunuzu koparırım!"

Bu savaş, Irak'ın küçük haydutlarının Kuveyt'i işgal etmesi sonucu gibi gözüksede, ABD'nin Ortadoğu'yu kana bulaması ve Irak halkını katletmesi sadece bu nedenle değildir. Bu savaş, emperyalistler arası çelişkinin ürünüdür. Emperyalistlerin perde arkasındaki çelişkilerinin Ortadoğu'da savaşa dönüşmesinden başka bir şey değil-

dir. Batı'nın bir bütün olarak ABD ve müttefiklerinin saldırılarını desteklemeleri ise, perde arkasını yansıtmayan bir sis perdesinden başka bir şey değil. Savaşın amacını, sadece Irak'ın Kuveyt petrolerinin üstüne konması olarak görülürse, ABD ve diğer emperyalistlerinin çıkar çelişkilerini göremek ya da üstünü örtmekten başka bir anlam taşımaz. Savaş sonrası bu çelişkiler daha da kızışacaktır. Bunun belirtileri bugünden görülmektedir.

ABD'nin, Rus sosyal-emperyalizminin kara savaşından önce hazırladığı ve Irak'ında kabul ettiği "barış planını" kabul etmeyip kara savaşına girmesinin arkasında bunlar yatmaktadır. Çünkü amaç, Kuveyt'i kurtarmak olsaydı, barış planıyla bu gerçekleşecekti. Ama, ABD'ye bu "zafer" yetmedi ve yetmeyecekti. Hem Vietnam yenilgisinin izlerini silmek hem de, diğer emperyalistlere karşı bir zafer kazanmak. Tabii, bu savaş Kuveyt petrolerini geri almak, Irak'ı yerlebir etmek ve onun imarında tekellere yeni iş olanağı yaratmak; Saddam rejimine ayak üptürecek bir teslimiyet anlaşmasına zorlamak; harcadığı patlayıcının, yaktığı benzinin ve işgal ordularına içirdiği suyun bedeline varana dek bütün "masrafların" faturasını Irak halkına çıkarmakla sonuçlandırılacaktır. İşte ABD ve müttefiklerinin kazanmakta kararlı olduğu "zafer" budur.

Emperyalistler, Irak'a karşı giriştiği saldırılarla, yeni bir yoğun silahlanmada gündeme getirdiler. Her ne kadar; "silahsızlanma" vb. gibi zirvalıkları ortaya atsalarda, bu savaşla, son model silahlarını deneme fırsatı buldukları gibi, şimdi geri ülkelerin yoğun olarak silahlandırılması da gündeme gelmiştir. "Savunma" adı altında emperyalist silah tekellerin satışları daha da artacak ve şimdiye kadar görülmemiş bir silah yığınağı oluşacaktır. Savaşın emperyalist silah tekellerine bir yararı da bu olmuştur. Bu nedenle, kara savaşına girmeyi zorlayan bir neden de budur. Şimdiye kadar denenmemiş silahların denenmesi ve geri ülkelerin yeni silah alımlarının önünün açılması...

ABD emperyalizmi ve müttefikleri, kamuoyunda kendi canavarlıklarını gizlemek için yoğun bir propagandaya giriştiler ve basın-yayın organlarıyla dünya kamuoyunu etkilemeyi başardılar.

Dünya Saddam'ın "gaddarlığı", "canavarlığı" ile yatıp uyanıyor. Dünya kamuoyu önünde Saddam tipinde öyle bir canavar yaratıldı ki, bugüne kadar yeryüzüne gelmiş eşi ve benzeri olmayan bir "insanlık" ve "barış" düşmanı. Bu nedenle de emperyalizm insanların önüne şunu koydu: "Ne pahasına olursa olsun bu canavarı yok etmeliyiz." Bütün burjuva boyalı basından tutun da görsel yayınlara kadar tümü bu temayı işliyor. Ve dikkatler, emperyalizmin saldırganlığından kan emiciliğinden, savaşların kaynağı oluşundan kaçırılıyor; barışın ve dünya halklarının esas düşmanı emperyalizm böylece temize çıkarılmaya, "barış" yanlısı gösterilmeye, kötülöklere karşı savaşan "rambo" olarak kahramanlaştırılmaya çalışılıyor.

Bütün burjuva boyalı basını ve televizyon-radyo istasyonları tek elden yönetiliyor. Haber kaynakları ABD ve müttefiki tüm gerici güçlerin verdiği bilgi dışına bir santim olsun çıkmıyor.

Emperyalizmin, Irak'a karşı kanlı bir savaş sürdürmesi, tamda "barış" havasını dünyaya yaydıkları bir ortamda gerçekleştirmesi de ilginçtir. "Barış"çılıkları o denli çığ ki, Irak'ta ölen binlerce insan onların bu sahtekarlıklarının kurbanı oldular. Dünya halkları, ABD ve buna destek veren tüm emperyalistlerin "barışçı" gösterilerine inanmayacaktır. onlara gerçek yenilgiyi Irak gerici yönetimi değil, Vietnamda olduğu gibi kendi kurtuluşlarını gerçekleştirmek isteyen, emperyalizmi dünyadan temizlemek isteyen halklar olacaktır. Bu nedenle Kuveyt bir Vietnam olmayacaktır.

Yeni Vietnamlar, gelecekte daha çok görülecek, emperyalizme hak ettiği ceza verilecektir. Bunun içinde, her ülkenin proleteriyası ve halkları kendi gerici yönetimlerini devrerek emperyalizmi parça parça yıkacaktır.

EMPERYALİZM DÖKTÜĞÜ KANDA BOĞULACAKTIR!

Derviş MELETOĞLU

Burjuva sözcülerinin, kendi düzenlerinin (sistemlerinin) rakipsiz, tek alternatif olduğunu çok emin ve hareketli biçimde ilan ettikleri son derece özgün pratiklerden geçiyoruz. Sosyal-emperyalist Rusya ve yedeğindeki rejimlerin çöküşünün, sosyalizmin hanesine yenilgi ve iflas olarak yazılmasıyla hızlanan propaganda, aynı zamanda, emperyalizmin dünya halklarına yönelik, yeni bir saldırı örgütlemekte olduğunu da sinyallerini veriyor.

Dünya hakimi, kimliğine sahip olma övüncündekilerin ağzından duyulan "özgürlük, barış ve hukuk", insanlığa ait her değere düşman olanların yüzlerini perdelemekte kullandıkları üç sözcük oldu. 20. yüzyılın sonuna geldiğimizde dünyada her bakımdan durum, emek sermaye kavgasındaki her iki cephenin hızlı bir devrimin içinde bulunduğunu gösteriyor. İnsanlığın yaşam sürecinin ça-

ğımızdaki olgularla biçimlendirdiği bugünkü koşullar; emperyalizm ile dünya halkları arasındaki emperyalistlerin kendi aralarındaki mücadelenin kazandığı yeni boyutları göstermemektedir. Dünyadaki tüm gelişmelere bu objektifin içinden yaklaşmak gerekiyor.

Sosyalizm efsanesinin bittiği, sınıf mücadelesinin söndüğü, dolayısıyla ayakta kalanın mevcut egemen düzen ve insanlığın son durağının da bugünkü emperyalist kapitalist sistem olduğu yollu karşı-devrimci propagandanın, 1980'li yılların ikinci yarısından itibaren üst düzeyde pompalandığı dünyamızda; ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları bütün hızıyla sürmektedir. Dünya halkları sömürüye, zulme, sınıfsal ve ulusal, her türlü baskıya karşı koymaktan geri durmuyorlar. Uluslararası Komünist Hareketin dünya halklarının savaşımına önderlikte, bulunduğu yerin bugün için fonksiyonel değeri düşüksede bu durum yalnızca dünyanın sosyalizm

ve komünizme doğru aldığı yolun rehberliği düzeyinde çekilen sıkıntıyı ifade ediyor.

SINIF MÜCADELESİ SÖNMEMİŞ, ŞİDDETLENMİŞTİR

Latin Amerika, Afrika ve Asya'nın bir dizi ülkesinde cepheden yürütülen savaş; ayağa kalkan ulusların, halk kitlelerinin yükselttiği mücadele bayrağı: Kuzey Amerika ve Avrupa'da, emperyalist kapitalist metropollerin bağrında yaşanan boğucu krizin yıkıma uğrattığı, ezdiği ve bunalttığı kitlelerin değişik biçimlerde meydana koydukları toplumsal eylemler dizisi... bütün bunları sınıf mücadelenin söndüğü propagandanın koca bir yalan olduğunu gösteriyor. Gerçekte tekelci burjuvazinin saltanat kayığı sallanmaya ve su almaya devam ediyor. Tüm dünya kamuoyu-

nun dikkatlerinin körfezdeki savaşa çevrildiği son bir ay içinde de Somali, Haiti, Güney Afrika, Sudan, Sri Lanka, Afganistan, Kolombiya, Kamboçya ve Türkiyed'de silahlar susmadı. Belçika'lı madenciler; Yunanistan'da öğrenciler ve işçiler; Romanya'da geniş halk kitleleri protesto gösterileri ve direnişler sergilerken; Erşad'ın sonunu hazırlayan Bangladeş olayları; parlamento seçimlerini, hem Noriega hem de ABD yanlısı partileri protesto ederek büyük bir çoğunlukla boykot eden Panama'lılar; Rusların emperyalist ordularına karşı savaşan Ermenistan ve Gürcistan'lılar; tanklara göğüs geren Litvanya ve letonya halkları emperyalist haydutlara karşı direniş cephesine güç verdiler.

Emperyalistler, henüz dünya iktidarı ellerinde bulunduruyorlarsa da yönetmeyi başarabildiklerini söylemek mümkün değildir. Mevcut düzenlerine isyanın hiç durmadan yaşandığı dünya, kaynayan bir kazan olmaya devam ediyor. Bu kazanın ateşi, sönmeyecektir. Söndürmek için yüzyıllardır çaba harcayanların artık eskisi kadar bile etkili olamadıkları görülüyor. Tamda en çok etkili olduklarını düşündükleri günümüzde yeni bir kriz dalgasının sarsıntısını yaşıyorlar.

1970'lerden sonra derinleşerek artan iktisadi kriz, (1973,1979 petrol şokları ile büsbütün azan) tüm kurtulma reçete ve planlarına karşın 1990'lı yıllara kadar turmasını sürdürdü. Kapitalist ekonomiler, dünya pazarında genel olarak inişli-çıkışlı bir grafik çizdilerse de, kimliklerinin giderek daha fazla istikrar taşıdığı, buna bağlı olarak terazinin diğer kefesindekilerin de daha ağır bir hastalık geçirdiğine şahit olundu. Bu panoramada uluslararası pazarların hakimiyeti ve kontrolü için emperyalistler arası mücadele yeni bir evrenin eşğine gelindi. Emperyalist cephedeki kutuplaşma ve kamplaşma da görülenler yakın tarihte önemli benzerlikler arz ediyor.

2. DÜNYA SAVAŞININ KAMPLAŞMASI YENİDEN BELİRİYOR

2. emperyalist paylaşım savaşının galip ve mağupları artık yeni bir yol ayrımına doğru gitmektedir. Sahne-

de, kimliklerinin rol ve saf değişimine rastlanmaktaysa da eski dostlar esas olarak yine birlikte saf tutmaktadır. ABD'nin insiyatifi altında İngiltere ve Fransa eski müttefikliklerini sürdürürken geçmişte güçlü bir sosyalist devlet olan Sovyet Rusya bugün çaptan düşmüş bir sosyal-emperyalist olarak, daha çok Amerikan insiyatifi cephenin kontrolü altında genel anlamda onlara yakın bir politik mevzilenme içerisinde. Eski düşman İtalya ise İspanya vb. ülkeler gibi bu kampa dahil bir tercihe sürüklenmiş bulunuyor.

ABD emperyalizmi, 2. dünya savaşından galip ve en az kayıplı güç olarak çıkmanın avantajını iyi bir biçimde kullanmasını bilerek, kısa-süre içerisinde emperyalist cephedeki insiyatifini pekiştirip dünya çapında etki alanını güçlendirmiş oldu. Marshall planı, Truman doktrini ve Pentagonizm başlıklarıyla bilinen staretjiler; ABD emperyalizminin iktisadi, siyasi ve askeri alanda yaptığı çaplı atılımları ifade ediyor. zira; savaştan tümü çok ağır yaralarla çıkan diğer galip ve mağup ülkeleri daha da geriletterek güçlenen ABD dünyanın başbelası, en kanlı haydutu ve jandarması ünvanlarına sahip süper, bir devlet olarak ulaştığı yeri koruyabilecek ve en büyük korkusu ve esas derdi olan proleter dünya devriminin boğazlanması için, bu yolda karşısına dikilen Sovyetler Birliği ile başa çıkabilmek amacıyla daha ileri hamleler yapmak zorundaydı.

"Sovyetler" yerini emperyalist Rusya'nın alması, ABD'yi dünya devrimine karşı yürüttüğü savaşta daha rahat at oynatar ve daha pervasız kılarken, sosyalist iktisadın güçlü mirasından yararlanıp sosyalist geçmişin ve etiketin büyük prestijinin kullanılan yeni emperyalist Rusya'nın

dünya hegemonyası mücadelesine atılması işini güçleştirmiştir. ABD, zamanla, Dünya çapında karşıdevrim cephesinin batılı kanadının neredeyse tek temsilcisi olarak her yere yumruk sallamakla güçten düşü, yoruldu. ABD'yi IMF, IBRD (Dünya Bankası), Ex-İm Bank gibi kendisine bağlı emperyalist kan bankaları da eski gücüne kavuşturmakta yeterli olamadılar. Dünyanın en çok dış borcu olan ve buna henüz çözüm bulamamış ABD'de ekonomi bugün çok zor durumdadır. Ekonomik durgunluk sürecine girilmiş, cari işlemler açığı büyümüş, işsizlik hızla artmış (yılbaşından beri 235 bin kişi işsiz kaldı) bankaları ard arda iflas bayrağını çekmiş bulunuyor vahimdir. Gelir dağılımında uçurumlaşma derin bir sosyal ve siyasal bunalım yaratmıştır. Suç oranlarının son 50 yılın en üst düzeyine çıktığı ülkede halkın yönetimden duyduğu hoşnutsuzluk sürekli sokağa yansımaktadır. Bush, körfez savaşı esnasında yaptığı basın toplantıları ve kongre konuşmalarında bile çoğu kez sürenin yarısını iktisadi sorunlara ayırmak zorunda kalmaktadır.

ABD önderlikli kampın yedelediği Rusya'da ise durum vahimdir. Rus sosyal-emperyalizmi kelimenin tam anlamıyla can derdine düşmüştür. Dünya çapındaki tüm mevzilerini kaybeden (başta en önemli nüfuz alanı olan Doğu Avrupa'yı), böylelikle iktisadi ve beraberinde gelen siyasi çöküntüyü gidermeye çalışan Rusya, düzlüğe çıkma konusunda her geçen gün daha fazla umutsuzluğa gömülmektedir. Garbaçov'u bu amaçla işbaşına getiren gelişmeler yaklaşık 6 yıllık pratik içerisinde gelişti. Merkezle bağlı tüm cumhuriyetler tam bir isyan halindedir. 89'da Gürcistan, 90'da Azerbeycan ve Ermenistan'da

silah kullananlar şimdide Baltık'ta kan dökmeye başladılar. "Dünya pazarına entegre olmak, batıdan geniş ölçekte yardım ve teknoloji aktarımı" Garbaçov'un deyişiyle uluslararası politika iç ihtiyaçlara uyarlı hale gelmiştir. Bu, ABD önderliğindeki emperyalistlere tam bir teslimiyete götürdü. Ancak elinde bulundurduğu askeri güç hala ABD genelkurmay başkanı Powell'in "Bugün de yarın da SB, ABD'yi 30 dakikadan kısa sürede yok edebileme kapasitesine sahip tek ülke olacaktır. Sözleriyle de vurguladığı gibi önemini korumaya devam ediyor.

ALMANYA VE JAPONYA'NIN ÖNLENEMEYEN YÜKSELİŞİ

2. dünya savaşının yenikleri Almanya ve Japonya ise iktisadi alanda giderek güçlenen buna paralel olarak aynı oranda olmasa da siyasi nüfuz alanlarında gelişme kaydeden güçler olarak sahneye çıkmış Jurumdadır. Bu iki devlet arasında bugün için askeri ve siyasi bir pakt mevcut olmadığı halde uluslararası plandaki tavır birliği dikkat çekicidir. Bunun en son örneği 7'li zenginler zirvesinde (20-21 Ocak 1991) ABD ve mütefiklerince öneriler "durgunluğun önünü kesmek ve döviz kurlarındaki sert dalgalanmaları önlemek için dünya çapında faiz hadlerinin düşürülmesi" önerisine ikisinin birden "hızla büyümekte oldukları ve buna ihtiyaç duymadıklarını" belirterek karşı koymalarıyla yaşanmıştır. ABD'li kongre temsilcisi Schumer'in "ABD mükemmel bir askeri makine, onlar ise mükemmel ekonomik makineler yarattılar.. diye açıkladığı durum; Doğu Almanya ile birleşen ve Doğu Avrupa pazarında hızla insiyatif kazanan, Avrupa Topluluğu içinde etkin bir yer elde eden, petrokimya, demir-çelik ve ağır inşaat sanayiinde ABD'nin önüne geçen Almanya ile; Pasifik ülkelerinde ve Uzakdoğu'da iktisadi gücünü siyasi imtiyaza çeviren, elektronik, otomotiv, bilgisayar ve optik de ABD'ye üstünlük sağlayan dünyanın bankeri Japonya'nın yaptığı çıkışları özlü bir biçimde ifade ediyor.

Geçtiğimiz son 6 ay içinde sanayi üretimi artış hızının İngiltere'de

1.8, ABD'de 2.7 iken Almaya'da 5.4 Japonya'da ise yüzde 5.8 olması bu farkı doğrulamaktadır. Bu iki ülkenin giderek yandaşlarını çoğaltacakları, silah sanayine önem vermeye başlayarak militarist güçlerini artırma yolunda önemli mesafeler kat edecekleri açıktır. Bunun için, yani geniş anlamda dünya hegemonyasında daha fazla söz sahibi olabilmek için ilk olarak bugünkü iktisadi güçlerini korumakla kalmayıp gelişim hızlarını düşürmemeleri gerekiyor. Onların ABD insiyatifli körfez operasyonunda kerhen de olsa destekleyici bir rol almasının nedeni budur. Çünkü toplam enerji tüketiminin %37'si petrole dayanan, petro-kimya sanayinde dev bir atılım kaydeden Alman emperyalizminin Ortadoğu petrolü ile yaşamsal bağları vardır. Enerji tüketimi toplamının %54'ü petrol kaynaklı olan Japon emperyalizmi ise tükettiği petrolün %70'ini Ortadoğudan almaktadır.

ABD YENİ ORGANİZASYON ATAKLARI GELİŞTİRİYOR

1945'den sonra hamle üstünlüğünü elden bırakmamayı başaran ABD, 1989 Malta zirvesine geldiğinde bir dizi nedenden ötürü yeni bir plan yapmalı ve bunu süratle uygulamaya koymalıydı. Nitekim Malta'dan bu yana tüm gelişmeler yeni bir ortak organizasyonun parçaları olarak açıkça görülebilmektedir. ABD em-

peryalizminin çaplı bir operasyonlar dizisine girişmesine neler neden olmuştu? Bunları şöyle sıralamak gerekiyor: Silahlanma yarışı ve dünya jandarmalığı nedeniyle yaptığı askeri harcamaların yükünü taşıyamaz oldu. Bunda uluslar arası pazarda ciddi oranda güç kaybına uğraması da önemli bir etkendi. Egemenliği altında tuttuğu kimi bölgelerde ve ülkelerde eski hakimiyetini koruyamaz hale geldi. Uzakdoğu'da, Ortadoğu'da, Latin ve Orta Amerika'da bu böyleydi. Bu bölgelerde yeniden eski sultasını kurmak zorundaydı. Kendisi gibi silah sanayine ağırlık veren Rus sosyal emperyalizmi dizlerinin üstüne çökmüş, devletçi kapitalizm ülke içi iktisadi istikrarı kuramamış uluslararası pazardan akış sağlamayı da başaramayıp ABD, AET ve Japonya ile rekabet edememiş iflasi sürüklenmişti. Çıkış yolu reformları hızla eldeki mevzilerin terk edilmesini getirdi. Rus sosyal-emperyalizminin boşalttığı bu alanları doldurmak dünya egemenliğinde yaşamsal bir öneme sahipti. Öte yandan Almanya ve Japonya'nın önlenemez yükselişini frenlemek bu büyük tehdidi bertaraf etmek gerekiyordu. Kısacası, dönüm noktasına gelinmişti.

Bu noktada başarılı olmak dünyanın en kritik alanlarından başlayarak tüm bölgelere eldeki ve yedekteki bütün güçleri seferber ederek yüklenmek, doğacak bütün fırsatları en iyi biçimde kullanmaktan geçiyordu. Doğu Avrupa'ya yönelik faaliyet (iktisadi ve siyasi yoğunlaşma, diplomatik atak) ve Orta Amerika ülkelerine (Nikaragua, Panama, El Salvador) operasyonlar sürerken en hastalıklı ama en kritik ve değerli bölge olan Ortadoğu'da da hareket şartları olgunlaşmıştı. Irak'ın Kuveyt üzerine kışkırtılmasına kadar uzanan bir perde arkası olup olmadığı henüz kanıtlanmamış bir iddiadır. Ama Irak'ın Kuveyt'i işgal edeceğinin anlaşıldığı ve bunun çok önceden engellenileceği ve fakat engellenmediğini biliyoruz. Yani fırsat bizzat yaratılmadıysa da doğmasına da engel olunmamıştı. Ürdün Kralı Hüseyin'in son basın toplantısında sarf ettiği "Ağustos ayı ortasında yapılan Cidde konferansında, Saddam Kuveyt'ten çıkmayı kabul etmişti, ama konferans baltalandı" sözleri dikkat çekicidir. Kaldı ki Irak'ın İran'a karşı 8 yıllık bir savaşa sürüklenenler ve yığıldıkları silah, yıkıma ittikleri ekonomisi ile Ku-

veyt'e saldırmasının ön koşullarını hazırlamış olanlar da emperyalistlerdir. Böylece gündemdeki Ortadoğu operasyonu da başlamış oldu.

ABD başkanı Bush'un 30 Ocak 91'de temsilciler meclisinde yaptığı konuşma, aslında ABD'nin yukarıda kısaca özetlemeye çalıştığımız durumunu özlü bir biçimde açığa seriyor. Körfez krizi ve körfez savaşının boyutlarını anlatmaya yetecek gerçekleri vurgulamış oluyordu. Şunları söyledi Bush: "Doğu Avrupa, Latin Amerika'da zafer, bu gece 3. zafer", "yeni dünya düzeni için bu fırsatı kullanmalıyız", "körfez savaşında 'Amerikan karakteri yatıyor.", "Günümüzde ABD liderliği kaçınılmazdır.", "Liderlik sorumluluğu taşıyoruz", "Özgürlük bizimle işlerlik kazanacaktır", "Ülkemizde katı kanunlara, şimdi ihtiyacımız var.", "Özgürlük, barış ve kanunların hakimiyeti (hukukun üstünlüğü) için savaşıyoruz."

IRAK'I TAŞDEVİRNE ÇEVİRME HAREKATI

Diğer emperyalist-kapitalist devletlerin, petrolün elden gideceği ve Irak'ın kendilerinden izinsiz, meydan okurcasına giriştiği hareketin ve kafa tutuculuğunun emsal teşkil edeceği tehdidi ile aktif ya da pasif anlamda desteğini alan ABD; kendi senatosuna çevirdiği BM ve onun güvenlik konseyine aldırıldığı 12 kararla sürdürdüğü operasyonu, 17 Ocak'tan itibaren silahlı biçime çevirdi. Yapılan savaş ABD emperyalizminin Ortadoğu siyasetinin silahlarla devamından başka bir şey değildir. Savaş öncesi yapılan tüm diplomatik faaliyetler (Baker 4 kıtada 22 ülkeyi çoğunu bir kaç kez olmak üzere dolaştı) Irak'ın kayıtsız şartsız teslim alınmasına yönelikti ve bu anlamda Saddam yönetimine çıkış yolu bırakmıyordu. Zira ABD ve müttefikleri için kesin bir zafer dışında alternatiften söz edilemezdi, Ortadoğu'nun daha elverişli bir biçimde yeniden düzenlenmesi için doğan fırsat en iyi biçimde de-

ğerlendirilmeliydi. Gerisi zincirleme olarak gelecek, bölge ülkeleri yeni bir dizayna kavuşturulacaktı.

5 haftayı aşan bir süredir devam eden savaş, ilk 38 gün klasik anlamda bir cephe savaşı biçiminde cereyan etmemiştir. ABD ve yordakçılarının hava, deniz ve son zamanlarda yer yer karadan girişikleri ağır bombardımana karşılık; İsrail ve S. Arabistan'a yönelik füze saldırıları ve Hafçi sınır kasabasına yapılan moral amaçlı taktik kara saldırısı dışında Irak'ın tümüyle savunma içinde kaldığı bir savaş yaşandı.

Irak'ın savunma sisteminin gelişmişliği ve savunmaya yönelik hazırlığının ne denli güçlü olduğu şimdi anlaşılmiş bulunuyor. 5 yıl önce başlattıkları yeraltı sığınak ve barınak inşası (uçak, tank, füze rampası, top, köprü vb. maketleri) uçaksavar bataryalarının konumlandırılışı, kara mevzilerinin çok iyi yapılmış kademeli tahkimatı; 3-5 saat içerisinde sonuca gideceklerine inananların yaklaşık 40 gün sonunda bile istedikleri seviyede bir askeri yıpratmaya ulaşamamalarına neden olmuştur.

Yoğun bombardımanla Irak'ı şaşkına çevirip kısa sürede teslim almaya zorlama rüyasından uyananlar, neticenin kara savaşıyla alınamayacağı gerçeğine uygun staretijiyile yüklenmeye ağırlık verdiler. Amaç, askeri ve siyasi yönetim mekanizmasını olabildiğince tahrip etmek, moral gücünü zayıflatmak, cephedeki birlikler ile merkezin tüm bağlarını koparmak (baş ile gövdeyi birbirinden ayırmak) ve kara birliklerinin önemli ölçüde savaş kapasitesini eksiltmek (yumuşatmak) olarak beliriyordu. Ancak esas hedef Saddam yönetiminin devrilmesi ve Irak'ın teslim alınması ol-

duğu için, Kuveyt'ten başlatılan kara savaşı bu ülkenin işgalden çıkarılmasının ötesine geçerek Bağdat'a yönetilecek bir planı içermektedir. Bu amaca hizmet ve amaca şu veya bu nedenle ulaşamaması halinde Saddam yönetimini askeri ve iktisadi anlamda olabildiğince eritmek için Irak'ın askeri gücünün yok edilmesi, baştan aşağı yıkılması ve tüm sanayi tesislerinin imhasına çalışılmaktadır.

Bu askeri strateji doğrultusunda emperyalist savaş makinesi, nükleer ve kimyasal silahlar dışında (şimdilik) bütün ölüm araçlarının en ileri boyutlarda kullanılmaktadır. Kullanılan katliam silahlarının etki gücü, kimyasal veya nükleer silahların kıyımcılığından pek geri kalmayacak bir yoğunluk toplamına erişmiştir. 100 bine yaklaşan uçak çıkışı (sorti) ile yarım milyon tona ulaşan bomba ağırlığı, fırlatılan binlerce füze (en çok kullandıkları Cruise, Irak'ın Scud'larından en az 10 kat daha etkili), dev zirhlileri meşhur Wisconsin ve Missouri başta olmak üzere gemilerden yapılan yoğun ağır top atışı (bir mermisi, bir araba ağırlığında); Irak'ın bellibaşlı tüm kentlerini harebeye çevirmiş, büyük insan kaybına yol açmış durumdadır. ABD'nin kara savaşına avantajlı başlama ve kara birliklerinin işini kolaylaştırmak için yapılan hava ve deniz saldırısı amacına ulaşmıştır.

Saddam yönetiminin stratejisi ise askeri yönden zayıf olduğunun farkındadır. Hesaplar askeri zafere değil, siyasi zafere ya da en azından siyasi kazanımlara göre yapılmaktadır. Askeri zafer için bölgedeki diğer ülkeleri de kendiyanında savaşın içine çekmeye yönelik taktikleri (İsrail ve Arabistan'a füze saldırısı Mekke ve Medine'nin kurtarılmasından bahseden kutsal savaş çağrıları, Filistin davası bayraktarlığı) siyasi kazançlar sağladıysa da esas olarak tutmadı. Irak rejimi; bütünüyle savaşı en az zararla bitirmeye yönelmiştir. Tam siper direnmek ve gücünü korumak, güçlü olarak girişeceği kara savaşında verdireceği kayıplarla karşı cephe ve dünya kamuoyunu ateşkes için etkili bir baskı unsuru kılmak şeklinde

sıralanabilecek taktikler bu yönelişe hizmet etmektedir. Fakat kara saldırısı başladıktan sonra, savaşı göze alamayarak Saddam'ın Kuveyt'ten çekilme kararı vermesi, müttefiklerin 40 günlük hava akınlarının Irak kara güçlerine de ciddi kayıplar verdirdiğini gösteriyor. Aynı zamanda Saddam yönetimi güç dengesindeki son durumu (askeri ve psikolojik açıdan) göz önüne alarak imha rejimini ve askeri gücünün kalan kısmını kurtarma yoluna gitmeyi hazır etmiştir. Bu karar ABD'yi tatmin edici olmaktan oldukça uzaktır.

ABD EMPERYALİZMİNİN YENİ BAŞARISIZLIKLARA TAHAMMÜLÜ YOK

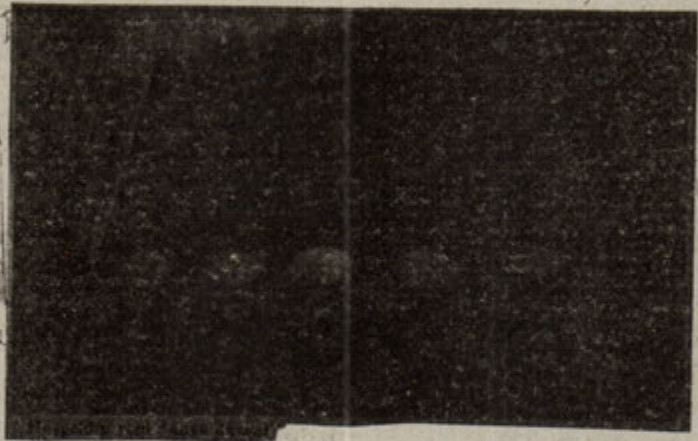
ABD'nin Kuveyt bahaneli, BM kararlarıyla maskeli Ortadoğu operasyonunun Irak rejimini siyasi ve askeri anlamda çökertme ve teslim almayı hedefleyen evresini tamamlamak için ateş gücüne başvurmasının üzerinden bugüne kadar geçen sürede, direnişin sürdüğü oranda şiddeti arttırdığı ve Irak askeri gücüne indirdiği darbeler toplamının kayda değer bir seviyeye ulaştığı noktaya gelindi. Bu noktadan sonra emperyalistler açısından kara savaşına girmek tek alternatif iken Irak yönetimi için bunu kabul etmekten çok mevcut durumu siyasi anlamda lehine çevirebilecek bir barış sağlamak, daha karlı bir seçenek olarak gözükmekte idi. Nitekim 15 Şubat'ta yapılan Irak açıklaması, bu yönde bir adım niteliği taşımış, bu sefer fırsatı kullanmak, bundan en çok yararlı çıkabilecek Gorbaçov yönetimine düşmüştür.

ABD savunma bakanı Cheney'in "SB bize büyük destek verdi" diye övdüğü Moskova yönetimi, BM'de ve uluslararası diplomaside gösterdiği çaba yetmiyormuş gibi, sonrasında da tutumunu sürdürmüştü. 19 Ocak'ta İran ve Suriye'ye gönderdiği mektuplarla Irak'ı desteklemeleri ve savaşa girmemeleri için uyarılmıştı. Ancak Irak'ın direnişi ve müttefikler'in daha da barbarlaşmasıyla dünya ulusları ve uluslararası kamuoyunun tepkisinin artması; ABD'nin vaat ettiği yardımların gecikmesi, Şubat ayı içinde yapacakları zirvenin gerekçesiz biçimde belirsiz bir tarihe

ertelenmesi ve Baltık olaylarından beklenmedik tepki olması gibi sorunlarla birleşince Gorbaçov'un mesajları da değişim göstermeye başladı. 10 Şubat'tan itibaren "Bugün Kuveyt ve Irak yarında başka bir ülke yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak", "ABD bizi Baltık batağına batırdı, Ortadoğu'da at oynatıyor.", "Savaş çığırından çıkıyor gibi sözler sarfeden Gorbaçov'un atağa kalktığı görüldü uluslararası planda sifirlandığı, ciddiye alınır yanının kalmadığı iddialarının yüksek perdeden tekrarlanması, rahatsızlığı artırıyordu. Tam da bu sıralar Yeltsin açıktan istifa çağrılarını yapmaktaydı. 17 Mart'ta ülke çapında gerçekleştirilecek referandumdan

dolu bir durumdaysa da kara savaşına girişmekten korktuğunu da gizleyememektedir. Savaşın soğuk yüzünün kendi cephesine de yansıtacağı gerçeği, bunun doğuracağı sonuçların, kısa sürmeyeceği bilinen bir kara çarpışmasında, kendisine ne denli baskı unsuru yaratabileceğini de göstermektedir.

En büyük savaş bahanesinin, Kuveyt'in işgaline son verileceğinin ilanı ile ortadan kalkması ve bunun İngiltere, Fransa, İsrail gibi devletler dışında genel olarak savaşın sona erdirilmesinde önemli bir adım olarak görülmesinin paniğiyle ABD yönetimi, önce Irak'lılara açıktan Saddam'ı devirin çağrısı yapmış, arkasından

başarıyla çıkmak için yeni çıkışlara ihtiyacı vardı. Zira Litvanya'daki erken referandum'u (9 Şubat) engellememiş halk büyük bir çoğunlukla bağımsızlıktan yana oy kullanmıştı.

Önceleri, işgal ettiği Kuveyt'in 19. vilayeti olduğundan bahisle tartışılmasına bile yanaşmayan Saddam rejimi kayıtsız şartsız bu ülkeden çekilmekten söz eder hale gelmekle, çatışmayı kazanımlarının kayıplarından fazla olduğu bir seviyeye iken bitirmeyi hedeflemiştir. Bu ihtimali 12 Şubat tarihli Newsweek dergisi "kabus senaryosu" olarak adlandırmıştı. Esas derdi Kuveyt olmayan ABD ve yandaşlarının Moskova'nın önerdiği ve Saddam'ın kabul ettiği biçimiyle barışı kabul etmesi zaten beklenemezdi. Ancak, başından beri askeri güçlerini aşırı abartılı bir biçimde lanse eden ABD, evdeki hesabın çarşuya uymaması ile Irak'ın dünyanın 4. büyük ordusuna sahip bulunduğu yalanına sığınmakta ve her ne kadar şu anda büyük avantajlarla

askeri operasyonun durdurulması söz konusu olacaksa da bunun insiyatifinin kendilerinde olması gerektiği düşüncesinden hareketle, ancak Saddam'ın dize getirilip pes ettirildiğinin ön planda vurgulandığı bir tazla harekatin bitirilmesine taraf olabileceğini belli etmiştir. Irak'a Kuveyt'ten çekilmesi için süre veren konuşmasında Bush, galip gelen, zafer elde eden komutan edasını takınamamanın sıkıntısını yaşıyordu.

Barış, ABD'nin işine gelmemektedir. Barış halinde, sadece, Saddam rejimini şimdilik dizginlemek ve geri adım atturmak, bir anlamda askeri üstünlük kanıtlamaktan öte hiç bir kazanç yoktur. Buna da kazanç demek zordur. Ayrıca, böylesi bir sonucun alınmasının güç dengesi açısından başarı olarak kabul edilebilmesi mümkün olmadığı gibi, esas hedefi herkeşçe bilinen ABD'nin bu amacından çok uzakta kalması, yenilgiye uğramanın alası olacaktı. Bu nedenle Moskova'nın ricalarına karşın, dünya

kamuoyuna tepkisini fazla çekmemeyi dikkate alıp, Irak ordusunca Kuveyt'in imhasına girildiği (petrol tesislerinin yakılması, onbinlerce kişinin sokaklarda kurşuna dizilmesi vb.) iddialarını öne sürerek ateşkes sağlanmadan 24 saat içinde ve ateş altında geri çekilme şartını dayatma gibi kabul edilmesi mümkün olmayan ultimatoları ile barış olasılığını elinin tersiyle itmiş bulunuyor. ABD, "barıştan yana değiliz" sözlerini açıktan sarf etmese de izlediği politika, savaşın sürmesidir. Böylece, Saddam yönetiminin geri adım atma hamlesi bir anlamda ABD'nin esas derdinin daha çıplak görülmesine yararmış oldu.

Ortadoğu'yu; Kuveyt işgali vesilesi gündeme sokulan, "yeniden düzenleme" operasyonunun, Irak'ın çökertilmesi ve teslim alınması için silahlı çözüm evresinde bütün hazırlıklar yapıldı 40 gün uğraşmış belirli avantajlar elde edilmişken başa dönmeyi kabul etmek ve yarı yolda bırakmak gibi bir tavra girilmesini

yunma yerine sınırlarına çekilmeyi seçmiş oldu. Böylece hevesi kursağında kalabilecek sadece ABD değil, bu savaştan sonra Saddam'sız bir Irak'a ve bölgeye yönelik hesaplar yapan T.C. yönetimidir de.

Bu vesileyle Türkiye'ye ilişkin kimi saptamalara değinmek gerekiyor.

TÜRKİYE'YE YENİ ROL, ÖZAL'A YOL

T.C. yönetimi, daha önceki yazılarımızda işlediğimiz gibi, savaş haline ya da savaşa en fazla ihtiyacı olan rejimlerin başında gelmekteydi. Bunun sebebi, kısaca ifade edecek olursak, Özal kliği elindeki devletin iflasa sürüklenmesiydi. Hem ekonomik hem de siyasi iflas sözkonusuydu. 12 Eylülün yasaları aradan geçen 10 sene sonra tam anlamıyla işlemez olmuştu. Kitlesele direnişler ve silahlı eylemlerin yaygınlaştığı, proletaryanın eylemlilik sürecinin hızla olgun-

rüşlerinin geliştirildiği dönemde; Kafkasya, Balkanlar ve Ortadoğu üçgeninin merkezi olarak daha kritik bir görevle yüklendi. Emperyalistlerin, bölge çıkarları için uşak ve yandaş rejimleri eliyle politikalarını (planlarını doktrinlerini) hayata geçirdikleri evrensel bir gerçektir. Bir dizi faşist ve gerici rejimin bu şekilde jandarmalık, acentalık, istasyonluk yaptığı da bilinen bir olgudur.

SB'deki çözümlükle Kafkas Cumhuriyetlerinde, değişim sürecindeki Balkan Ülkelerinde ve emp. çıkarları tehdit edici çalkantı ve isyanların yoğunlaştığı Ortadoğu bölgesinde; tarihi, kültürel ve coğrafi yakınlığı nedeniyle özellikle ABD yanlısı rol oynama şansına sahip tek devlet olması itibarıyla T.C. Özel bir önem kazandı. Kaçınılmaz olarak, bu yeni görevlerin yüklendiği T.C.'ye bölge insiyatifinde iddialı olabilmesi için, başlatılan Ortadoğu operasyonunda etkin roller verilmiş bulunuyor. Dış ve iç basın yayın organlarında yer alan bir dizi emperyalist senaryolarda işlenen bu durumu gelişmeler tamamen doğrular nitelikte olmuştur.

Özal ve adamları bu durumu "Savaştan lider olarak çıkacağız", "Masaya güçlü bir biçimde oturacağız", sözlerinde ve yeni misyonla havalara girerek "AT, Türkiye'ye muhtaçtır.", "AT kapısını artık aşındırarak biçimde çalmaya ne vaktim ne de ihtiyacım var" (Kamuran İnan) sözleriyle görülen AT'ye bile rest çekici tavırlarında ortaya sermektedirler.

Kafkasya, Balkanlar ve Ortadoğu üçgeninde gerçekleştirilecek emperyalist düzenlemelerde görevlendirilmek, güvenilir ve güçlü olabilmek bir dizi hamleden geçiyordu. Ve son 7 ay içerisinde izlenen politika ve geliştirilen atakların tümü bunu sağlamaya yönelik olmuştur. Güçlü olmak, her şeyden önce devlet iktidarı olarak güçlü olmaktan geçiyordu. Bunun için; halk demokrasisi ve bağımsızlık mücadelesinin öne çıkan dinamikleri; işçi sınıfının hayli boyutlanan hareketi grev yasağı ile elimine edilmeye çalışırken, Kürt ulusunun başkaldırısının ezilmesini İran ve Irak kürtlerini de hedefleyen bir makro plan çerçevesinde "Bundan böyle Kürt'lerin hamisi biz olacağız" sözleriyle ifade edilen bir politikayı, kürtçe konuşma ve kaset yapma yasağını kaldırma gibi fiili durumu hukuk planında tescil sayılabilecek bir kararlarla başlatma yoluna gidildi. Ko-

Özal ABD'nin tam desteği altında olmanın keyfini çikarmaktadır. Almanların bile lükse alışıp eski savaşçılıklarını yitirdiklerini söyleyecek denli şaşırılmışlık içerisinde Özal, meclisteki muhalefeti ise hiç kaale almamakta kaçınılmaz bir biçimde bükülmeleriyle dalga geçmektedir.

beklemek saflık olurdu. Nitekim ABD ve müttefikleri, Moskova destekli savaşı sona erdirmeye planını, zaman kaybına uğramamak için kısa sürede bertaraf etmiş ve kara harekâtına başladı.

Operasyonun durdurulma tehlikesi ve Moskova'nın çıkışını savuşturan ABD, bütün gücüyle yüklenmeye başlamıştır. Kara savaşı öncesi hava saldırılarını doruğa çıkartan emperyalist saldırganlar 24 Şubatın itibaren iktisadi ve askeri olarak yıkılmış ve yenilmiş. Saddam'sız bir Irak yaratma hedeflerine doğru çaplı bir hareket aşamasına geçtiler. Ancak Saddam emperyalist koalisyonunun heveslerini bir kez daha kursaklarında bırakabilecek bir çıkışla gördüğü zararın çoğalmaması ve daha ağır sonuçlarla karşılaşmamak için, direnme ve Kuveyt'teki mevzileri sa-

laştığı ve üst seviyede, benzersiz pratikler sergilediği Türkiye'de hakim sınıflar iktidar ve muhalefet düzeyinde varlıklarını hissettirebilmede ciddi bir zaaf taşıyordu.

Emperyalistler de bu beceriksiz ve başarısız uşaklarına yüz vermeyen bir tutum içerisindeydiler. 1987'lere kadar sürdürdükleri destek, yerini güvensizlik ve ihtiyata bırakmıştı. Alternatif arayışlarının (emp.lerin) başladığı bu dönem uluslararası planda Özal hükümetinin aşağılık bir muamele gördüğü, ilgili bütün konularda aksi tutumlarla karşılandığı görülmüyordu. (Kıbrıs, AT, Ermeniler, 7-10 oranı, hibeler, krediler vb.) Ancak alternatif çıkarılamadı. Ve devamındaki gelişmeler, 1990'lı yıllara uzandığında T.C. devletini SB'ne karşı tamponluk (koçbaşı) açısından tam da jeopolitik konumunu yitirdiği gö-

münist ve devrimci hareketlere yönelik operasyonlara hız verildi. Bu hız, 1 Mayıs, K. Armutlu vd. mahallerle ve semtlerde yönelik toplu operasyonlar ve işkenceye katliamların çoğaltılmasında kendini göstermektedir. Demokratik kitle örgütlerine, devrimci, yurtsever basına azgınca ve sistematik bir saldırı devreye sokuldu.

Öte yandan Özal yönetimi, altı oyulmuşluk (meşruiyetsizlik) sorununun her geçen gün daha fazla basına maruz kalmakta, ancak bunlara açık bir kayıtsızlık göstermektedir. Tek adamlığı ısrarla sürdüren ve merkezileşmeye tepkilere aldırış etmeden ağırlık vermeye devam eden Özal "7 yıldır ülkeyi karanamelerle yönettik" diye itirafında bulunurken, süreci ve gelinen noktayı vurgulamış oluyordu. (1987'den bu yana 260 kararname çıkarıldı) Gelinen noktada sadece meclis değil kendi adamlarından oluşan hükümet bile devre dışıdır. "Şeflik Yasası" adıyla anılan son teklifi olayı resmileştirmenin doruğu oldu.

Anap'taki çözümlüce dur demek ve dolayısıyla kamuoyuna yönelik uzun süre oyaltıcı bir gündem amacıyla ortaya sürülen, Semra Özal'ın Anap İstanbul il başkanlığı adaylığına karşı çıkan, savaş halinin en önemli birkaç etiketinden birisi olarak görevde bulunan, yakın zamana kadar en güvendiği kişilerden biri durumundaki Milli Savunma Bakanı Hüsnü Doğan'ın azli ve diğer bakanların (Keçeciler, Aksu, Çiçek) açıklanmış tehdidi, orduya yönelik "hatallıktan kurtarma", "orduya neşter atma", "profesyonelleştirme" gibi çıkışları, silahlı kuvvetlerin komuta kademesiyle alay edici tavırları ile Özal, ABD'nin tam desteği altında olmanın keyfini çıkarmaktadır. Almanların bile lükse alışıp eski savaşçılıklarını yitirdiklerini söyleyecek denli şaşırılmışlık içerisindeki Özal, meclisteki muhalefeti işe hiç kaale almamakta, kaçınılmaz bir biçimde bükülmeleriyle dalga geçmektedir.

Özal iktidarının dış siyaseti ise üstlendiği ve üstleneceği yeni roller uygun bir hat izlemektedir. Bunun layıkıyla yerine getirilmesi, hem varlığının tek teminatı olan dış desteğin sürmesi hem de ileriki aşamalarda çevre bölgelerde oynayacağı rol için son derece önem taşıyordu. Her ne kadar bu konuda, istenenin çok ötesinde bir Amerikancılık ve Irak düşmanlığı göstermişse de ABD emper-

yalistlerinin alternatif yaratma çabaları sürmektedir. Zira ABD, çok eskiden beri tüm uşak rejimlerinde güçlü bir iktidardan yana olmuştur. Şahlık rejimi yıkıldığında, has adamları Demirel'i, varlık koşullarını yitirmeye yüz tutan devletin kurtarılması için, 12 Eylül'le def etmenin arkasında da onlar vardı.

İşte Özal yönetimi, ambargoya BM kararları öncesi başvurarak karıştığı kriz ve savaş boyunca elinden gelen her türlü çabayı harcayarak sürdürdüğü Amerikancı politikasını efendisinden atılacak yağlı kemikleri bekleme safhasına getirmiş bulunuyor. Her şeyden önce Özal, Irak toprakları ya da beklediği kadar para yardımı alamasa da bahsedilen yeni rol, askeri olarak güçlendirme sözü vb. ile oldukça mutludur. Bu mutluluğun savaş sonrasında devam edemeyeceği ve savaşın bitiminin Özal'ın sonuna açılan son perde olduğu görülmelidir. Özal iktidarı, ABD'nin Ortadoğu hareketiyle büyük bir fırsat yakaladığı inancını kendisine verilen görev ve gösterilen ilgiyle kuvvetlendirip "hayatının en karlı işi"ni yaptığını düşünerek katıldığı yıkım ve talan cephesinin gireceği çıkmazda umduğunu bulamayacak, tarihteki benzerlerinin yanında yerini alacaktır.

YENİ DÜNYA DÜZENİ, YİNE DÜNYA TALANI

Bugün, dünya çapında belki de en çok anlaşılan konuların başında ABD ve önderliğindeki emperyalist koalisyonun Irak'a karşı giriştiği savaşın Kuveyt'i kurtarılması amacıyla taşımadığı, bunun sadece eldeki saldırı bahanesi olduğu gelmektedir. Emperyalistlerin 20. yüzyıl boyunca her türlü işgal ve saldırıyı bizzat ve en kanlı, en vahşi biçimde gerçekleştirdikleri, bunun daha son bir yıl içerisinde Panama, Grenada ve Liberya'da örneklerinin görüldüğü, bugün başta Filistin olmak üzere dünyanın bir dizi ülke ve bölgesinde emperyalistler veya uşaklarının işgal ve ihlaklarının yaşandığı bilinmektedir. Özal, meclise başvurulmama konusundaki eleştirileri yanıtlarken ABD'nin 200 müdahale kararından yalnızca 5'inde kongreye başvurmuş olduğunu aktarıyor ve bu gerçeğe farkında olmadan dokunmuş oluyor-

du. Emperyalistlerin dünyayı kendi çiftlikleri görmesiyle açılan bu kapı, dünyayı kendi hakimiyetlerine ve çıkarlarına dokunan her türlü gelişmeye, her türlü yöntemi kullanarak karışma ve yok etmenin değişik biçimlerde sergilediği bir arenaya çevirmektedir. Onların doğasında olan bu durum, kullandıkları şiddetin hiçbir yerde istedikleri sonucu alamamalarına karşın sayısız kez gündeme gelmiş ve yok olacakları günler gelene kadar da tekrarlanacaktır. Dünya halklarını kendi saltanatlarının görkemliliğini en ileri boyutlarda sürdürmek için kurdukları sistemler içinde insanlık dışı tüm yöntemler ile bütün paravan taktik ve işleyişler kullanarak yönetme amacıyla izledikleri politikanın sürekli bir biçimde tıkanması, başka bir deyişle sınıf mücadelesinin ezilenler cephesinin bu şekilde yaşamaya ve yönetilmeye boyun eğmemesi insanlığın M.S. 20. asrın sonunda sürdürdüğü yaşam düzeninin baş gerçeğidir.

Emperyalist hainlerin dünya düzenleri hep aynı olmuştur. Onların dünya düzenleri içerisinde insan ırkının tamamına yakınına, bilimin geldiği seviyenin gereklerinden doğanın sunduğu tüm olanaklardan, üretilen, yaratılan değerlerden ve temel özgürlüklerden adil biçimde yararlanma hakkı yoktur. İnsanlığın ezici bir çoğunluğu açlık, sefalet, sömürü, işkence, her türlü baskı ve zulüm altında yaşam sürmeye hapsedilmiştir. Dünya nüfusunun tümüne yakın bir çoğunluğu hak etmediği bir yaşam sürmekte, emeğinin karşılığını alamamakta, insan olmanın en temel değerlerinden yararlanamamaktadır. Böyle bir dünyanın efendisi emperyalizmin eski düzeni de birdir, sürekli cilalayıp "yeni" diye sundukları da aynı olacaktır. Kendi düzenlerinin alternatifsiz olduğunu çoğu ülke yönetim erkindeki temsilcileri aracılığıyla bagıra bağira söyledikleri bugün; güzellim insan hakları, hukukun üstünlüğü, barış, özgürlük, demokrasi vb. gibi kulağa hoş gelen tüm sözcüklerin Irak halkının tepesine birer bomba olup düştüklerini görüyoruz. Ne var ki Irak halkının yitirilen canlı, aktıran kanı emperyalist katillerin bölge çıkarlarının geleceği için en fazla tehdit edici unsur olmuştur. Ortadoğu, Ortadoğu halklarının demokratik halk devrimlerine geç sahne olacak, emperyalizm döktüğü kanda boğulacaktır.

ABD İSTİLACILARINI HALK SAVAŞI DERYASINDA BOĞALIM!

Ortadoğu ve Arap Dünyası Halklarına:

Batılı savaş davullarının gümbürtüsü kulakları sağır edecek hale geldi. Kamufraj üniformalarıyla sıralanmış muazzam sayıda askerin ve Suudi Arabistan çöllerinde cirit atan "Madein USA" tankların desteğinde, Britanya, Fransa, ABD ve diğer Batılı savaş gemileri Körfez sularını ukabasa dolduruyor: Helikopterler, savaş uçakları ve Stealth bombardıman uçakları ölüm saçan bir çekirge sürüsü gibi gökyüzünü karartıyor. Bu çağrı elinize geçene dek, belki de, insanlık tarihinin en büyük canisi -- ABD-- başlarında olmak üzere,dünyanın emperyalist güçleri, tüm bu ateş gücünü siz Ortadoğu halklarına karşı harekete geçirmiş olacaktır. Onların bu caniliklerine karşı ancak tek bir cevap verilebilir: ayaklanmak ve onları mağlup etmek!

İkna edebileceklerini zannettikleri kimi ahmağın hayrına, bu kasıntı kabadayı sahtekarlar, Irak'lılara bir ders verdiklerini, terörizme karşı savaştıklarını, yeni Hitler'lerin önünü aldıklarını, nükleer silahlanmayı engellediklerini, ve devlet sahiplerini hakları olan tahtlarına yeniden oturttuklarını idda ediyorlar. Eh, saldırganlık ABD'nin öz adıdır --diğer halkları ve ulusları her zaman ezmiş ve çiğnemiş olan, daha geçen yıl Panama'yı, ondan önce de Grenada'yı istila eden, ve işgal altındaki Filistin'deki Siyonist polis karakolunu finanse edip kumanda eden ABD'nin kendisidir. Amerika Birleşik Haydut Devletleri yanında Hitler bir mahalle kabadayıdır kalır, ve bugüne dek nükleer silahlarla kitle katliamı yapmış olanlar da gene kendileridir!

Hayır, bu savaş makinası, emperyalistlerin kendileri tarafından yaratılmış ve Kuveyt adını takıştırmış oldukları banka devletinde El-Saban'ın burununun dibinden çalınan birkaç petrol kuyusunu geri kapmak için harekete geçirilmiş değildir. Güçlerini, Körfez'de uzun süreli bir askeri işgal için mevzilendiriyorlar. Bugün emperyalistler, zamanın büyük haydutları olan kendileri için ilan etmiş oldukları "yeni dünya düzeni"ni oluşturmak ve korumak amacıyla Ortadoğu'da kendilerine bekçi köpekliği yapan devletleri yeniden derlemek ve çekidüzen vermek ihtiyacındadırlar: bunu elde edebilmek için, kan akıtılması, hem de oluk oluk kan akıtılması gerektiğine karar kılmışlardır.

Osmanlı imparatorluğu'nun sonunda, ilkin sömürgeci işgalciler olarak, daha sonra yeni sömürge rejimlerin kendileri yararına yönetilmesi için iktidara getirdikleri sadık uşaklar aracılığıyla dünyanın bu bölgesini kendi nüfuz ve talan alanlarına bölmelerinden bu yana, siz her zaman onlardan nefret ettiniz ve onlara karşı direndiniz. Onlara karşı ve mücadelenizi ezmek için Arap devletlerinin gerici orduları yanınıza besledikleri, eğittikleri ve

kiraladıkları azgın saldırı itti İsrail'e karşı her zaman mücadele ettiniz. Şimdi ise, ileri teknoloji ürünü korkunç kitle imha silahlarının tehdidi altında yürüttükleri büyük çaplı doğrudan askeri istilalarıyla, emperyalistler ve gericiler kendi boğazlarındaki organı sıkırmaktadırlar ve içinde buldukları krizi çözmek için attıkları her saldırgan adım organı daha da sıkıştırılmaktadır. Bu ipleri de, sizlerin, siz Arap dünyası ve Ortadoğu kitlelerinin ellerine veriyorlar.

Büyük güç olma gururuyla kabadayılık taşıyorlar, ellerindeki çelik yığınları ve modern ölüm araçları ile övünüyorlar ve bütün bu cephanelik, zenginlik ve dünya emperyalist hükümdarları arasındaki geçici görüş birliğine bakarak, kendilerinin durdurulamaz ve mağlup edilemez olduklarından emin görünüyorlar. Ama, yanılıyorlar; onları mağlup etmenin gayet mümkün olduğu bir yana, daha da beteri zaten mahvolmaya mahkumlar. Körfez'de takındıkları abarıtlı Rambo pozları sadece içinde buldukları krizin vardığı muazzam boyutlara ayna tutuyor. Sistemleri parça parça dökülmektedir ve hastalığın çaresi yoktur: İmparatorlukları sallanmaktadır. Hemen hemen her hafta kukla diktatörlerinden biri alaşağı edilme tehlikesiyle yüzyüze gelmektedir, ekonomileri finansman piyasaları uçurumun kenarındadır. Hızla artan işsizlik evsizlik ve toplumun en altındaki kitleler arasındaki yaygın homurdanma ve sarsmaların yükselişi kendilerine temel saydıkları arazileri iddia ettiklerinin tersine siyasi olarak istikrarlı karargahlar olmaktan uzağa itmektedir.

Bu haydutların temel sorunları halktan kopuk olmaları ve her zaman öyle kalmaya mahkum olmalarıdır. Uzun vadede güçlü olan gericiler değil, halktır, ve biz, büyük sömürücülerin güçlü ordularını mağlup edecek çözüme sahibiz. Devrimci uzun süreli halk savaşıyla onları lokma lokma yutacağız.

Tek Çözüm: Halk Savaşı

Emperyalist orduları, onların Siyonist saldırı itlerini ve Arap rejimlerinin gerici güçlerini yiyip tüketmenin tek yolu halk kurtuluş savaşıdır. Bu tür savaş, kitlelere dayanır. Arap devletlerinin başındaki kapitalistler ve feodal toprak ağaları ve işbirliği içindeki yabancı güçlerin, bir yandan kitleleri zincire vurulu tutmak için en geri gelenekleri muhafaza etmelerine, öte yandan topraklarını ellerinden almalarına, ekonomiyi talan edip yaşamlarını mahvetmelerine, ulusal özlemlerinin üzerine tükürüp çiğnemelerine şahit olan halk kitlelerini, en önemlisi köylü kitlelerini kendine temel alır.

Çin devriminin önderi Mao Zedung, zayıf bir konumdan başlayan devrimci güçlerin şehirleri kırlardan kuşa-

tarak güçlü bir düşmana karşı koyabilmelerini ve nihayet tüm iktidarı ele geçirebilmelerini sağlayan uzun süreli halk savaşı stratejisini geliştirdi. 1949'da, yarı-feodal, sömürgeleştirilmiş bir ülkede emperyalizme karşı bir savaşı ilk kez zafere götürerek, Mao, devrimci savaşta, en değerli şeyin halk olduğunu, belirleyici olanın, silahlar değil, onlar olduğunu gösterdi. Basit silahlara sahip bir halk, kendisinininkinden üstün silahlara sahip düşmanları yenebilir. Kitlelerin halk ordusu, uzun süreli bir savaş yoluyla küçükten büyüğe gelişebilir. Direniş savaşını vermek için seferber olduklarından ötürü, düşmanın kuvvetli güçlerini kendilerine uygun yerlere içlere doğru çekebilir. Ardından etrafını kuşatıp onları parça parça doğrayarak yok edebilir. Mao'nun dediği gibi, düşman bildiği gibi savaşır, biz de kendi bildiğimiz gibi.

Peru Komünist Partisi (PCP)'nin önderliği altında Peru'da yürütülen devrimci savaşın kaydettiği muazzam ilerlemelerin yürekli bir şekilde gösterdiği gibi, bugün halk savaşı sadece mümkün değil, aynı zamanda dünyanın dört bir yanında gereklidir, hem de acilen gereklidir. Devrimci Enternasyonalist Hareket'te yer alan bir parti olan PCP, "huaraca" sapanı gibi el yapımı silahlar, dinamik ve düşmandan ele geçirilen küçük silahlar kullanan küçük bir gerilla ordusuyla on sene evvel silahlı mücadeleyi başlattı. Herhangi bir dış güçten tek bir kurşun veya silah almadan savaşlarını hızlandırdılar, komutaları altındaki üs alanlarını pekiştirdiler ve bugün hem ABD hem de Sovyet emperyalizmi tarafından desteklenen gerici Peru devletinin zar zor ayakta tuttuğu ülke çapındaki siyasi iktidarı yakın zaman içinde zorlayabilecekleri bir noktaya gelmiş durumdalar. Uyuşturucuya karşı savaş yaftası altında veya herhangi bir başka mazeretle Yanki'lerin kendilerini durdurmaya çalışacağını bilen PCP, eğer emperyalistler saldırırsa, halk savaşlarını geniş çaplı bir anti-emperyalist direniş savaşına dönüştürecektir, ki bu devrimci halk savaşlarının Latin Amerika'nın diğer parçalarına yayılmasına yardım edecektir.

Mao tarafından geliştirilmiş olan halk savaşının devrimci kanunlarını kendimize temel aldığımız takdirde, Körfez'de böyle bir savaş verebiliriz. Biz kendi bildiğimiz gibi savaşacağız, çünkü ancak bu şekilde kazanabiliriz. Bizim metodlarımızın düşmaninkilerle hiçbir ortak yanı yoktur, ve eğer onları taklit eder ya da ellerindeki silahlara sahip olmaya imrenirsek, her zaman kaybederiz. Başlamak için, halkın gelişmiş şatafatlı silahlara ihtiyacı yoktur. En iyi kendilerinin tanıdığı arazide, kendilerinin vatani olan topraklarda, emperyalistlerin zayıf, kitlelerin ise üstünlüklere sahip olduğu, halkın büyük çoğunluğunun devrimci savaşı desteklemeye kazanılabileceği bölgelerde savaşacaktır.

Düşman her zaman daha büyük ordulara, gelişmiş askeri teçhizata, ince yeteneklere ve daha fazla ateş gücüne sahip olacaktır, ama biz öyle bir şekilde savaşacağız ki, bunlar düşman için üstünlük değil köstek olacaktır. Düşman, dağlarda acemi ve gürültülü bir şekilde yürüyen, halktan tecrit durumda çöl kumlarına saplanmış, aç susuz bir file benzyecektir. Emperyalistlerin modern silah sistemleri, füzeleri, hava gücü ve büyük asker sevkıyatları hantal ve karmaşık bir lojistiğe bağlıdır. Suudi Arabistan çöllerine getirdikleri, bir saatlik hizmet için 24 saatlik bakım gerektiren Apaçi anti-tank helikopterleri gibi! 500.000 asker için günde uçakla 4 milyon litre

su taşımak zorundadırlar! Mükellef silahlarının çalışmasını sağlamak ve çöl sıcağına dayanabilmek amacıyla, Batı'daki şartları suni bir şekilde yaratmak için milyonlar harcamaktadırlar. Ama kitleler bu arazide nasıl hareket edileceğini, nasıl beslenip yaşanacağını biliyorlar, çünkü bu meşakkatli yaşam onların günlük hayatıdır. Halkın yüzyıllardır hurma yapraklarının üzerinde uyuduğu yerde, ithal yastığa kimin ihtiyacı var?

Biz, düşmanın hiçbir zaman sahip olamayacağı, birşeye, zaferin anahtarına, halk kitlelerine sahibiz. Kitlelerin, özellikle işçi sınıfı ve yoksul köylü gençliğinin yaratıcılığına dayanarak halkın silahlı güçleri düşman birliklerini darmadağın edebilir, lojistik sistemlerini hurdaya çıkartabilir, ve yüksek teknolojilerine karşı, Vietnamlıların yapmayı öğrendiği gibi, "basit seviye teknoloji" geliştirebilirler. Onların konvansiyonel savaşım tarzını, ne kadar kanlı olursa olsun, bizim savaşım tarzımız etkisizleştirecek ve güçlü yanlarını zaafa dönüştürecektir.

Ortadoğu ve Arap dünyasının dört bir yanında milyonlarca halk, saldırı durumunda Irak rejiminin ABD emperyalizmine ciddi darbeler indireceğini umud ediyor ve devrimci komünistler bu duyguları tamamiyle anlayışla karşılıyor. Ancak halkın bu umudu muhtemelen bir kez daha hüsrana uğrayacaktır.

Saddam Hüseyin'in ki gibi ağır toplara ve Batı eğilimine sahip Arap devletlerinin büyük orduları, deneseler dahi, emperyalizme karşı hiçbir zaman muzaffer olamayacaklardır. Washington, Paris, Londra ve Moskova'nın harp daireleri, bu ordu hakkında muharebe planları da dahil herşeyi bilmektedirler, çünkü onu kendi askeri uzmanları yaratmıştır: bu ordu, tıpkı kendisine öğrettikleri gibi savaşacaktır; elinde hangi kartları bulundurduğunu ve bunları nasıl oynayacağını biliyorlar. Saddam Hüseyin yiyecek ve malzeme için onlara muhtaçtır. Baskıcı hakimiyetinin son birkaç yılında, Kürtlerin buğday tarlalarını yaktı ve meyve ağaçlarını imha etti, yüzbinlerce Kürt köylüsünü ve köyünü sürdürdü ve onlara dayanıp tarımı geliştirme yerine, bu bölgede tarımı esas olarak yeketti. Toprakları ve ulusal özemleri için haklı olarak savaşan Irak'taki binlerce Kürt halkını katletmek için ona elindeki kimyasal silahları satan Batı değil de kimdi? Bazıları için, Hüseyin'in modern silahlara sahip büyük ordusu işgalcilere zayıf verebilecek gibi görünüyor, ancak mesele şu ki, Saddam Hüseyin onlara karşı hiçbir zaman kararlı ve sonuna dek bir savaş vermeyecektir; çünkü temsil ettiği sömürücü sınıfların çıkarları nihayetinde emperyalizmle uzlaşmaya dayanmaktadır. O, ezilenlerin çıkarlarını ve kurtuluş özemlerini temsil edemez.

ABD ve dostları, uzun süreli muharebeden mümkün meritebe kaçınabilmek için, hava gücüne dayalı çabuk sonuçlu bir savaş veremeye hazırlanıyorlar. En büyük korkuları, George Bush'un da dediği gibi, uzayıp giden uzun bir çatışma içine saplanıp kalmaktır. Körfez'de ve Ortadoğu'da devrimci halk savaşı ise, onlara karşı tam da bunu uygulayacaktır: tıpkı Hindi-Çin'inde modern ve güçlü Yanki düşmanını sürüp defeden Vietnam halkının kararlı mücadelesinin gösterdiği gibi, uzun süreli bir savaş tankorkmalarının bir hikmeti vardır - uzun süreli bir savaşta sadece askeri yenilgiler almakla kalmayacaklar, saflarında çatlaklar ve anlaşmazlıklar da başgöstermeye başlayacak, geçici ittifakları bazen kopma noktasına va-

rana dek seyreyecek, kendi ülkelerinde ise, halk hızla uyanacak ve yöneticilerinin dışarda işledikleri vahşete karşı isyan edeceklerdir.

Arap dünyası ve Ortadoğu'nun dört bir yanında, ordularla nöbetçi karakolları tesis etmişlerdir, ama her yerde, sömürüp ezdikleri kendilerine düşman kitlelerle karşı karşıyadırlar. Onlara karşı, sadece işgal etmeye karar verdikleri tek bir cephede değil, mümkün olduğu kadar çok yerde savaşıyoruz. Devrimciler, onları güçlerini geniş bir alana seyrek bir şekilde yayma zorunluluğuyla karşı karşıya bırakmalı, mümkün olduğu kadar halkın içine derinlere çekmelidirler. Halk savaşı aynı zamanda, emperyalist çıkarlarını bekçi köpekleri olan gerici devletleri devirmek için, ABD'nin şu anda doğrudan işgal etmediği yerlerde de başlatılabilir. Siyonistlere ve emperyalistlere karşı doğrudan savaşmak için can mı atıyorsunuz? O halde neden, Körfez'deki krizlerden faydalanıp, ülkede mücadeleyi hızlandırarak bu devletlere vurmayalım, bu Körfez'de eli bağlı durumda olan efendilerinin güçlerine indirilmiş büyük bir darbe olacaktır.

Örneğin, için için kaynayan bu büyük bir kırsal nüfusa sahip olan barut fıçısı Mısır'a bakın. Burada devrimciler, gerici Mübarek rejimine karşı doğrudan yönelmek için, (zira) onun da devrilmesi gerekir; kitleleri seferber edebilirler, o zaman Siyonistler onun yardımına koşacak ve küçücük askeri üsleri olan İsrail'den dışarıya zorlanmış olacaklardır. Bu ise, eğer gerçekten düşmana belirleyici darbeler indirecekse, İntifadalarını vazgeçilmez bir gerekliliğe sahip gerçek bir halk savaşına dönüştürebilmeleri için Filistinlilerin önünü açacaktır. Aynı zamanda Arap kitleleri, hezimete uğratılmasının sorumluluğu sadece Filistinlilere ait olmayan, ve bölgedeki tüm ezilenlerin düşmanı olan İsrail'in yenilmesine yardımcı olabileceklerdir. Emperyalizme ve onun mütetekiflerine karşı başka cephelerin açılması, Siyonist silahlı güçlere karşı tekbaşlarına karşı koymuş olan Filistinlileri sevindirip şevkelendirmez mi? Camp David dingilinin yere çalınmasının bölgedeki anti-emperyalist mücadeleye kazandıracığı ivmeyi bir düşünün. Tüm bölgeye hükmetmek istediklerinden, emperyalistler ve onların Arap ve Siyonist kanatları, Ortadoğu'da ve Arap dünyasının dört bir yanında kendilerine karşı halkların savaş başlatıldığı her yerde onlarla savaşmaya çalışmak için güçlerini yaymak zorunda kalacaklardır. Bu, daha fazla karşı koymak üzere sadece kitleleri daha ileri atılmaya sevkedecek ve halk savaşlarının hızlanmasına yardımcı olacaktır.

Diğer ezilen uluslarda olduğu gibi Arap dünyasında da, şehirler emperyalistlerin ve himayeleri altındaki müşteri rejimlerinin müstahkem mevzileridir. Bu ülkelerde, savaşımızı kırlarda odaklaştırmalıyız. Bu sadece savaşçıların esas gücünün işçi sınıfının önderlik etmesi gereken köylülüğün, orada bulunmasından ötürü değil, aynı zamanda devlet aygıtının buralarda daha zayıf olmasından ötürüdür. Kendi metodlarımızdan biz en iyi kırlarda yararlanabiliriz, topraklarımızın derinliklerinde tuzağa düşürülmüş düşman güçlerini kuşatabilir, kendimiz için üsler ele geçirebilir ve ordumuzu inşa edebiliriz. Buralarda kendi kendimize yeterli hale gelebilmek için yiyecek yetiştirebilir ve hareketlilik elde edebiliriz; paha biçilmez bilgilerini ve gitgide artan sayıda asker de dahil olmak üzere destek imkanlarını seferber edebilmeleri için köylüleri, devrimci savaşı kav-

rayabilecek tarzda siyasi olarak silahlandırabileceğiz ve savaşın belkemiği olan işçi-köylü ittifakını inşa edeceğiz.

Bu şekilde, proletarya önderliğindeki kitleler, zaman içerisinde düşmanla aramızdaki mesafeyi kapatmamızı ve üstünlük elde etmemizi sağlayan uzun süreli bir savaş yürütebilirler. Başlangıçta zayıf durumda olduğumuz için, insiyatifimizi, adım adım, gerilla savaşı yoluyla seferber ederek, kendi gücümüzü inşa etmeliyiz. Küçükten başlayacağız ve düşmanı lokma lokma yutarak, ondan silah ele geçirerek, artan sayıda askerimizi eğitip daha yaygın ve kudretli bir savaş geliştirerek daha da büyüyeceğiz. Tedrici bir tarzda ilerleyerek güçlenecek ve kitlelerin rolünü tüm gücüyle harekete geçirmeye muktedir hale geleceğiz, ki düşmanın silahlı güçlerini altetmek üzere aktif bir şekilde kendi kaderlerini kendilerine alsınlar, zira bu eski siyasi egemenliği devrimin ve proletarya ve kitlelerin iktidarı ele geçiren yeni bir toplum inşa etmelerini sağlamanın anahtarıdır.

Dolayısıyla sorun şudur: kim kimi kuşatacak? Eğer biz gerçekten kitlelere dayanırsak, emperyalizm bizi kuşatamaz. Bugün Peru Komünist Partisi, Yanki parası ve uzmanlığı tarafından desteklenen silahlı kuvvetleri kuşatmakta, emperyalistlerin yarattığı şehirlere, düşmanın candamarlarına saldırmaktadır. Varsın "kadr-i mutlak" geçinen emperyalistler, PKP ve Peru'daki halk ordusuna BM-onaylı ambargolarını uygulansınlar! O zaman kim karnını doyumada zorluk çekecek dersiniz?

Bugün PKP'nin yaptığı gibi, biz de Arap ülkeleri ve Ortadoğu'nun, halk ordusu tarafından kurtarılan alanlarında kitlelerin siyasi iktidarını inşa edeceğiz. Her yerden savaşçılar yetiştireceğiz, kendi yiyeceğimizi üreteceğiz, yeni devrimci siyasi organlar oluşturacak ve halk arasındaki eski ilişkileri değiştirmeye başlayacağız. Bu bir örnek, halk ve toplumun tamamen kurtulmuş olacağı geleceğin tadını veren bir örnek teşkil edecektir, ve diğerlerini de aynı yolu izlemeye çağıracağız. Düşman bu üsleri elimizden kapmaya çabalamak için geldiğinde, halk onların güçlerini kuşatacak ve parça parça yokedecektir.

Bizim bu devrimci savaş metodumuz, dünyanın bu bölgesinde yeni toplumlar inşa etmek ve devrimci diğer ülkelere yaymak amacıyla kırsal alanları oluşturma sürecinin bir parçası olarak feodalizme, bürokrat kapitalizme ve emperyalizme karşı yeni demokratik devrime bağlı olacaktır. Dolayısıyla, düşman hakimiyetinin daha zayıf olduğu kırlardaki kitlelere esas olarak dayanan halk savaşı, emperyalizmi yenmenin anahtarıdır: Bunu kavrayan devrimci düşünce sahibi işçi ve aydınlar, böylesi bir savaş yürütmek için köylüleri seferber etme görevini cesaretle bir şekilde üstlenmelidirler.

Gerçek Bir Kurtuluş Savaşına Rehberlik Etmede Gerekli Olan: Tavizsiz Devrimci Önderliktir

Güçlü emperyalist düşmanları yenme ve ezilen kitlelerin kendilerine dayanarak, ezilenleri kurtuluşa kavuşturmanın stratejisi halk savaşı, dünya çapında nasıl devrim yapılacağı, sömürü, savaş ve ulusal baskının olmadığı yeni bir toplumsal düzenin nasıl yaratılacağı ile bağlı olan bütünsel bir metoda, ideolojiye ve plana daya-

lı Maoist bir stratejidir. Tüm tarih boyunca mazlumlara kana bulanmış başkaldırlarından elde edilen hem aydınlık zaferlerin hem de acı tecrübelerin, aynı zamanda yeni devrimci toplumlar inşa etmede olumlu ve olumsuz tecrübelerin örsünde şekillenen bu devrim bilimi, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi, varlığını, kuruluşu emperyalizmin ve her türden sömürü ve baskının ortadan kaldırılmasına bağlı olan işçi sınıfının ortaya çıkmasına borçludur. Bundan ötürü, ezenle hiçbir ortak yanı olmadığı gibi, diğer ideolojilerden kesinlikle ayırdedilebilir bir üstünlüğe sahiptir. Marksizm-Leninizm Mao Zedung Düşüncesi, geleceğin kilidini açmada anahtardır, ezilenlere ait olan bir anahtardır.

Kurtuluş savaşına başarılı bir şekilde önderlik etmek için bir partinin, yani ezilen kitlelere sistematik bir şekilde böylesi bir savaşın ufku ve metodunu aşlayan ve onları bunun gereklerini yerine getirme yönünde seferber eden, ML-MZD bilimi ile siyasi ve ideolojik olarak biraraya kaynaştırılmış bir grup devrimcinin varolması şarttır. Böylesi bir parti olmadan, halk savaşı muzaffer olamaz, çünkü enternasyonal proletaryanın sınıf bakışı dışındaki bakış açıları, yarı yolda ödün verecek veya teslim olacaktır. Filistin halkının on yıllardır süren haklı mücadelesi bu gerçeği doğrulamaktadır.

Kitleleri bir yandan emperyalizme, siyonizme ve Arap gericiliğine karşı savaşmak için ayaklandırırken, Arap ülkelerindeki devrimciler, Arap kitlelerinin hiçbir zaman sahip olmadığı bu tür bir Maoist parti oluşturmak için kararlı bir mücadele yürütmelidirler. Devrimci Enternasyonalist Hareket, daha şimdiden bölgenin birkaç ülkesinde mevcuttur. Ancak birçok yerde, öncü bir partinin oluşturulması görevi, hala gündemdedir. Arap dünyasındaki bugünkü durum, bu sorumluluğu her zamankinden daha acil bir şekilde öne çıkartmaktadır.

Bütün Arap Sahtekarlarının, İhanetçilerinin, ve Emperyalizm Uşaklarının Maskesini Düşür!

Çin'de daha önceki devrimci mücadelelerin neden bu kadar az başarı gösterdiğini değerlendirirken Mao, onların gerçek düşmanlarla gerçek dostları berrak bir şekilde ayırtmadeki başarısızlıklarını vurgular. Körfez'deki kriz ve emperyalist savaşın basıncı altında; sultanların şeyhlerin ve cumhurbaşkanlarının suratlarındaki maskeler birer birer düşmekte, durumun istikrar kazanmasına yardımcı olmak ve sizleri bastırıp ezme amacıyla güçlü Batılı efendileri ardında sıraya dizilmek için koşuşturan dalkavuk uşakları açığa çıkarmaktadır.

Halkın mücadelesinin yolunu şaşırtmak ve kanalizasyon etmek amacıyla, Yanki ve yabancı saldırganları militan bir şekilde kinayan ve Siyonizmin ateşli muhalifleri pozlarında caka satan ama vaatlerini ve kabadayılıklarını süslemek için kullandıkları Arap milliyetçiliğine rağmen, baskıcı ordularını kesinlikle gerçek düşmanlara karşı değil sizlere, kitlelere saldırmak için kullanan "anti-emperyalist" askeri üniformalara bürünmüş devlet başkanlarının oynadığı rolü siz kendi deneyimlerinize görmektesiniz. Diğer aşağılık devlet sahipleri ise hizmetlerini açıktan icra ediyorlar. Örneğin çift sıfırlı saray rejimleri -petrol şeyhleri- veya bizzat kendi şehirleri alev alev yanan II. Hasan gibi küçük krallar.

Emperyalist koruma teminatı karşılığında, işgale "Arap" meşruluğu kazandırmak için Irak'a karşı oluşturulan ABD yanlısı askeri cepheye katılan, buna daha fazla taraftar toplamak için Arap Ligi ve Arap zirvesini kullanan, şu nefret edilen Camp Davit teslimiyetçilerine bakın, Irak'lı kadın erkek kardeşlerini kurşunlamak için Mısırlı askerleri gönderiyorlar. Bu gerici köpekler, Yanki askerlerine fahişelik yapınlar diye 5.000 Mısırlı kadın dahi temin ettiler! "Sol-kanat" Baas'çılar ve Arap "yurtsever"! Suriye'li Hafız Esat ise, (eskiden halkın dostları pozlarında maskaralık yapan) Sovyet sosyal-emperyalistlerine hizmet etmek ve onlara dayanmaktan, ABD işgalcileri ile yanyana savaşmaları için asker göndermeye geçmiştir, ve Washington'un, bölgede haritayı kendi lehine yeniden çizme önerileri ile aktif bir şekilde işbirliği yapmaktadır! Ama büyük silah alışverişlerini finanse etmek için petrol prenslerinin kârlarından cömert yardımına bel bağlayan, Tel Al Zataar'da Hıristiyan Falanjistlerin Filistinlileri doğramasına bekçilik yapmış ve Suriye'de binlerce köylüyü katletmiş olan biri, bu silahları Ortadoğu'daki diğer kitlelere karşı kullanmaktan neden çekinsin ki?

1970'de binlerce Filistinli kitlenin ve özgürlük savaşçısının, bugün geleceği haklı bir öfke içindeki Filistinli nüfus ile her zaman ekmeğine yağ sürmüş olan ABD emperyalistleri arasında sıkışmış olan Ürdün'ün Kara Eylül kralı tarafından katledilmelerini kim unutabilir? Ya, Saddam Hüseyin'den daha genç görünmek için hergün saçlarını boyayan, ama varlığı için Al Saud'un petrol dolarlarına ve Fransız ve ABD emperyalistlerinden gelen şıngalara bağlı olan şu "demokrat" sahtekar Tunuslu General Bin Ali'ye ne demeli? Onun katkısı, Arap-emperyalist ittifakına karşı sahte muhalefet yapmaktır --kitlelerin öfkelerini köreltmek amacıyla, bir yandan savaşa karşı gösteriler üzerine polislerini saldırtırken, öte yandan emperyalist kabadayılığı haklı göstermek için BM ambargoları ve oylamalarının bir ölçüde "yasal" dayanağı bulunduğu yolundaki bugünün moda yalanlarına sözcülük yapmaktadır.

Bu sultanlar, krallar ve petrol-doları veya "yurtsever" başkanlar neden her zaman pazarlık yapıp ödünler veriyorlar ve halkın meşru ulusal özlemlerini satıyorlar? Bu siyasi ve dini çete reislerin kökleri, emperyalizmin ülkelerinin ve kitlelerinin yağma ve sömürsünden kazancı olan gerici sınıflara dayanır. Bu dalavereyi korumakla onlar kendi rollerini oynuyorlar: ulusal kaynakların satışa çıkarılmasından, tamamen dengesiz bir ekonominin gelişmesine izin verilmesine, ve en önemlisi, halk kitleleri üzerinde siyasi iktidarın pekiştirilmesine dek, devlet mekanizmasının bütünü ve yarı-sömürge yapının geriliği emperyalist çıkarların yararına çalışmaktadır.

Bu bekçi köpeği saray rejimleri, ister dışlarını gösterinsinler, ister son zamanlarda Ürdün, Cezayir ve Tunus'ta övgüyle sözedilen köklü toplumsal değişikliklerin ve "demokratik açıklıkların" aracı olduklarını iddia etsinler, onların görevi sizi, dünyanın bu bölgesindeki kitleleri, kandırılmı, pasif ve bastırılmış halde tutmak ve emperyalist köpek balıklarına daha da serbestlik tanımadır. Batılı ve petrol-finansmanlı kurşunlarını sizlere doğrultmalarının yanı sıra, tümü üzerlerinizdeki hakimiyetlerini sıkılaştırma ve bir nevi istikrar sağlama amacı güden, halkı milliyetlere bölmek, kadınları sessiz ve er-

keçe itaatkar halde tutan gerici "gelenekler!" pekiştirmek, ve dar milliyetçi ve dini duyguları ve eski feodal düşünceleri körtüklemek gibi başka güçlü silahlara da başvurumaktadırlar.

Gerici kuklalar ve sahtekarlar konusunda bundan daha fazla tecrübeye ihtiyacımız var mı?! Hayır! Biz tüm maskeleri yırtmalı, emperyalizme ve onun bütün temsilcilerine ve yerel infazcılarına karşı mücadeleyi hızlandırmalıyız!

Ne de ezilen kitleler selamet ve kurtuluş için yobaz İslamcı güçlere bel bağlayabilirler. İran'da on yıllık İslam'cı "devrim", bir yandan kitlelerin milliyetçi ve anti-emperyalist özlemlerini saptırmak amacıyla bu çirkin ve geri ideolojinin arkasına saklanırken, öte yandan onların umutlarını kana boğan, Doğulu ve Batılı emperyalist güçlerle işbirliği ağını sıkılaştıran oportünist cellatları teşhir etmiş bulunuyor.

Sovyet Sosyal Emperyalist Yılanlar

Sovyet emperyalistleri ve onların Arap dünyasındaki uşak rejimleri, halk Sovyet yardımına bel bağlamadığı takdirde, Yankilerin ve siyonistlerin yenilgiye uğratılmayacağı yolundaki zehirli düşünceyi yaydılar. Filistinli kadrolara konvansiyonel savaş eğitimi verdiler ve büyük ordular ve ağırsilahlara dayalı, işlemediği ispatlanmış olan bir stratejiyi teşvik ettiler: amaçları hiçbir zaman gerici İsrail devletinin devrilmesine "yardım etmek" veya gerçek bir kurtuluş savaşı yürütmek değil, tersine anti-emperyalist kitleleri silahsızlandırmak, onları Batılı suretleriyle rekabetlerinde bir manivale olarak kullanmaktır. Nitekim Sovyet emperyalistleri İsrail'in "varolma hakkı"nı her zaman desteklemişlerdir. Siyonist silahlı güçlere katılmaya hazır ve eğitimli çok sayıda Sovyet Yahudisini oraya yerleştirmiş, bir yandan da ABD emperyalist rakiplerine karşı çıkan bazı Filistinlileri satın almış ve Suriye'nin Esat'ı gibi, birkaç uşak devleti cephe gerisi olarak finanse etmişlerdir. Sayat Irak üzerine yüklenmek için maskeleri yerine pençelerini geçirmişler ise, bunda amaç kendi emperyalist çıkarlarını yeni "detant" şartları altında ilerletmektir.

En Büyük Zenginlik Petrol Değil, Halk Kitleleridir

Nasıl savaşıldığı, ne tür bir toplum amaçlandığını gösterir: Proletarya önderliğindeki biz ezilen sınıflar, emperyalizme karşı savaştıklarını iddia eden Saddam Hüseyin'inki gibi ordulardan farklı savaşıyoruz, bunun nedeni sadece kitleleri kazanmak üzere seferber edebilecek tek stratejiye sahip olmamız değil, aynı zamanda amaçlarımızın da farklı olmasıdır: bizler yarı-feodal yarı-sömürge ekonomiyi ve aynı zamanda bu vahşi sistemi ayakta tutan siyasi ve kültürel yapı iskelelerini yerle bir edecek bir toplum yaratmak istiyoruz. Sadece bu toplumların başına bazı yeni kahyalar getirilmesine izin vermeleri için, emperyalist güçleri ikna etmek üzere kadın ve erkek kardeşlerimizi yiğit mücadelelerde feda etmek, ve bir kez daha hem sefelaye, hem de petrol sanayilerinin maaş bordrolarına kaydolmak kaydıyla yaşam desteği ve (tabii yine onlara olan) bazı "borçların" ertelenmesi için dilencilige itilmek istemiyoruz.

Petrolü emperyalizme karşı kullanmak için ele geçirmek, imkansız olduğu kadar faydasızdır. Petrol bir hazine değil, tersine körfez halkı üzerinde bir lanettir. Sadece emperyalist siktlem petrolü bir zenginlik kaynağına ve dünya politikasında başlıca aktörlerden biri durumuna dönüştürür, köküne kadar imha etmemiz gereken ise tam da bu sistemin kendisidir. Proletarya ve kitleler iktidarı ele geçirdiklerin, ve petrole dayalı bir toplum inşa edemezler. Zira bu doğrudan doğruya dengesiz ve kötü-rüm bir ekonomiye, emperyalizmin pençesine bağımlılığa geriye dönüşe yolaçacaktır., ve bu gangsterler petrolü bir kez daha bize karşı bir silah olarak kullanacaklardır.

Ortadoğu'da ve Arap devletlerinde siz, halkın temel çıkarlarının, ülkenin yiyecek ihtiyaçlarının sadece yüzde 20'sini temin edebilen Saddam Hüseyin gibi, emperyalizmin üzerlerine serpebildiği birkaç kırıntılı zenginliğe müptela yöneticiler tarafından nasıl feda edildiğini gördünüz. Petrole bağımlı Cezayir'de, ki hala yoğun ölçüde kırsaldır, ulusal bütçenin yüzde 95'i dünya petrol fiyatlarının belirsiz terazisinde sallanmaktadır. Öte yandan halk yiyecek için daha fazla para ödemek ve ülkeyi su üstünde tutmak için giderek sertleşen kemersizikleme önlemlerine katlanmak zorundadır.

Biz, emperyalizm ve onun insan yiyen çarpık insanlık toplumu anlayışı ile herhangi bir ortak yön paylaşmayı reddeden kendi yeni devrimci önderliğimizi, geleceğin umudu olarak, petrolü değil, halkı gören önderleri ortaya çıkartmalıyız ve çıkaracağız.

Yeni devrimci toplum, emperyalistlerin inşa ettiği ekonomiyi devralmak yerine, onun temelini ortadan kaldırmalı, yerine kendikendine yeterli hale gelmek amacıyla kitleler için temel yaşam araçlarının üretimini hedefleyen sanayiye öncü faktör olarak ele alan tarıma dayalı yeni bir ekonomi geliştirmelidir. En büyük zenginlik, petrol değil, dünyayı değiştirmek için yaratıcı deha-larına dayanmamız gereken halk kitleleridir. Onlar, zaten emperyalistler tarafından ele geçirilmiş olan petrol pazarları oyununda kumar oynamaya girişmek için petrol tarlalarında kölelik yapmak yerine, kendileri için yiyecek üretebilir ve sanayiler inşa edebilirler. Bizim modern gökdelenlere ve ayrıcalıklı sınıflar için ithal lüks maddelerle dolu süpermarketlere sahip birkaç büyük şehrin petrolle finanse edildiği, köylülüğün ise yıkıma uğratıldığı ve artan sayıda kitlenin uçsuz bucaksız şehir gecekondularına yığıldığı bir topluma ihtiyacımız yoktur.

İşçi sınıfı ve partisi, Mao'nun gösterdiği gibi, yeni demokratik devrime önderlik edecek, eski yarı-feodal, yarı-sömürge ilişkileri yerle bir ederek, "toprak işley-nindir" sloganına dayalı bir tarım devrimi gerçekleştirecek ve emperyalizmin ekonomik kısılcından kopacaktır. Bu, sosyalist devrim için yolu açmak ve ezilen kitlelerin kendi kaderlerinin efendileri haline gelmeleri için gerekli ilk aşamadır. Bunu takiben işçi sınıfı, sömürü, feodalizm ve emperyalist bağımlılığa değil, kendi kendine yeterliliğe ve elbirliğine dayalı ulusal bir ekonomi inşa etmede adım adım yeni sosyalist biçimler geliştirmek için köylü kitlelerini birleştirecektir. Halkın bir kesiminin diğerine karşı kıskırtılmadığı, erkeğin kadını ezmediği veya bir ulusun bir diğerine hükmetmediği, toplumsal sınıfların sonsuza ortadan kaldırılmış olduğu komünizm amacımızı kesinlikle gözden çıkarmayacaktır.

Kadınlar her alanda erkeklere eşit olacak, bütün bu iğrenç toplumsal ilişkiler ve onları üreten emperyalist ve feodal ezenlerle birlikte, Arapların Kürtlere, Siyahlara veya Beberî'lere hükmetmesinin, veya Farsların Arapları ve Kürtleri tahakküm altında tutmasının, ya da Türk şövenizminin kara bulutlarını diğer uluslar üzerine çekmesinin temeli yerle bir edilecektir.

Bu, uğruna savaşmaya ve ölmeye değer bir gelecektir ve bu, hareketimizin, Devrimci Enternasyonalist Hareket'in temsil ettiği gelecektir.

Emperyalizmin Yarattığı Bölünmeleri Ancak Proletarya Enternasyonalizmi Altdebilir

Emperyalistleri cephe cephe kuşatmak için köylü kitlelerine dayanarak bir halk kurtuluş savaşı vermek, ezilenlerin, emperyalizmin tahakküm altında tuttuğu bütün ülkelerde uygulayabilecekleri bir stratejidir. Biz enternasyonalistiz, çünkü biz bütün dünyayı kurtarmak, emperyalizmi yeryüzünden silip yoketmek, ve bilinçli emekçi kitlelerin dümen başında olduğu daha yüksek bir toplum biçimine geçmek istiyoruz. Ama aynı zamanda şunu da biliyoruz ki, bu ortak düşmana sahip olduğumuz için güçlerimizi birleştirmeliyiz, aksi takdirde kazanamayız.

Ortadoğu'da ve Arap dünyasında, eğer stratejimiz aynı zamanda enternasyonalist değilse, bölgedeki bütün kitlelerin Arapların, Kürtlerin, İran ve Türkiye, Cezayir, Afganistan vb. halklarının-- halk savaşlarına dayanmıyor ve karşılıklı desteklemiyorsa, emperyalizme ve Siyonizme karşı savaşımızı genelleştiremeyecek, onların gücünü dağıtmayacak ve onları tümen tümen, köftelik kıymaya çeviremeyeceğiz. Stratejimiz, enternasyonal proletaryanın "kaybedecek birşeyi olmayan, kazanılacak bir dünyası olan" bakış açısıyla rehberlik edilmiş takdirde, başarılı olabilir.

Arap dünyasında halk savaşını başlatmak, Mao'nun dediği gibi, gerçekten bir tek kıvılcımın bütün bozkırı tutuşturmasına benzeyecektir. Ve eğer, örneğin, NATO-destekli Türkiye, kuzeyden saldırarak emperyalistlerin savaşında bir yan cephe açarsa bu, Türkiye içindeki halkın devrimci mücadelesine büyük bir hız kazandıracaktır.

Devrilişlerini Hazırlamak İçin Emperyalistlerin Zayıflığından Yararlanalım

Şu andan daha iyi bir zaman olamaz! Dev güç yığıntılarına ve (hatta Sovyet, sosyal-emperyalistlerinin de dahil olduğu) rezil birlik gösterilerine rağmen, muazzam çapta yıkım tehditlerine, Körfez ve Ortadoğu'nun bazı bölgelerinde uzun süre kalma ve buraları işgal altında tutma yönlü açık planlarına, Siyonist polis karakolunu takviye etme amaçlarına rağmen, temelde zayıf olan ve derin bir belanın içinde bulunanlar, emperyalistlerin kendileridir. Aralarındaki aşk macerası, kendi TV haberlerinin yansıttığı kadar tatlı veya kalıcı değildir. Ezilen halklara ve uluslara karşı savaş açmayı hep birlikte

barışçıl bir şekilde kabul ederken, bir yandan da kendi aralarında, sadece dünya petrol fiyatlarına hükmetmekten ibaret olmayacak olan geleceğin rekabetini ve paylaşım savaşlarını hazırlıyorlar. Körfez'deki petrolü denetimleri altında tutmaya devam etmeyi elbette arzulamaktadırlar. Zira "ucuz" petrol, sadece bir akaryakıt kaynağı olarak değil, aynı zamanda başlıca kâr kaynaklarından biri ve bir bütün olarak dünya hakimiyeti için önemli bir silah olarak emperyalist ekonomilerin damarlarında dolaşmaktadır. Ama bugünkü kudurmuşluklarının gerçek nedeni, yeni bir dünya düzeni için yarışır: hangi emperyalist bugünün dünyasına hükmetmek istiyorsa, üç kıtanın yol kavşağında bulunan ve stratejik ve ekonomik olarak kilit durumdaki Körfez bölgesini kontrol etmek zorundadır. Ve elbette bunu elde etmenin önemli bir yönü, kendilerine karşı çıkan kitleleri daha da bölmek, gözdağı vererek direnişi bastırmaktır -- kısacası devrimi önlemektir.

Sistemleri dünya çapında bir kriz içindedir ve dünya çapında, özellikle ezdikleri birçok ülkede, siyasi "istikrarsızlık"la karşı karşıyadırlar, ki bu, halkın onlardan nefret etmeyi ve onlara ve temsil ettikleri herşeye -- sömürü, ulusal baskı, talan ve tahakküm-- karşı savaşmayı öğrenmiş olduğundan başka bir anlam taşımıyor. Ezilenler, onlara karşı mücadelemizi şiddetlendirmek, onlardan ebediyen kurtulmak için yolu döşemek ve onlarsız yeni bir toplum yaratmak için güne hükmetmelidirler. İntifada'dan, Magrep'te hayat pahalılığı cendresine karşı isyanlara, Irak'a karşı savaşmaları için Mısırlı ve Suriye'li askerlerin gönderilmesine karşı çıkmaya, Türkiye'deki halkın Türk rejimini devirme mücadelesine, Kürtlerin ulusal baskıya ve soykırımı karşı mücadelesine kadar --Ortadoğu ve Arap dünyasında emperyalizme ve onun gerici uşaklarına karşı şiddetle yanan bütün bu ateşler, halk savaşı yolunun döşenmesine yardımcı olmalıdır, ki ancak halk savaşı, siyasi iktidari ele geçirmeye ve kitlelerin geleceğini kendi ellerine veremeye gücü yeter.

Dünyanın dört bir yanında, Güney Afrika'dan Afganistan'a, Haiti'ye kadar, halkın mücadelesi ortak emperyalist düşmana bindiriyor. Peru'da, tam çaplı bir devrimci halk savaşı, gerici hükümeti köşeye sıkıştırmış Washington'dan yardım dilenir duruma sokmuş bulunuyor. ABD ve diğer emperyalist ülkelerin kendilerinde ise, DEH'e katılan partiler ve onun destekleyicileri, bir yandan iç savaşta onlara karşı doğrudan çarpışacakları güne hazırlanırken, Körfez'deki korkunç savaş makinasına karşı geniş çaplı muhalefet inşa ediyor ve onların Latin Amerika'ya müdahale etme planlarını teşhir ediyorlar. Körfez'de ve Ortadoğu'da, onları halk savaşının deryasında boğmak sizlerin, siz halk kitlelerinin elindedir. Filistinli kıldelerin kahraman mücadelesi ve özellikle üç yıllık intifada, Arap kitlelerine ve genel olarak dünya halklarına ilham verdiği, onları şevklendirdiği kadar, aynı zamanda, ezilen Arap halkıyla emperyalizm ve Siyonizm arasındaki kıyasıya çatışmaya köklü bir çözüm getirme gerekliliğini de ızdıraplı bir şekilde açığa vurmuş bulunuyor. Emperyalistlerin buna cevabı, Körfez sularında ve çöllerinde barbarca şekilleniyor. Ya bizim cevabımız ne olacak?

**DEVRİMCI ENTERNASYONALİST
HAREKET'İN KOMİTESİ**

28 Aralık 1990

MÜCADELENİN OLASI BİR DURAĞI

CEZAEVİNDEKİ GÜNLÜK YAŞAM NASIL ELE ALINMALI VE NASIL DÜZENLENMELİDİR?

Kavganın en olmaz yerinde bazen bir randevuda, ani bir ev baskınında, bir çatışmada yakalanıp getirilen sıcak mücadele alanlarından dört duvarın arasına mahkûm edildiğimiz cezaevleri...

Hiçbir insanın hele de kavganın ateşindeki bir devrimcinin yanından bile geçmek istemediği, ama sınıf mücadelesi sürdürdükçe her devrimciye komüniste hatta sıradan bir demokrate uzak olmayan cezaevleri...

Bugün çeşitli edebi eserlerde, yoldaşların anlatımlarından duyduğumuz, bildiğimiz cezaevlerine mekan kurmak işten bile değildir. Faşist TC'de insan olmanın gereklerini yerine getirmek bile, cezaevleriyle tanışmak için bir neden olabilir.

Cezaevleri sınıf mücadelesinin değişik bir alanı, düşmanla karşı karşıya olunan sıcak alanlarından birisidir. Cezaevlerine düşmek kavgadan kopmak anlamına gelmez, gelmemelidir. Devrimci mücadelenin şiarları buralarda da haykırılır, düşmanla dişe diş mücadele tüm boyutlarıyla burada da sürer. Cezaevine düşen her devrimci düşmanı her türlü olanaksızlıklara rağmen alt etmenin, en azından teslim olmamanın mücadelesini verir. Özellikle 12 Eylül sürecindeki en azgın baskılara, işkencelere göğüs gererek partimiz üye ve taraftarlarıyla diğer devrimcilerin mücadelesi, dünya devrimci hareketinin deneyimleri incelendiğinde bu mücadele daha iyi anlaşılır.

Devrimci en yaşanılmaz denilen yerleri dahi, yaşanılır kılandır. Bu bilinçle, yaşama-kavgaya tutkunluğumuzla olmaktadır. İşte tam da bu noktada, bunun bilinciyle sınıf mücadelesinden koparılarak alıkonulduğumuz cezaevlerini bir okula dönüştürme, buraları devrim mücadelesine hizmet edici bir şekilde ele almanın

gerekliliği karşımıza çıkar.

Hangi uğurda oralarda olmamızın bilinci, devrimci-halka-partiye karşı sorumluluğumuzun bir gereği olarak mücadeleyle birlikte heryönden eğitimi de ele olarak bunun gereklerini koşullara uygun yaratıcı bir şekilde hayata geçirmeliyiz. Geçmişimizi, hataları, eksikleri, değerlendirip geleceğimize ışık tutmalıyız. İçinden geldiğimiz sınıflı toplumun üzerimizdeki etkilerini atmak, değişip dönüşmek, ideolojik-siyasi olarak her yönden kendimizi donatarak, sahip olduğumuz bütün burjuva-feodal alışkanlıklardan arınıp proleter bilinç ve kültürü edinmeliyiz. Bunları gerçekleştirmek ise eğitimin önemini kavramamıza, cezaevinin sunduğu olanakları bilince çıkarmamıza olduğu kadar örgütlenilmesine de bağlıdır. Kolektifliği paylaşmayı, her geçen gün kendini yeniden üreten, her defasında daha bir üst aşamaya ulaşan bir yaşam örgütleyemezsek bu hedefleri yerine getiremeyiz.

Bunun ilk adımı düzenli bir yaşam ve sağlıklı bir eğitim programına sahip olmaktır. Bu programın hayata geçirilmesinde bakış açısı önemlidir. Kimi anlayışlar bu noktada programsız kendiliğince politikalar, hatta gün doldurmak amaçlı politikasızlıklar izlerken, kimileri de kolektif çalışmayı ön plana çıkarıyorlar. Doğal olarak bu da tartışılardan uzak tek yanlı ve ezbere dayalı bir eğitim olmaktadır. Plan-programın yokluğu ise gününbirlik bir yaşamı getirmektedir. Bizler her türlü etkinliğimizin bir hedefi olması gerçeğinden hareketle, bu hedefe uygun bir plan-program dahilinde çalışmalarımızı sürdürmeliyiz. Zamanımızı yukarıda dile getirilen hedeflere uygun uğraşlarla geçirmeli, TV, boş

sohbetler, gibi uğraşlara gerektiğinden fazla zaman ayırmamalı, bu gibi gereksiz ve bize soylu değerler katmaktan uzak uğraşlardan uzak durmalıyız.

Belli sürelerle faaliyetlerimizi değerlendirmeli, eksikliklerimizi belirleyip yok etme, olumlulukları daha üst düzeyde tekrarlama amaçlı değerlendirme toplantıları yapmalıyız. Bu etkinliklerimiz içinde de yaşamın bütün alanlarında uyguladığımız, eleştiri-özeleştiri yöntemini kullanmalıyız.

Cezaevindeki komün yaşamında bir çok hastalığın kaynağı bireycilik yok edilmeye çalışılmalı, kolektivizm, eşit-demokratik bir şekilde var olan görevlerin irili-ufaklı olmasına bakılmaksızın yerine getirilmesi için iş bölümünü ya da nöbet sistemlerini hayata geçirmeliyiz. Yine bunların yanında sporda cezaevi yaşamında savsaklanmaması ve ertelenmesi doğru olmayan, sistemli bir şekilde gerçekleştirilmesi gereken bir etkinliktir.

Eğitim çalışmalarının odağına kolektif çalışmayı oturturken bireysel çalışmaları da gözardı etmemeli, bireysel çalışmaları kolektif çalışmalarımızı destekleyici ve zenginleştirici bir biçimde ele almalıyız. Bunları partimizin ve mücadelenin ihtiyaçlarına uygun ürün verici çalışmalar olarak ele almalı, protikten kopuk, akademik-entellüktüellikten uzak durmalıyız.

Bütün bunları ise demokratik-merkeziyetçilik ilkesi temelinde TKP/ML'nin çelik disiplini içerisinde hayata geçirmeli, cezaevlerini yukarıdaki açıklananlarla birlikte, muhtemelen firar eylemlerimizin hayata geçirildiği alanlar olarak ele almalıyız.

Bayrampaşa Cezaevinden
TKP/ML Tutsakları

8 MART'I ANMAK, ONU YAŞAMLA BÜTÜNLEŞTİRMEK DEMEKTİR!

Sembol olmuş diğer günler gibi 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü de sadece tarihsel anlamı açısından değil, tarihsel ve güncel, esas olarak da güncel olaylarda siyasi gerçeklerin açıklanması, proletarya partisinin somut politik görevlerinin kitlelere kavratılması ve bu doğrultuda harekete geçirilmesi açısından da ele alınıp işlenmelidir.

Bugünün Türkiye'sinde 8 Mart mutlaka ve mutlaka Orta Doğu'daki emperyalist-Gerici savaşa, ülkemizdeki sınıfsal ve ulusal mücadelenin vardığı boyutla, sosyalizmden geriye dönüşlerin yarattığı etkilerle birlikte ele alınmalıdır. 8 Mart bu ve benzeri bir dizi soruna sağlıklı çözüm getirdiğimiz zaman bir anlam kazanacaktır. Tüm bu sorunlardan, gelişim ve değişimlerden soyut kadın sorunundan söz etmek asla doğru bir yaklaşım olmaz.

Bugün 8 Mart'ın özü ve önemi her zamankinden çokdaha fazla kendini dayatmaktadır. Sosyalist değerlerin alt-üst edildiği, burjuvazi tarafından yokumsanmaya çalışıldığı bir dönemde 8 Mart'ın devrimci dönüştürücü ruhuna çok daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır. Ama bu ruha duyulan ihtiyaç sadece yılda bir günde değil, yaşamın her günü için geçerlidir.

8 Mart 1857'de Newyork tekstil sanayinde çalışan kadın işçilerin insanca yaşama hakkı kazanmak için başlattıkları mücadele kanla bastırıldı. O günün anısına 8 Mart, II. Enternasyonal tarafından 1910 yılında Claire Zetkin'in önderliğinde "Dünya Emekçi Kadınlar Günü" olarak kabul edildi. 8 Mart o günden bu yana sosyalizm ve giderek kurulmaya çalışılan komünizm için birer kilometre taşı oldu.

8 Mart'ı anmak demek ya da kadınların kurtuluşunu istemek ancak ve ancak kadınları sınıf mücadelesine çekmekle mümkündür. Çünkü kadınların kurtuluşu, erkeklerin kurtuluşundan bağımsız bir olgu değildir.

Kadın ve erkeğin birlikte kurtuluşu da ancak sınıf savaşıyla mümkündür.

Pratiğin -sınıf mücadelesinin- dönüştürücü gücünü aklı başında olan, az buçuk tahlil yeteneği bulunan bir kimse yadsıyamaz. Çünkü bu gerçek her zaman ve yaşamın her alanında akedini hissettirmekte ve açıkça dayatmaktadır. Kadının mücadeleye katılması hem kendinde muazzam değişiklikler yaratmakta hem de çevresini dönüştürmede katkıda bulunmaktadır. Kavganın orta yerine atılmış her insan-kadın ya da erkek olsun- hergün bir önceki günden daha farklı olduğunu, olumsuzyanlarını atarak, olumlu yanlarını geliştirdiğini duyumsayabilmektedir.

Özgürlük, bilinç ve değiştirme sorunudur. Bunu teorik olarak doğru kabul etmek yetmez. Bu düşünceyi yaşamla bütünleştirdiğimiz zaman bir anlam kazanır. Kadına bu bilinci veren üretimde oyandığı rol, toplumsal değişimlerin yarattığı kültürel biçimlenme ve bunların hepsini kucaklayan sınıf mücadelesidir.

Bugün işçi, köylü, memur, öğrenci ve çeşitli meslekteki kadınların verdiği mücadele toplum bazında yadsınmayacak şeylerdir. Sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesine can bedeli katılan kadınlarımız ve özellikle, ülkemizde bunun en üst boyutu olan gerilla savaşına elinde silah en çetin koşullarda düşmanla dişe diş savaşmalarının toplumdaki yansımalarını şöyle özetlemek mümkündür: **Birincisi:** Kadınlara olan bakış açısı değişti. O artık hem toplum hem de aile nezdinde aklı fazla şeye ermeyen ürkek, beceriksiz, erkeğin hizmetinde biri değil, o devlete hesaplaşmaya giren kavgacı ve dönüştürücü bir insandır.

Kadınların mücadeleye katılması -ki bugün sayılarının çok sınırlı olduğu acı bir gerçektir- hemcinslerini de yüreklendirmiştir. Ve kadınlar bugünkü konumlarından çok farklı olabileceklerinin sinyallerini almışlardır. Yavaş yavaş kaderlerine karşı gelmeye çalış-

maktadırlar. Kendilerine dayatılan her şeye boyun eğmek istememektedirler. Bir mal gibi tanımadığı birine satılmak istemiyor, emeğine saygı duyulmasını istiyor. Evde yaşanan her şeyde kendi haklarının da olabileceğini düşünüyor. Toplumun kadını dikkate alma zorunluluğunu hissetmesi hep mücadelenin vardığı boyuta paralel olarak gelişmektedir.

İkincisi: Kadınların mücadeleye katılımı ile katı feodal ahlak kuralları sarsılmıştır. "Ateşle barut misali kadında erkek asla yan yana gelmemelidir", şeklindeki feodal anlayış her iki cinsi de farklı yerlere savurmaktadır. Kadınlara erkek arasındaki her davranışın cinsellik mantığıyla açıklanması, insan davranışlarını büyük ölçüde sınırlandıran ahlak anlayışı ve kuralların acımasızlığı topluma büyük açılar vermektedir. Feodal namus anlayışı bir ahtapot gibi sarmıştı toplumu. Namusu cinsellikle özdeşleştirip, sınıra da "her şey namus içindir" anlayışıyla yola çıkılıp, akıl almaz şeyler yaşanmaktadır. Kan davalarının büyük çoğunluğu o ilahi "namus" içindir. Kadınların eve kapatılması ya da en ufak "hatalarında toplum dışına itilmeleri yine o "kutsal namus" adına. Bu feodal namus anlayışı insanların beynini dumura uğratmakta, mantıklı davranışlardan uzaklaştırmaktadır. Halkın gerici örf, adet ve geleneklerin bataklığında debelenmesi hakim sınıfların da işine gelmekte ve bunu körüklemektedirler. Çünkü insanlar ne kadar çok birbirleriyle didişirlerse devlete hesaplaşmaları da o kadar zayıf olur.

İşte genelde mücadele, özeldede gerilla mücadelesi bu anlayışları sarstı. Kadın ve erkeğin iki insan olarak cinselliğin dışında da paylaşacakları çok şeyin olduğu görüldü. Güçleri birleştirememenin, ayrı dünyaların insanları" olmanın nele mal olduğu hissedilmeye başlandı. Kadın ve erkeğin arasındaki sosyal iletişimsizliğin kırılmasının getirdiği bir dizi olumluluk ya-

şanmaya başlandı. Kadınların mücadeleye katılmasıyla hem kendilerine olan öz güvenleri arttı, hem de erkek egemen ideolojinin sarsılmasına neden oldu. İşte bunun için deniyor "kadınların mücadeleye katıldığı yerde yığınlarda katılır".

Kadın sorununun esas olarak sınıf mücadelesine katılmakla çözülebileceğini vurgularken, özellikle günümüz şartlarında yakıcılığı koruyan bazı can alıcı sorunları da irdelememizi gerektiriyor. Bu sorunlar şunlardır:

Sosyalizmden Geriye Dönüşler, Emperyalist-Gerici Savaşlar ve Din Sorunu.

Sosyalizmden geriye dönüşlerin su yüzüne çıkması her alanda olduğu gibi kadın sorununda da ideolojik bir kaos yarattı. Ve yine kadınlar bunun acısını tüm hücrelerinde hissettiler, hissediyorlar.

Geriye dönüşlerin kadın hakları mücadelesine vurduğu darbeyi iki noktada toparlamak mümkündür.

Birincisi: Geriye dönüş yapan ülkeler özgülünde kadınların sosyalizmde elde ettikleri bütün haklar geri alınarak yeniden ikinci cins olarak görülmeye başlandılar.

İkincisi: Geriye dönüşlerin yarattığı ideolojik kaostan etkilenenler "sosyalizm kadın sorununa çözüm getiremiyor" diyerek, kadın sorununu sınıf sorunundan ayrı ele alan bir dizi reformist, pasifist, revizyonist sapmalar ortaya çıktı. Özellikle sosyalist-feministler bu noktada kadınların mücadelesine oldukça zarar vermektedir.

Geriye dönen ülkelerde kadın sorununa nasıl yaklaşıldığı Gorbacov'un Perestroyka adlı eserinde açık ve net olarak görülmektedir. Gorbacov kadınının toplumdaki rolünü burjuvazinin gördüğü gibi görüyor ve kadının evindeki kadını misyonuna geri dönmelerini istiyor.

Gorbacov, "Zor ve kahraman Sovyet tarihinde kadınların anne olarak, yuva kurucu olarak rolü ve çocuklarını eğitim görevinden kaynaklanan hakları üzerinde durulmadığını ve kadınların bunlar için yeterince zamanı olmadığını, bunun da aile bağlarını zayıflatmış ve kadının aileye olan sorumluluklarında gevşemeye neden olduğunu..." söylüyor. (İng. Basım. syf. 116-18)

Başka bir deyişle Gorbacov Sovyet Kadınının Ekim Devrimi ile kazandı hakları geri alıyor.

Lenin, 1919 yılında yazdığı bir makalede kadınların durumunu şöyle anlatıyor: "Kadınları tam kurtaran yasalara rağmen o hala ev kölesi olarak kalmaya devam ediyor. Çünkü küçük ev işleri kadını ezer, boğar, yararsızlaştırır, aşağılar, onu mutfığa ve çocuklarının bakımına zincirler. Kadın emeğini üretici olmayan küçük sinir bozucu, yararsızlaştırıcı uyuşturucu işlerde barbarcasına harcar. Kadınların gerçek kurtuluşu, gerçek türdeş toplu, yalnızca (Devlet erkini ele geçiren proletaryanın öncülüğünde) küçük ev işlerine karşı tam bir savaşın başladığı yerde ve zamanda, daha doğrusu büyük ölçekli toplu ekonomiye tam bir dönüşüm başladığı zaman başlayacak." (Toplu Eserler. 29)

Lenin, kadınların gerçek kurtuluşları için ne kadar çok evden kopmalarını, üretime katılmalarını gerektiği noktasını vurguluyorsa, Gorbacov da o kadar çok kadını eve kapatmak istiyor: Toplumsal tıkanıklıkların, dejenerasyonun yükünü herkesten çok kadına yüklemek istiyor. Bir taraftan toplumu demokratikleştirmeden söz eden Gorbacov, diğer taraftan kadın haklarını iki yüzlüce gaspetmektedir. Ekonomik açmazların yarattığı işsizliğe çareyi kadını üretimden koparmakta görüyor. Gorbacov, çaresizlik içinde çare aramaktadır. Eğer bu yöntem çare olsaydı kapitalizm yıllardır bu acımasız uygulamayı yaşama geçiriyor, sorunları, bunalımları hiç de azalmıyor.

Ve yine "Sovyet Kadınlar Komitesi" 2. Başkanı Valeria Kolmik kendisiyle yapılan bir röportajda, Sovyet kadınının üçtemel isteği konusunda şunları söylüyor: "Barış meslek, çocuk. Bu üçü sovyet kadının üç temel isteğidir. Bunlar, Sovyet kadınının mutluluğunun üç temel direği, sevinç ve güç aldıkları üç kaynaktır."

Sovyet revizyonizmine göre kadın pasifist, kariyerist ve evinin kölesi çocuğunun bakıcısı olmalıdır." (Kadın Sorunu Üzerine Yazılar. Dönüşüm Yay.)

Sosyalizmde geriye dönüşlerin yarattığı kaos kendini en çok sosyalist-feministlerde göstermektedir. Bunlar her ne kadar sınıf olgusunu kabul ettiklerini söyleseler de -ki ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz- özünde reddediyorlar. Sosyalistlerin savunmadıkları düşünceleri sosyalistlere mal ederek demagoji yapmaktadırlar.

* "Kadınların kurtuluşunu sınıf mücadelesiyle sınırlayanlar onların

cinsel ve ekonomik yönden ezildiklerini görmemezlikten geliyorlar.

* "Sosyalistler özel mülkiyetin-kalkmasıyla birlikte kadın sorunu da ortadan kalkacaktır diyorlar.

* "Sosyalist kadınlar, sosyalist oldukları için baskı, altında tutulmadıkları, ezilmedikleri gibi duyguya kapılarak kendilerini toplumdaki kadınların sorunlarından soyutluyorlar vb. vb." şeyler savunmaktadırlar.

Bugün kadınların gerçek kurtuluşu sınıfın kurtuluşuyla mümkündür demek, onların ikinci cins olarak görüldükleri ve bu yüzden de daha fazla baskı ve sömürü altında tutuldukları gerçeğini yadsımıyor. Bugün aklı başında hiç bir sosyalist, emekçi kadınların hem sınıfsal hem de cinsel baskı altında tutulmadığını söylemez. Bu her an, her saniye yanımızda yöremizde gördüğümüz yaşadığımız bir olgudur. Ve yine hiç bir sosyalist kadın artık sosyalist olduğu için sorunlarını görmemezlikten ve hele hele "hiç baskı altında tutulmadıkları, ezilmedikleri" gibi bir düşünceye sahip olamaz. Sosyalist kadın sınıf bilinçli olduğu için hemcinslerinden biraz daha avantajlı olsa da (en azından geçeceği bilme, haklarını savunma açısından vb.) bu onların baskı ve sömürüden uzak oldukları anlamına gelmez. Ve bu anlamda da sosyalist kadın hemcinslerinin sorunlarını çok daha derinden yüreğinde hisseder. Ayrıca hiçbir sosyalist, kadınların gerçek anlamda kurtuluşunu salt özel mülkiyetin kaldırılmasıyla özdeşleştirmez. Bu, sosyalist düzene geçildiğinde artık hiçbir sorun kalmamıştır anlamına gelir ki, bunu hiçbir sosyalist savunmamıştır. Elbet-teki kapitalist düzendeki boyutuyla bir kadın sorunundan söz edemeyiz. Ama belli ölçüde de olsa varlığını korumaktadır. Nitekim sosyalist toplum bir geçiş toplumdur. Burjuva düzenden sarkan ideolojik yansımaların tümünden ortadan kaldırılması bir süreç bir dönüşüm meselesidir. Bunun da ha deyince tamamlanmayacağı ortadadır. Sosyalizm ancak kadının nihai kurtuluşunun önündeki engellerin kaldırılması bakımından objektif ve subjektif zemini sağlar. İki cins arasında yaşamın her alanında sözcüğün gerçek anlamıyla eşitlik sağlanabilmesi ancak devletin söndüğü; kafa emeğiyle kol emeğinin, şehir ve kırsal arasındaki farklılıkların ortadan kalktığı bir aşamada gerçekleşir. Bunun da yolu sosyalizm koşullarında kadına daha geniş haklar tanımaktan geçer. Bu konuda Mao Zedung şöyle demektedir:

"Eşit olmayan kişilere eşit yasalar uygulanırsa var olan eşitsizlik daha ince bir biçimde sürdürülmüş olur. Bu nedenle biz bugüne kadar ezilmiş, baskı altında tutulmuş olan kadınlara daha fazla hak tanımamız ki erkeklerle eşitlik yönünde daha ciddi adımlar atalım."

"Artık söz kadınların", "Gelecek kadınlarındır" vb. amazonvari, buram buram erkek düşmanlığı, erkekleri alt etmeyi ifade eden sloganlara sahip olan feminist akımların moder amazon toplumu yaratmalarının olanağı yoktur. Ve düşünün ki kadının ezen, erkeğin ezilen cins olduğu, toplumsal işbölümünün bu duruma göre şekillendiği, kadının evin burjuvazisi, erkeğinse proleter olduğu bir yaşamda insanlık nasıl bir güzellik-bulabilir? Eğer kadını özgür olmayan erkek özgür değilse terside doğrudur; erkeği özgür olmayan kadında özgür değildir.

Feminist ve sosyalist-feministlerle mücadele sorununa gelince, bu konudaki ideolojik mücadelenin önemini asla küçümsemek gerekir. Unutmamamız ki onları yeşertecek toprak var olduğu müddetçe kendilerini hissettireceklerdir. Onlara karşı mücadelede de en iyi yöntem sınıf mücadelesine büyük bir coşku ve özveriyle sarılmaktan geçer. Bizler ML ideolojisiyle ne kadar çok gelişip güçlenirsek, yanlış düşüncelerin peşinde savrulanların sayısı da o kadar az olur.

Kadınların Kurtuluşu yaşamın her anındaki, her alanındaki haksızlıklara, olumsuzluklara baş kaldırmaktan, onları alt etmekten geçer. Bugün yaşadığımız en haksız, en vahşi sorunlardan biri de, emperyalist-Gerici savaşıdır. Ülkemiz vedünyanın ezilen halkları bu haksız savaşların zulmü altında akıl almaz acılar yaşamaktadır. Haksız savaşların iğrençliği bütün çıplaklığıyla gözler önünde cereyan etmektedir. Ve bunu medeniyet, uygarlık, barış adına yaptıklarını söylemektedirler. Teknolojinin muazzam gelişmişliği dünya gericiliğinin elinde ezilen halklara kan kusturmaktadır. Savaşın yarattığı tahribat bugün ya da yarınla sınırlı değildir. Etkisi uzun yıllar sürecek vahşetin sadece başlangıcıdır. Ölenlerin yanısıra sakatlığının acısını bir ömür boyu çekecek yığınla insan olmaktadır. Teknolojiyi insanlığın hizmetinde değil de mahvına kullanan emperyalistler, kullandıkları kimyasal silahlarla nesilden nesile geçecek sakatlıklara neden olmaktadırlar. Psikolojik dengesi bozuk

milyonlarca insan yaratmaktadırlar. Bu yangının alevi kadın, erkek, yaşlı, genç, çocuk, kundaktaki bebek, ana rahmindeki çocukherkesi kapsamaktadır. Bu nedenle karşı çıkış da topyekün olmalıdır. Haksız savaşlara karşı çıkmanın ve onu tüm iğrençliğiyle tarihin çöplüğüne atmanın yolu haklı savaşlara sarılmaktan, ona omuz vermektir. Emperyalist işgallere karşı durmada ve, gerici haksız savaşları iç savaş çevirip ve ondan devrim lehine yararlanmaktan da kadının da erkek kadar tarihsel ve toplumsal bir görev, zorunluluğu vardır. Unutmamamız ki hiç bir teknolojik gelişme insan iradesinden, insan inancından daha güçlü değildir.

Savaşın pratik bir hal aldığı bu dönemde kadınlara düşen görev, erkek omuzdaşlarıyla birlikte yaşamın her alanında savaşa karşı durmak, bilinç ve kararlılıkla mücadele etmektir. Böylesi bir ortamda yapılacak çok şey vardır. Herşeyden önce bıyıp usanmadan savaşın haksızlığı ve iğrençliği teşhir edilmelidir. Kimin savaşa nasıl yaklaştığını bilmek, dostu-düşmanı ayırt etmek için de gereklidir. Savaşın olduğu bir yerde tarafsızlık söz konusu olamaz. Tarafsızım diyenler özünde haksız savaşa karşı çıkmayarak ondan yana olmuş olurlar.

Kadınlar "bizim emperyalistlerin kasalarını doldurmak, sarsılan ekonomilerini düzeltmek, yeni silahlarını denemek için çıkarttukları bu iğrenç savaşa yollayacak öğlümüz, eşimiz, yakınımız yoktur" demelidir. "Emperyalistler için ölmeye acı çekmeye hayır" diye isyan etmelidir. Devlet kim senin bu haksız savaşa gönüllü gitmeyeceğini bildiği için ağır yasalar çıkartmaktadır. Askere gitmemeyi ya da askerden kaçmayı vatana ihanet olarak değerlendirmekte, ağır haptisten ölüme kadar çeşitli cezalar vermektedir. Tüm bunların bilincinde olarak ve bunları göze alarak savaşa gidilmemelidir. Asker kaçaklarının devletine eline düşmemesi için herkes kendipayına düşen fedakarlığı yapmalıdır. Böylesi bir savaşa katılmak sadece kişininkendisine zarar vermemekte, hiç tanımadığı-bilmediği sınıf kardeşlerinin de üzerine ölüm kusmaktadır. Niçin? Ne adına? Buna psikolojik olarak dayanmak olası değil. Bu bir vatan savunması değil. Emegin hakkını etmek hiç değil. Ciğeri beş para etmez emperyalistlerin düzenlerinin devamı için namluya sürülmekten başka bir şey değildir. Böylesi durumlarda savaşa destek olacak her türlü

cephede ya da cephe gerisinde- davranıştan uzak durulmalıdır. Savaşa gönderilmek istenen sağlık personelinin beyaz gömleklerini yakıp "savaşa gitme istifa et" çağrısı çok haklı ve yerinde bir davranıştır. Bu tür davranışlar yaşamın her alanında ve her meslek için geçerli olmalıdır. Bizler salt savaşa katılmama çağrısı yapmakla kalmamamız; haklı savaşlara, devrim ve sınıf savaşımına katılma çağrısı da yapmalı ve katılmamızdır. Faşist orduda asker değil, halk ordusunda gerilla olmalıyız.

Savaş bahane edilerek getirilen zamlar protesto edilmeli, demokratik hakların gaspına karşı yaşamın her alanında direnilmelidir. Yasaların baskı ve zulümle örüldüğü bir ortamda yasadışı olmak, yasalara karşı çıkmak en onurlu ve en insanî bir davranıştır. Yasalara karşı çıkmak bu haksız düzenin temeline dinamik koymak anlamına geldiği içindir ki hakim sınıflar yasadışı davranışlara korku, panik ve büyük bir saldırganlıkla karşılık vermektedirler. Kendileri istediklerinde uymadıkları, delmekte sakınca bulmadıkları yasalar karşısında, ezilenlerin yasadışı davranışlarını anarşi, terör ve sosyal huzuru bozucu bir davranış olarak lanse etmekte ve bu konuda kitlelerin bilincini karartmaya çalışmaktadırlar. Haksız yasalara itaat etmenin içselleştirildiği bir toplumda sömürücü sınıflar istedikleri gibi at koşturabilirler. Düzen köleler ve köle sahiplerine döndür. Bizler elbette her türlü yasağa karşı değiliz. Doğanın ve toplumun kendine özgü yasaları vardır, olmalıdır. Toplumsal yaşamın olduğu bir yerde toplumsal yasaların olması da kaçınılmazdır. Ama bu yasalar haklıdan,doğrudan, güzellikten yana olmalıdır. Kâr hırsı, özel mülkiyet, sömürü üzerine inşa edilen bir düzenin yasaları da onu koruyup kollayacaktır. İşte bunun için yasaların kötü olduğu, insanlığın toplumsal gelişimi ve hizmetinde olamadığı bir yerde yasalara karşı çıkmak soylu bir davranıştır. İşte bunun içindir kapitalizmin yasalarına karşı çıkarken sosyalizmin yasalarını ve onun son aşaması komünist toplumun değerlerini başımıza taç etmek istiyoruz.

Namlunun üzerimize doğrultulduğu bir ortamda sahte barışseverlerin, hümanistlerin, reformistlerin, pasifistlerin ve tüm burjuva varyantların yaptığı gibi silaha karşı karanfil uzatamayız. Zor ancak karşı zorla alt edilebilir. (Tabi haklılığa dayanması temelinde) Tarihsel Materyalizm bunu ön-

görü, bunu doğrular. emekten yana olan tüm kadınlar ve erkekler bunun bilinciyle hareket etmelidir. CANIMIZA KASTEDENLER CANLARININ TEHLİKEDE OLDUĞUNU BİLMELİDİRLER. EMEĞİMİZİ GASPEDENLER ÇALDIKLARININ GERÇEKSAHIPLERİ TARAFINDAN GERİ ALINACAĞINI GÖRMELİDİRLER. Haklı savaş neyi gerektiriyorsa onu yapmalıyız. Ancak o zaman haksız savaşlar tarihin çöplüğüne atılır ve insanlar ancak o zaman insan tadında yaşama mutluluğuna erebilirler. Bu görev erkekler kadar insanlığın yarısını teşkil eden kadınlara da düşmektedir. 8 Mart'ı layıkıyla anabilmenin, onu yaşama bütünleştirebilmenin yolu haksız savaşlara karşı çıkıp haklı savaşlardan taraf olmaktan geçiyor. Bunu asla akıldan çıkarmamalıyız.

Kadın sorununda önümüze çıkan en büyük engellerden biri de din olgusudur.

Toplumsal uyanışın önünde büyük bir engel teşkil eden din, toplumsal yaşamın (yatak da dahil) her alanına burnunu sokmakta ve onu "ilahi" yasalara uygun hale getirmeye çalışmaktadır.

Din, dünyada olmuş ay da olacak her şeyin Allahın takdiri olduğunu ileri sürmekte, kadere karşı gelmenin alaha karşı gelmek anlamını taşıdığını ileri sürerek kitleleri kölece bir boyun eğişe sürüklemektedir. Bıkıp usanmadan "böyle gelip böyle gider" felsefesiyle yerleştirilmektedir. Araştıran, soran, sorgulayan,değiştiren aydınlık kafaların yerine hurafelerle, tabularla, batıl inançlarla harmanlanmış ürkek, pasif, çağdışı ve kadercî kafaların yaratılmaksına öneyak olmaktadır.

Din bir bütün olarak insanlığı çağdışı tutmaya çalışmakla birlikte kadınlar üzerinde yaptığı tahribat çok daha büyük olmaktadır. Hele de islam dini, kadını her türlü kötülüğün sebebi olarak görmekte ve onu erkeğin kölesi olarak kabul etmektedir. Attığı her adımın suç sayılması, kadını ne yapacağını bilemez hale getirmektedir.

İslamiyete göre en iyi kadın koyun gibi olan kadındır. "Erkekler kadınların eğitici ve kullananıdır. Allah erkekleri kadınlardan üstün yaratmıştır." (Nisa suresi. 33. Ayet) "Kadın kendini döven erkeğe teşekkür etmelidir. Çünkü bu onu kötü yola düşmekten koruyor" vb. türünde akıl almaz, kabullenilemez ayetler vardır.

İslamiyet kadını tam bir insan ola-

rak görmemekte, ki değerlerine karşı da kadın olsun, erkek olsun toplumun tüm hücrelerine sinmiş olan din olgusunun yarattığı tahribatın boyutunu kavramak ve onu değiştirmek için gerekli bilgilenmeye önem verilmeli. Hele de günümüz koşullarında din olgusunun ön plana çıkarılma tehlikesini göz önünde bulundurarak soruna titizlikle yaklaşmak vazgeçilmez bir görev olarak kavranmalıdır. Sosyalizmden geriye dönüşlerin yarattığı ideolojik kaos ortamında emperyalistler ve onların yerli uşakları yaratılan bu boşluğu din ve milliyetçilik olgusuyla doldurmaya çalışmaktadırlar. Ve "çağımızda artık komünizm-kapitalizm kavgası bitti yerini müslümanlık-hiristiyanlık aldı" diyecek kadar saçma-sapan teoriler üretmektedirler. Oysa hala çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağıdır. Ve sınıf savaşımı her zamanki gibi kendini dayatmaktadır, dayatacağıdır. Şimdilik din ya da milliyetçilik olgularıyla karartılmaya çalışılması onun önemini asla azaltmamaktadır.

Özellikle ülkemiz somutunda toplumsal muhalefetin yükselmesi, kadınların daha bilinçli hareket etmesi devleti telaşa düşürmüştür. Bu gelişmenin önünü almak için her türlü gerici yasa ve yöntemlere daha sıkı sarılmaya başladılar. Devletin oluşturmaya çalıştığı "Aile Araştırma Kurumu", "Kadının Statüsü" vb. çabalar esasta çatırdamaya başlayan geleneksel ailenin yeniden tesis edilmesi çabasının başka bir şey değildir. Türk-İslam Sentezine göre aile kurumunu bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sisteme dayanarak olabilecek şekilde sağlamlaştırmaktır. Bu baskı ve sömürü çarkının bütün kurumlarıyla (sermaye, ordu, din, YÖK, 413 vb.) yaşaması devletin varlık zemini.

Hitler Almanyasında kadınlar için öngörülen ve üçlü ayak olarak tarif edilen ("Klise, mutfak, çocuk") ne idiye bizde de ("Cami, mutfak, çocuk") odur.

Herkes giyimde serbesttir diyerek önce türbanı yasallaştırdılar. Aslında bunun giyimde bir özgürlük olmadığı, siyasal bir çağrı olduğu çok açıktı. Ardından "Aile Araştırma Kurumu, Kadın Statüsü ve Sorunları Başkanlığı" adı altında gericiği sistemleştiren çabalara giriştiler.

Şeriatın kadınlara neler getirdiği, daha doğrusu kadınlardan neler götürdüğünü İran'dan sonra Cezayir de de görebilmek mümkündür. Bugün Cezayir'de bir erkeğin koruyuculuğu al-

tında olmayan kadın yok sayılmaktadır. Kadının oy hakkını babası ya da kocası onun yerine kullanıyor. Yeni hazırlanan yasa tasarısına göre ise, ancak kocası izin verirse yurtdışına çıkabilecek ve arukyarım gün çalışabilecek. Tüm bu yaşananlar bizlere tehlikenin boyutunu göstermeli, aynı duruma düşmemek için şimiden gerekli önlemleri almalıyız.

Günümüz koşullarında müslüman devletlerin şu ya da bu nedenle emperyalizmle karşı karşıya gelmelerini fazlaca abartmamalı, işin bir de diğeri ve esas yönüne bakmalıyız. Dini kendine rehber edinenlerin emperyalizmle dalaşmak zorunda kalması emperyalizmi belli ölçüde yıpratılabileceği belirleyici olan yan aslında emperyalist sisteme karşı olmayan din devletinin halka dayatıldığı sistemdir. Ve bu sistem herhangi bir burjuva devletinden çokdaha fazla gerici ve kan dökücüdür. Allahın temsilcisi olduğunu ileri süren Humeyni'nin İran halkına reva gördüğü vahşet henüz belleklerden silinmemiştir. Kendini "Mehdi" olarak lanse eden ve İslam liderliğine soyunan Saddam'ın kendi halkına yaptığı zalimlikler henüz belleklerde. Elbeteki bugün emperyalist güçlerin halklara karşı giriştikleri katliamlara karşı durmak çok ama çok önemlidir. Ama bu diğerlerinin işlediği ve işleyeceği günahları ortadan kaldırmıyor. Emperyalizme karşı cihad açtıklarını söyleyen islami devletlerin bu konuda ne kadar samimi oldukları da orta yerdedir. Daha düne kadar emperyalizmin uşaklığını üstlenenler bugün emperyalizme tavır alıyor (!) İslamiyetin üstünlüğünden söz edenler müslüman kardeşlerine emperyalizmin yedeğinde saldırmaktadırlar. Emperyalizmin oyununa gelerek halkları birbirine karıdırmaktadırlar.

İslamcı hareketin sosyalizme feci şekilde düşman olduğu asla akıldan çıkarılmamalıdır. İslamcı akımlar "allahın siyasal ve toplumsal yaşamın üzerindeki egemenliğini"(!) yadsıyan sosyalizme karşı derin bir nefret duymaktadırlar. Bu nedenle islamcı akımlara karşı verilecek ideolojik mücadele asla basite alınmamalıdır. Kadınlarımız din devletinin yada islami akımların kendileri için ne büyük tehlike olduğunun bilincinde olmalı ve yaşamın her alanında bunlara karşı mücadele vermelidir. Özellikle küçük çocukların din afyonuyla zehirlenmelerine müsaade edilmemeli, kuran kurslarının, imam hatip okullarının varlığına karşı çıkılmalı, oralara öğrenci

gönderilmesine engel olunmalıdır. Ortaçağ karanlığını, engizisyon mahkemelerini tekrar tekrar yaşamak istemiyorsak bu kavgayı içselleştirmek zorundayız. Geleceğin yeni özgür insanını yaratmanın bir yolu da buradan geçmektedir. Dinin uyuşturucu etkisine karşı materyalizmin gerçekliğine ve güzelliğine sarılmamızdır. 8 Mart'ın ruhunu sahiplenmek, dinin toplumdaki etkisini kırmaktan ve onu süreç içinde -ki dini ortadan kaldırmak uzun vadeli bir sosyalist dönüşüm meselesidir... İnsanların kendi yaşamlarında bulunur gereksizliğine ikna olmaları gerekir onu tarihin çöplüğüne atılmaktan ge-çiyor.

Yazımızın şimdiye kadar ki bölümünde genel olarak emekçi ezilen kadınlarımızın neler yapması gerektiğini ve okun sivri ucunu nelere yöneltilmesi gerektiğini kısaca anlatmaya çalıştık. Tüm bunların yanında bir de kadınlarımızın toplumda kadın olmalarıyla birlikte içinde buldukları sosyal statülerinin dayattığı her kesimin kendine özgü yığınla sorun vardır. Kadın sorununda sağlıklı adım atabilmek için bu sorunların özgünlüğünü de göz önünde bulundurmak ve hepsinin gerekli kıldığı mücadeleyi vermek zorundayız. Bugün işçi kadınının, köylü kadınının, emekçi kadınının, ev kadınının, sokak kadınının ve öğrenci kadınının bulunduğu konumun kendine özgü yığınla sorunu vardır. Bunlar geniş kapsamlı bir yazıyı gerekli kıldığı için şimdilik hepsine değinmemiz mümkün değildir. Ama yeri ve zamanı geldiğinde tekrar tekrar yazılıp söylenecektir.

Biz bir kez daha 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle tüm ezilen kadınlarımıza seslenmek istiyoruz:

Ezilen kadın! Emeginin ve gücünün bilincinde olarak ileri atılmalısın. Ezilip, horlanan, bir kenara atılan sen, aslında öylesine güçlüsün ki... Düşün bir. Emegini yaşamdan çekersen ne olur? Fabrikada makina daker, tarla çoraklaşır, bilim, sanat, kültür, her çeşit meslek güzelliğini yitirir, evde yaşam alt-üst olur, çocukların kocan, yakınların perişan olur... Yaşam seninle anlamlı, seninle güzeldir. Yaşama daha aktif katılmalı ama aynı şekilde haklarını almanın mücadelesini vermelisin.

Sana "yuva kurucu" demeleri boşuna değildir. Yaşama bunca şey verip ondan hiçbir şey beklememek adil bir davranış mı? Akıllı bir iş mi? Sen sessiz, çaresiz durdukça, cahil kaldık-

ça yaşamda güzellikler solar. Ve ister istemez yüreğinde çocuklarına, kocana, yakınlarına ve tüm insanlara karşı öfke birikir. Çocuklarını döven, kocasının kafasını baltayla kesen, kendini yakan kadınlar hep bu öfkenin patlamasından başka nedir ki? Öfkemizi düzenin çirkinliklerine yöneltip güzelliklere sarılsam. Ve toplumda hak ettiğimiz yeri almak için mücadele edelim. Cenneti yeryüzünde yaşayalım.

Ülkemizde fuhuşa itilen kadınların sayısı 12 Eylül'den sonr muazzam artış göstermiştir. e her geçen gün bunların sayısı artmaktadır. Bu ekonomik ve siyasi krizin, toplumsal dejenerasyonun boyutunu göstermektedir. Bu durum Özal'ın "büyük, gelişen müreffeh bir ülke olduk" demagojisinin en çarpıcı reddidir.

Toplumdaki dejenerasyonun en yakıcı göstergelerinden biri kadını fahişe olarak düşünülmesidir. -Ki artık günümüzde erkekler de fahişe olarak düşünülmektedir- İnsan etinin pazarlandığı bir toplumsal yapılanmada her şey bu aşağılanmanın izlerini taşır. Çünkü kadınlar bir çok olumsuzluğun bir araya gelmesi sonucu oraya düşmektedir. Yoksulluk, cehalet, feodal despotizm vb. vs. bir çok neden kadını fahişeliğe itiyor. Fahişe olan kadınların % 99'u yaptığı işten utanç duyuyor. Büyük bir mutsuzluk içinde yaşıyor. Yaşadığı o bataklik, yüreğinde güzel olan duyguları birbir öldürüyor. Topluma karşı nefret duygularıyla doluyor. Düşmüş olan kadının bu bataklikten kurtulması toplumsal yapılanmamızdan ötürü oldukça zordur. Feodal değer yargılarının acımasızlığı ve kapitalizmin iğrenç kullanma mantığı onlara yardım elinin uzatılmasına engel oluyor. Ne aileleri sahip çıkmakta ne de herhangi bir erkek onunla evlenmek istemektedir. Elbirliğiyle sokağa atılan kadına hiç bir yardımcı el uzanmamaktadır. Devlet resmi pezevenklik yaparak onların sırtından milyonlarca vergi almaktadır. Resmi katıllara geçen fahişelerin dışında bu işi gayri resmi yapan binlerce kadın vardır.

İşte sınıf mücadelesine katılma, onu devrimle taçlandırıp sosyalizme varmak, düşürülmüş bu kadınların da kurtuluşunu beraberinde getirecektir. Proletaryanın kurtuluşu tüm ezilen kadınları, fahişeleri, hatta burjuva kadının kurtuluşunu da beraberinde getirecektir. Zira burjuva kadın sınıf olarak ezen konumda olmasına rağmen cins olarak ezilen durumdadır. Zira kapitalizm kadını meta olarak gör-

mektedir.

İnsanlığın kurtuluşu proletaryanın kurtuluşundan geçmektedir. Bunun motor gücü ve öncüsü de Marksizm-Leninizm, Mao Zedung Düşüncesi'ni kendisine rehber edinmiş olanproleterya partisisdir. İşte bu nedenledir ki KP'ne çok büyük tarihsel görevler düşmektedir.

Proletarya partisi sınıflar üstü, toplumdışı bir olgu değildir. Toplumun bağrından çıkmış ve orada yaşamaktadır. Kendi iç yaşamı ve mücadele çizgisi kadınların eşitliği temelinde olsa da, toplumsal yaşamdan yalıtılmış olmadığı gerçeği ataerkil anlayışların çok daha inceltülmüş şeklinin parti saflarına da yansyabileceğini; kınadın olsun, erkek olsun bunun izlerini taşıyabileceklerini hiç akıldan çıkartmamak gerekir. Bu ideolojinin hem kendimizde hem de omuzdaşlarımızda yansımalarına karşı amansızca mücadele etmeliyiz. Bu konuda düşeceğimiz her kendiliğindenci tavır bizi daha büyük olumsuzluklar girdabına çekecektir.

Cinsiyetçi işbölümüne karşı durmalı, kadınların politikada daha aktif yer alması için her türlü çabayı göstermeliyiz.

Dünyanın yarısını kucaklayan o muazzam insan selinin, yani kadınların örgütlenmesinin dayatıcılığını her zaman yüreğimizde hissetmeliyiz. Kadın edilgen, kaderci, zavallı durumunu en çük örgütlü mücadele içinde atabilir. Sınıf sorununa sahip çıktığı müddetçe kendi sorunlarına da sahip çıkmış olurlar.

Şunu hiç akıldan çıkarmamalıyız: Kadınların da, erkeklerin de kurtuluşu devrimden geçmektedir. Hiç bir cins diğeriyle omuzdaşlık yapmadan devrimi başarıya ulaştırılmaz.

Devrim olmadan kadınların kurtulamayacağı ne kadar doğruysa, erkeklerin kurtulamayacağı da o kadar doğrudur. "Kadınlar katılmadan devrim olmaz" sözünün bu derinliğini de görmeliyiz.

Haydi kadınlar bu dünyada ben de yaşıyorum, yaşadım diyebilmek için görev başına!

Emekçi kadınlar ve erkekler sözlümüz sizleredir:

Emperyalizme, kompardor kapitalizme, feodalizme, haksız savaflara karşı demokratik halk devrimi mücadelesine tüm enerjimizi seferber ederek katılalım.

Gelecek kuşaklar bizden bunu bekliyor ve istiyorlar... □

KADIN SORUNU BİZİM DE SORUNUMUZDUR!

Memik HOROZ

Erkek Kardeşler!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü nedeniyle, bu 8 Mart'ta esas olarak sizlere seslenmek istiyorum: Çünkü sorunun bizler tarafından kavranması ve içselleştirilmesini bu sorunun çözümü açısından önemli görüyorum.

Kardeşleri, eş, baba, amca, dayı arkadaş ve yoldaşları olarak; dünyamızın yarısını oluşturan kadınlara; kardeş, eş, anne, hala, teyze, arkadaş ve yoldaşlarımıza gerçekten dünyamızın yarısını oluşturdıkları, yaşamın yarısını -can üretme konusunda daha da fazlasını- yaratanların onlar olduklarını ve ancak onların mücadeleye katılımıyla bizimde kurtuluşumuzun sağlanacağı bilincini özümsemiş olarak yaklaştığımızı rahatlıkla söyleyebiliyor muyuz?

Bunu gönül rahatlığıyla söyleyebilecek kaç insan var aramızda?

"Kadınlar katılmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadınlar kurtulamaz" şiarını bu kadar içtenlikle dile getirmemize karşın onların politik-örgütlü mücadeleye katılımı için neler yaptık? Bunu kendimize sorup yanıtladığımızda, yaptıklarımızdan gerçekten mutluluk duyabiliyor muyuz?

Mutluluk eğer mücadele etmek, demekse-ki öyledir-, kadınları mücadeleye katılmayan sınıf ve de bireylerin bu mutluluğu duymaları zor olacaktır. Bu durum mutluluğu yeterince duyumsamanın önünde engeldir.

Bugün kadınlarımızı mücadeleye yeterince çekememiş olabiliriz.

Böyledirde. Ama bura da önemli olan samimiyetle böyle bir çaba içerisinde olup-olmadığımızdır. Her erkek arkadaş kendisini bu konuda ciddi olarak sorgulamalı; eksik ve yanlışlarını düzeltmelidir... Kadınları mücadeleye katabırsak bunların içinde bizim yakınımız olan kadınların da olması gerekmez mi? Hatta yakınlığın verdiği olumlu, etkileyici ilişkiler içinde onları gelişmeleri için daha elverişli bir ortamın doğduğunu da görmemiz gerekiyor. Hal böyleyken

Kocaman bir kadın sorunu olayıyla birlikte pek sözü edilmesede bir erkek sorununu da gündeme getirmektedir.

kendi yakını kadınlarla ilgilenmeyen, hatta onları "koruyan" bir anlayış, sınıf mücadelesine zarar vermiş olmuyor mu? Kişinin mücadelede ki ve düşüncelerinde ki samimiyetinin bir göstergesi olmuyor mu?.. Bazen öyle oluyorki, mücadele de yoğun, ısrarlı ve fedakar çalışma yürüten bir erkek arkadaş, kendi yakını kadınların mücadelesine katılması için ilgilenmediği gibi, evlendiği bir kadın arkadaşın süreç içinde ev kadını olması ya da sadece "kamufle" göreviyle sınırlı kalması gibi bir konuma düşmesine neden olabiliyor. Bunlar olumlanacak şeyler değildir. Bu

tür olumsuz gelişme - dönüşümlerde kuşkusuz kadın arkadaşlarında payı vardır, ancak daha çok, toplumumuzda ve devrimci yapılanmalar da erkeklerin öne çıkmışlığı, siyasi yetkinliği ve bir de bu yazıda erkek arkadaşlara hitap etmemden dolayı erkeğin rolünü özel olarak belirtmek gereğini duyuyorum.

Ev de olsun, iş de olsun, sosyal-kültürel etkinliklerde ve politika da olsun toplumumuzun kadına bakış açısı ve yaşam pratiği ata-erkil anlayışın egemenliğindedir. Bu anlayış erkeği ezen, kadını ezilen konumuna oturmuş ve izleri toplumlar tarihinin sosyalizm aşamasında ve devamı sürecinde ortadan kalkacak bir problemler yumağı doğurmuştur. Ayrıcalıklı erkek, ezilen ikincil cins kadın ilişkisi yaşamın her alanına yansımaktadır. Sınıf, topluluk, grup, örgütler ya da kişiler nezdinde anlayışlar ve ata-erkil duygulardan arınıldığı oranda farklı farklı düzeylerde yansısı da bunun etkilerini her alanda görmemiz olasıdır.

Ve öyle ki, bu değer yargıları sadece erkekleri sarıp sarmalamakta aynı zamanda kadınların kalfalarında kendisine uygun şekillendirilmektedir.

İşte bu değer yargısıdır ki, erkeği sözde ayrıcalıklı konuma oturtsa da yaşamın yarısını ezen konumuyla, bilinçli birliktelikler yaratamamak-yaşayamamak olgusuyla erkeğinde mutlu olması önüne bir engel olarak dikilmektedir. Sonuçta ise, bir yanıyla kocaman bir kadın sorunu olayıyla birlikte pek sözü edilmesede bir erkek sorununu da gündeme getirmektedir.

Hepimiz çocukluğumuzdan beri bu durumu yaşıyoruz. Daha ilk doğduğumuz anda erkek olmamızın rollerini oynamaya koşullandırılıyor. Toplum-ataerkil anlayış, kızlara ayrı rol, bizlere ayrı roller biçiyor; ailemiz okullar, çevre hep birlikte bizi bu rollere alıştırmaya ve o doğrultu da şekillendirmeye çalışıyorlar.

Biz erkekler! Güçlü olmalıyız! Güç bizde!

Kız kardeşlerimizin nasıl edilgen bir kimlikle yetiştirildiklerini burada anlatmaya gerek yok.

Biz erkekleri bebelikten; daha önemseyerek, el üstünde tutarak, gelecekte evin nafakasını kazancak, ailesini koruyacak, devamını sağlayacak kişiler olarak yetiştirmişlerdir. Biz ağlayamayız. Ağlamak zayıflığın ürünüdür ve ancak kadınlar ağlar. Yorulmak nedir bilmeyiz. Korkmak, çekinmek, sızlanmak bizim duygularımız olamaz. Erkek adam tüm zorluklara rağmen yılmaz; kavgacıdır; askerlik yapar, dövüşür, savaştanlık-cengaverlik onun mayasında vardır; karar verici ve uygulayıcı odur. Ailesinin nafakasını sağlamak görevi onun omuzlarında olduğu gibi (erkek adam karısını-kızını çalıştırmaz, ele güne muhtaç etmez), ailesinin namusunu korumakta onun görevidir. Bu anlayış ve duygularla yetiştirilmeye, beyni böyle üstün-güçlü olması gerektiği noktasında şartlanmışlıklarla doldurulan erkek yaşamın içine aslında sorunlarla dolu, sorunlar girdabında boğuşan birisi olarak ve her an başarısızlık korkusuyla, erkekliğini gösterememek endişesiyle (Bu bizler için cehennemin öbür adı gibi gösterilmemiş midir?) atılır, yaşamını hep bu handicap içerisinde sürdürür.

Ailesinin geçimini sağlayamadığında, eşinin cinsel gereksinimlerini gideremediğinde her türlü bunalım onu beklemektedir. "Erkeklik" rolündeki özelliklerini yitirdiğinde kendi kişiliğini yitirecek, ailesi dağılacak, aldatılacak, yalnız kalacak, yaşamı anlamını yitirecektir hatta intihara varana kadar her türlü olumsuzluğun içine sürüklenebilecektir.

İşte dostlar, toplumun yüklediği

"erkeklik" rolü bizleri böyle handikaplar içine itmekte, sürekli bir mücadele-didinde atmosferine sokmakta ve başarısızlık duygusuyla içiçe yaşatmaktadır. Hep endişe, başaramama duygusu, güven-sizlik, kompleksler vb...

Bunların yanında, yaşamın zorluğunun yıpratıcılığı nedeniyle daha genç yaşta ihtiyarlamak ölmek gibi, askerlik yapmak gibi, eşinden ayrıldığına nafaka vermek zorunluluğuyla karşı karşıya kalmak gibi sorunları saymaya bile gerek yoktur... Erkek olmamızdan dolayı yüklenen "erkeklik" rolünün anlamsızlığını görmeli, yaşamımızı mutlu kılmamızın önündeki bu cins ayrımcılığı anlayışını ortadan kaldırmaya çalışmalıyız. Yaşamda insan olarak bir "rolümüz" daha doğru bir deyişle insan olarak görev ve sorumluluğumuz olmalıdır.

Erkek sorunu kadın sorununun başladığı yerde başlamaktadır. Bir cinsin mutluluğuyla da mutsuzluğu mutlaka diğer cinsi de etkileyecektir. Sorunlar, her iki cinsinde sorunlardır. Çözümü de hepimizin görevidir.

Toplumumuzu ve erkekler ola-

Erkek sorunu kadın sorununun başladığı yerde başlamaktadır.

rak kendimizi sorgulayalım. İster sesli-isterse sesiz sorgulayalım, farketmez. Ama lütfen sorgulayalım!

Hem ata-erkil anlayış çerçevesinde;

Hem de eşit-özgür kişilikli insanların ilişkileri çerçevesinde...

Ve okumuzu toplumda etkin olan erkek şovenizmine yöneltilim.

Kuşkusuz eskiyi yıkıp yeniyi kurmak bir ürkekliği-çekingenliği de içinde taşıyabilir. Yeni ilişkilerin-hem de biz bunu ata-erkil toplum içerisinde yapmaya çalışıyoruz- oturmuşluğu sarsacağı ve yerine nasıl ilişkiler oturtacağı, başarılı

olup olamayacağı vb. endişeleri getirebilir. Bu normaldir. Ancak olumsuzlukları aşmak bu noktada irade sorunudur. Ve diyet ödenmeden güzelliklerin yaşanması şimdilik mümkün değil. Doğru bir bilinçle ve kararlılıkla hareket edildiğinde; sağlıklı-güzel ilişkileri sadece kişiler ve örgütler bazında değil, toplum bazında da etkileyen, olumsuz ilişkiler olarak benimsetebiliriz... Hiç kuşkusuz genel ve en ince ayrıntılarına kadar çözümü ancak ve ancak toplumsal çerçevede, sınıfsız topluma giden çizgide çözebileceğiz. Bunu ve bunun mücadelesinin gerekliliğini zorunluluğunu her zaman öne çıkararak ele almalıyız. Ama, bu sorunu ertelemeci, bugün ata-erkil anlayışa yaşama geçirci, bunu olağan karşılayıcı bir anlayışa götürmemeli... Böyle bir anlayış, sınıfsız toplumu savunmanın ruhuna da ters olacaktır.

EMEKCİ AİLELERDE "EVİN PROLETERİ KADIN, BURJUVAZİSİ ERKEKTİR"

GERÇEĞİNİ BİLİNÇLİ, SAIMİMİ ÇABAYLA DEĞİŞTİRME-LİYİZ.

SEVGİ TEMELİNDE EŞİT, ÖZGÜR İKİ İNSANIN BİRLİKTELİĞİNİ YARATMAYA ÇALIŞALIM...

Ailede; çoğunlukla sevgiye dayalı başlamayan birliktelikte erkeğin evin reisi olduğu, evin geçimini sağlamak zorunluluğunu yüklediği, cinsel ilişkide kadını bir zevk aracı gördüğü ve tatmin etme görevini yüklediği vb... ama başarısızlık durumlarında ailenin temel direğinin çatırdadığı; erkeğin artık dikkate alınmadığı, aşağılandığı, aldatmaların gündeme geldiği bir ilişki yerine;

Yine buna bağlı olarak; ev işlerinin -o insanı köreltici, ruhunu karrartıcı işlerin- sadece kadına yüklediği, aileye ilişkin söz ve karar verme hakkının bulunmadığı, cinselliğini kocasının hizmet derekesinde ele aldığı, doyumsuz kaldığında çıkış yolu bulamadığı, esas yükünü ve zorluklarını kendisi çektiği halde çocuk yapma konusunda dahi karar vermede hakkının olmadığı bir ilişki yerine;

İki eşit-özgür insanın sevgiye dayalı birlikteliği temelinde kuru-

lan ve tüm ilişki ve sorunları bu temelde çözülen bir beraberliği oluşturmak!...

İşte o zaman ailede reislik gibi bir kavrama gerek olmayacak, evin geçimi olsun, çocuk yapılması ve yetiştirilmesi olsun, ev işlerinin yapılması olsun her ikisinde sorumluluğunda olacaktır. Böyle bir ilişkide cinsellikte karşılıklı sevgi ve anlayış içerisinde, her iki tarafın tatminini dikkate alan bir güzellikte yaşanacaktır. Tüm zorlayıcı, baskı altında tutucu, endişe ve güvensizlik yaratıcı duygular yokolacaktır.

Günümüzde böyle güzel birlik-telikler oluşturmak mümkündür. Fakat çeşitli zorluklarla karşılaşacağıda muhakkaktır. Bu zorluklar birincisi, kendi birlikteliği içinde; ikincisi de, çevreyle-toplumla ilişkilerde görülecektir.

Birinci nokta da, ata-erkiyle yerleşik anlayışın erkek ve kadında aşılması ve yeni anlayış davranış biçimi halinde somutlanması temelidir. Bu aşılma bile her zaman onun etkilerinin olabileceği, ata-erkiyle anlayışın etkilerinin bize de yansıtılabileceği gerçeğini gözardı etmemek gerekir. Bu konuda birincisi, ev içi işleri yapma konusunda zorluklar yaşanabilir. Ev işlerini birlikte kotarmak yerine esasta kadının işi olarak görüp erkeğin yardım ettiği bir ilişki şeklinde kabul edilebiliyor. İkincisi, kadın üzerinde gizli bir egemenlik kurma duygusu erkekleri etkileyebiliyor. Sonuçta yine karar veren, doğruyu bilen, hükmeden erkek olabiliyor. Kadının -tarihsel- edilgenlik duygusu ve şekillenmişliğinin etkileriyle birleştiğinde yeni ilişkide gizli -ince- bir ezen, hükmeden erkek; ezilen, hükmedilen kadın ilişkisi doğabiliyor.

Toplumla-çevreyle ve kendi ailesiyle ilişkide ise, böyle güzel bir birlikteliğin kabul etirilmesi zorluklarla karşılaşabiliyor. Erkek ve kadının toplumun verdiği-istediği rollerini oynamadıkları bu ilişkide bir dizi baskılanma, kınama, alayla yüzyüze gelebiliyorlar. İçten içe bir gıpta etme duygusu özellikle kadınlar açısından taşınmada genelde hoş karşılanmamakta, erkek kılibik değerlendirilip alaya maruz

kalabilmektedir. Böyle bir alaycı yaklaşımın, aslında bu tür güzel birliktelikleri savunan-isteyen erkekler tarafından bile yapılabiliyor olması sorunun önemini ve etkisini gösteriyor... Genelde erkekliğin kazak erkek olmaktan geçtiğinin kabul gördüğü toplumda, eşit, normal, insani sosyalist değer yargısıyla yürütülen ilişkilerin kılıbıklik olarak görülebilmesini de normal karşılamak gerekir. Ve doğru ilişkiler butür zorluklara, baskılanmalara rağmen yaratılmak zorundadır.

Üçüncü olarak, birliktelik içinde; kadın sosyal-kültürel birikim, faaliyetlerde etkinlik vb. açılardan daha gelişkin olduğundan doğal olarak öne çıkabilmektedir. Kadının etkin olduğu birliktelikler genelde erkekleri çok olumsuz etkileyebilmekte, erkek genelde kadının karşısında eziklik duymakta, durumu kabul etmekte zorlanabilmektedir. Bu, ilerici-devrimci ailelerde kendisini daha bastırılmış bir şekilde gösterebiliyor. Kendi içinde ka-

Toplumdaki genel yargılar iş yaşamına da taşınır. Çalışan kadın kolay elde edilebilen hatta kendisi aranan kadın olarak görülür.

bul etme düşüncesi olsa bile, bu toplumsal koşullarda yaşama geçirmekte zorlanabilmektedir. Böyle durumlarda uyumun sağlanmasında erkeğin çabası kadar kadının toplumu-kişiyi kavrayan sağlıklı yaklaşımlarında önemlidir.

Açıktır ki, belirtilen özelliklere sahip bir ailede kadın da üretime katılan bir konumdadır. Ekonomik olarak erkeğe bağımlı olan bir kadının özgür davranabileceğini düşünmek doğru olmaz. En demokratik düşünen bir erkekte olsa; üretime katılmayan, ekonomik olarak kendisine bağımlı olan kadına ne kadar eşit davranma anlayışına sahip olursa olsun, ev işlerini birlikte yapma çabasına girerse girsin gerçekte bunları başarılı bir şekilde

yerine getiremeyecektir. Üretime katılmayan yönetime de katılmaz. Bu anlamda kadınların ev işi dışına çıkıp, üretime katılması çok temel bir konudur.

Dördüncüsü, toplumumuzda henüz eşinden ayrılmış ya da eşi ölmüş kadına bakıştaki olumsuzluk değişmiş değildir. Bu durumdaki kadınlara "Kolay kadın" gözüyle bakılabilmekte, faydacı yaklaşılabilmektedir. Kendi eşimizin ya da annemizin, kız kardeşimizin de yaşam bu yadul kalabileceğini söylemeye bile gerek yok. İnsan olarak bu durumlarda da insani değerlerimizi yitirmemeli, insanlara medeni haline göre bakan anlayışları değiştirme mücadelesi vermeliyiz.

Kapitalizm, kadınların ucuz iş gücünü kullanmak için-ihityaç duyduğu oranda-onları da üretime katıyor. Bu bir yanıyla, kadının daha fazla sömürülmesi anlamına geliyorsa da diğer yandan yaşamın içine aktif olarak katılması, sınıf bilincini kazanması ve devrimci mücadeleye katılması için elverişli ortamı da yaratıyor. Bu anlamıyla kadınların çalışmaya katılmaları olumlu bir durumdur.

Diğer yandan aşılması gereken feodal-burjuva anlayışlarda vardır. Kadına, kadını misyonlar yükleyen bu anlayışlar bugün toplumsal bazda aşılmış değildir.

Çalışan kadına "hafif kadın" gözüyle bakılabiliyor. Kadının kazanacağı paraya "ev ekonomisine destek" derekesinde bakıldığından, ailenin ihtiyacının dayattığı koşullara gelinceye kadar çalışmasına izin verilmiyor... Bu "çalışma izni" alınmasının yasal zorunluluk olarak duruyorsa TC'nin de olaya nasıl baktığını gösteriyor.

Bu dünyaya hiç birimiz nerede, nasıl, kimlerin çocuğu olacağımız tercihini yaparak gelmedik. Ancak geldiğimize göre bu yaşam yaşanacak! Kadın-erkek hepimiz bu yaşamın hakkını vermek, gelecek kuşaklara iyi bir dünya bırakabilmek için, insan olarak üzerimize düşeni yapmalıyız. En başta da kendi yaşamımızı idame ettirmek, başkalarının sırtından geçinmemek için gücümüz oranında üretime katılmayız. Kadın sorununa dönersek;

Kadın'ın çalışması aile ekonomisi için bir destek değil, ekonominin bir parçası olarak görülmelidir. Ve, üretime katılması için kimseden izin alınması gerek yoktur.

İş yaşamında kadınları aşağılayıcı bakış açılarını değiştirmenin yanında onların üretime katılmalarını da teşvik etmeliyiz.

Toplumdaki genel yargılar iş yaşamında taşınıyor. Çalışan kadın kolay elde edilebilen, hatta kendisi aranan kadın olarak görülebiliyor. Patronlar, ustabaşılar cinsel yönden yararlanmak için ısrarla üzerlerine gidebiliyorlar. (Daha çok hafif sanayi kollarında çalıştırılmaları, eşitsiz -düşük ücret, doğum izni, kreş vb. sorunlara burada deyinmeye gerek yok) Yaşamın her alanında olduğu gibi, iş yaşamında da yine kadınların sorumlu mevkilere gelmeleri, geldiklerinde ise, erkeklerin onların denetimleri altında çalışmakta zorlanmaları bir başka sorunu oluşturuyor.

Ev yaşamı ve iş yaşamında sözünü ettiğim ata-erkil anlayışlar aynı şekilde yaşamın her alanına yansıyor. Sosyal-kültürel faaliyetleri ele alalım. Kadınlarımız genelde sosyal faaliyetlerin dışında tutulmuyor mu? Erkekler tabii, onların denetimlerinde katılmaları insanları daha "huzurlu" kılmıyor mu?

Ve kahve kültürü denen bir kısır kültür erkekleri dar-yoz bir ilişkiler ağı içine çekmiyor mu? Elbette soruna kadınlarda kahveye çıkmalı mı diye, dar-çekışmeci rekabetçi mantıkla yaklaşamayız. Prensip olarak, erkeklerin kendilerinde hak gördükleri her şeyde kadınlarında hakkı olduğunu kabul etmeliyiz. Ancak ondan da önce, kahve kültürünün aslında düzenin kültürsüz bıraktığı insanlara sosyal-kültürel faaliyet alanı yaratmasının bir ürünü olduğu görülmesi, çabamızı buna yöneltmeliyiz. Çeşitli oluşumlar yaratarak erkek ve kadınların birlikte, kültürel, fiziksel, ruhsal ve toplumsal gelişmeleri için olanaklar yaratmaya çalışmalıyız.

Genelevleri içinde bir kaç söz etmekte yarar var. Kadınların fuhuş yaptığı genelevleri var diye karşılığında erkeklerin pazarlandı-

ğı genelevler de olmalıdır şeklinde bakmak, eşitlikçi bir talep olarak gözüksede, felsefemiz; olumsuzluklarda eşitliği sağlamak değil, olumsuzlukları ortadan kaldırmaktır. Kadın ya da erkek, cinselliğin parayla alınıp satılması kadar iki tarafıda aşağılayan bir durum yoktur. Düzen, güzel bir yaşam, insani ilişkiler yaratamadığı ve gelecek açısından da vaadedemediği için kendi içinde kendisi gibi çirkef çözümler üretiyor. Bunları meşru ve güzel kabul eder duruma düşüp birde eşitlik talep etmek, güzel insani değerleri taşıyan kafaların ürünleri olamaz. Kaldı ki, bu bir kahvehane olayı gibide değildir. Kahvehane, insana bir şey katmayan, zaman öldürücü, kültürel yozlaşma yaratıcı bir yer olmakla birlikte, insanların görüştüğü, topluluk ruhu yaratabildiği yerlerde olmaktadır. Ama genelevleri doğrudan doğruya cinselliğin alınıp ve satıldığı yerlerdir ve özünde böyle bir eylem insanı (sadece kadını değil, erkeğide) aşağılamaktadır.

Ata-erkil anlayışların devrimci örgütlere yansıyış biçimleri üzerinde de durmak gerekiyor. zira bu

Mücadele ve örgütlülükle kadınların çok az katılmalarında erkeklerinde payı vardır.

ilişkiler, esasta bu düzenin, anlayışlarını temelden reddetmiş ve alternatif olarak insanın, insanlığının getirdiği güzellikleri yaşaması gerektiği yönüyle, gelecekte güzel bir dünya yaratmak isteyen ve bunu vaadeden bir ideolojinin savunucuları olarak bu tür yapılanmalar içinde yer almışlardır.

Yine biz erkekler olarak kendimizi sorgulayalım.

* Genelde kadın sorununa ve bununla devrimin bağlantısına ciddi olarak kafa yorup, kavramaya çalışıyor muyuz?

* Kadınları bu mücadeleye çekmek için ve aktif görevler yüklenerek insanlar olarak yetişmeleri

için, gelişmelerinin önünü açma konusunda yeterli duyarlılık ve çabayı gösteriyor muyuz?

Aynı şeyi kendi yakınlarımız kadınlar içinde gösteriyor muyuz?

* Kadın arkadaşlara güveniyor muyuz?

* Kadın arkadaşların denetim ve sorumluluğu altında çalışma yapmayı gerçekten yürekten benimseyebiliyor muyuz?

* Mücadele ve örgütlülükle kadınların çok az katılmalarının nedeni sadece toplumsal koşulları ve engelleri aşamamalarımızdır? Bunda bizim payımız nedir?

* Yönetici konumunda kadın arkadaşların az olmalarının (onlar toplumsal koşulları ve engelleri aşıp geldiklerine, kendilerini mücadele ateşinin içine hiç tereddütsüz atıklarına göre) nedeni nedir?

* Faaliyette, işbölümü yapılır ve yetiştirilirken cinsiyetçi bakış açısının izlerini tamamen kırabildik mi? vb. vb...

Soruları daha fazla uzatmanın gereği yok.

İnsanlar yaşam içerisinde kendi geçmişlerini ve içinde buldukları durumu değerlendirmeye tabi tutarlar. Biz erkekler kadın sorununda kendimizi gözden geçirdiğimizde rahatlıkla üzerimize düşeni yaptık diyebiliyormuyuz?

"Geç değil geçmişi ve bugünü yadsımak için zaman

Geç değil; yaz'a gebe artık bahar! öyle güçlü atıyorki umut dolu,

İnanç dolu yüreklerimiz.

İnan ne zulmün balyozu, ne gir-dabı karanlıkların onu durduramaz.

Çünkü kucak açmışız tüm sevgilere

-sevgimiz ki geleceği kucaklar-
Ve çünkü

aydınlık yarınlarda buluşmak üzere

birbirimize verilmiş sözümüz var!

Öyleyse kenetlenmeli artık birbirine ellerimiz...

Eğer kavgamız buysa ve eğer

yeni bir dünya yaratmaksızın özmemiz..."

Masmaviş bir sonsuzluk diyarındayız. Akılalmaz yani cinnetimize neden olacak bir yıldız mahşerindeyiz. Dünyamızın bu mahşer içindeki cüssesi, bir toz zerreciğinin ya da zerreyi miskalın milyarda biri kadar bile değil. Dünya denilen ve evrenin bağrında varlığı ile yokluğu belli olmayan bu zerreciğin üzerinde yaşayan insanların bir bölümü diğer bölümüne tam üç bin yıldır şunu söylemektedir. "Gerçeği ben söylüyorum, söz hakkı sadece bana aittir. Yalanı temsil eden sensin senin söz hakkın yoktur. Ben konuşacağım sen susacaksın"

Üç bin hatta dört bin yıl tarih "ya sabir!" çekti.

Bırakın her kes konuşsun. Beyin ve gönül üretkenliğine pranga vurmayın. En yararlı çatışma fikirlerin çatışmasıdır. Yanlış yok edip gerçeği egemen kılacak olan şey zıtların, zıt fikirlerin özgürce çatışmasıdır. Zıtlardan bir yanın zorla yok edilmesi gelişmenin hoşlanmadığı bir yöntemdir. Zoru meşru ve haklı kılan şeyin kendisi de özgür gelişmenin zorla engellenmesidir.

En yararlı çatışma fikirlerin çatışmasıdır.

"Ben konuşacağım, sen susacaksın." İkiniz de gerçeği kendinizin temsil ettiğini, gerçeğin eninde sonunda galebe çalacağını söylüyorsunuz. O halde neden şöyle konuşmuyorsunuz "Ben konuşacağım sen de konuşacaksın, karşılıklı konuşacağız,

"Sus! seni millet adına susturuyorum"

"Sus! seni devletin yüksek çıkarları adına susturuyorum"

"Sus! seni kutsal dinimiz adına susturuyorum."

"Sus! seni proletarya ve halk adına susturuyorum"

SUS

Aman tanrım, yeryüzünün her tarafından "Sus!!" fişkinyor. "Sus!" diyene ve susturana "senin bu yaptığın çağdışıdır" bile diemiyoruz çünkü düpedüz "Sus!"lar çağındayız. Bin başlı sınıflı toplum canavarının sürekli "Sus!" diyen başının adıdır sus. ki bu, susmayan insanların başıyla beslenen ve suskunluğu su gibi içen bir baştır. Baş kaldırımların büyük bir bölümü de canavarın bu başına yönelmektedir. Ve şiddeti meşru haklı ve kutsal kılan öğelerden birisi de, onun bizzat "Sus!"u susturmasıdır.

Aslıolan, mücadele ve özgürlüktür. "Yanlış"a özgürlük tanımın ve onu mücadele ile dönüştürün ya da yok edin. Yanlış güçlü bir mücadele ile dönüştüren, mücadelenin çetin karakteri ve süresi ölçüsünce dönüşür. Ortaya yeni bir zıtlık çıkar. Zıtların birliği ve mücadelesinde sadece bir yönün dönüşüp diğer yönün aynı kalacağını farzetmek idealizmdir. Dönüştüren asıl etkin, ileri yan dönüştürdükçe dönüşür. Dönüşen ikinci etkin yan, yani geri yan dönüştükçe kendi zıttını da dönüştürür. İnsanları doğru yola sokmaya doğrultmaya geldim diyen her peygamber, büyük çatışmanın fırnında pişmeye, onun örsü ile çekici arasında yoğrulmaya adaydır. Her birliğin yerini yeni bir birlik her mücadelenin yerini de yeni

bir mücadele alır. Bu bakımdan birlik de mücadele de mutlaktır. Mücadeleyi mutlak, birliği ise geçici görmek, zıtların birliği ve mücadelesi yasına terstir. Mücadelenin değişen karakterini görmemektir. Süreçler silsilesinde yeni birlikler ve yeni mücadeleler, apayrı birlikler ve apayrı mücadeleler silsilesi olduğunu görmemektedir. Her süreç geçicidir. Bu bakımdan O sürecin sözkonusu zıtlarının birliği de mücadelesi de geçicidir.

Kendi zıttınla birlikte var olmak, yaşamak zorundasın. Buna alışmak zorundasın. Zıttın senin yakını bırakmayacaktır. Aslıolan mücadeleyle zıttını dönüştürmendir. Zıttını dönüştürdüğünde sen sen olmaktan çıkacaksın. Yeni bir ruhla ve yeni bir zıttınla ortaya çıkacaksın.

"Kelleleri kes, sustur ve huzura kavuş", "Şiddetin kobra diliyle muhalefeti bir çırpıda yoket ve huzura kavuş" "iki çizgi ve iki çizgi mücadelesi her zaman olmaz" vs. vs.. Bu ve benzeri görüşler idealizme, sömürücü sınıflara aittir. Bu görüşler biraz da şundan kaynaklanıyor: "Kendi zıttımla birlik geçicidir. Kendime pekala birliksiz (muhalefetsiz) bir durum yaratabilirim. Huzur içinde yürüyüp gelişebilirim". Zıtların birliği ve mücadelesi yasında, karşılıklı birlik ve mücadele zaten ayrı ayrı her zıttın varlık şartıdır. Birlik olmadan mücadele, mücadele olmadan da birlik olmaz. Yukardaki yanlış görüşlerin özü şudur: "Zıtların birliği ve mücadelesi her zaman olmaz"

Zıtların birliğinde çelişme çatışmaya dönüşebilir. Zıtların üzerinde yükseldiği somut şartlar, zıtlardan birisine ya da her ikisine, dönüştürmede şiddet yöntemini dayatabilir. Tarihte ilk şiddete baş vuranlar ve bugün de şiddetsiz edemeyen sınıflar sömürücü sınıflar olmuştur. Ezilen sınıfların şiddetini doğuran sömürücü sınıfların şiddetidir. Ezilen sınıflar ve

onların son modern mohikani proletarya, toplumsal ya da sosyal zıtlıklar dünyasında, zıtların şiddet ya da metazori yöntemlerden uzak, özgür ve çetin dönüşüm mücadelelerinden yana olmuştur. Şiddete sanılmak zorunda kalırken de şu niyet ve amaçla hareket etmiştir: Şiddeti ortadan kaldırmak.

"Huzura kavuşma" teorisi, mütevekkil miskin din adamlarının teorisidir. Gerçek hayatta huzur diye bir şey yoktur. İlle de bir huzurdan bahsedeceksek, hayatın altın huzuru, onun atılımının motor gücü, varlık şartı olan huzursuzludur.

Ezilen sınıfların şiddetini doğuran sömürücü sınıfların şiddetidir.

"Sus!" a karşı en asi unsur edebiyattır. Edebiyatın "Sus"(a) karşı tahammüllü gülünç derecede zayıfıdır. İğnelemenin eleştirel tavrın asiliğin binbir çeşidini kullanır. Edebiyatın en asi en terörcü kanadı da şiiirdir. Hiç bir "Sus" iktidarı edebiyatla baş edememiştir. Edebiyata vurulan pranga her "Sus" iktidarının alınına kara bir utanç gölgesi gibi düşmüştür. Tarih, yasaklanan edebiyatı kahrlandırmaktan hoşlanır. "Sus"tan edebiyata yönelen baskı, olsa olsa edebiyatı ince imgelemlerle donatmaya, onu çok daha dolaylı ve derin bir saldırıyı benimsemeye iter. Hicvin, nüktenin, alayın, yerginin vs. çok daha ince biçimlerine iter.

Proletarya en geniş demokrasiyi savunur. Edebiyatta da bu böyledir. O, sömürücü sınıflar gibi kendi edebiyatını yüceltip diğer sınıfların edebiyatını baskı altına almaz. Onların özgür gelişmesini zorla ortadan kaldırmaz. Kendi dışındaki edebiyattan öğrenir, onu özümser, onunla mücadeleyle girmenin kendisini geliştire-

Proletarya en geniş demokrasiyi savunur. Edebiyatta da bu böyledir.

ceği bilinciyle hareket eder. Diktatörlüğü insan beyni insan düşüncesi üzerinde kurmaz. "Benim gibi düşün benim gibi düşünmüyorsan düşünme. Ya benim gibi konuş ya da sus" şeklindeki sömürücü sınıfların felsefesine karşı mücadele eder. Proletarya, diktatörlüğü insanın insanı sömürmesi üzerinde uygular. Kendisine yönelen zora ve şiddete karşı uygular. Şimdiye kadar proletarya dışındaki tüm sınıflar, kendileri için, kendi dar sınıf çıkarları için hareket ettiler. Ama proletarya bayrağına, "tüm insanlığı kurtarmak için!" şiarını yazdı. Kendi kurtuluşunu tüm insanlığın kurtuluşuna bağladı. Bu, bir sınıfın, tarihte ilk kez her türden sınıf bireyciliğini reddedişiydi. Burjuvazinin proletaryayı kurtarmak bir yana, Onu iyice köleleştirme kâr mekanizmasının karanlık ağılında onu iyice koyunlaştırma diye bir derdi vardı. Ama proletarya kendisini soyup köleleştiren burjuvaziye de kurtarmayı savunuyordu. Onu sömürücü olmaktan, baskıcı ve zalim olmaktan çıkarmayı, gerçek insan kimliğine kavuşturmayı istiyordu. Bunun için sınıf mücadelesinin örsünde onu dönüştürecek, O'nun şiddetini şiddetle kıracaktı. Tarihte hiç bir ezilen sınıf, kendisini ezip sömürenlere karşı böylesi bir enginlikle yaklaşmadı.

Kültür ve sanat dünyasında herkes yerini bilmelidir. Proletarya modern ve kalabalık bir sınıftır. Burjuvazinin kadar zengin olmasa da onun canlı ve parlak bir sanatı vardır. Yirminci yüzyılın proleter devrimleri sayesinde bir hayli güçlendi. Onun dokusunda volkan ateşinin özü ve uzayın maviş enginliği vardır. Küçük burjuvaziyle orta burjuvazinin sa-

nata da önemli bir güçtür. Bu sınıfların sanatı, devrimci-demokrat ve demokrat olmak üzere iki kategoriye ayrılıyor. Ülkemizde bu sınıfların demokrat sanatı devrimci-demokrat sanattan daha güçlüdür. Bunu köylülüğün, küçük ve orta mülk sahiplerinin devrimci baş kaldıranın cı-lırlığına bağlayabiliriz. Sanatın dokusunun, renginin, motiflerinin oluşmasında sınıf mücadelesinin payı büyüktür. Egemen sınıfların kültür ve sanat dünyasında yer alan eserler arasında da ayrılm yapmalıyız. Liberal eserler vardır. Tamamen feodal-dinci eserler vardır. Irkçı-faşist eserler vardır. Ya da bu çizgilerin kırması eserler vardır.

Proletarya üçlü bir mücadele içinde olmalıdır. İlk kendi dışındaki tüm sınıf ve tabakaların kültür ve sanat çizgisine karşı mücadele ikinci olarak, devrimci-demokrat ve demokrat sanatta birlikte egemen sınıfların sanat çizgisine karşı mücadele; üçüncü olarak, tüm sanat dünyasıyla birlikte "SUS!" a karşı mücadele.

"Sus! görüşlerini açıklama açıklarsan bunlar kitlelere mal olur, kitleler beni yıkar. Sus! tutuklarım seni."

"Susma! görüşlerini açıkla kitlelerin önünde tartışalım, bu tartışmaya kitleleri de katalım"

Bu iki çizgiden hangisini benimsiyorsunuz?

—"Düşünceden ve kitlelerden kork"

—"Amansızca tartış, kitlelere güven"

—Hangisini benimsiyorsunuz?

—Hangisini?...

PARİS KOMÜNÜ'NÜN ÖĞRETİLERİ YOLUMUZU AYDINLATIYOR!

18 Mart 1991, şanlı Paris Komünü'nün kuruluşunun 120. yıldönümüdür.

"İnsan neslini sınıf egemenliğinden ebediyen kurtaracak büyük sosyal devrimin şafağı" olan Paris Komünü'nün dersleri; üzerinden yüz yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen halen daha canlılığını ve tazeliğini önemle korumaktadır. Proletaryanın burjuvaziye karşı giriştiği ilk iktidar denemesi olan Paris Komünü; bugün de uluslararası proletaryanın ve onun önderliğindeki ezilen dünya halklarının sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin ilham kaynağı olmakta ve bu mücadelenin yolunu aydınlatmaktadır.

İlkel toplum dışında ondan sonra günümüze kadar var olan toplumların tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir. Yani, kısaca toplumun ezen ve ezilen, sömüren ve sömürülen olarak sınıflara bölündüğü dönemden günümüze kadar sınıf mücadelesi süregelmiştir. Feodal toplumun bağrında doğup gelişen kapitalizmde, bu sınıf çelişkilerini kaldırmak bir yana onu daha da şiddetlendirdi. Kapitalizm de diğer toplumlarda olduğu gibi sömürsünü bütün şiddetiyle devam ettirdi. Ama kendine özgü biçim ve yöntemleriyle. Bütün bunlara rağmen, yine de kapitalizmi kendinden önceki sınıflı toplumdan ayıran en önemli özelliğide; sınıfları yok ede-

rek kendisiyle birlikte bütün insanlığı kurtuluşa götürecektir olan proletaryayı yaratmasıdır. Proletaryanın bilimsel ideolojisinin temellerini atan Marks ve Engels, proletarya için "burjuvazinin mezar kazıcısı" derken bu gerçeği dile getiriyorlardı.

PARİS KOMÜNÜ NASIL DOĞDU

Feodalizmin yıkılıp yerine kapitalizmin egemen olduğu ilk ülkelerden biriside hiç kuşkusuz Fransa'dır. Fransa'da başta geniş köylü kitlelerinin olmak üzere bütün emekçilerin desteğini almayı başaran burjuvazi 1789 Burjuva Demokratik Devrimi ile feodal rejimi yıkarak iktidarı ele geçirdi. Feodal gericiliğin yerini burjuva demokrasisi almıştı artık. Bilim ve teknoloji, hızlı bir tempo ile gelişme gösteriyordu. Üretici güçler tarihte eşine rastlanmamış bir hızla gelişiyordu, ama yine de insanın insan tarafından sömürülmesi ortadan kalkmamıştı.

1789'da iktidarı ele geçiren burjuvazi, aradan çok zaman geçmeden emekçi yığınlara baskı ve vahşetini göstermede gecikmedi. Feodalizme karşı mücadelede geniş kitleleri peşine takmak için ağzından düşürmediği "barış", "eşitlik" ve "özgürlük" sloganlarından bahsetmez olmuştur artık.

Emekçi sınıflar üzerindeki baskı ve sömürünün feodal rejim döneminden hiç de aşağı kalır bir yanı yoktu. Özellikle de işçilerin yaşam koşulları her geçen gün daha da kötüleşmekteydi. Fransız burjuvazisinin sermayesi işçilerin kanı-canı üzerinde yükseliyordu. Bu baskı ve zulüm daha fazla dayanamadıklarından başta işçiler olmak üzere bütün emekçiler Fransız burjuvazisine karşı defalarca ayaklandılar. Ama işçi sınıfının doğru bir önderlikten ve gerekli deneyimden yoksun oluşu bu ayaklanmaların hiçbirini gerçek sonucuna götürmedi. Proletarya bu ayaklanmalarda zafer elde edememişti ama önemli ölçüde deneyim sahibi olmuştu. Nitekim aradan çok zaman geçmeden silahını yeniden burjuvaziye doğrularak önemli mücadelelere atıldı. Haziran 1830'da Burbon Hanedanı'nın devrilmesiyle yönetimi ele geçiren finans aristokrasisinin temsilcisi "burjuva kral" Louis Phillippe'de bir kitle ayaklanması sonucu 1848'de devrildi. 1848 de de devrimin esas yükünü proletarya çekmesine rağmen burjuvazi ilk iş olarak işçileri silahlılandırdı. Burjuvazinin çeşitli klikleri arasında dolaşmalar sürüp giderken 1851'de Luis Bonapart 18. Brumer diye bilinen bir hükümet darbesiyle işbaşına geldi. Ve ardından kendisini Napolyon III adıyla imparator ilan etti. İş başında kaldığı süre de emekçi kitlelerin istemlerine cevap veremeyen Napolyon III kitlelerin dikkatlerini dış sorunlara çekmeye çalıştı. 19 Haziran 1870'de başlattığı Prusya savaşında yenilince kitleler yeniden ayaklandılar. Napolyon III imparatorluğunu devirdiler. Bu durumda da yararlanmasını beceren burjuvazi bu defa da başına general Trochu'nun getirildiği bir "Ulusal Savunma Hükümeti" kurdu.

Daha önceleri defalarca burjuvazinin ihanetine uğrayan proletarya edindiği deneylerin ışığında kendi örgütlerini kurmaya başladı. Paris işçi örgütlerinin temsilcileri toplanarak bir Merkez Komitesi seçtiler. Yine Merkez Komitesinin önderliği altında Paris'in 20 yönetim bölgesinde Genel Güvenlik Komitesi'nin kurulmasını kararlaştırdılar. Ayrıca Merkez Komitesi Prusya saldırısına karşı Paris'in savunulmasını örgütleyeceğine dair hükümete söz verdi ve bunun içinde; halkın kitle halinde silahlandırılması polis örgütünün dağıtılması derhal Komün seçiminin yapılması

vb. gibi istemleri içeren kendi programını hükümete sundu. Hükümet Komün seçimlerine izin vermedi, ama Ulusal Muhafız örgütlerinin kurulmasının onayladı. Bunun üzerine halk Ulusal Muhafız taburlarında örgütlenmeye başladı. Böylelikle işçilerin silah sağlama olanağı büyük ölçüde doğmuştu. Kısa sürede taburların sayısı beklenenin de üstünde oldu.

Prusya ordusunun 18 Eylül 1870'de ki Paris kuşatmasında işçiler barikatlarda yiğitçe direndiler. Fakat burjuvazinin el altından Prusya ile anlaştığı çok geçmeden açığa çıktı. Bunun üzerine işçiler isteklerini almak için hükümet binasına doğru yöneldiler. Bu hareket işçilerin kendiliğinden gelişen bir eylemiydi. Ve hükümet bu gösteriyi bastırarak birçok kişiyi tutukladı. Böylece bu durum burjuvazinin proletaryaya olan sınıfsal düşmanlığının, Prusya'ya olan ulusal düşmanlığından daha ağır bastığını gösteriyordu.

Bu olayın hemen ardından, Millet Meclisi seçimleri yapıldı. Ve 17 Şubat 1871'de Thiers hükümeti kuruldu. Hükümet ilk iş olarak Prusya ile bir anlaşma imzaladı. Prusya birlikleri Paris'in bazı mahallerine yerleşmeye başladılar ve denetimlerine aldılar. Bu durumu öğrenen işçiler, hemen harekete geçtiler. Ve bir Ulusal Muhafız Federasyonu kurdular. 18 Mart'ta Thiers hükümeti, işçilerin Prusya birliklerinden ele geçirdikleri topları almaya kalkışınca, işçiler sokaklara döküldüler. Yine aynı gün (Thiers hükümeti karşı çıkmasına rağmen) Merkez Komitesi, Komün seçimlerinin yapılmasına karar verdi. Verilen bu karar, yeni bir iktidarın, proletarya iktidarının doğuşu demektir.

Merkez Komite'sinin hazırladığı programda yer alan maddelerin başlıcaları;

- Bütün görevlilerin seçimle işbaşına gelmesi,
- Polisin ve Nizami ordunun dağıtılması,
- Mesleki eğitim,

d) Ücretli emeğin ve yoksulluğun tasfiyesi vb...

Burjuvazi komün seçimlerini boykot etmesine rağmen, işçiler büyük bir coşku ile seçimlere katıldılar. Yapılan seçimlerden sonra Komün peş peşe önemli bazı kararlar aldı. Bakanlıklar yerine komisyonlar kuruldu. Silahlı halkı temsil eden Ulusal Muhafızlar, sürekli ordunun ve polis örgütünün yerine geçirildi. Patronlar tarafından terkedilen işyerleri, işçilere verildi. Fırınlardaki gece çalışmaları kaldırıldı. Fabrikalardaki para cezaları kaldırıldı. Boş konutlar en çok gereksinimi olan ailelere verildi. Ayrıca Komün üyeleri başta olmak üzere, bütün kamu görevlileri aynı ücreti alacaklardı. Ve bunlar her an için görevden azledilebileceklerdi.

"Mülksüzleştiricilerin mülksüzleştirilmesini hedef alan" Komün; bu davranışlarıyla bütün şimşekleri üzerine çekmişti. Paris proletaryasının yaktığı bu devrim ateşini bütün Fransa'ya yayılmadan söndürmek için harekete geçen burjuvazi, Prusya burjuvazisi ve onun şansolyesi olan Bismarck'tan da destek alarak hazırlıklara girişti. Bu durum karşısında komüncüler, Fransa'nın hainlerine karşı savaş açmaya karar verdi. Ancak çok geç kalmıştı. Ulusal muhafızların 2-4 Nisan tarihleri arasındaki saldırıları, takviye güç olan Versay birlikleri tarafından geri püskürtüldü. Bunun ardından da, Thiers hükümeti Komün'e karşı azgınca saldırıya geçti.

Marks'ın deyimiyle "Göğü fetheden" Paris'liler, bu şanlı direnişi,

Komün'ün düşüş tarihi olan 28 Mayıs 1871'e kadar sürdü.

KOMÜN'ÜN YENİLGİSİNİN NEDENLERİ

"Bir toplumsal devrimin kazanılabilmesi için, en azından iki koşul zorunludur: Yüksek derecede gelişmiş üretken güçler ve iyi hazırlanmış bir proletarya. Ama 1871'de bu iki koşulda eksikti. Fransız kapitalizmi henüz az gelişmiş ve Fransa'da özellikle bir küçük burjuva (zanaat-

çılar, köylüler, esnaflar, vb.) ülkesiydi. Öte yandan, işçi sınıfının Partisi yoktu; işçi sınıfının ne hazırlığı, ne de uzun alışkanlığı vardı ve yığın olarak görevleri ve bunları gerçekleştirme amaçları üzerinde çok açık bir düşüncesi bile yoktu. Proletaryanın ne ciddi siyasal örgütlenmesi vardı, ne de yığın sendikaları ya da kooperatif birlikleri..." (Marks-Engels-Lenin, Paris Komünü Üzerine, sf: 408)

Demek ki, o dönemdeki objektif ve subjektif koşullar henüz daha bir toplumsal devrim için olgunlaşmamıştı. Üretim güçleri ile üretim ilişkileri arasındaki ilişki ve çelişki henüz daha bir devrim için uygun değildi. Yani kısaca bir proleter devrim anı henüz yoktu. Yine bunun dışında proleterya yönetilen sınıf olmaktan çıkıp, yöneten bir sınıf olmaya ve iktidarı burjuvaziden devralmaya henüz tam olarak hazır değildi. Kendi sorunlarını çözebilecek ve iktidarını kurmayı başarabilecek bir Komünist Parti'nden henüz yoksundu. Ayrıca yukarıda sıraladığımız nedenlerin dışında Komün'ün işlediği birçok hata da onun yenilgisinde önemli rol oynadı. Daha Komün düşmeden 1,5 ay önce onun muhtemel yenilgisini farkeden Marks, bunu iki nedene bağlıyor ve şöyle diyor:

"Eğer onlar yenilirse, kabahat sadece onların "iyi tabiatları"nda olacaktı. Derhal Veracilles üzerine yürümleri gerekirdi. Şanslarını, vicdanları elvermediği için yitirdiler.... İkinci hata: Merkez Komitesi Komün'ün icraat yapabilmesine imkan

verebilmek için iktidarı çok erken teslim etti. Yine çok onurlu bir vicdanlılık yüzünden!" (Marks'ın Kugelma'n'a 12 Nisan 1872'de yazdığı mektup, aktaran Lenin, Marksizm ve Devlet Üzerine, sf. 9-10)

Marks'ın önemle üzerinde durduğu bu iki hata üzerine ise Lenin şöyle demektedir:

"Her iki hata da hücumda yeter-sizliği, burjuvazinin bürokratik-askeri devlet cihazını ve hakimiyetini parçalamak için bir bilinç ve kararlılık yetersizliğini içerirler." (Lenin age. sy. 10)

Bu iki büyük dehanın Paris Komünü üzerine söyledikleri, gerçekte en can alıcı noktaları içermektedir ve bu düşünceler kendisini pratikte de doğrulamıştır.

Gerçekten de Ulusal Muhafız Merkez Komitesi, düşmanlarını ezmeden önce, seçime gitmekte acele etti. Tam bir kargaşalık sürerken, Versay, üzerine yürümedi. Ayrıca "burjuvazinin bürokratik-askeri devlet cihazını ve hakimiyetini" parçalamada yeterince kararlı davranmadı. Örneğin maddi yönden çok büyük bir sıkıntı çekmesine rağmen, Fransız bankasını el koyup kamulaştırmadı. Daha köylülerle ittifak kurmayı başaramadı. Tarım sorunlarıyla ilgilenemedi. Paris dışındaki bölgelerde gerekli bağlar kuramadı. Dolayısıyla da burjuvazi karşısında yalnız kaldı.

Komün'ün yenilgisine yol açan nedenlerden biri de, Komün'ün bileşimi idi. Proletaryanın bilimsel öğretini kendisine rehber alan bir Komünist Partisinin olmayışı, Komün'ün yenilgisinin nedenlerinden birisidir demiştik. Komün'e seçilen 86 üyenin işçi, memur, esnaf, gazeteci ve çeşitli meslek gruplarından olmaları bir yana, bunların da kendi içlerinde bir uyum yoktu. Örneğin Komün içinde bulunan Blankiciler ve küçük-burjuva iktisatçı Proudhoncular sorunlara farklı farklı yaklaşıyorlardı. Blankiciler kitlelerin örgütlenmesinde ekonomik ihtiyaçlara önem vermezken, Proudhoncular özellikle ekonomik sorunlarla ilgileniyorlardı. Ve merkezi bir proletarya devlet gücü meydana getirmeyi gereksiz görüyorlardı.

İşte yukarıda kısacada olsa sıralamaya çalıştığımız bütün bu objektif ve subjektif koşulların bileşimi Komün'ün yenilgisini kaçınılmaz olarak beraberinde getirdi.

PARİS KOMÜNÜ'NÜN ÖNEMİNİ VE DERSLERİNİ DOĞRU KAVRAYALIM!

Marks'ın "İnsan neslini sınıf hakimiyetinden ebediyen kurtaracak büyük sosyal devrimin şafağı" olarak değerlendirdiği Paris Komünü; yenilgisine rağmen, proletaryanın, burjuvaziden iktidarı almasının ilk pratik deneyi olarak tarihi bir öneme sahiptir.

Bilimsel sosyalizmin kurucuları ve büyük ustaları bu deneyden gerekli dersleri çıkararak, proletaryanın iktidar mücadelesine ışık tuttular. Ve onlar proletaryanın iktidar mücadelesindeki temel görevinin var olan burjuva devlet mekanizmasını bir elden diğerine almak değil, onu parçalayıp yerine yeni tipte bir devlet olan proletarya diktatörlüğünü kurmak olduğunu, bilimsel bir şekilde ortaya koydular. Komün bu görevi ilk adımlarını atarak başladı, ama ne yazık ki tamamlamadan yenildi. Uluslararası proletarya ve ezilen halkların bu zengin deneyden çıkaracağı çok önemli dersler vardır. Bunları kısaca şöyle sıralayabiliriz.

Birincisi: Paris Komünü, proletaryanın burjuvaziye karşı yürüttüğü iktidar mücadelesinde, yalnızca var olan devlet mekanizmasını parçalamakla yetinmemesi gerektiğini, bunun yerine kendi devleti olan proletarya diktatörlüğünü kurması gerektiğini, aksi takdirde iktidarı elinde tutup uzun süre sürdürmeyeceğini açıkça gösterdi.

İkincisi: Paris Komünü, devrimin zafere ulaşabilmesi için proletaryanın bilimsel ideolojisiyle donanmış ve bu ML ideolojiyi gerçek anlamda somut koşullara uyarlayan bir partinin, bir Komünist Partisinin olması gerektiğini aksi takdirde devrimi sürdürüp zafere ulaştırmanın mümkün olmadığını gösterdi.

Üçüncüsü: Paris Komünü, proletaryanın devrimde ilk iş olarak ege-men sınıfların sürekli ordu ve polisini dağıtması gerektiğini ortaya koydu. Çünkü Lenin'in de belirttiği gibi, "sürekli ordu ve polis devlet iktidarının başlıca güç aletleridir"

Dördüncüsü: Paris Komünü, devrimin zafere ulaştırılabilmesi ve devrimin kazançlarının korunabilmesi için, proletarya ve halkın silahlandı-

rılması ve bir proletarya ve halk ordusunun yaratılmasının şart olduğunu gösterdi.

Beşincisi: Paris Komünü, proletaryanın devrimden zafer kazanmak için, düşmana karşı mümkün olduğunca geniş dostları ile birleşmesi gerektiğini, aksi takdirde tek başına burjuvazi karşısında zayıf kalacağını gösterdi.

Altıncısı: Paris Komünü, burjuvazinin muazzam devrim selini durdurup boğmak için (Thiers ve Bismarck'ın yaptığı gibi) el ele vereceğini gösterdi.

Yedincisi: Paris Komünü, devrimde bir kere başlandı mı, onu sonuna kadar götürmek gerektiğini, ufak bir karamsarlık ve yalpanalmanın devrimi yenilgiye götüreceğini gösterdi.

Sekizincisi: Paris Komünü, objektif ve subjektif şartlar yeterince olunlaşmadan devrimin zafere ulaşmasının mümkün olmadığını gösterdi vb. vb...

Bugün 120. yıldönümünde Paris Komünü'nü anmak ve ondan gerekli dersleri çıkarmak ve yine bu dersler ışığında yeni Komünler yaratmak, Uluslararası proletarya ve onun önderliğindeki ezilen halklar için hayati öneme sahiptir. Ve bu görev proletaryanın omuzlarındadır.

Bugün burjuvazi karşısında aldığımız yenilginin geçici olduğunu unutmayalım. Uluslararası proletarya ve onun önderliğinde ezilen halklar ML'nin rehberliğinde emperyalizmi, sosyal-emperyalizmi ve her türlü gericiliği yıkarak, sınıfsız ve sömürsüz bir dünyayı yaratacak ve Komün'ün bayrağını dalgalandıracaktır.

Bu şanlı mücadelenin bir parçası olarak ta çeşitli uluslardan halkımız, proletarya ve onun ML ideolojisi ile donanmış partisi önderliğinde emperyalizmi, sosyal-emperyalizmi ve onun ülkemizdeki uçakları olan komprador burjuvazi ve toprak ağalarının iktidarını yerle bir edecek, Demokratik Halk İktidarı ve oradan durmaksızın sınıfsız bir toplum yaratma uğrunda mücadelesini sürdürecektir. Zafer bizlerin ama mutlaka bizlerin olacaktır.

-YAŞASIN PARİS KOMÜNÜ!

-YAŞASIN MARKS, ENGELS, LENİN, STALİN VE MAO ZEDUNG YOLDAŞIN IŞIKLI YOLU!

II. BÖLÜM

İŞYERİ KOMİTELERİNDEN FARKLI BİR ÖRGÜT BİÇİMİ OLARAK KONSEYLER VEYA SOVYETLER

İşyeri komiteleriyle birlikte ortaya atılan ve aynı işlevler yüklenen konseylerin kendi içeriğine, bugüne kadar ortaya çıktığı durumlara ve işlevlerine uygun olarak açıklanmadığını, bilerek ya da bilmeden kavram kargaşalığına yol açıldığını daha baştan belirtelim.

Bu nedenle, öncelikle, konsey kavramını kendi içeriğine uygun olarak açıklamak gerekiyor: Kavramın ortaya çıkışı ve tarihsel serüveni içinde ne tür özgünlükler gösterdiği ve ne tür biçimler aldığı üzerinde ayrıntılı olarak durmayaacağız. Ancak, kazandığı son halin ve içeriğin somut bir iktidarda/SOVYETLERDE ifadesini bulunduğunu biliyoruz. bunu dışında şunu açıkça belirtebiliriz. Konsey, Şura, Sovyet gibi sözcükler farklı dillerden taşınmış ve aynı anlamla yüklü olan sözcüklerdir. Rusça'dan, Fransız'cadan, Arapça'dan taşınmış olan bu sözcüklerin içeriği aynıdır. Yönetim biçimi anlamında "kurul", "meclis" anlamını ifade ederler. Fakat, sözcük farklılıklarının nereden kaynaklandığını düşünmeden bunlara farklı anlamlar yükleyenlerde var. Örneğin: "Doğru Seçenek" konsey, şura, Sovyet gibi aynı anlamdaki kavramı iktidar organlarının değişik biçimlerini ifade ettiğini (tabi bu değişikliklerin neler olduğunu açıklamadan) iddia eden ve kendisi de, bu değişik (!) biçimlerden "konseytik (!)" iktidar biçimini tercih ediyor. Besbelli ki, sözcüğün Fransızca olana daha cazip görüldüğü için olaya birazcık Fransız kalınmış...

Ne var ki sorun, bu yapay ve

İŞYERİ KO V KONSEYLER

keyfi ayrımın çok ötesindedir. Burada yapılmak istenen başka şeydir. Bu örgütlenme biçiminin özü karartılmakta ve ileri bir noktadan geri bir noktaya çekilmektedir. Bunun en açık örneğini yine İşçilerin Sesi'nde görüyoruz: "İşyeri komiteleri ve Konsey yapılanması (diyor İşçilerin Sesi) sendikalara alternatif bir yapılanma değildir. Bürokratik/devlet sendikal yapılanmasını parçalayan, sınıfın kendisi için adım atmasını sağlayan sınıfın kendisi için sınıf olma bilincini taşıyan devrimci sendikal yapını nüvesidir". (abc)

İşte İşçilerin Sesi'nin işçi konseylerine yüklediği işlev! Bir yandan "bürokratik/devlet sendikal yapılanmasını parçalıyor" (ama nasılsa sendikalara alternatif olmuyor...), diğer yandan ise;"... devrimci sendikal yapının nüvesi" oluyor!... Aslında, bu yaklaşımla konseyler, birbirine alternatif oluyor (ama bu yalnızca parçalamak için böyledir), diğerine ise "nüve". Anlaşılan o ki, "nüve kavramı işçilerin Sesi'nin çok hoşuna gitmiş ve nerede bir örgüt biçimi buluyorsa onu alıp, "devrimci sendikal yapılanmanın nüvesi" yapıyor... Bu, Konsey örgütlenmesinin ve onun içeriğinin boşaltılmış, ters-yüz edilmiş halidir. Çünkü, konsey örgütlenmesi, ne "bürokratik/devlet sendikal" yapısına alternatiftir (çünkü o doğrudan doğruya devle-

te alternatiftir), ne de hiyerarşik olarak "devrimci sınıf sendikacılığına" bağlı ve onun "nüvesidir". Konseyler, aynı anlama gelmek üzere Sovyetler, çatlayan devletin çatlakları arasında filizlenen ve bir devrimci kalkış anında ortaya çıkan, geniş kitleleri kucaklayan, gücünü başkaldırının gücünden alan ayaklanmanın organları ve doğacak olan yeni iktidarın nüveleri, iktidarın ele geçirilmesiyle birlikte de onun biçimlenişidirler. Bu anlamda, iktidar kavramına bağlı olarak, geniş gövdeli siyasi organlardır. ne sendikalara bağlı ve sendikal bir örgütlenmedir, ne de fabrika komiteleri gibi bir örgütüdür ve ne de proletarya partisinin örgütleridir. Doğrudan doğruya kitlelerin temsili ve iktidara alternatif siyasi örgütleridir.

Her şeye sendikal noktadan bakan, her örgüt biçimine sendikal işlevler yükleyen ve "devrimci sendika" cılığı sınıf için her şey haline getiren, parti kavramından arınmış olarak konuşan İşçilerin Sesi, sınıfın diğer siyasi örgütlüklerini de sendikalara bağlayarak sendikalizmin teorisini yapıyor ve bu sınırın aşılmasını istiyor. Sovyet örgütlenmelerine de bu gözlen bakan İşçilerin Sesi'nin, Sovyetlerin ortaya çıkışı için toplumsal muhalefetin boyutuna bakması ve bunların doğuşunun, gücünün, başarısının nesnel koşulla-

MİTELERİ

E

SOVYETLER

rının neler olduğunu düşünmesi mümkün değildir.

Oysa, tarihsel sürece ve deneylere şöyle bir bakmak yetecektir. Sovyetler, Rusya'da, 1905 yılında, bir devrim anında, yaygın grevler, çatışmalar ve baş kaldırılar ortamında, grev komitelerinin kalıcı bir duruma dönüşmesiyle birlikte (ki, bu dönüşümün nesnel koşullarının varlığı herkesçe biliniyor) ortaya çıkmış ve bu koşullar içinde gelişmiştir. Devrimin yenilgisiyle birlikte de dağılmış (1917 Şubat devrimi'nin öngününe kadar), uzun yıllar ortaya çıkmamıştır. Bu örgütlenmelere soğuk bakanlar ve parti programını dayatanlar, başta, Lenin'in eleştirileriyle karşılaşmışlardı. Lenin, "Uzaktan Mektuplar"la bu örgütleri olumluyor ve parti gibi "eşit derecede gerekli" "geniş gövdeli siyasal" örgütler olarak değerlendiriyordu. Ancak, bir "devrimci kitle hareketinin yaratılması" için bunları her şey sanan ve ortaya çıkış koşullarına, ama özelliklerine bakmadan, olur olmaz durumlarda sovyet örgütlenmelerini kurmayı savunan "icad"çıları da alaya almaktan vazgeçmiyordu. 1905 yılının geride kalması devrimin yenilgiye uğramasıyla birlikte yaygın bir tasfiyecilik akımının gelişme göstermesiyle (1907 yılında) şunları söylüyordu:

"İşçi Vekilleri Sovyetleri ve

benzer kurumlar, işin aslına bakarsanız baş kaldırma araçlarıydı. Güçleri ve başarıları, salt baş kaldırının gücüne ve başarısına bağlıydı. Başlangıcın önemsiz bir şey olmaktan çıkması ve proletaryanın büyük kahramanlığı durumuna gelmesi, baş kaldırının gelişmesiyle mümkün olmuştu. Savaşımın yeni boyutlara ulaşması durumunda, bu aşamaya gelindiği zaman kuşkusuz bu tür kurumlar gereklidir ve varlıkları arzu edilir. Bu tarihsel oluşum, devrimci gücün çekirdeği niteliğindeki kurumların (İşçi Vekilleri Sovyetleri böyleydi), utkun (muzaffer) devrimci gücün ana organlarına, devrimci, geçici bir hükümete dönüşmesine yol açmalıdır. İşçi Vekilleri Sovyetleri ve bu sovyetlerin birleştirilmesi, başkaldırımın utkusunu için temel zorunluluktur". (abç)

Bu, 1905 yılındaki deneylerin açık, anlaşılır ve somut bir biçimde ifade edildiği tarzıdır. Tasfiyeciler, bu yıllarda, yasa-dışı parti etkinliğinin karşısına "yasal işçi kongreleri"ni, Sovyetleri ve "devrimci sendika" cılığı çıkararak yasalılığı savunuyor ve parti etkinliğini tasfiyeye çalışıyorlardı. Lenin'in değerlendirmesi buna yanıt içeriyor. Sovyetlerin gücünü ve rolünü böyle ele almayan İşçilerin Sesi, durumun bu biçimde ortaya

konuluşuna "abesle iştiligal" etmektedir" diyor. Fakat, konseylerin içeriğini boşaltan, onu iktidar organları olarak görmeyen, "devrimci sendikal yapılanmanın nüveleri" olarak gösteren, tarihsel deneyleri kendi kafasındaki şemalara uyarlayan, dolayısıyla "abesle iştiligal" eden İşçileri Sesi'nin kendisidir...

1917 Şubat Devrimi dönemlerine gelindiğinde İşçi Vekilleri Sovyetleri yeniden ortaya çıkıyorlardı. Ve aynı yılın Nisan ayında Lenin, "ikili İktidar" tanımlamasını yapıyor ve eski formüllere takılıp kalan, kendilerini "eski bolşevik" olarak niteleyenleri şöyle yanıtlıyordu:

"İktidar ikiligi neye dayanıyor? Geçici hükümetin, burjuvazi hükümetinin yanında, henüz güçsüz, tohum durumunda, ama genede gerçek, söz götürmez ve büyüyen bir varlığı olan bir başka hükümetin: İşçi ve asker vekilleri Sovyetlerinin kurulmuş bulunmasına". (Lenin, Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi, sf: 17)

"Oysa, gerçek yaşamda, şimdiden bambaşka bir şey görüyoruz: bu ikisinin, birinin ve ötekisinin, son derece özgün, yani şimdiye kadar hiç görülmemiş bir biçimde birbirine geçişini. Önümüzde, yanyana, birarada, aynı zamanda, hem burjuvazinin egemenliği (Lvov Guckov hükümeti) hem de kendi isteğiyle iktidarı burjuvaziye bırakan, isteyecek burjuvazinin kuşruğuna takılan proletaryanın ve köylülüğün devrimci demokratik dikta-törlüğünü görüyoruz.

"Çünkü, unutmamak gerekir ki, Petrograd'da, fiilen iktidar, işçilerin ve askerlerin elindedir; yeni hükümet, onlara hiç bir şeyi zorla kabul ettirmez de, çünkü ne polis, ne halktan kopmuş bir ordu, ne de halkın üstünde yer alan güçlü bir bürokrasi vardır. Bu bir olgu. Bu, kesin olarak, Paris Komünü tipinde bir devleti karakterize eden bir olgudur". (age, sf: 25-26) (abç)

Söylenenler son derece açıktır. Ve şunu da belirtmek gerekir ki; bütün büyük toplumsal kalkış dönemlerinde bu tür iktidar ikilikleri

görülmüştür. Ancak, bunların uzun süre birarada, yanyana, içiçe geçerek yaşayamadığı da görülmüştür. Bunlardan birinin diğerini taşıyıp etmesiyle sonuçlanmıştır. Bunu, bütün yenilen ve muzaffer olan devrimlerin tarihinde görebiliriz.

Bilerek ve İşçilerin Sesi'nin hoşuna gidebileceğini düşünerek İtalya'yı örnekleyelim:

1919 ve 21 yılları İtalya'nın İktisadi ve siyasal kriz içinde bulunduğu ve toplumsal çalkantılarla kaynadığı yıllardır. Bu yıllarda ortaya çıkan, özellikle sanayi kenti olan Torino'da yaygın bir biçimde gelişme gösteren işçi konseylerine ilişkin olarak, Gramsci şunları söylüyor:

"Komünist öğeler arasında, onları bu proleter organlara mümkün olduğunca hızlı kazanmak ve onları yeni tip bir devlet (işçi ve köylü konseyleri devleti) içinde merkezileştirmek için aralıksız ve sistemli bir propaganda sürdürmek; bu devlet, burjuva siyasal-sınai sistemin ortadan kaldırılmasından sonra, proletarya diktatörlüğünü cisimleştirecektir". (Antino Gramsci, İtalya'da İşçi Konseyleri Deneyimi, sf: 40) (abç)

Rusya'da Sovyetlerin tohum halinden çıktığını ve büyüyüp proleterya diktatörlüğüne dönüştüğünü, İtalya'da ise, bunu başaramadığını, ayaklanmanın bastırılmasıyla birlikte dağıldıklarını söylemeye gerek var mı bilemiyoruz....

İşçilerin Sesi, konseyler soruna buradan, sınıfın iktidar organları olması noktasından yaklaşmıyor. O, bu örgütlerin ortaya çıkış koşullarının, bu koşulların yüklediği işlevlerin, yaşanmış tarihsel deneylerin üstünden atlıyor. Ve kendince şemalar çizip hayatı bu şemalara uydurmaya çalışıyor. O bu örgütlenmelerin toplumun kendi olanaklarını seferber etmesiyle kurulup gelişebildiğini anlamıyor. Bunları kendi şemaları sayesinde güdükleştiriyor, sağını solunu budayarak "devrimci sendikaların nüvesi" haline getirmeye çalışıyor. İşçilerin Sesi'nin bu anlayışı bir çok bakımdan sa-

kattır:

Birincisi; İşçi sınıfı tarihsel mücadelesinin evrimine bağlı olarak kendi olanaklarını ve yeteneğini şu yada bu oranda kullandıktan ve ortaya geçmişi aşan örgüt biçimleri koyduktan ve onlarla kendi iktidarını biçimlendikten sonra, bu olanağı sınıfın iktisadi örgütleri olan sendikaların içine, hatta onun alt basamağına hapsedmek, işçi sınıfının tarihsel deneylerine, yarattığı olanak ve değerlere, zenginliklere duyarsızca yaklaşmak ve ileriye geriye çekmek demektir.

Düşünün bir kez, işçiler kendi olanaklarını ortaya koyarak, üretimin bütün alanlarına hükmetmeye başlıyorlar ve doğrudan doğruya kendi baskılarını, yönetim biçimlerini hayata geçirip toplumsal yaşamın bütün alanlarına müdahale eder duruma geliyorlar ve burada toplu hareket tarzlarıyla eylemleriyle bütün bir topluma kabul ettiriyorlar, tam bu sırada; birileri çıkıp, "terbiyeli durun, devrimci sendikalar var, onların hareketini aşıcı şeyler yapmayın, siz onların nüvesisiniz" diyor. İşte, İşçilerin Sesi'nin "İşçilerin Sesi" olma adı altında söylediği şey budur.

İkincisi; bir an için bu örgütleri devrimci sendikal yapılanmanın nüvesi" olarak kabul edelim... Böyle bir durumda da, devlet bu nüvelerin oluşmasına izin vermezse veya oluştuğunda dağıtırsa (ki bu, tamamen bunların oluşturacağı tehlikenin boyutuna bağlıdır ve bunlar gerçek içerikleriyle oluşurlarsa devlet devletliğini yapamaz duruma gelir) "devrimci sendikalar" kurulamayacak ve varolanlarda çökecek demektir. Eğer, "bu devlete bağlı değil, bu, işçilerin dayatacakları zoru ve gücüyle gerçekleştirecekler" denilecek olursa, bu durumda da şu soru sorulmalıdır: İşçiler neden bu zorlarını ve güçlerini iktidar olmak için kullanmasınlar? Madem bir dizi hareketi yönetebilecek bir mekanizmayı konseyleri kurma yeteneği gösteriyorlar, niçin iktidara yürümesinler de sendikaların nüveleri olmakla yetinsinler? Kimi beklentileri gerekiyor mu? Üstelik "sınıf bilimini

taşıyan" bu kurumların iktidar olmaması için hangi gerekçe ileri sürülebilir?

Üçüncüsü; sendikal muhalefeti yürütmek için bu konsey yapılanmalarını ölçü aldığımız sürece, bir başka yolu, bir başka olanağı kullanamayız ve varolan sendikaları değiştirme dönüştürme yeteneği gösteremeyiz. Oysa, başka yollarla başarı olanakları vardır. Yeterki işçilerin içinde, onlarla birlikte olunsun, onların sorunları, ihtiyaçları bilinsin ve bunların çözümü için sabırlı bir çaba gösterilsin. Grevler, toplu sözleşme dönemleri, iş cinayetleri, hastalıklar, düşük ücretler, işsizlik canavarı, burada sayamayacağımız kadar çok baskı, yasak, terör ve bir dizi olgu ve olay; bunların hepsi işçilerin muhalefetinin geliştirilmesi ve varolan sendikaları değiştirmesi için kullanabilecek birer olanaktır.

Görünen o ki, İşçilerin Sesi, yalnızca konseylerin nasıl ortaya çıktığını ve işlevini anlayamamakla kalmıyor, aynı zamanda, sendikal muhalefetin olanaklarını da görmezden geliyor ve onu daraltıyor. O, varılacak tek hedef belirlemiştir. "Devrimci sendikal yapılanmanın" yaratılması. bunun için aşılacak tek engel saptanmıştır. "Bürokratik devlet" sendikacılığını parçalamak.... Bunun için önerilen araç. "Devrimci sendikal yapılanmanın nüvesi" olan işyeri komite ve konseyleri... Sanki bu komite ve konseyler olmayınca devrimci sendikal yapılanmalar olmayacak, sanki bu sendikaların doğuşu ve varlığı bu komite ve konseylere bağlı...

İşçilerin Sesi, işçilere şunları söylüyor: "...konsey yapılanması... mücadeleyi sürekli kılan, kalıcı nitelikteki yapılarıdır". diyor.

Bu, bir aldatmacıdır. Eğer konseyler, ayaklanma anında ortaya çıkan, ayaklanmanın organları değilse, doğrudan doğruya, yığınların aşağıdan gelen baskısına, zoru ve gücüne dayalı olarak kurulmuyorsa, bu aynı temel üzerinde, ezilen yığınların özgün ittifakını gerçekleştiren geniş gövdeli ve yeni tipte/komün tipinde devletin kurumları değilse, proletarya partisi-

nin etki alanından uzaksa mücadeleyi süreklileştirmesi ve kalıcı kılması düşünülmüyor....

Konsejlerin, varolan sistemin (kapitalizmin) kendisini yeniden üretebildiği, güçlü bir bürokrasi, polis ve ordunun bulunduğu, toplumsal bir kabarış ve eylemlilik halinin zayıf olduğu koşullarda veya yerde doğup yaşadığı görülmemiştir.

1905 ve 1917 arası Rusya'da, daha sonraki yıllarda Macaristan'da, Almanya'da İtalya'da, Avusturya'da, Fransa'da, İspanya'da, Portekiz'de neden sözünü ettiğimiz koşullar değişince kalıcı olamamıştır?

Bununla birlikte, ikili iktidar dönemlerinin bulunduğu ve diğerlerine oranla görece uzun süre yaşayabildiği ülkelerde var. Örneğin, Çin, Vietnam, Bulgaristan, Yugoslav ya ve benzeri gibi sonuçta, devrimin üstün gelmesiyle bu süreç kapanmıştır.

Bugünün örnekleride var. Peru, Filipinler, El-Salvador gibi Buralardaki halk iktidar organları nasıl yaşıyor? Gücünü ve yeteneğini ezilen yığınların gücünden, yeteneğinden, aşağıdan gelen baskısından, zorundan alarak, bir iç savaş ortamında kurtarılmış bölgeler yaratarak yaşıyor. Yani koşulların olgunlaştırılıp açığa çıkardığı toplumsal olanaklar yığını üzerinde iki güç kıyasıya çarpışıyor. Ve devrimci güçler bu olanakları ezilen yığınların lehine ve onların çıkarları için kullanmak isterken, karşı-devrimci güçler egemenlerin ve zorbaların lehine kullanmak istiyor. Fakat, bu durum da sür git devam edemez, devreye başka faktörlerin girmesiyle ve yeni olanakların olgunlaşmasıyla savaş, birinin üstünlüğü ile sonuçlanıp barışı koşullayacaktır.

Sözünün gerçek anlamıyla işçi konsejlerinin kurulduğu, bütün alanlarda yaygınlaştığı ve burjuvazinin egemenlik alanlarına müdahale etmeye başladığı andan itibaren burjuvazinin bütün şimşeklerini üzerine çekecektir ve orada karşı devrimin şiddetli saldırıları başlayacaktır. Bu, iki gücün kıyasıya savaşı olacaktır ve birinden biri

üstün gelecektir. Proleterya üstün geldiğinde gizli kalmış bütün yeteneğini, bütün gücünü açığa çıkaracak ortaya koyacak ve sömürü dünyasının karşısına iktidar olma gücüyle dikilecektir.

İki iktidarın birlikte, yanyana, içiçe, birarada yaşadığı dönemler denge dönemleridir. Güçlerin birbirine üstün gelemediği dönemlerdir. Bu ise, ülkelerin özgül koşullarına göre değişik biçimlerde ve değişik alanlarda gerçekleşebilir. Ve olanakların kendini ortaya koyuş durumu ve alanlarına bağlı olarak görece uzun ya da kısa bir dönemi kapsayabilir. Fakat sorunun esasa ilişkin yanı aynıdır. Uzatmadan ve bunları konu dışı tutarak sorunun özüne dönelim ve İşçilerin Sesi'nin konsejleri hangi duruma uygun olarak yaşıyor, hiç yaşama şansı yok mudur diye soralım?...

Buna, ancak şu yanıt verilebilir. "Sendikal işlevli" olarak doğuyor ve "sendikaların nüvesi" olarak da yaşıyor.... Yani varolan iktidarla yanyana, barış içinde, iktisadi örgütlerin alt organları olarak yaşıyor. (Sendikalarda böyle yaşadıklarına göre onlar neden yaşamazın? Böylece, ne tür bir mücadeleyi süreklileştirip kalıcılaştırdığı daha açık anlaşılıyor.

Doğrusu, devlet bu durumu fazlaca nahoş karşılamayabilir. (Gerçi Türk egemen sınıflarının bünyesi buna bile uygun değil ya.) Çünkü böylesi, gerçek anlamıyla konsey örgütlenmesi değil, onun iğdiş edilmiş daraltılmış, yozlaştırılmış halidir. Devlet tarafından denetlenebilir, yasal sınırlar içinde kalan, istendiğinde dağıtılabilir halidir. Hele hele bunlar, az sayıda insanın toplanıp gevezelik yapma kurumları olarak doğarlarsa varlıkları kutsanabilir. Hatta bürokrasi için sunulmuş bir olanak olarak da görülebilir.... Çünkü, devlet için asıl tehlike böylesi konsejlerin varlığı değildir. Devlet için asıl tehlike, yığınların güçlü bir biçimde hareketinden, eyleminden ve baskısından gelir. Konsejlerin devlet için ciddi bir tehlike oluşturmasında bu nedenledir. Çünkü onlar, yığınların eylemini ve hare-

ketini örgütlerler, olanakları birleştirip merkezileştirirler ve ezilen yığınların çıkarlarına uygun olarak kullanmaya başlarlar. Yani devletin egemen sınıflar için yaptığı ve fakat ipleri elinden kaçırıp yapamamaya başladığı şeyi yapmaya başlarlar ve nihayet ezilenlerin sırtında tümör olan egemen sınıfların baskı aracı devleti parçalayıp atacak araç olurlar. Gerçek içeriği ile konsey böyle oluşur.

Biz biliyoruz ki sınıflar savaşı eninde sonunda siyasal bir savaşa yükselir. Ve siyasal savaş, derinden derine bütün sınıfları etkilediği ve kitleleri kendi alanına (yani iktisadi mücadelenin dışına) çekerek geniş bir kitlesel karakter kazanmaya başladığı zaman, işte o zaman, kitleler kendi talepleriyle, kendi mücadele yöntemleriyle ve kendi siyaset yapma biçimleriyle devreye girerler. Ve ya varolan örgütlere yönelip onları güçlü bir sınıvandan geçirirler ya da bu sınıvı önceden yaşamışlardır, o zamanda kendi yöntemleriyle yürürler. Açıkta ki, böylesine bir savaş kendi karakterine uygun yöntemlerle ve araçlarla yürür. Söylemeye gerek yok ki, geniş ve yaygın bir mücadeleyi biçimlendiren, onun üzerinde güçlü bir biçimde etkide bulunan araçlar olmaksızın yeni bir iktidarın kurulabilmesi ve toplumsal olanakların kullanılabilmesi mümkün olamaz. Tam da bu nedenle ve yaşanmış bütün tarihsel deneylerinde gösterdiği gibi, işçi sınıfının siyasal mücadelesini diğer sınıflar karşısında sürdürürebilmesi ve egemenliğini kurabilmesi için, işçi sınıfının öncülerinin siyasal bir parti olarak örgütlenmesi ve sınıfın geri kalan kesimiyle sağlam ve sıkı ilişkiler kurabilmesi ve güçlü bir biçimde etkilemesi gerekir. Bu birinci koşuldur. İkincisi; geniş yığınların örgütlü bir biçimde silahlandırılmasıdır. Üçüncüsü ise, emekçi yığınların ittifakının sağlanması, güçlerinin birleştirilmesi ve bunun araçlarının oluşmasıdır.

İşte, konsejlerin rolüde bütünüyle bu üçüncü koşula göre ele alınmalıdır. Çünkü konsejler, sözünü ettiğimiz koşullarda doğan

geniş tabanlı siyasal örgütlenmelerdir ve emekçi yığınları birleştirici araçlardır. Ezilen yığınların temsili ve gücünü merkezileştirici araçlardır. Diğer bütün siyasal ve iktisadi örgütler yığınlar içindeki güçleri ve etkinlikleri oranında, konseylerin durumuna, biçimlenişine, koşullara bağlı olarak konseylerin içinde yer alabilirler, etkinlikte bulunabilirler, temsil edilebilirler.

Oysa, İşçilerin Sesi, konseyleri sözünü ettiğimiz koşulların ve durumun dışında görüyor. Onları işçi sınıfının ekonomik mücadele örgütleri olan sendikaların alt organları olma durumuna indiriyor. Böylece, sendikalizmin teorisini yapıyor ve toplumsal işbölümünün bir alanına takılıp kalıyor. Ulu orta ileri sürülen "devrimci sendikal yapalanma"yı örgüt biçimleriyle süsleyince "devrimcilik" kazanacağını sanıyor ve esasen sınıf sendikacılığının özünüde karartıyor. Bütün bunları ise, "sınıf bilimi" adına savunuyor. Öyle anlaşıyor ki, İşçilerin Sesi'nin kafasındaki "sınıf bilimi" sınıfın toplumsal konumundan, tarihsel deneyimlerinden, ortaya koyduğu olanaklardan, mücadele biçimlerinden araçlarından, gelişmiş ve aşılışmış ilişki biçimlerinden, bulunduğu düzeyden ayrı olarak, birilerinin düşler alanında çizdikleri şemalara göre oluşuyor. Dolayısıyla tarihsel olgular siliniyor ve yerini düşler alemine bırakıyor... Son yılların moda deyimleri olan "işçi demokrasisi, doğrudan demokrasi, katılımcı demokrasi" gibi deyimler sulandırılmış bir biçimde buralara kadar vardırılınca ortaya, sivil toplumcu, anarko -sendikalist bir teori çıkıyor. Ve Taner Akçam, "bu, bizim geleneğimizde vardı" derken İşçilerin Sesi'nin teorisinin özünü dile getiriyor.

Özetlersek:

1- Koneş, şura, sovyet farklı içerikteki kavramlar ve farklı biçimdeki örgütlenmeler değil. Aynı anlama gelir ve işlevleri aynıdır. İktidar organlarıdır. Geniş yığınların temsili kurumları, siyaset yapma alanları ve bu yönleriyle yığınların sorunlarını gündemelerine

alan, toplumsal işbölümüne uygun etkinlikler sürdüren, sorunların çözümünde etkin roller oynayan organlardır.

2- Koneşler, parti ve sendika gibi örgütlerin alt organları değildir. Parti ve sendikalar kitleler içindeki gücüne, etkinlik düzeylerine bağlı olarak konseyler içinde çeşitli biçimlerle temsil edilebilirler.

3- İktidar organları somut koşullara göre değişik biçimler alabilirler. Cepheler ve ittifaklar farklı biçimler ve örgütlülükler düzeyinde gerçekleşebilir. Fakat hangi biçimler olurlarsa olsunlar iktidar mücadelesinde, sendikalar gibi dolaylı mücadele araçlarıyla aynı işlevdeki hele hele bunların alt organları olarak görülemezler. Bu organlarda ekonomik mücadele verebilirler tıpkı sendikaların siyasal mücadele verebileceği gibi, fakat yine de sendikalarla bir ve aynı şey değildirler. Çünkü, her ikisini de biçimlendiren koşullar, gereksinimler birbirinden farklıdır. Eğer aynı koşullar ve aynı gereksinimler tarafından biçimlendirilmiş olsalardı birinden birine gerek kalmazdı.

4- Koneşlerle sendikalar arasında, sendikaların temel çalışma alanına özgü bir ilişki bulunur. Sendika üyelerinin koneş seçmeni ve seçilene olmaları gibi. Bu durum, meslekten sendikacıların koneşe seçilmelerine yol açabilir. Fakat, bunun ötesinde, her ikisinde farklı örgütlenmelerdir ve farklı işlevlere sahiptir. Birinin diğerine hiyerarşik ve doğrudan bir bağımlılığı yoktur.

5- Koneşler, kitlelerin hareket halinde olmadıkları, eylemliliği ve bu eylemliliğin düzenlenişini kabul etmedikleri "cansız" ortamlarda doğup gelişemezler, onlar, kitlelerin politize olmasının, olaylara müdahale etme düşüncesinin gelişmesine paralel olarak doğarlar. Çünkü, canlı ortamlarda kitleler "durgun" dönemlerin bin kat üstünde politize olurlar ve kendi yöntemleriyle sorunların çözümüne yönelirler.

6- Kurulu sisteme karşı muhalefetle düzen yanlısı sendikalara

karşı muhalefet bir ve aynı şey olarak görülmediği, birbirine karıştırılmadığı ve kitlelerin mevcut sınıflara karşı sendikal muhalefeti aşan tepkisi sendikal sınırlar içine çekilmek istenmediği sürece, konseylerin sendikaların nüvesi olarak görülmesi ve adlandırılması düşünülemez. Böyle durumlarda kitlelere yapılacak olan çağrı "bulduğunuz her yerde karşı devrimcileri ezin, iktidarı alın ve konseylere verin" olabilir.

7- Toplumsal muhalefetin güçlü bir kalkışa doğru yönelmesiyle ortaya çıkan konseyler, poletarya partisinin önderliği başarabilmeye ve devrimin taçlanmasıyla yeni düzenin/düzen örgütleri olurlar. Varlıklarının sürekliliği ve kalıcı olmasında buna bağlıdır. İktidar ikiliğinden iktidarın bütününe!

8- Koneşler, bugün için geniş kitlelere bir propaganda sloganı olarak sunulabilirler, ancak bir eylem sloganı olarak uygun düşmeyecektir. bunun yapılması yalnızca bu örgütlenmelerin karikatür biçimlerini doğurabilir ve adı da "sendikal yapılanmanın" nüveleri olur ama koneş olmaz. Bu durum, bu örgütleri işlevsiz kılar ve kitleler bunları kendi üzerlerinde gereksiz bir yük olarak görmeye başladıklarında bu tür çözümlere itibar etmez duruma gelirler. Sonuçta icatçıların yaratacakları silah döner ve kendilerini vurur, bunun zararında devrime olur.

Ayrıca Bakınız:

* Lenin, Sovyet Yönetiminin Örgütlenmesi

* Stalin, Eserler, Cilt 3

* Stalin, Milli Demokratik Devrim

* İspanya İç Savaşı

* Sosyalizm ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi (Sözü edilen ülkeler bölümü)

* İşçiler ve Toplum Dergisi, sayı 2

* Carmen Siriani, İşçi Denetimi ve Sosyalist Demokrasi Sovyet Deneyimi.

* Maurice Brinton, Bolşevikler ve İşçi Denetimi

* Oskar Anwiler, Rusya da Sovyetler.

PERU'DA HALK KOMİTELERİNİN DOĞUŞU

Özellikle silahlı kuvvetlerin dağlara ilk gelişinden sonra, gerillalara yönelik en şiddetli saldırıların çoğunluğu, genellikle anti-komünist emekli askerler tarafından veya bazen de kontr-gerilla güçlerince doğrudan yönlendirilen zengin köylüler ve rüşvetçi unsurlar üzerinden temellenen yarı-askeri çeteler olan Mesnada'lar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu gibi gerici kontr-gerillaların oluşturulma çabaları, Vietnam'dan Türkiye'ye kadar uygulanmakta olan standart CIA taktikleri olup, Nikaragua'daki ABD destekli Kontralar'a verilen talimatlara çarpıcı bir benzerlik arz etmektedir. Bu çetelerin halka karşı işledikleri suç ne olursa olsun tecavüz ve yağmalama imkanı, kayıt çağrılarında yapılan başlıca vaatlerden biridir hükümet tarafından rahatlıkla devrimcilere maledilmektedir. Bu Mesnadalar sık sık yaptıkları gibi, köylerde kuşkulandıkları üye ve sempatizanları katlettikleri veya kendilerini devrimci sempatizanlar olarak gösterip onların güveninin aldıktan sonra bir gerilla birimini yok etmeyi başardıkları zaman, bu durum basında trajik bir "köylülerin köylüleri öldürmesi" vakası olarak yansıtılmıştır. Vargas Llosa'nın sözleriyle, kendilerini hiç ilgilendirmeyen ve anlayamadıkları bir savaş köylüleri çığına döndürmüştür. Bu mesnedalar, gerillalar tarafından silinip süpürüldükçe, basın bunu gözü dönmüş fanatiklerin masum köylüleri katletmesi şeklinde yansıtmıştır.

1983'ün ortalarına gelindiğinde Mesnada çetelerinin çoğu yok edilmiş veya temizlenmiştir. Hükümet (ve onun kontr-gerilla savaşına ilişkin ABD'li ve İsrail'li danışmanları) aralarında çeşitli toprak reform-

ları aracılığı ile yeni toprak ağası konumunu elde eden köylülerin bazılarının da dahil olduğu üst tabakalardan ve köyler arasındaki farklı çelişkilerden yararlanma fikrini henüz terketmiş değildir. Öyle ki, kırsal değişim sınıf ve siyasi konumlarının tümünün üye ve temsilcilerini içerisinde barındırmaktadır.

Ancak, özellikle, gerçek ve giderek büyüyen bir devrimin varlığında, ve bu silahlı haydutları harekete geçiren tek gücünün, iktidarda bulunan daha büyük haydutların uyguladığı cezalar ve sürgünler olduğu bir durumda, böylesi çetelerin nasıl ele alınacağı konusunda ihtimaller sınırlıdır. Bugünkü resmi devlet politikası, isteyerek veya istemeyerek gerillalara kaybedebilecekleri silahları kendilerine vermemektir.

1983'ün ikinci yarısı ve 1984'ün ilk yarısında, düşman, ilk olağanüstü durum bölgesinin çoğu kesimlerinde partinin "kaçar durumda" olduğunu söylemekteydi. Gerçekten de silahlı güçlerle doğrudan çatışmaların ilk yılı devrimciler için çok çetin olmuştur. Ama yine de onlar başarılı "Savun, Geliştir, İnşa Et" kampanyasına bu dönemde girişmişlerdir. PKP'nin köylüler arasında önderlik ettiği halk komitelerini savun, kitle çalışmasını ve gerilla savaşını geliştir, mümkün olduğu kadar geniş oranda yeni halk komiteleri inşa et. (aç.K.D) Haziran 1984'deki "Büyük Atılım Başlat" saldırısını mümkün kılan da bu kampanya olmuştur.

İlk halk komiteleri, 1982 yılı sonlarına doğru ortaya çıkmaya başlamıştır. Toprak ağaları ve mahalli otoritelerin geriye kalan kısmının devrilmesi ile, bir çok köylü toprağı paylaşmak istemiştir. Ancak her ne kadar PKP, feodalizmin tas-

fiyesinin toprağın onu işleyenler arasında dağıtımını olmaksızın mümkün olmayacağını savunmaktaysa da, bu yeni toplumsal sistemi tatbik edecek ve göreceli olarak garantileyecek yeterli güç olmaksızın böyle bir adım erken olduğunu düşündü. Yine de, yeni devrimci düzenin, bir başka deyişle, yeni rejimin em-biryonik temelini kurmak gerekiyordu.

Halk komiteleri, köylüler tarafından silah zoruyla ele geçirilen ürünleri paylaşmak için kurulan ilk komitelerden doğmuş, kısa bir dönem sonra ilerisi için ekinlerin kollektif ekimi gibi görevleri ve genel işleri üstlenen, giderek artan bir biçimde siyasi yönetimin işlevlerini de uygulayan komitelerdir. Örneğin, Lima ci-varlarında bir geçeköndü mahallesinde, devrimci iktidarın kurulduğunu ilan eden ilk kitle toplantısının kararlarının bulunduğu belge 1984'te Lima basınında yayınlanmıştır. Bu toplantıda, kumar, esrar, falcılık, sürekli sarhoşluk, kadınların veya ailenin diğer fertlerinin dövülmesi, hırsızlık kabadayılık ve polisle işbirliğini yasaklayan kararlar alınmıştır. Bunlara uyulmaması halinde belirlenen cezalar, ufak çapta para cezasından saçkesmeye, açıktan polis ajanlığı yapanlar için ise, ölüm cezasına dek uzamaktadır. Burjuva basını son cezasını "adaletsizliğine" karşı hor-murdanmıştır. Ancak kitlelerin kendi inisiyatiflerinin özgürce ortaya çıkması için kendi iradelerini kullanmaları mutlaka gereklidir. (aç.K.D.) Peru'da hala öyle alanlar mevcuttu ki, otoriteler eğer yeterli gücünden yoksunsalar buralara giremezler, yeterli güçleri olsa da bunu yapabileme imkanları kısıtlıdır, ve belirli bir anda sadece bir kaç yerde uygulanabilir; kırsal bölgelerin geniş alanları özellikle kontrolleri dışında kalmaya devam etmektedir. Otoriteler bir yere girdikleri zaman her seferinde misillemede bulunmakta, komünist olduğu şüphe edilenlerin özel seçilmiş halk önünde işkence görmelerini sınırsız terörle birleştirmektedirler.

İlk dönemlerde her komitenin 5 üyesi sözkonusu bir köydeki tüm kitlelerin açık bir toplantı-

Devrimci Demokrat Kamuooyuna

Mustafa Sustam TKP/ML-TIKKO Davasından 30 yıl hapse mahkum edilmiş bir devrimci. 1980'de tutuklanmış. Mahkumiyeti, itirafçıların ifadelerine dayandırılmış. Şimdi Çanakkale Cezaevi'nde ve ağır bir hastalığı var. Adı, Antilozofon Stomdlit. Bunu Sustam'ın yaşadıklarıyla anlatalım:

Yer, Edirne Cezaevi ya da Edirne Zindanı. Güvenlik subayı, Maraş Katliamı davasından yargılanmış MHP'li Yüzbaşı İlyas Kılıç. Dosyası oldukça kabarık. Binbaşı iken bir askeri öldürdüğü için rütbesi Yüzbaşı'ya indirilmiş. 1982'de geldiği Edirne'de rüşvet karşılığı erken terhis etmekten ve üstelik terhis ettiği askerlerin ödeneklerini zimmetine geçirmekten yargılanmış. Kontrgerillacı. 1984'de tekrar Güneydoğu'ya gitmiş. Giderken, "Orada komünist öldürmek benim için zevk olacak" diyor-muş.

Edirne'de görev yaptığı süre içinde sol siyasi mahkumlar üzerinde zulüm düzeni kurmuş. Dayaksız, falakası, hücresiz gün geçmemiş. Tek tip elbise giydirmek, saygı duruşunda bulundurmak, faşistlerle aynı koşu-tutmak için yapmadığı kalmamış. 1 Metre yükseklikteki daracık hücrelere beşer-altışar kişi doldurulmuş. İşte bu işkencelere uğrayanlardan biri de Mustafa Sustam.

Bir açlık grevi sırasında asker ve gardiyanlar dipçiklerle, sopalarla sal

dırmışlar her zamanki gibi. Pek çok kişi yaralanmış, hücrelere doldurulmuş. Sustam'ın kolu kırılmış. Revire götürmemişler. Kırık kolunu kendisi de hükümlü bir doktor olan Ümit Aytekin bulabildiği tahta parçalarıyla sarmış. Bu haliyle, Yüzbaşı İlyas Kılıç tarafından hücreden çıkarılıp özel olarak dövülmüş Sustam.

Yine bir kış günü, faşistlerce çıkan bir kavgadan sonra Yüzbaşı, Sustam'ı hücreden almış, elleriniiple bağlayarak yüzükoyun soğuk su havuzuna yatırmış. Bu durumdayken beline ve kafasına inen dipçiklerin, copların, tekmelerin sayısını hatırlayamıyor Sustam. Omurgaları bu olayda zedeleniyor, üst üste biniyor. O günden sonra eklem crimesi başlıyor, yürüyemiyor, ağırlık kaldıramıyor, hareket edemiyor, sinir sistemindeki tahribat her geçen gün artıyor. Zaman zaman felç durumu ortaya çıkıyor. Doktorlar, cezaevi koşullarında tedavisinin mümkün olmadığını söylüyorlar. Hastalığın adı Antilozofon Stomdlit.

Mustafa'nın bir kardeşi Muhittin Sustan'da işkencede öldürülmüş. 12 Eylül'ün dört yılını cezaevinde geçirmiş. 85'de tekrar yakalanmış, uğradığı işkenceler sonucu iradesini kaybetmiş. 3 yıl da Bakırköy'de yatmış. 88'de oradan çıktıktan bir gün sonra Kartal Askeri Karakol'unda gözaltına alınmış. Buradan çıktığında ağzından kan geliyormuş. Bir gün sonra ölmüş. Otopsi yapmamışlar.

Mustafa'nın diğer kardeşi Yusuf'da bir yıl kalmış 12 Eylül cezaevlerinde. Baskı ve gözaltılardan kurtuluşu yurtdışına çıkmakta bulmuş. Mustafa'nın annesi ise tüm bunlardan sonra gözlerini kaybetmiş.

Mustafa Sustam'ın hastalığının tedavisi için cezaevinin sağlıklı koşullarında, uzak bir yerde tedavi olması şarttır. Çünkü: Cezaevinin sağlıklı koşulları hastalığın nüksetmesine neden olmaktadır. Bu nedenden dolayı demokratik basın ve kuruluşların soruna duyarlılıkla yaklaşmasını bekliyoruz.

ÇANAKKALE CEZAEVİ
SOL SİYASİ TUTSAKLAR

sında seçilmekteydi. Ancak mevcut durumda, kitlelerin temsilcileri tarafından seçilen ve kimlikleri gizli tutulan komite üyelerinin sürekli olarak öldürülmesi bu politikanın korunmasının imkan dışı olduğunu kanıtlamıştır. Bu komiserler kitlelerden aldıkları ve her an feshedilebilecek bir yetkiye sahip olduklarından dolayı bu ad verilmiştir arasında bir komite sekreteri, köy içerisindeki sınıf düşmanlarının izlenmesi için bir güvenlik komiseri, üretim ve alım satımın örgütlenmesine önderlik eden bir üretim komiseri, doğum ve evlilik kayıtları, eğitim (ordu ve polislerin bir çok okul öğretmenini kırlardan uzaklaştırdığından dolayı özellikle önem kazanan bir görev) eğlence vb. konularla uğraşan bir halkla ilişkiler komiseri, ve yoksul köylü hareketi, sınıf bilinçli işçi ve emekçi hareketi, halk kadın hareketi ve parti tarafından daha önce görülmeyen, çocukların kendi taleplerinden doğan çocuk hareketi gibi çeşitli kitle örgütlenmelerine önderlik edebilecek bir halk örgütleri komiseri bulunmaktadır.

Bu halk komiteleri temelinde ve kırlarda Halk Savunması Devrimci Cephesi, şehirlerde Halk Savunması Devrimci Hareketi (her ikisi de partinin mevcut durumunda kırlarda ve şehirlerde farklı görevler anlayışına uygun olarak örgütlenmiş birleşik cephe biçimleridir) ile iç içe, bir Yeni Demokratik Halk Cumhuriyetini Örgütleme Komitesi kurulmuştur. (aç-K.D.)

Devrimci savaş içerisindeki ilerlemelerin mümkün kıldığı bu siyasi adımlar, gerek silahlı mücadelenin daha hızlandırılmasına, gerekse de ülke çapında siyasi iktidarın ele geçirilmesi için hazırlıklara katkıda bulunmaktadır. 1984 Haziran saldırısının başlatılma zamanına gelindiğinde, partinin kendi üs alanlarında önderlik ettiği yeni iktidar altında yaşayan ve ona katılan 100.000 civarında insan bulunmaktaydı.

Not: Bu yazı; Kazanılacak Dünya'nın 1985'te yayınlanan ilk sayısındaki "And dağları kükreyince" başlıklı yazıdan alınmıştır.

SENDİKALAR VE BUGÜNKÜ DURUMDA SENDİKAL MUHALEFET

Son yıllarda sendikal muhalefe- te ilişkin çok şeyler söylendi. An- cak bu yazının amacı ne muhalefe- te ilişkin söylenenlerin bütünü- nü yargılamaktır ne de sendikaların ta- rihiçesini anlatmaktır. Bu yazı, geç- mişle ilişkileri içinde, bazı kavram- ların kendini ortaya koyuş tarzı üzerinde duracaktır. Buna göre: 1) Türk-İş'in tanımı ve Türk-İş'in ele geçirilmesi; 2) Sendikaların ba- ğımsızlığı; 3) Sendikaların bağımlı- lığı kavramları temel eksen alın- cak ve bunların bugünkü ortaya konuluş biçimlerinin bazı noktaları- ndaki tehlikelerine değinilecektir.

1-TÜRK-İŞ'İN TANIMI VE TÜRK-İŞ'İN ELE GEÇİRİLMESİ:

Devrimci güçlerin veya siyaset- lerin geçmişte ve bugün Türk-İş vb. sendikaların yönetim kademesi için yaptığı tanımlama "sendika ağaları ve sendika bürokratları"dır. Bürokrasi ve bürokratizm gibi kav- ramlar ise, sendikaların bu biçimde kurumlaşmış halini ifade etmek için kullanılıyor. Yani ağalar ve bürokratlar gibi kavramları bir an için bir kenara bırakacak olursak; bütünlüklü bir sistem olarak kitle- lardan kopuk, onların sorunlarına karşı ilgisiz, keyfi yönetim biçimi- nin kurumlaşmış halinden söz edi- liyor. İşte bu sistemin kendisi çok- çunlukla dış destekli ve yüksek maaşlarla beslenen ağalar- bürokratları ürettiyordu. Bu demek- tir ki, sorunun kaynağında tek tek insanların ne olduğu ve nasıl dav-

randığı değil, bir bütün olarak siste- min kendisi bulunmaktadır. Böyle bir durumda ise; marksist- leninistler ve devrimciler açısından ortaya çıkan temel görev bu siste- min parçalanması ve ortadan kaldı- rılması sorunu olmak zorundadır.

Ne varki, yapılan bu tanımlama- lara rağmen, devrimci güçlerin so- runun esasa ilişkin yanını yeterince görebildiklerini söylemek oldukça güç bir durumdur. En azından bu tanımlamaların karşıtı olabilecek bir etkinlik biçimi yeterli bir açık- lıkla ön görülemiyor ve bu nedenle Türk-İş'in ele geçirilmesinden söz ediliyor.

İşte sorunun bu yanı üzerinde kısacada olsa durmak gerekiyor.

Türk-İş ele geçirilebilir mi?. Bu sorunun doğru yanını etkinliğin na- sıl olması gerektiğinin de yanıtı olacaktır.

Öncelikle bir noktayı açıklıkla görmek ve ifade etmek gerekiyor. Türk-İş, tek tek bürokratların için- de yer aldığı ve buna rağmen sınıf esasına göre örgütlenmiş sınıfa bağlı bir kurum değildir. Türk-İş, bir bütün olarak işçi sınıfından kopuk, ülkedeki ve uluslararası ser- maye ile sıkı ilişkiler içinde, sınıfta edilgin bir yığın olarak tutan, keyfi yönetim esasına göre biçimlenmiş, kastlaşmış, bürokratik bir kurum- dur. Yani "İşçi sınıfı adına" işçi sı- nıfının omuzları üzerinde bir salta- nat kurumu yaratılmıştır. Bu ne- denle, Türk-İş, tek tek bireylerin veya şubelerin (Türk-İş'i fazlaca ra- hatsız etmeyeceği ve tehlike olma- yacağı durumlarda, Türk-İş'in" olur" demesinin dışında) içinde ba- rınmayacağı veya sonderece etki-

siz kalacağı bir durumdadır. Bunun- başlıca nedenlerini şöyle açıklamak- olasıdır.

1) Her hangi bir insan (veya şü- be yönetimlerindekiler) Türk-İş'in belli kademelerine gelinceye kadar bütün enerjisini bu kurumlar içinde harcayacak ve bu süre onun bürok- ratik ilişkilerle zaman harcama sü- resi olacaktır. Bu durum, onun bü- rokratlaşmasının veya bürokrasi- içinde erimesinin bütün koşullarını yaratacaktır. Çünkü bu, tek başına kişinin dürüstlüğü ve niyeti sorunu değildir. Bu, kişinin içinde bulun- duğu örgüt ve kurulu ilişkileriyle ilgili bir durumdur. Kişinin içinde bulunduğu örgüt ve hazırlanmış ilişkiler kişinin toplumsal ilişkileri- nin, düşünce sisteminin esaslı bir bölümünü oluşturur. Ve bu durum, kişiyi belli belirsiz etkileyerek, on- da bir yaşam biçimi haline getirir. Ve bürokratik bir mekanizma için- deki dürüst, militan, kararlı bir in- sanın zamanla ters yöne dönmesi- nin bütün objektif koşulları hazır- dır. Bu duruma gelmemesi yal- nızca kişinin iyi niyeti ve dürüstlü- ğü ile açıklanamaz ve böyle olma- sıyıda önlenemez. Bu, kişinin dış- ındaki toplumsal güçlerin gözlemleri ve sıkı denetimiyle önlenilecek olan bir durumdur. Bunun en etkili biçimide kitlelerin denetimidir. Kit- lelerin denetimine olabildiğince ka- palı bir kurumdaki insan kast olma- nın bütün olanaklarına sahiptir. Di- ğer bir önemli nokta ise; kitlelerin bu kurumlar karşısındaki konumlan- ışıdır. Kitleler kendi güçleriyle ve denetim mekanizmalarıyla devreye girmedikleri sürece kişilerin, kuru- mun şu ya da bu basamağına gel-

mesinin hiç bir belirleyici önemi olmaz...

2) Kişinin ya da kimi şubelerin Türk-İş içinde kısmide olsa bir tehlike yaratmaları durumunda kangren olmuş Türk-İş bünyesi bunu kabul etmeyecek ve dışlayacaktır. Bu durum, DİSK'li sendikaların muhalefeti sırasında açıkça yaşanmış ve görülmüştür. Ki, devletin böyle bir durumda muhalefete karşı tutumuda apayrı bir önem taşır ve Türk-İş içindeki muhalefetin hiç bir şekilde göz ardı edemeyeceği bir özelliğe sahiptir. İşte bundan ötürüdür ki, Türk-İş'in ele geçirilmesi kaba bir benzetmeyle ve bazı kayıtlar düşülmesi koşuluyla devletin ele geçirilmesi teorisine benzer.

Bu nedenle; Marksist-Leninistlerin ve devrimci-demokrat güçlerin "Türk-İş içinde çalışılmalıdır" formülasyonunun önemi, onun doğru bir zemin üzerine oturtulmasıyla anlamlı olur. Bu zemin, yıllardır bürokrasi geleneği ve parmak işaretleriyle yönetilmiş ve yönetim tarzının bu biçimine iyiden iyiye alıştırılmış olan milyonlarca işçinin içinde çalışma ve işçilerdeki bu alışkanlığı kırarak, onları kendi örgütlülükleri temelinde birleştirme, edilgin bir yığın olmaktan çıkarıp, örgütlü bir güç haline getirme, Türk-İş ve tüm bürokratik kurumlara rağmen harekete geçirme ve giderek kangren olmuş Türk-İş bünyesinin işçiler üzerindeki etkisini kırma ve bu büneyi ortadan kaldırma zemini olmalıdır.

Artık bugünün sorunu, bürokratik sendikalara rağmen, o sendika üyelerinin hem bürokratik sendikalara karşı, hem de işçilerin karşı karşıya buldukları tüm sorunlara ve haksızlıklara karşı örgütlendirilmesi ve harekete geçirilmesi sorunu olarak görülmelidir. İşçiler, sendikalar kapatılsa bile, grev ve toplu sözleşme hakkı hepten ortadan kaldırılsa bile her türlü baskıya ve yasağa rağmen kendi örgütlülüğünü ve eylemliliğini yaratabilecek biçimde örgütlendirilmelidir. Bunun yolu ise; işçilerin kendi alanlarında, güçlü bir örgütlenme geleneğinin yaratılmasından geçer. Bu gelenek yaratıldığında, keyfi yönetim

alışkanlığı kırıldığında kendi ürünlerini verecek ve işçiler her türlü baskıya, yasağa rağmen kendi örgütlenme alışkanlığını sürdürecektir ve kendi birleşme noktalarını ve en geniş grevleri vb. eylemleri örgütlenme olanağını yaratacaklardır. Bugün her türlü sendikal etkinliğe ve eylem örgütlenmesine buradan bakılmalıdır. Verilen emeğin, yaratılan değerlerin boşa gitmemesi buna bağlıdır. Bu durumun çok az ve cılızda olsa yaratıldığı alanlar buna örnektir. En güçlü yenilgilerin ve dağıntıların bile kısa sürede toparlanması ve kendi yolunda yürümesi bununla sağlanabilir. Yılların yarattığı kesintiden, "işçi sınıfından kopuktuk" yakınlıklarından, bürokrasinin sür-git devam eden yönetiminin çıkarılması gereken en önemli derslerden biride budur.

2- SENDİKALARIN BAĞIMSIZLIĞI KAVRAMI.

Son yıllarda, sendikalara ilişkin olarak ileri sürülen ve her geçen gün daha da sistemleştirilerek geliştirilen teorilerden biride sendikaların bağımsızlığı ve partinin önderlik rolünün reddi teorisidir.

Türkiye topraklarında daha çok 12 Eylül'ün yarattığı yenilgiden sonra yeşeren ve yeniymiş gibi ileri sürülen bu görüşlerin tarihsel öncelleri var ve bu, 19. yy. sonlarına 20. yy.'ın başlarına kadar uzanır. Kavramı, Anarko-Sendikalizm'dir. Bu teori en parlak yıllarını bu dönemde yaşar. Bu, her türlü siyasi otoriteye karşı, ereği devletin (az sayıda insanın eylemiyle) parçalanmasıyla sınırlı ve otorite kavramının reddine bağlı olarak, proletarya diktatörlüğünü, siyasi bir otorite olması nedeniyle de partinin gerekliliğini reddeden anarşizmin teorisidir. İktisadi mücadele ile siyasi mücadele arasında yapay bir ayırım yapan anarşizmin teorisi 12 Eylül'den sonra ve kendine özgü bir biçimde Türkiye'de de boy verdi. Ne varki bu devletin parçalanmasından çok otoriteye karşı otoritesizliğin savunulması biçimindeki ve partinin savunuluyor olmasına

rağmen (bunu savunmayanlarda var) partinin sendikalara önderlik etmesinin reddi temelindeki bir özgünlüktür.

Bunların esaslı dayanak noktalarından biri, 12 Eylül öncesinin olumsuz örnekleridir. Geçmişte, her siyasetin kitle örgütlerine kendi programını dayatması, olmazsa kendi derneğini kurması bunların dayanak malzemesi olmuştur. İkincisi de; uluslararası gelişmelerin, Garbaçov'un partinin önderliğine karşı başlattığı kampanyanın (gerçekte ise kendisi bakımından böyle bir durum yoktur) yarattığı olumsuz etkilerdir. Doğu Avrupa ülkelerindeki burjuvalaşmış, kitlelerden kopuk birer kast haline gelmiş bürokratik partilerin tüm günahının marksizme-leninizme mal edilmek istenmesinin yarattığı olumsuz etkilerdir. Bu teorinin; partinin kitlelere önderlik etmesinde yaratacağı sonuçların bir kaçına bakalım:

Birincisi: Parti diğer kitle örgütleriyle içiçe girmeksizin, onlarla kaynaşmaksızın kitlelerle sıkı organik ilişkiler kuramaz, kitlelerin nabzını elinde tutamaz ve hareketin gidişine yön veremez.

İkincisi: Parti, bu organik ilişki sağlamaksızın kitlesel bir güç haline gelemmez. Çünkü, partinin geniş kitleleri, bu kitle örgütleri içinden çıkacak militan kararlı ve önderlik edebilecek insanlardan oluşur.

Üçüncüsü: Bu örgütler olmaksızın parti kendi sınıf tabanına oturamaz ve sınıfın somut ifadesi olamaz ve tabansız dar bir kulüp olma durumunda kalır.

Dördüncüsü: Parti, bütün bu örgütlerden ayrı, onlardan kopuk bir varlık değil, bütün bu örgütlerin birleşme ve düğüm noktasıdır. Ve proletaryanın mücadele tarihinin, ideolojisinin, politikasının kültürünün, felsefesinin, edebiyatının örgütlenmiş, bütünlenmiş halidir.

Beşincisi: Parti diğer örgütler üzerindeki etkinliğini, yönlendiriciliğini bu bütünlükle ve onlarla ilişki içinde sağlayabilir.

Altıncısı: Parti, bu bütünlükle kitle örgütlerini yönlendirmeksizin kitle örgütleri ya da sendikalar doğrudan ya da dolaylı olarak düzene, bir bütün olarak sömürünün kaldırılmasına karşı mücadele veremez-

ler. Düzenin çizdiği sınırları ve ideolojik, siyasal kurumlarının bas-kısını kıramazlar. Bölünmüş haya-tın bütün ilişkilerini düzenleye-mezler, iktidarın yıkılması ve sınıf iktidarının kurulması mücadele-sine bağlanamazlar. Yani iktisadi mücadelenin sınırları içinde kal-dıkları sürece (geniş kitleleri ken-dilerine üye yapmışta olsalar) sınıf sendikası olamazlar.

Yedincisi: Bu örgütlerin partiy-le bağı olmaksızın parti, geniş kit-lelerle kaynaşamayacağı için, geniş yığınlar parti politikasıyla birleş-mez ve partiyi denetleyemezler. Geniş kitleler tarafından denetlen-e-meyen, onlara açılmayan bir parti, elit bir grubun kasıtlı birliği ol-maktan öteye gidemez.

Sekizincisi: Yığın örgütlerini kendisine bağlayamayan, yığınlarla sıkı ve organik ilişkiler içine gire-meyen proletarya partisi kendi ereklerine ters düşer, yığınları de-ğiştirme rolünü oynayamaz ve böy-lece proleter sınıfa layık olma nite-liğine ulaşamaz. Çükü; proletarya partisini proletarya partisi yapan şey yalnızca akademik düzeyde te-orinin saptanması ve elit bir grupla birlikte politika yapması ve böyle hareket etmesi değil, esas olarak bütün bir kitlenin yönünü sosyaliz-me sınıfsız topluma çevirmesi ve onlarla birlikte yürümesidir. Politi-kada bütünlük bunun için sağlanır, politika bunun için yapılır. Bu, proletarya partisinin varlığının hem nedeni hemde sonucudur. Mark-sist-leninist bir partinin kitleleri kitle örgütlerinden bağımsız bir biçimde eğitebileceğini ve onları si-yasal iktidara sosyalizme yönelte-bileceğini sanmak ham bir hayal-dir. Hayaller aleminde yaşamıyor-sak ve tarihsel olarak gerçekleşmiş olguları görmek istiyorsak, parti politikasının kitle örgütlerinden ba-ğımsız olarak, onların desteği ol-maksızın hayat bulamayacağını ve kitle örgütlerinin de parti politi-kasından ayrı olarak siyasal iktidar mücadelesine bağlanamayacağını görmek zorundayız.

Sonuç olarak; işçi sınıfının kit-le-sel örgütlerinin bağımsızlığı kav-ramı, kendi politik bütünlüğünü sağlamış ve bütün organik ilişkile-rini kurmuş, bürokratik yönetim

mekanizmalarını yerli yerine oturt-muş ve bu yolla kitleleri kendi politikasına bağımlı hale getirerek yöneten burjuvazinin kavramıdır. Pratik hayatta bağımsızlık diye bir durum yoktur ve olamaz. Politika-da insanın çoğu kez düşmanın ne yaptığına bakarak öğrenmesi basit bir kuraldır. İşinin ABC'sidir. Bu-gün, biraz olsun etrafına bakan bir insan bu konuda düşmanın nasıl davrandığını görür ve çok şey ögrenir. Bugünkü sendika bürokratları-nın cuntaya bakanlık yapacak dü-zeyde politikayla uğraştıklarını, şu yada bu partinin adayı olarak par-lementoda boy verdiklerini, artı, ken-di burjuva partilerini kurduklarını bir kenara bıraksak bile yine de ba-ğımsızlıklarını kurtaramayız...

Çünkü, bugünkü durumda; Türk-İş, MİSK, Hak-İş vb. sendi-kaların durumuna bakan her insan bu sendikalarla düzen partilerinin sıkı bir organik ilişki içinde oldu-ğunu rahatlıkla görür. MİSK'in eski MHP, şimdiki MÇP ile Hak-İş'in eski MSP, şimdiki RP, ile oldukça homojen bir ilişki içinde oldukala-rını bilmeyen var mı? Sözümona partiler üstü politika yapanı Türk-İş'in ise başından ara kademelerine kadar düzen partilerinin kimlikleri asılıdır. Bu sendikaların kongreleri, konferansları, toplantıları düzen pa-tilerinin kürsüleri haline getirilmiş durumdadır. Yani, önderliğin burjuva karakterini ve burjuva politi-kasını görmesiniz bile, bu gerçek-ler insanın gözüne batıyor. Bütün bunlara rağmen sendikaların ba-ğımsızlığı gibi 12 Eylül anayasası-nın maddeleri arasına girmiş kav-ramları ileri sürmek ve savunmak düzene hizmetten başka ne anlama gelebilir?...

3-SENDİKALARIN BAĞIMLILIĞI KAVRAMI NASIL ANLAŞILMALIDIR:

Bugün, bu kavramın geçmişte yanlış anlaşıldığı, dolayısıyla olum-suz sonuçlar doğurduğunu söyle-meyen yok gibidir. Ne var ki bu-gün aynı durumun izlerinin görül-mediyini söylemek çok zor, yazı-

lanlara baktığımızda geçmişin daha geri düzeydeki tekrarına bile rastla-dığımızı söyleyebiliriz. Bunlardan bazıları, sendikaların veya genel olarak kitle derneklerinin bağımsız olmaması gerekliliğinden hareketle hemen tepeden belirlenmiş bir program ve tüzükle ortaya çıkıyor-lar, ya da bulabildikleri bir kaç in-sanlar kendi bürolarını açmayı ter-cih ediyorlar.

Bunlar geçmişin olumsuzlukla-rına değinirken kendi yaptıklarının geçmişin de gerisinde olduğunu gö-remeyen en uç örneklerdir. Bu an-layış üzerinde uzun uzun durmak gerekmiyor. Bunların kavramakta güçlük çektiği bir iki noktaya işaret etmek yetiyor.

Birincisi şudur: Milyonlarca iş-çiyi kendine üye yapan ve onları keyfi bir biçimde yöneten bir sen-dikanın içinde işçilerin kendiliğın-den oluşan bir muhalefeti ve hoş-nutsuzluğu var ve asıl sorun bu muhalefeti dönüştürüp örgütlü bir biçimde sağlıklı bir zemine oturt-bilmektir. Buda ne tepeden belir-lenmiş tüzüklerle ne de DKÖ adına küçük küçük bürolar açmakla sağ-lanabilir. Bundan önce, muhalefe-tin birleştirilmesi ve geliştirilmesi sorunu gelir. Eğer bir tüzük ve program doğrultusunda örgütlü bir muhalefeti geliştirmek gereksinim-se bunun yoluda yukarıda belirlen-miş tüzük ve programlardan geç-miyor. Bu, öncelikle işçilerin var olan muhalefetiyle birlikte hareket etmeyi ve bürokratların tepeden oluşturdukları tüzüğe ve programa karşı çıkmayı gerektiriyor. Buna göre, program ve tüzük taslakları-nın işçiler tarafından yeterli bir sü-rede tartışılmasını ve işçilerin bu tartışmaya fiilen katılmalarını öner-mek ve örgütlemek esas alınmalı-dır. Tüzük ve program bu tartışma-lardan sonra mümkün olduğu oran-da geniş bir delege seçimiyle, eğer olanaklar varsa (ki, buna bürokratik sendikaların olanakları çoğun-lukla el verebilecek durumdadır, en azından şubelerin işçileri bir sal-on vb. yerlerde toplanmasıyla onay-lanmalıdır. Yani, marksist-leninistlerin ve devrimci demokrat güçlerin ilk yapacağı iş, işçileri söz ve karar sahibi kılacak biçimle-ri bulup örgütleyerek muhalefeti

yükseltmek olmalıdır.

İkincisi: İşçilerden kopuk tüzük ve program oluşturmak mevcut bürokrat sendikacılığın baş vurduğu bir yöntemdir. Bunun tersinden hareket etmek ise sınıf sendikacılığını savunanların yani sınıfa öncelik tanıyanların yöntemidir. Bir yandan bürokratik yönetim biçimine karşı çıkmak diğer yandan ise onun yöntemini uygulamak Türkiye'de hiçte küçümsenemeyecek ölçüde varolan sol ikameci mantığın bir ürünüdür. Oysa, bir muhalefet kendi güçlerini topladığı, açık ve yasal bir zemine oturduğu zaman kendi tüzüğünü, programını oluşturup onaylatma durumunu zaten yaratacağıdır. Böyle bir durumda birilerinin önceden tüzük oluşturmasının da hiç bir hükmü kalmayacaktır.

Üçüncüsü: Bir kaç insanla tepeden bir program ve tüzük oluşturmak işçilerin söz ve karar sahibi olamayacaklarının açığa çıkarıcıdır. Eğer tersi iddia edilecekse, bunun neden gereksinim duyulmaktadır. Bunun esaslı bir sakıncası da şudur: Bir siyasetin kendi tabanının bu tüzüğün ve programının dışında hareket etmemesini, buna ters düşen her durumda ayrı düşmesini beraberinde getirecektir. Ve o siyasetin fabrika veya işçi sınıfı içindeki çalışmasını salt sendikalist bir çalışmaya indirgeme potansiyeli yaratacağıdır. Oysa, bürokratik sendika yönetimlerine karşı devrimci muhalefetin başarısı işçilerin insiyatifinin geliştirilmesine söz ve karar sahibi kılınabilmesine bağlıdır. buna göre yapılması gerekenlerin başında şunlar gelmelidir:

1) İşçilerin kendi örgütlülüklerini kurmalarını ve fabrikalardaki işçilerin örgütsüz bir yığın olmaktan çıkmasını istemek;

2) İşçilerin örgütlü bir biçimde mevcut sendikalar üzerinde sıkı bir kontrol ağı kurmalarını (Örneğin: sendikaları denetleme komiteleri) ve sendikanın attığı her adımı denetleyip, hesabını sormalarını sağlamaya çalışmak;

3) Sendika bürokratlarının işçileri, her zaman ve her durumda satılabileceklerini olgularla açıklamak, işçilere, kendi kaderlerini kendi ellerine almalarını, grev, lokavt, direniş vb. durumlarda bürokratları

devre dışı tutmalarını ve devreye kendi güçleriyle, kendi örgütlülükleriyle girmelerini; ve toplu sözleşme vb. gibi durumlarda görüşmelerin her aşamasına katılmalarını, durumunu yakından takip etmelerini, kendi aralarında tartışarak, kendi kararlarını kendilerinin vermelerini belirtmek ve bunun için gerekli her türlü çabayı ve ajitasyonu örgütlemek;

4) Fabrikaları örgütlü hale getirmenin ve her türlü duruma karşı örgütlü hareket biçiminin gerekliliğinin ve zorunluluğunun propaganda-sını yaygın bir biçimde işçilere taşımak;

5) Bütün işçi örgütlülükleri içinde aktif olarak yer almaya çalışmak ve muhalefeti yönlendirmek için hiç bir özveriden ve çabadan kaçınmamak. Politikayı kitlelerden kopmadan, onlarla birlikte ve her somutta, kitlelerin durumuna uygun olarak biçimlendirmek ve uygulamak;

6) İşçilerin kendi örgütlülüklerinin, onların kolektif mücadele edebilmelerinin araçları, hem de kendi eğitimini yapabildikleri ve yönetmeyi öğrenebildikleri okullar olduğu gerçeğine bağlı kalarak hareket etmek;

7) Bürokrat sendikaların kitlelerden kopuk bir biçimde kitleleri yönetebilmeleri onların avantajlarıdır. Fakat, kitleden kopuk olmaları da onların dezavantajı ve devrimci muhalefetin avantajıdır. Bunu çok iyi kavramak ve sınıfın çıkarına uygun bir biçime sokabilecek biçimde hareket etmek;

8) Bu örgütleri parti örgütleri olarak görmemek gerekir. Bunlar kitleleri ileri ve geri düzeylerine bakmaksızın kucaklayabilecek legal, yarı-legal ve gevşek örgütlenmelerdir.

Toparlarsak: Sendikaların ve tüm yığın örgütlülüklerinin partiye bağımlılığı; partinin kendi örgütlülükleriyle ve her duruma uygun olarak belirleyeceği somut politikalarıyla gerçekleştirecek olan bir durumdur. Ancak bu durum, verili koşullardan, partinin kitlelerle ilişkilerinden, onların içindeki örgütlülük düzeyinden bağımsız olarak gerçekleşmez. Bu nedenle, parti, bu alanlara özgül olan politikasını

buradaki bir kaç insana göre değil, bütün bir kitlenin içinde bulunduğu duruma göre saptamalıdır. Ve parti bütün bir sendikal muhalefeti birleştirebilmek, kitlelerin nabzını elinde tutabilmek ve somut politikalar belirleyebilmek için bütün işçi örgütlülükleri içinde, uzun soluklu, zorlu ve fedakarca bir mücadeleyi örgütlemek zorundadır. Ancak bu yolla kitlelere güven verir ve kitle örgütlerini kendine bağlayabilir. Parti, bu durumu kendi içinde içselleştirmeli ve kitlelere karşı her türlü tepeden inme, bürokratik tutum ve davranışlara karşı mücadele etmelidir. Kitlelerden kopmadan, kitlelerle birlikte hareket edilmesi halinde görülecektir ki, bir kaç kişiyle kurulmuş büroların, ya da oluşturulmuş tüzük ve programların hiç bir önemi kalmayacaktır ve bu durum kaşısında yalnızca bir komedi oyunu olarak kalacaktır. Çünkü; sendikal muhalefetin birinci ve temel kuralı kitlelerin kendi özgücünü insiyatifini ve yeteneğini geliştirmek ve harekete geçirmektir. İşçiler, kendi örgütleriyle, kendi sendikalarını yaratacak, denetleyecek ve yönetecek biçimde hareket edebildiği, sendikanın tüm kademelerindeki görevlere ve kararlara katılabildiği, politikaların belirlenip, hayata geçirilmesinde aktif olarak rol alabildiği durumda sınıf sendikacılığının birinci temel kuralı oluşmuş olur. Bütün bu süreç içinde parti işçilerle birlikte olup onları kendi politikası etrafında yönlendirebildiği ve kendini kitlelere kabul ettirebildiği durumda ise; sınıf sendikacılığının ikinci temel kuralı, beyni oluşmuş olur. Bu iki temel kuraldan bağımsız olarak sınıf sendikası oluşmaz. Ve bu durum oluşmaksızın bürokrasi alt edilemez...

Sonuç olarak: Bugünün ihtiyacı doğmamış çocuğa gömlek biçip isim bulmak değil, tepeden belirlenmiş kararlara ve uygulamalara kitlelerle birlikte karşı çıkmaktır. Ve işçileri kendi örgütleriyle devreye sokmaktır. Şu gerçeği iyice anlamak gerekir; sınıfın kendi örgütleri sınıfın sınıfsızlığa gidişinde okulları olacaktır. Bu da sınıfın kurmayının bu örgütler içinde yer almasına bağlıdır... □

SOSYAL-EMPERYALİZMİN YARATTIĞI ULUSAL SORUN

Efendi YILDIZ

Bürokratik kapitalizmin tekeli muhafazakar yönetimleri, sömürü sistemlerindeki tıkanıklıklardan doğan bunalımları aşmak için yeni kapitalist önlemlere ve ekonomik politikalara gerek duydular. Açıklık ve yeniden yapılanma adıyla, sömürü sistemlerindeki bu krizi, "liberal" karma ekonomi ve giderek hedeflenen serbest piyasa ekonomisi reçeteleriyle aşmayı denemeye başladılar.

Açıklık ve yeniden yapılanma fırsatının artan hızıyla etek savrulunca aylar artuk gizlenemez oldu. Coşkulu(!), ayakta alkışlarla/oybirliğiyle, bu çürümüş, kokuşmuş bürokratik kapitalist yönetimlerde başa seçilenler, bir gecede yine aynı parmaklarca oybirliğiyle günah keçisi seçilip geçmişin tek suçlusu ilan edilerek mapuslar, gözaltılar ve kurşunlamalarla cezalandırılıyorlardı. Böylece, bürokratik kapitalizmin kapalı/tutucu nomenklaturası bir gecede hükümet darbeleriyle bukailemun misali "liberal" renge bürünüyor. Daha dün bu sistemlerin tüm kokuşmuşluklarında, baskı ve zulüm uygulamalarında birinci dereceden sorumlular bir gecede temize çıkıyorlardı.

Yeni bir süreç başlamıştı artık. Herşey açık oynanacaktı. Fakat oldukça riskli tepkilerde mümkündü. Bu sorunları daha acısız bir şekilde aşmanın bir yolu daha vardı. O da, diğer emperyalistlerin glasnost ve perestroykayı destek/teşvik alkışlarının yararlanmaktı.

Yerkürede kendini hissettiren ve dönemin gündemine oturan bu açıklık ve yeniden yapılanma dalgasının son dönemde iyice kabaran hız merkezi bir anlamda Malta Zirvesiydi. Bu dalgalanmanın kaçınılmaz/doğal seyirinin Malta Zirvesiyle hızlanmasını basit bir tesadüfle açıklamak saflık olur.

"Yeni dünya"nın ilk zirvesi olarak yansıtılan Malta Zirvesiyle, en büyük iki emperyalist güç ABD ve Rus Sosyal Emperyalizm'i, birlikte

emperyalist sömürü çıkarlarının önündeki pürüz ve tıkanıklıkları gidermenin hal çarelerini görüşüyorlardı. İşte Rusya'daki ulusal hareketlerin, hoşnutsuzlukların askeri zorla bastırma denemeleri, Doğu Avrupa ve Orta Amerika'daki son gelişmelere, hepsine bir anlamda bu zirve ışık tutuyordu.

Malta Zirvesi, 2-3 Aralık 1989 tarihinde gerçekleşiyordu. Zirve öncesi, Gorbaçov'un ABD başkanı Bush'a gönderdiği 10 Kasım tarihli mektubu dikkat çekiciydi. Mektubunda Gorbaçov, ABD'nin Doğu Avrupa'daki gelişmeler karşısında soğukkanlılığını korumasını telkin ediyordu. Bush da karşı cevabında, bunun aksinin düşünülmemeyeceğini söyleyerek, Gorbaçov'u rahatlatıp, ha gayret demek istiyordu. Diğer yandan, yine ABD dışişleri bakanı James Baker, Malta Zirvesi öncesi, düzenlediği bir basın toplantısında, Gorbaçov yönetiminin "düzeni sağlamak için" gerekirse Ermeniler ve Azerilere karşı zor kullanmasına ABD'nin ses çıkarmayacağını açık sinyali de veriyordu.

Ve peşisıra kendini gösteren Romanya örneği,

Macar azınlığın yaşadığı Temeşvar kentinde ilk olarak başlayan kitle gösterilerini, sadece bir rahibin hükümet tarafından sürgün edilmek istenmesinin yarattığı bir sonuç olarak açıklamak kuşkusuz komik olur. Macar azınlığı Romenlerin de katılmasıyla onbini bulan kitle gösterisi altında, yıllardır baskı, sefalet ve zulüm cenderesinde tutulan halkın, için için kaynayan tepkisinin sosyal emperyalist destekli darbecilerce örgütlenmesi ve kendi potalarında yoğunlaştırmasıydı.

Fransız Le Point dergisi, Gorbaçov'un, Çavuşesku'dan kurtulmaya 24 Kasım'da karar verdiğini ve bir halk hareketiyle devrilmesini planladıklarını ileri sürüyor. Temeşvar olaylarının Gorbaçov planı olarak düzenlendiği ve olayların, Kremlinin isteği doğrultusunda sonuçlandırıldığı da iddia ediliyordu.

İngiliz The Times gazetesi, Çavuşesku aleyhinde ordu ile "Ulusal Kurtuluş Cephesi"nin, bir süredir karşılıklı temas içinde olduklarını ve ordunun Kasım ayında "olağanüstü durum planı" hazırladığını yazıyordu. Romanya radyosu, Bükreş'deki Rus büyükelçiliğinden yapılan bir açıklamayla, Rusya'nın, Romanya'daki yeni yönetime gerekli askeri yardımı yapacağına ilişkin söz verdiğini duyuruyordu. Yabancı bir televizyona demeç veren "Ulusal Kurtuluş Cephesi" üyesi Casimir Ionescu, Çavuşesku'yu devirmenin planlarını iki yıldır yaptıklarını, askeri yetkililerle düzenli olarak buluştuklarını açıklıyordu.

Hareketin örgütlenmesindeki Gorbaçov'cu ve Batılı parmağı saptamak için böyle zorlanmaya da gerek yok. Genel örgü, birbirine denk düşen tarihi olaylarla bütün açıklığıyla ortada.

Tüm gelişmeler, bir zincirin halkalarını andırıyor ve işte bu zincirin son halkasını Malta Zirvesi oluşturuyordu. Patlamaya hazır hoşnutsuz kitlelerle objektif bir durum mevcuttu zaten. Bu durumdan yararlanılmıyordu. "Liberal" burjuva darbeciler için Romanya'nın içinde bulunduğu bu durum kaçırılmaması gereken bir fırsattı. Malta'da ABD'nin oluru alınıp, diğer yandanda batılı emperyalistlerin desteği de sağlanınca, iş, sonuçta askeri darbecilerin harekete geçmesine kalyordu. Böylece, 22 Aralık 1989 tarihi; Romanya KP'nin yayın organlarında, "karpat kartalı", "parlaklıkta güneşle yarışan lider", "çağın dahisi", "dünyanın kurtarıcısı" ve "bilgeliliğin hazinesi" gibi özellikler yüklenen Çavuşesku'nun kurmuş olduğu hanedanlığın sonu oluyordu.

Darbe hareketi tamamlanmış, sıra, kitlelerin insiyatifine fırsat vermeden, onları izole etmekteydi. Başarı garantilenir görününce kitlelere, silahlarını silahlı kuvvetlere teslim etmeleri çağrılarını yapıyordu. Bu çağrılara uymayanların ise, yönetime karşı isyan suçuyla en sert biçimde cezalandırılacaklarına ilişkin kararlar

çıkartılıyordu.

Açıklık ve yeniden yapılanmanın karşısında en azından psikolojik bir handikap olan Çavuşesku cephesi de aşılması oluyordu. Ve artık Gorbaçov'cu "liberalleşme"nin hızını kontrol etmek mümkün olmayacaktı. Sadece bir tabela olarak mevcut Komünist Parti ve sosyalizm isimleri de bir bir kaldırılıyordu artık. Çok partili/parlamentar seçimlerle yeni "liberal" kapitalist yönetimler oluşturuluyordu.

Bürokratik muhafazakar teknelci kapitalizmin, yıllardır sosyalizm adına uygulayageldiği merkezi plana dayalı sömürü modelinin yarattığı tıkanma, bunalım ve sosyal çöküntüler, "liberal" burjuva kesimlerin, batılı emperyalistlerin de desteğini alarak, hükümet darbeleri ile ve askeri darbelerden de geri kalmayarak uygulamaya koydukları karma ekonomi ve giderek uygulamayı hedefledikleri "serbest piyasa" ekonomi politikasıyla aşılmaya çalışılmaktadır. Yani, muhafazakar bürokratik teknelci yönetimlerin uyguladığı merkezi planlama sömürü modelinin yarattığı ekonomik, siyasi kriz ve sosyal yaralar, aynı sömürü sistemlerinin "liberal" kesimlerince yine kapitalizmin bir başka sömürü reçetesi olan karma ekonomi ve "serbest piyasa" ekonomisi modeliyle tedavi edilmeye, hastalık atılmaya çalışılmaktadır.

Burda üzerinde tartışılan bu sonuçlar, ne batılı emperyalistlerin ve her türden sosyalizm düşmanlarının kustukları gibi, sosyalizmin yarattığı sonuçlardır, ne de Gorbaçov'cu "liberal" kesimlerin ve onların müritlerinin göstermeye çalıştığı gibi sosyalizmin merkezi plana dayalı ekonomi politikasının "çağa uydurulamamasından" doğan sonuçlardır. İflas eden, planlı sosyalist ekonomi politika değil, -çünkü uygulanan o değildi- sosyal-emperyalist bloktaki sömürü sistemlerinin muhafazakar klik yönetimlerinde uygulaya geldikleri merkezi planlı ekonomik sömürü politikasıdır. Bu sömürü modelleri de, kapitalist sistemleri, doğasında var olan kaçınılmaz sonuçlardan kurtaramayacaktır.

İşte Polonya, Çekoslovakya ve Macaristan'ın biraz daha hızlı bir tempoyla girdikleri İMF destekli karma yada "serbest piyasa" kuluvarı örneği ortada. Ardından aynı koşuylardan ilerleyen Rus Sosyal Emperyalizmi ve diğer Doğu Avrupa ülke-

lerinin kaderi de farklı değil.

Dayanışma sendikasının kontrolündeki Polonya hükümeti, oldukça hızlı girdi bu koşuylona. Artık sadece bir pano olarak var olan Komünist Parti'de yoktu. "Polonya Cumhuriyeti Sosyal Demokrasi Partisi" vardı. Çeşitli kaynaklar, enflasyonun yüzde 600 ile 1000 rakamlarını verdiği Polonya, Uluslararası Para Fonu (İMF)'nin acı reçetesini uygulamayı deniyordu.

İMF ile işbirliği içinde hazırlanan "önlemler paketi" şunları içeriyordu: ülkede bütçe açığı var. Bu açığı kapatmanın çaresi, kamu harcamalarını kesmek, bütün sübvansiyonları kaldırmaktır. Bu da, pek çok malın ve hizmetin fiyatının bir anda katlanılacağı demektir. Fiyatlarda serbest bırakılacaktır. Reel faiz uygulamasına başlanacaktır. Polonya parası zloti yüzde 66 oranında devalüe edilecek ve güdümlü dalgalanmaya bırakılacaktır. İşçi ücretleri, sürekli olarak enflasyon oranının yüzde 20 altında tutulacaktır. Zarar eden kuruluşların faaliyetlerine son verilecektir.

Sübvansiyonların kaldırılmasıyla, kömürün fiyatı yüzde 600, elektrik ve benzin fiyatları yüzde 400 artırılmıştır. Tren ve otobüs zamları yüzde 250'yi buluyordu.

İMF çıkarlarına uygun olarak "karlı çalışmıyor" diye kapatılan işletmelerden, tesislerden açıkta kalan onbinlerce işçi işsizler ordusunu korkunç rakamlara vardiyecekti.

Bu İMF reçetesiyle uygulanacak olan çok tedavisi programının başarısı için İMF ilk elde 720 milyon dolarlık destek verecekti. Gelişmelerin, emperyalist tekel çıkarları yönünde olumlu sonuç vermesi halinde İMF, iki milyar dolarlık yeni bir "destek" paketini gündemine alacağını vatediyordu. Bu, daha fazla borç ve daha fazla bağımlılık demektir. İşte, bilinen yarı-sömürge ülkelerin "yazgısı"na denk düşen faturasıyla, yıllardır "sosyalist" ya da "kusurlu sosyalist" (!) olarak hayal edilgelelen Polonya'daki kapitalizmin faturası.

Diger batılı emperyalist ülkeler de, Polonya'ya bir milyar dolarlık destek vaat etmişti. Bunu, Polonya'nın borç ödemesi için yeni "desteklerin" izlemesi bekleniyordu. Emperyalizm dayatıp, destek adına borçlandırıyordu. Ve borcunu ödemesi için yeni bir borç veriyordu. Bir borç, yeni, ve daha ağır bir borçla ödenecekti. Hemde, daha ağır yeni ödünler

ve bedellerle. Faturası ise emekçi halkın ve işçi sınıfının omuzlarına yıkılacaktı.

1954'lerden bu yana yaşanan süreçte, adım adım uyguladığı ekonomik politikasıyla, nihayet 1982'de İMF ve Dünya Bankasına katılmasıyla rengini iyice belli eden Macaristan da, Polonya'nın girdiği koşuylona önde giren ülkelerden. Macaristan'ın da uyguladığı ekonomik politika İMF destekliydi. Orada da Polonya örneğinden farklı bir tablo sergilenmiyordu. Tekrarlamaya gerek görülmeyecek biçimde aynı bedeller ve sonuçlar.

Görünürdeki "sosyalist" kabuk, çatlayıp kar, sömürü ve haksız rekabete dayalı teknelci bürokratik kapitalist/emperyalist öz arktı iyice açığa çıkmakta, sosyal-emperyalist bloktaki yapıyı çatlatıp, ekonomik ve siyasi krizleri yaratan olgu açıkçabelirmektedir. Rus Sosyal Emperyalizmi, Küba, Vietnam, Moğolistan ile Doğu Avrupa ülkeleri de dahil birlikte oluşturdukları Karşılıklı Ekonomik Yardımlaşma Konseyi (Comecon)'nin bütün üyelerince Comecon'un artık köhnemiş bir yapısının olduğu ve verimli çalışmadığı kabul edilerek, yeni çareler aranmakta, yeni yapılanmalar yoluna gidilmek istenmektedir. (Comecon)'un liderliğini yapan Rus sosyal-emperyalizmi, üye ülkeler arasında sübvansiyonlu fiyatlar yerine, dünya fiyatları üzerinden konvertibl paralarla ticaret yapılmasını önermekle zaten bu ülkeleri Polonya örneğindeki koşuylona sokmuştu.

RUSYA'DAKİ ULUSAL HOŞNUTSUZLUKLARIN KAYNAĞI, SOSYAL-EMPERYALİZMİN PAZAR SÖMÜRÜSÜ VE BAĞLI OLARAK UYGULADIĞI ULUSAL BASKIDIR

Yıllarca "sosyalizm" diye yutturulmaya çalışılan bürokratik teknelci devlet kapitalizmi, "liberal" değişim çehresiyle kendini nihayet açığa vuruyordu. Gorbaçov, kendi ağzıyla Rusya'nın bir'yardıma muhtaçlar" toplumu olduğunu, planlı ekonomi uygulandığını iddia etmenin iki yüzlülük olduğunu, çünkü ekonominin, yasal olmayan özel girişimler ve "gölge ekonomi" sayesinde döndüğünü ve planlamanın sadece tekeller yaratma konusunda başarılı olabildiğini; ülkeyi "çakal bürokratların yönettiğini" açık açık itiraf edince müritle-

ri de bir anda geçmişte savunduklarının üstüne kalem çektiler sessizce. Üstüne düşünmeye bile değer bulmadılar. Sahip söylerde köle ruhlular önünde eğilmezmi?

İtiraf edildiği gibi, işte iflas eden sosyalist merkezi plan ekonomisi değil, planlama adına yürütülen bürokratik teknelci devlet kapitalizmi sisteminin ekonomi politikasıdır. Bu gerçekleri söyleyen, muhafazakar "çakal bürokratlar"la Gorbaçov'cu "liberal" "çakallar" arasındaki dalıştır. Ve sosyal-emperyalizmin "liberal"leşen çehresinin bir sonucudur.

Nedir ki korkunç bir aymazlık örneği ve tarih çarpıtıcılığıyla, 1921 NEP Sovyetlerine benzeştirilen sosyal-emperyalist sistemde bugün uygulamaya konulan "liberal" "karma/pazar ekonomisi" ve giderek hedeflenen "serbest piyasa" ekonomisinin oturduğu zemin?...

Rus Sosyal Emperyalizmi'nin "liberal" değişiminin zeminindeki kapitalist yapı taşları artık bir sır değil. Bu yapıtaşlarından birine göre, değişik mülkiyet biçimleri, sadece "geçiş dönemini" değil, "sosyalist ekonominin doğal durumunu" da tanımlamaktadır. Bunun sosyalizmle bağdaşmadığı "doğmasını" terk etmek gerekiyordu.

Evet, sosyalizm mülkiyet düşmanı değildir. Fakat kamu mülkiyetinin düşmanı değildir. Burda sözü edilen ise, "özel mülkiyetin, sosyalist ekonominin olağan durumunu belirlediği"dir. İşte bu tastamam bir kapitalizmdir.

Artık bir sır olmaktan çıkanların dahası da var. Pazar mekanizması iktisadi faaliyetin koordinasyonunun temel prensibi olarak görülüyordu artık. Savunma sanayii, enerji, telekomünikasyon ve ulaşım dışında kalan, kamu hizmeti vermeyen devlet işletmelerini çalışanlar kiralayabilecek ve giderek bu şirketler anonim şirketler haline dönüştürülebilecek. Bütçe açığını kapatmak için, emisyon hacmi daraltılacak, yeni vergilerle, şirket hisse senetlerinin satılması ve devlet tahvillerinin ihracıyla piyasadaki fazla parayı çekme yoluna gidilecektir. Merkez bankasının dışında, ondan bağımsız bankalar kurulacak, serbest toptancı pazarların geliştirilmesi sağlanacak ve dış ticaret serbest bırakılacaktır.

Bütün bunlar, 1989 Kasım ayında Rusya'da önde gelen tüm iktisatçıların katıldığı bir konferansta; 1995'e

kadar ekonomik planda alınması gerekenli tedbirler çerçevesinde belirleniyordu.

Liberal kabuk iyice aralanınca kapitalizmin içyüzü daha bir görünür oluyordu. Ve kuşkusuz bütün bunlar, sosyal-emperyalizmin muhafazakar bürokratik teknelci sisteminin yanında, aynı sistemin (liberalize) edilmiş varyantı durumundadır.

Devam edelim. Artık sosyal-emperyalist Rusya'da özel kişiler fabrika sahibi olabilecek, işçi çalıştırabilecekler. "Yüksek Sovyet"de, vatandaşların fabrika ve diğer üretim araçlarının mülkiyetine sahip olma hakkı karar altına alınıyordu. Bu yasa tasarrısında "özel mülkiyet" yerine "vatandaşın mülkiyeti" deyimi kullanılıyor. Vatandaşın mülkiyetinden, kuşkusuz, (liberal) teknelci kast tabakası azınlığının mülkiyeti anlaşılmalı. Yoksa, kırk milyon insanın resmi fakirlik sınırının altında yaşadığı bir ülkede, ezilen, sömürülen yığınların fabrika sahibi olabileceğini düşünmek akıl karı değildir.

Yukarıdan anlatılagelenlerden çeşitli ilkeler çerçevesindeki tabloda, "sosyalizmin çağımıza uydurulması"ni aramak, öküz altında buzağı aramak olur. Bunlar, tartışmasız katkısız kapitalizmdir. İşte bütün bunlar, Gorbaçov'un gerçekleştirdiği "Şubat devrimi" yaftasıyla savunulan, emeğin sömürsü, artı-değer sömürsünün vesikası niteliğindedir.

Bir toplumun niteliğini, üretim ilişkilerinin temelinde yatan mülkiyet ilişkilerinin ne olup olmadığının belirlediği gerçeği konunun abc'si olarak öğrenilir. Şimdi ortada açık bir durum mevcut. Üretim araçlarının, -fabrikalar da dahil- özel mülkiyeti. Bu aynı zamanda sömürü demektir. Çünkü, bir toplumun niteliğini belirleyen şey, o toplumda üretim ilişkilerinin temelindeki mülkiyet ilişkilerinin ne olduğudur. Yani, en açık deyi miyle, üretim araçlarının kimin elinde olduğudur. Özel mülkiyetin mi? Kamu mülkiyetinin mi?

21 Şubat 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesi, Pravda'da yayınlanan bir yazıdan şunları aktarıyordu: Ülke, kapitalist ya da başka toplumsal yapılara gidebilir. Olanlar bir iktidar mücadelesidir. Öyle ise farklı toplumsal güçler, kapitalizm ya da başka toplumsal yapıları savunabilirler. Bu programlardan hangisi halk tarafından desteklenirse toplumun gideceği yol o olacaktır.

Burda, ilk bakışta, sosyalizm mi, kapitalizm mi? diye iki farklı toplumdandan ve bunların barış içinde yarışından bahsedildiği sanılabilir. Genel olarak böyle bir anlayışın varlığı kuşkusuz. Fakat burda, gerçekte ortaya konulan, ya kapitalizm, ya da kapitalizmdir. İktidar mücadelesi denen şey de, bürokrat teknelci devlet muhafazasındaki, onun sopası altında dayatılan sömürü yöntemiyle, serbest piyasa ekonomisini hedefleyen (liberal) karma ekonomiye dayalı sömürü yöntemi arasındaki seçenek mücadelesidir.

İşte ulusal sorunun kaynağını, kapitalist/sosyal-emperyalist sistemin bu siyasi ve ekonomik zemininde aramak gerekiyor.

ULUSLAR CENNETİNİ, ULUSLAR HAPISHANESİNE DÖNÜŞTÜREN, SOSYAL-EMPERYALİST SİSTEMDİR

Bugün kafkas-ötesi uluslarda yaratılan fiili durumun kaynağı, sosyal-emperyalizmin bu uluslara uyguladığı pazar sömürsü ve ulusal baskı unsurudur.

Troçkizmin süprütüsü akımlar, bu koca gerçeği görmeyip, tarih çarpıtıcı tutumlarını sürdürmede diretiyorlar. Gerçekte bu durum neyle açıklanabilir. Onların dediği gibi, bu konulardaki yeni politikaların beklemediği "tek ülkede sosyalizm" programı mıydı? Yoksa, sosyal-emperyalizmin yıllardır bu uluslar üzerinde oluşturduğu pazar sömürsü ve ulusal baskı politikasının ürünü müydü?

Onlara göre, Stalin'in yaşam süresi de dahil, "Sovyetler Birliğinin uluslar politikasını tanımlayan iki ana çizgi, Büyük-Rus şövenizmi ve çevre-ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının sürekli olarak çiğnenmesi olmuştur."

Yine ikiyüzlülük ve yine tarih çarpıtıcılığı. Her konuda olduğu gibi ulusal sorununda Leninizmi Stalin karşısına dikme sahtekarlığıyla yine karşı karşıyayız. Oysa Ekim Devrimi tarihi bunun tam tersinin kanıtı. Basit bir araştırma bile, bu değerini yitirmiş, piyasada alıcı bulamayan döküntü, pespaye düşüncelerin ayaklarının nasıl boşlukta sallandığını gösterecektir. Bugünü tüm yaşananlarıyla Stalin dönemiyle eşlemek de, günümüz troçkizminin sosyal-emperyalizmidir.

Lenin, Kautsycilerin, Martov ve Troçki'nin ulusların kaderlerini tayin

ilkesi karşısındaki tutumlarını ikiyüzlü olarak nitelendirip, bu konuda Troçki'nin, "Rus sosyal emperyalizmini nesnel olarak desteklediğini" (UKTH L. sf. 205-206) söylerken, bakalım Stalin'in ulusal sorun konusundaki düşüncelerini nasıl değerlendiriyor-du.

Ekim Devrimi öncesi, yani burjuva demokratik devrimin yükseliş döneminde, Bund'un ve Menşeviklerin destekledikleri kültürel-ulusal program karşısında, Stalin'in önderliğinde geliştirilen ulusal programa özellikle önem veriyordu. Lenin, "RSDİP'nin ulusal programı" başlıklı yazısında, Stalin'in bu dönemdeki sözkonusu ulusal sorun incelemesinin "büyük değer taşıdığını" belirtiyor, Marksist teorik yazısında aydınlığa kavuşturulmuş olduğunu söylediği ulusal programın temelleri konusunda, "başta Stalin'in makalelerini belirtmek gerekir" diyordu. (UKTH sf. 7-8)

Sorunu, Stalin'in "ulusal komünizmi" olarak izah etme ikiyüzlülüğünün altında, aslında yine "tek ülkede sosyalizm" Leninist ilkesine her fırsatta zehir kasma gerçeği yatıyor. Yaşanmış tarih, bir ayna gibi. Bu aynaya bakan Troçkizmin süprütüsü akımlar, ya da kişiler, suratlarındaki Leninizm şamarının parmak izlerini görünce, öfkeleri habire depreşiyor. İğinc olan şu ki, sosyal emperyalizm olgusunun kazandırdığı nitelikteki ulusal sorunu "Stalin'in ulusal komünizmi" ile açıklamaya çalışan bu karşı-devrimci saldırılar, dün Lenin'e yöneltiliyordu. Bu asılsız saldırılara da göğüs geren Stalin'di. O zaman da Lenin'in, "tek ülkede sosyalizmin gerçekleşmesiyle ulusal ayrımların tamamen ortadan kalkacağı ve ulusal dillerin bir tek devlet sınırları içinde, tek bir ortak dil biçiminde kaynaşacağı" söylediği yalanını O'na yakıştırmaya çalışanlara karşı Stalin, amanfısız bir mücadele vermiştir.

Stalin, Lenin'in, "ulusal boyunduruğun kalkması ve milliyet çıkarlarının tek bir bütün içinde kaynaşmasına, ulusal ayrımların kalkması anlamına geleceğini hiç bir zaman söylemediğini" özellikle belirterek, şunu savunuyordu: "Biz, ulusal baskıyı kaldırdık. SSCB ulusları, milliyetleri arasında sözcüğün eski anlamıyla ulusal sınırlarını, sınır direklerini ve gümrük engellerini kaldırdık. SSCB halklarının iktisadi ve siyasal çıkar birliğini kurduk. Ama bu, bizim aynı

zamanda ulusal ayrımları: ulusal dilleri, töreleri vb. gibi şeyleri de kaldırdığımız anlamına gelmez." Peki bu mudur "ulusal komünizm".

Troçkist şarlatanların dediklerinin tersine, Stalin, ulusal ayrımların ve ulusal farklılıkların, eşitsizliklerin tek ülkede sosyalizmde tamamen ortadan kalkacağını düşünmenin hayal kurmak olacağını hep belirtmiştir. O, Lenin'in ışık tutmasıyla, dünya emperyalizminin yenilgisinden hemen sonra bile, bir anda ulusal farklılıkların kaldırılması ve ulusal dillerin yokolmasının düşünülmemeyeceğini söylüyordu. Bunlar, anlak karamamelerle ortadan kaldırılacak gibi değildi. Stalin'e göre, baskı, zorbalıkla ulusların kaynaşmasını sağlamaya kalkışmak, sosyalizmle, enternasyonalizmle bağdaşmaz. Baskı, zorbalık, uluslar arasında kardeşliği, enternasyonalizmi ve dolayısıyla ulusal kaynaşmayı değil, milliyetçiliği, şövenizmi yaratır. Ve bu tohumları serpiştirip yeşertirdi.

Gerek bu konularda, gerekse de şövenizmin biçimleri ve tehlikeleri konusunda Stalin, Leninizmin ışığında eserler yaratmıştır. Stalin'i, onun eserleriyle ve yaşanmış gerçek tarihin görüngüleriyle değil de, karşı-devrimci tarih çarpıtıcılığı penceresinden değerlendirmek, Troçkizmin alışılmış yöntemidir. Kendilerince, yaşanmış gerçek tarihin aynasındaki görüngeleri görünmez kılmak, ya da tersinden görüngenemek için tek yol!

Geçmişin sovyet Rusya'sında Stalin; çok uluslu ülkelerde, ezen ulus şövenizmi altında, ezilen ulusların yüzyıllarca horlanması, baskı altında tutulmasının yarattığı ezen ulusa güvensizlik biçiminde yansıyan, ezilen ulus milliyetçiliği ve hatta bir tepki şövenizmi tehlikesinin her zaman mümkün olduğunu, sosyalizmde ise buna karşı özellikle uyanıklığın daha bir önem taşıdığı gerçeğini büyük bir ustalıkla kavramıştı.

Troçkist saldırıların Stalin dönemi sovyet Rusya'sıyla ilgili olarak büyük bir alçaklıkla, Stalin'e atfettikleri Büyük-Rus şövenizminin özü nedir ona bakalım. Aslında, her konuda olduğu gibi burda da, Stalin şahsında Leninizmin ulusal sorun programına saldırı kendini gösteriyor.

Büyük-Rus şövenizminin özünü; (sosyalist bir toplumda ele alırsak) ulusal dil, kültür, töre ayrımlarını tanımama, ulusal cumhuriyetleri, bölgeleri ortadan kaldırma, ulusal eşitlik ilkesini tanımama, ezilen ulusları

horlama, onları tüm ulusal değerleriyle yok sayma eğilimi oluşturur.

SSCB tarihini bilen, Stalin'in eserlerini okuyan herkes, Stalin'in Büyük-Rus şövenizmine karşı özellikle bayrak açtığını, sosyalizm için büyük bir tehlike olduğundan, önemseyerek mücadele ettiğini bilir. O, Büyük-Rus şövenizmine karşı silahlanılmadığı müddetçe, halkların ve cumhuriyetlerin güvenini tamamen yitiririz diyordu. Çünkü, sosyalizmin garantisini, Stalin'e göre, Büyük-Rus şövenizminin etkisini kırmak ve ulusların, milliyetlerin kardeşçe güvenli birliğini sağlamakla mümkündür.

Bunun yanında, Büyük-Rus şövenizmine karşı bir tepki, savunu biçimindeki Rus-düşmanı milliyetçiliğin saldırgan milliyetçiliğe dönüşmesi tehlikesine karşı mücadeleye de önem vermiştir. Çünkü Stalin, halkların, ulusal cumhuriyetlerin kendibarıncı gelişmeleri bakımından bu "yerel şövenizm" eğilimini önemli bir tehlike olarak görüyor, bu eğilimin kökünden kazılıp atılmasını da özellikle önemsiyordu.

Biz, burda konuyu uzatmadan, yazının seyri içinde bu konuların zaten kendiliğinden açıklık kazanacağını belirtmekle yetinelim.

Bugün sürdürülen bu karşı-devrimci saldırılar, sosyalizm düşmanlığı ve tarih çarpıtıcılığı, esasında, dün başta Troçkistlerin ve diğer sosyalizm düşmanlarının, emperyalizmin yüklü miktarda finansmanlarıyla ve bil fiil emperyalist ülkelerin istikbarat organlarıyla birlikte, Lenin ve Stalin dönemi SB üstüne oynadıkları komplolar, Bolşevik liderlere karşı suikastlar ve hükümet darbesi planlarının birer parçası durumundadırlar.

Bu konuda, Yurt Yayınlarının yayınladığı "Büyük Komplo" Troçkistlerin ve her türden sosyalizm düşmanlarının "Stalin'in çarpıttığı tarih" dedikleri o yaşanmış tarihi süreçteki sosyalizm üzerine oynanan komploların tüm gerçekliğiyle öğrenilmesi bakımından okunması gerekli önemli bir kaynak.

DEĞİŞEN ULUSLARARASI KOŞULLAR ULUSAL SORUNU YENİDEN BELİRLEMİYİ GEREKLİ KILAR

Bugün, sosyal-emperyalist Rusya'da, uluslar arasındaki güvensizliği yaratıp besleyen, milliyetçi eğilimleri

körükleyen, SE sisteminin uyguladığı sömürü, ulusal baskı ve ezen ulus şövenizmidir. Çevre-bölgeleri uluslarda yaşananları ve Baltık cumhuriyetlerindeki gerçeği, ancak ve ancak bununla açıklamak akılcı ve doğru olanıdır.

Neydi Lenin ve Stalin önderliğinde, çeşitli uluslardan, milliyetlerden, yığınların birleşik gücü ve büyük özverileriyle, özgür ve kardeşçe bir beraberlik temelinde yaratılan SSCB gerçeğinin özü?... Kuşkusuz, tüm Troçkist safsatalara, karşı-devrimci saldırılara rağmen, eğer RSSFC, çeşitli uluslar, halklar topluluğunun barış içinde birarada gönüllüce yaşama ve kadeşçe bir işbirliği deneyiminde başarılı tek örnek ülke durumuna gelmiştiyse bunun özünde, bu halklar üzerinde egemenlik sağlama amacının yanında, bağımlılık, sömürgecilik politikasının ve ulusal baskının bulunmamasıydı.

Buna rağmen, sovyet rejimi döneminde Rusya'da, egemen ulus bağımlı ulus; ayrıcalıklı ve haklardan yoksun uluslar; sömüren ve sömürülenler; vb. unsurlar bulunmadığı halde, ulusal sorun yinede vardı. Ve ortadan kalkmamıştı. Sovyet Rusya'sındaki ulusal sorun, geri halklara ve uluslara devletsel, kültürel ve iktisadi bakımdan merkezi Rusya'ya yetişme olanağı sağlamak için, kökü tarihi geçmişlerine dayanan bu iktisadi ve kültürel geriliklerini ortadan kaldırmaya dayanıyordu.

Çünkü, Rus ulusunun dışında; sınavı kapitalizm dönemini şu yada bu derecesine geçmiş olan Ukrayna, beyaz-Rusya, ve Azerbaycan ile Ermenistan'ın küçük bir bölümünün dışında Kırgızistan, Başkırstan, Kuzey Kafkasya vb.leri henüz kapitalist gelişmeyi yaşamamış, kendi sanayi proletaryasına hemen hemen sahip olmayan, ata-erkil ve klan törelerini koruyan bir yapıya sahiptirler. Yine o zaman 30 milyonluk Türk nüfusuyla; Türkistan, Azerbaycan'ın büyük bölümü, Dağıstan, Dağılılar, Tatarlar, Başkırılar, Kırgızlar vb.leri de yarı ata-erkil, yarı feodal yaşamın ilkel biçimlerini muhafaza ediyorlardı.

Geri yapılarına rağmen, bu halklar, uluslar, o zaman genel sovyetik yapının gelişme yoluna sürüklenmiş bulunuyorlardı. Çevre-bölgelerinin bu geri kalmışlığının anlamı, Çarlık Rus burjuvazisinin, bu bölgelerin hammadesini sömürü kaynağı durumuna getirmesidir.

Sosyalizm kurulmuş, küçük büyük; gelişmiş ve geri kalmış demeden, ulusların eşit haklara sahip olduğu yasal güvencelerle saptanmıştı. Fakat iktisadi, kültürel ve diğer bir çok alanlarda geri kalmış işte bu uluslar, bu haklardan, hak eşitliğinden, kendi başlarına bu geri yapılarıyla yararlanamazlardı. Yani sovyetik yapının gelişme yoluna, bu geri yapılarıyla dezavantajlı olarak sürüklenmişlerdi. Açıkçası, tüm uluslar, milliyetler arasında hak eşitliği vardı, ama bütün hoşnutsuzlukların kaynağı durumundaki fiili eşitsizlik devam ediyordu, edecekti.

Stalin önderliğinde, Bolşevikler, bu durumda önlere ivedi bir görev koyuyorlardı. Bu geri ulusların, halkların okulunu, dilini geliştirmekle de sorundan sıyrılmak mümkün olamaz diyorlardı. Öyleyse bu konuda, gerekli olan, geri kalmış uluslardan emekçi yığınlara, "iktisadi ve kültürel bakımdan, etkin, sistemli gerçek bir proleter yardımda bulunmaktadır." Bunun, Stalin'in ölümüne dek ne denli başarılı olduğunu sovyet tarihi kanıtıyor. Dili, kültürü köretilmiş; Çarlık rejimince bilinçli olarak ilkel, ata-erkil ve yarı-feodal yapılarda tutulmuş bu uluslar ve halklar, bu zulüm cenderesinden kurtarılmış, töreleriyle, dili ve kültürleriyle geliştirilmiş, kendi kimliklerine kavuşturulmuşlardır. Tarih boyunca kendilerini ezen Rus ulusu seviyesine kavuşturmak için, bu ezilen ulusların, milliyetlerin kendi ülkelerinde, kendi yaşam koşullarına uygun biçimler, yöntemler içinde, sovyetik devletçiliği geliştirilmiştir. O ezilen ulusların dilini, halkların psikolojisini bilen o ülke insanlarından mahkemelerini, yönetimlerini, iktisadi ve iktidar organlarını geliştirip güçlendirmelerine yardımcı olunması sonucu önemli pratik sonuçlar elde edilmiş, bu olgularla karşılıklı güven unsuru esas olarak sağlanmıştır. İktisadi kalkınmalarını sağlayan yardımın yanında, bu ezilen ulusların, halkların kendi dilleriyle basınıni, okullarını, tiyatrolarını, kulüpleri ve genel olarak eğitim ve öğretim kurumlarını geliştirmeleri sağlanmıştır.

Peki geçmişin SSCB'nde, farklı uluslar arasındaki bu gönüllü kardeşçe dayanışma ve Leninist Enternasyonalizm ruhuyla yaratılan çok uluslu devlet zaferini hangi somut olgularla açıklamak lazım?

Buna cevap, o dönemin sosyalist

toplumunda bulunabilir ancak. Çünkü, her şeyden önce, sosyalist toplumda, uluslar arası çatışmanın, hoşnutsuzluğun başlıca örgütleyicisi ve yaratıcısı olan sömürü sistemi yoktu. Yani bugün sosyal emperyalizmin aksine, uluslar arasında karşılıklı güvensizliği besleyen ve milliyetçi eğilimleri körükleyen sömürü yotu. Ulusal baskı yoktu. Ve de, "iktidarda, her türlü köleliğin düşmanı ve enternasyonalizm fikirlerinin sadık savunucusu işçi sınıfı vardı." "İktisadi ve toplumsal yaşamın bütün alanlarında halklar arasındaki karşılıklı yardımlaşma pratikte gerçekleşmişti." Geçmişin SSCB'ndeki ulusların, biçimsel olarak ulusal, fakat içerik bakımından sosyalist bir nitelik taşıyan ulusal kültürleri geliştirilmişti. Sosyalist uluslar yaratılmıştı.

Çevre-bölgelerin, tüm sovyet organlarının, mahkemeleri, yönetim aygıtları, parti organları dahil, iktisadi ve iktidar organları, hepsi, yerel halkların yaşam koşullarını, törelerini, alışkanlıklarını, kültürünü ve dilini bilen ülke insanlarınınca oluşturuluyordu. Yine emekçi yığınları, askeri kuruluşlar alanı da dahil, tüm alanlarda ülke yönetimine katılıyordu. Ve böylece, çokuluslu bu yapıdaki yığınlar, sovyetler iktidarının tüm organlarını kendilerinin değerli eser olduğunu anlıyor ve onları gönülden koruyorlardı. İktidarla yığınlar arasındaki yıkılmaz bağ böyle gerçekleşiyordu.

Yine, tüm Troçkist karşı-devrimci tarih çarpıtıcılığına rağmen, Stalin dönemi Anayasası, sovyetlerdeki tüm halkların ulusal gelişmelerini özgürce sağlamaları için güvenceler koymuştur.

"Cumhuriyetleri birleştiren halkların yaşam koşulları, töreleri, özel yargılama biçimleriyle, dil ve kültürleriyle dolaysız bir ilişkisi bulunan öbür komiserlikler, iç işleri, adalèt, ulusal eğitim, tarım vb. komiserlikler bağımsız kalmalı, sözleşmecici cumhuriyetlerin merkez yürütme komiteleri ve halk komiserleri kurulları tarafından yönetilmelidirler. Bu, sovyetik cumhuriyetleri birleştiren halkların ulusal gelişme özgürlüğünü sağlayan gerçek koşul olarak zorunludur." (Mf. Ulusal S.S. Sorunu. Stalin. sf. 157)

İşte Stalin dönemi sovyet anayasasının ruhu genel olarak budur. Çokuluslu devlet zaferini sağlayan somut olgular bunlardır...

Bunun yanında, sovyet cumhuriyetlerinin o uluslarası koşullarda tek

bir Federal devlet biçiminde birleşmesini kaçınılmaz kılan koşulları da kavramak bir o kadar önemlidir.

Emperyalist ülkelerin başından beri, ülke içinde troçkist karşı-devrimcileri, "sosyalist devrimcileri" vb. Bolşevizm düşmanları mihraklarla işbirliği içinde uyguladığı komplo, suikast, sabotaj ve hükümet darbesi tertipleriyle SB'ni yoketmek çabalarının yanında, iktisadi bakımdan SB'ni kuşatma, onu yıkma planlarının esas parçalarından biri de çevre bölgeleri SB'nden kopartmaktır.

SB'nde yaşanan devrimler ve iç savaş göstermiştir ki, bu çevre-bölgelerinin desteği olmadan devrim başarılamaz ve ayakta duramazdı. Onun için, emperyalizm, çevre-bölgelerin SB'nden koparmayı oldukça önemsiyordu. Çünkü çevre bölgelerin SB'nden ayrılması halinde, hem sosyalist Rusya'nın gücü sarsılacaktı, hemde bu durumda çevre-bölgeler kaçınılmaz olarak uluslararası emperyalizm için kolay yutulacak lokma durumuna düşeceklerdi. Bunun pratik deneyimide yaşanmıştı. O dönemde ayrılığı deneyen Gürcistan, Ermenistan, Polonya ve Finlandiya'nın ve tam bağımlı hale düşmeleri, çevre-bölgeleri için bir deneyimdi. Ve ayrılma durumunda kendileri bekleyen kararlık geleceğin açık kanıtıydı.

Bunların karşısında ise; Sovyet iktidarının uyguladığı Ulusal sorun programı örneği vardı. Sovyet iktidarının: Finlandiya'nın ayrılık istemine karşı tavrıyla; Çarlık emperyalizminin diğer ülke toprakları üzerindeki ilhakları emellerini ortadan kaldırmayla; en önemliside, Rus imparatorluğunun kültür, dil ve tüm ulusal varlıklarıyla yok saydığı, tarih boyunca yaşattığı baskı, asimilasyon ve katliamlarla ilkel, ata-erkil, ya da yarı-feodal yapılarda tuttuğu çevre-bölgeleri halklarının dillerini, kültürlerini, geliştirip ulusal kimlik kazandıran iktisadi yapılarını ilerletmesiyle vb. konularda onlara yardım etmesiyle bu ezilmiş ulusların, milliyetlerin büyük sempatisini ve güvenini kazanmıştır.

Şu ortaya çıkıyor ki, çevre-bölgeleri halkları için o dönemde iki seçenek vardı. Ya emperyalist boyunduruk, ya da her türlü baskı, boyunduruk ve asimilasyondan kurtuluş demek olan merkezi Rusya'yla birlik...

Emperyalistlerin fiilen desteklediği Kolçak, Denikin ve Vrangeli gibi

karşı-devrimci asi generallerin hareket alanı daha çok bu çevre-bölgeleriydi. Bu bölgelerdeki emperyalist baskı ve Ruslaştırma siyasetinden dolayı, bölge halkları bu asi generaller çetesine ve emperyalistlere karşı büyük bir öfke ve kin taşıyorlardı. İşte çevre-bölgeleri halklarının bu kını, sovyet iktiranna duydukları sempatiyi artırıyor.

Bütün bunların yanında, sovyet Rusya, bu çevre-bölgelerin yakıt, hammadde ve besin maddelerine muhtaç bir konumdaydı. Savaş yıllarının yarattığı tahribat, çöküntü ve yıkım sonunda doğan darlık koşullarının daha bir dayattığı iktisadi işbölümü, merkezi Rusya ile çevre-bölgelerinin birleşmesini zorunlu kılan önemli unsurlardandı.

Emperyalist devletlerle diplomatik ve sermaye ilişkilerinin önemi açısından ve dış emperyalist saldırı tehlikesi karşısında savaş cephesinin ve ordunun birleşik olması zorunluluğu gibi koşullar da çevre-bölgelerle birlikte bir federal devlet biçiminde oluşumu kaçınılmaz kılmaktaydı.

O dönemin uluslararası koşullarına göre, çevre-bölgelerinin ayrılma istemi, bütün bu gerçeklerin yanında, olsa olsa devrimin karşısında, onu baltalayan, emperyalizmi sevindiren bir istem olurdu. Şu inkar edilemez bir gerçektir: kültürel, sınai ve askeri olarak hiç gelişmemiş denecek düzeyde geri oldukları o dönemde, bu çevre-bölgelerinin, merkezi Rusya'nın iktisadi, askeri vb. alanlarda yardımı olmadan gerçek anlamda bağımsız ulusal kimliklerine kavuşamayacakları ve bağımsızlıklarını kazanıp koruyamayacakları gayet açıktı. Aynı şekilde; çevre-bölgelerinin birliği sağlanmasaydı, her yönüyle sovyet devriminin başarısı tehlikeye düşecek ve belkide varlığını koruyamayacaktı.

EZİLEN ULUS MİLLİYETÇİLİĞİNİ BESLEYEN, KÖRÜKLEYEN VE HATTA EZEN ULUSA KARŞI BİR TEPKİ ŞÖVENİZMİ EĞİLİMLERİNİ DOĞURAN, EZEN ULUS ŞÖVENİZMİ VE SOSYAL-EMPERYALİST ULUSAL BASKI POLİTİKASIDIR.

Sosyalizmin yarattığı bütün bu değerleri yok eden, sosyal-emperyalizmin sömürü sistemidir. Sosyalizmle yaratılan; farklı uluslar arasındaki gönüllü, kardeşçe dayanış-

manın enternasyonalizm yerine, sömürü sistemiyle yaratılan milliyetçilik, ulusal baskı ve ezen ulus şövenizmi yerleştirildi. Sosyalist iktidardaki her türlü köleliği, tahakümün, milliyetçiliğin düşmanı ve enternasyonalizmin savunucusu sovyetlerin yerine bir avuç kalantor bürokrat tekelci kapitalist kast çörelendi. Sosyalizmle yaratılan biçimsel olarak ulusal, ama içerik bakımından sosyalist nitelik taşıyan ulusal kültürler, baskı altına alınarak, nitelik olarak da burjuva olan yapılara dönüştürüldü. Güçlü ulus güçsüz ulus, ezen ulus ezilen ulus, sömüren ve sömürülen ulus gibi ulusal ayrıcalıklar yaratıldı. Bütün bunlar yapılırca da, kökü tarihi geçmişlere dayanan karşılıklı güvensizlik, şövenizm ve ulusal baskı unsurlarıyla nitelik kazanan ulusal sorun doğmuş oldu.

Kuşkusuz geçmiş Sovyet sosyalizminde, her yönüyle geri, küçük uluslarla ileri uluslar arasındaki farkların tamamen giderildiğini söylemek mümkün değildi. Tek ülkede sosyalizmle, iktisadi kalkınmışlık bakımından ulusal farklılıklar belli ölçülerde ya da esas olarak kaldırılabilirse bile, ulusal dilleri, kültürleri, töreleri vb. gibi unsurlar da ulusal ayrımlar devam edecektir. Bu ayrımlarında ortadan kalkması, ancak ve ancak dünyada emperyalizmi tasfiye etmek; "ulusları köleleştirme eğilimini, ulusal köleleşme tehdidi karşısında duyulan korkuyu ortadan kaldırma bakımından, ulusal görevsizliğin, ulusal düşmanlığın köklerini kazımak, ulusları tek bir dünya sosyalist iktisadi sistemi içinde birleştirerek bütün ulusların bir bütün içinde derece derece birleşebilmeleri için geekli gerçek koşulların yaratılmasıyla mümkündür." (Stalin)

Geçmişin sovyet Rusya'sında, uluslar arasında var olan iktisadi, kültürel ve diğer alanlardaki geriligi gidermek konusunda, ulusal güvensizlikleri, düşmanlıklara karşı pratikte değer kazanan mücadeleler verilmiş, destekler sağlanmış ve bunun ürünü de ulusların gönüllü, kardeşçe bir güven içinde birleşmesini sağlamak olmuştur.

Stalin dönemiyle varılan bu noktadan sonra ileriye doğru bir süreç yaşanmayıp geriye doğru sosyal emperyalizmin bu değerleri tamamen altüst ettiği bir süreç yaşanıyor. Sosyal-emperyalizm, geri, güçsüz, küçük ulusların iktisadi, kültürel vb. alanlar-

da ilerletmek şöyle dursun, o ulusları ekonomik olarak Merkezi Rusya'ya bağımlı hale getirip, ulusal zenginlik kaynaklarını sömürerek, ulusal baskı politikasını geliştirdi. Ulusal pazarların sömürsü ve uygulanan ulusal baskı politikası, bu uluslarda doğal olarak milliyetçilik eğilimlerini körüklemiş oldu.

Yıllardır uygulanan politikanın ürünü olarak, yaşanan dönüşüm ve değişimin sonucu, bu uluslarda proleter bilinç ve enternasyonalizm ruhu etkisiz kalmış ve silinmiştir. Bütün yapıların sosyalizm adına yapılmış oluşu da, bu toplumsal yozlaşmayı uluslar bünyesinde daha bir çarpıcı nitelikte etkilemiştir. Bu zeminde ise, Milliyetçilik tohumları daha yoğun ve rahatlıkla filizlenmektedir. Böylece kökü sovyet iktidarı dönemi öncesi tarihi geçmişe dayanan "Büyük-Rus" şövenizminin yarattığı, ezen Rus ulusuna güvensizlik, sosyal-empyralist sistemde yeniden canlandırıldı. Bununla birlikte, sosyal-empyralist sistem sosyalizmle tarihin çöplüğüne atıldığı fakat tüm etkilerinin ortadan kaldırılmadığı, ezilen ulusların birbirine katliamlar yaptıkları tarihi geçmişlerindeki ulusal güvensizlik, milliyetçilik ve hatta şövenizme varan eğilimleri de yeniden yarattı, onları tarihin çöplüğünden çıkarıp besledi ve körükledi. Azerbaycan'ı örnek alalım: temel ulus Azeriler olmakla birlikte Ermeniler de bu ülkede yaşamaktadır. Azerbaycan'da tarihi geçmişlerinden kaynaklanan "biz Azeriler, görüyorsunuz, bu ülkenin çocuklarıyız; oysa onlar, Ermeniler, dışarıdan geliyorlar. Bu nedenle, onları biraz bastırıp ezebilir, çıkarlarını hesaba katmayabiliriz" eğiliminin kökünün sovyet iktidarı döneminde tamamen kazındığı, tüm etkilerinin yok edildiğini söylemek yanlış olur. Stalin, "bu da şövenizmdir" diyordu. Bu eğilim, "Sovyetik iktidarın üzerinde yükseldiği milliyetlerin eşitliği temelini tehlikeye düşürür" nitelikteydi.

Bolşevikler, benzer eğilimleri diğer uluslarda da saptıyordu. Buhara, Horzem, vb.. Ermenilerin Tatarları boğazladığı, Tatarların da çoğunlukla buldukları Nahçıvan'da bütün Ermenileri boğazladıkları, Gürcülerle Ermeniler arasında yaşanan savaş, 1904 başları ve 1905 sonlarındaki katliam vb. kanlı olaylarla farklı milliyet ve Cumhuriyetlerin bulunduğu kafkas-ötesi, sovyet devrimi öncesi

tarihi geçmişiyle bir "kıyım ve uyuşmazlıklar alanı" olarak anıldığını biliyoruz.

Bugün patlama noktasına gelen ulusal hoşnutsuzlukların, şahlanan milliyetçi, şöven olguların kaynağı, işte bu ulusların, tarihin derinliklerinden gelme bu duygularını körükleyen ve besleyen sosyal-empyralizmin ulusal pazarlar üstünde kurduğu sömürü sistemidir. "Büyük Rus" şövenizmiyle yaratılan ayrıcalıklı ulus olgusu ve ezen ezilen, sömüren sömürülen biçiminde yaratılan ulusal ayrımlar ve ulusal baskı zeminidir. Bakü devlet üniversitesi rektörü ve iktisat bölümü başkanı prof. Teymur VELİYEV'in açıkladığı Azerbaycan örneğinde olduğu gibi "üretilen pamuk, petrol, yün, üzün vb. ürünlerden elde edilen gelirlerin yüzde 80-90'ının Moskova'ya gittiği" gerçeğindedir ulusal sorunun kaynağı.

Moskova Haberleri Gazetesi, devlet çalışma komitesi'nin verilerine dayanarak, kişi başına ayda 75 ruble (280 TL) geliri, yoksulluk sınırı olarak tanımlıyor. 1988 resmi rakamlarını temel alarak, 75 rublenin altında yaşayan (yoksulluk sınırının altı) kişilerin cumhuriyetlerin nüfusu içindeki oranlarını açıklıyordu. Birkaç örnek verelim: Tacikistan nüfusunun %58.6'sı resmi yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Aynı şekilde; Özbekistan nüfusunun %44.7'si, Kırgızistan nüfusunun %37.1'i, Türkmenistan nüfusunun %36.6'sı, Azerbaycan nüfusunun %33.3'ü, Ermenistan nüfusunun %18.1'i, Gürcistan nüfusunun %16.3'ü, Kazakistan nüfusunun %15.9'u, Moldavya nüfusunun %13.0 vb. oranlarda resmi yoksulluk sınırının altında yaşamaktadırlar. Benzer rakamları, bu cumhuriyetlere oranla düşük olmakla birlikte diğer cumhuriyetler için de vermek mümkün.

İşte ulusal soruna kaynaklık eden ekonomik zemin hakkında fikir vermeye yeten ufak bir tablo.

Dünün SB'nde, ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkı demek olan, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesiyle sağlanan güvence, ulusal sorun programıyla pratikte değer kazanıp uluslar arasında karşılıklı güvene dayalı, gönüllü birliği yaratmıştı. Bu değer, yıllardır uyguladığı baskı, zor, ve sömürü politikasıyla dejenere edip altüst eden SE, şimdi artık bu ulusları, tankların gölgesinde, dipçik altında tutmaya çalışıyor.

Özellikle Baltık cumhuriyetlerini, Büyük bir sahtekarlık ve tarih çarpıtıcılığıyla, Stalin döneminin "zor ve işçiliyle" anan ve bugün yaşananları bununla izah etmeye çalışanlara, yaşanan tarihi bir olayla karşılık vermek yerinde olacaktır.

Bilindiği gibi, Rusya ile Finlandiya arasındaki ilişkilerde 150 yıllık karşılıklı güvensizliği, ilk giderme girişimi 1917'de Lenin'in Finlandiya'nın bağımsızlığını ilan etmesiyle olmuştu. Ona rağmen güvensizlik ortadan kalkmamıştı. Hitler Almanya'sının SSCB'ne saldırı için Finlandiya'ya yığınak yaptığı bilinmesi karşısında, SSCB'nin, Finlandiya'nın meşru çıkarlarını gözetmeye hazır olduğunu göstermesine rağmen, SB'nin bütün dostça önerilerini arka arkaya reddediyordu. Ve sonuçta, Finlandiya, SB'ne karşı, sınırda oynadığı provakasyonlarla bir savaş daha başlattı.

Hitler Almanyası ve onun Finli uzantılarının başlattığı bu savaş, SB büyük bir savunmayla tepti. Fransız ve İngiliz empyralistlerinin de yüklü miktarda askeri desteklerine rağmen, esas planları gerçekleşmeden, 12 Mart 1940'da SB ile Finlandiya arasında barış anlaşması imzalanıyordu.

V.M.Molotov, SSCB yüksek sovyetinin 29 mart 1940 tarihli oturumundaki konuşmasında şunları açıklıyordu:

"Fin ordusunu yenilgiye uğratan ve tüm Finlandiya'yı tamamen işgal etme olanağına sahip olduğu halde bunu yapmayan SB, başka bir gücün mutlaka yapacağı gibi, savaş giderleri için hiç bir tazminat talep, etmedi, tersine taleplerini minimum düzeyde sınırladı..."

"Leningrad'ın, Munmansk şehrinin ve Munmansk demir yolunun güvenliğinin güvence altına alınması dışında, barış antlaşmasına başka bir hedef koyamadık." (Tarih Çarpıtcıları'ndan)

1940 Haziran'ının ortasında imzalanan paktlar ve SSCB ile birleşmenin gereği olarak, Sovyet Birlikleri Estonya, Letonya, Litvanya ve daha sonra, Romanya'nın, ekim devriminden sonra Sovyet ülkesinden kopardığı Bukovina ve Moldavya'ya girdiler. Bu şekilde, Hitler saldırısına karşı, Sovyet ülkesinin hayatı öneme sahip olan "Doğu Cephesi" oluşturulmuş oluyordu. Bu cephe oluşturulmasaydı ne olurdu? Doğu Cephesi oluşturulmasaydı, bu, SSCB'nin, Alman cephesine, savunmasız olarak direk

Moskova, Leningrad, Minsk ve Kiev'in 200 ile 300 km. yakınına kadar sokulma olanağı vermek demektir. Bu da, dünya dengesinde çok şeye sebep olabiliirdi.

Litvanya, Estonya ve Letonya'nın SB'ne kabul edilme istemleri Ağustos 1940'larda Yüksek Sovyet tarafından kabul edildi. Bu, kuşkusuz sosyalizme geçişin en kolay yoluydu. Almanlar iktidarı bırakıp kaçınca, ilk başta kurulan "Halk Hükümeti"nin başına getirilen gazeteci-yazar Justas Paletskis'de aynı kanıdaydı: "... biz, bunu anayasal biçimlere uygun olarak, Litvanya halkının isteğiyle yaptık" diyordu. Bunu SB'nin, bu halkların ortak iradesine ve objektif durumun dayatmasına denk düşürdüğü "politik planlama şaheseri"ne yorumlamanın haklılığı yanında, toplumsal olarak her yönüyle sosyalizmi özümleyerek devrimini gerçekleştirmiş uluslar, ülkeler karşısında ise bir dezavantaj olarak kabul etmek gerekiyor.

DELİ DUMRUL HİKAYESİNİN SOSYAL-EMPERYALİST UYARILMASI

Tarihi olgular ışığında, ulusal sorun politikasını ve programını, Lenin'in yol göstericiliğinde saptayan, geliştiren Stalin, ulusal sorunu değişen uluslararası koşullara uygun olarak "her defasında yeniden bir defa daha belirleme, yeniden ortaya koyma" anlayışındaydı.

Çokuluslu Federal Devletin tüm emekçilerinin ortak çıkarlarının temsil edildiği Birlik Sovyeti Organı yanında, SSCB ulusal azınlıklarının, uluslarının "kendi ulusal özelliklerine bağlı, özel, özgül çıkarlarını yansıtan temsil eden" ikinci meclis, Milliyetler Meclisi Organı önerimiyle Stalin, şunları da eklemeyi edemiyordu:

"Bunun... bilimin son sözü olduğunu söylemeyeceğim. Hayır. Ulusal sorunu bir kez daha koyacağız, çünkü ulusal ve uluslararası koşullar değişiyor ve daha da değişebilir. Cumhuriyetler Birliği içinde kaynaştığımız bazı komiserlikler bakımından, eğer deneyimi bizi, bu komiserliklerin, bir kez kaynaştırdıktan sonra, olumsuz bir sonuç verdiğini gösterirse, sonradan onları ayırmamız gerekmeyeceği konusunda ant içmeyeceğiz.

"Ama bir şey açık, o da şu ki,

güncel koşullar ve güncel durum içinde ne daha iyi bir yöntem, ne de daha uygun bir organ var..." (Stalin. Marksizm U.S ve S.Sorunu Sayfa: 204)

Günümüzün hızlı değişimleri yaşayan, yaşayacak olan uluslararası koşullara uygun olarak bakılacak olunursa, uluslar hapishanesi Rusya'dan firara kalkışan ulusal hareketler karşısındaki tutum ne olmalıdır?

Karşımızda ne bir SSCB var, ne de (en azından şimdilik) Ekim Devrimi ruhunu müjdeleyen bir örgütlü potansiyel güç. Tersine, yıllardır sosyal-emperyalistlerin bütün günahlarını sosyalizm hanesine işlemiş olmasıyla, burdaki halklarda yaşanan dejenerasyon, duruma damgasını vurur niteliktedir. Kuşkusuz, burda, ulusal sorunun gerçek çözümü anlamında M-L'lere düşen görev SE Rusya'daki çeşitli uluslardan halkların, işçi sınıfının kendi burjuvazilerine ve ezen ulus burjuvazisine karşı, birlik ve beraberlik içinde mücadele ederek, geçmişte sosyalizmle yaşadıkları, tek bir proleter devlet çerçevesinde, karşılıklı güvene dayalı, özgürce varılmış kardeşçe bir anlaşma temeli üstüne kurulan birarada yaşama dencyimin, Bolşevizm ruhuyla yeniden yaratma ona hayat verme olmalıdır.

Fakat bunu, kendi özgülünde belirleyecek, protik bir anlam verecek olgu, yine o ülkede yeniden yaratılacak olan Marksist-Leninist-Mao Zedung Düşüncesi zeminindeki şahlanış olacaktır.

Böyle olmakla birlikte, karşımızda somut olaylar, gelişmeler var. Onlara karşı tavır ne olmalı, ya da olmamalı, en azından onu belirlemek lazımdır.

Marksist-Leninist'ler sosyal-emperyalist Rusya'dan kopan, kopmak isteyen uluslara, "süper güçlerden Rus sosyal-emperyalistlerin gücünü zayıflatmak için ondan ayrı" çağrısında bulunamazlar, bulunamazlar kuşkusuz. Bu, milliyetçiliğe prim vermek, burjuva çıkarlarının savunusunu üstlenmek olur. Burjuva çıkarlarını savunmak olur çünkü bu, sosyal-emperyalizmi devirmek için çeşitli uluslardan proletaryanın birlikte savaşımını değil, bu ulusları, o devletten kopararak zayıflatma savaşımını örgütlemektir. Tıpkı, Ekim devrimi öncesi, Polonya Sosyalist Partisinin "... Çarlığı, ancak, Polonya'yı ondan kopararak zayıflatabiliriz" anlayışındaki gibi...

Kuşkusuz Marksist-Leninistler, proletaryanın, proleter devrimin çıkarlarına göre, ayrılıkların yararına ya da ona karşı ajitasyon yapmakta özgürler. Fakat karşımızda ne Ekim devrimi öncesi sürece denk düşen olgu, ne de SSCB sistemi var. Tam tersine, kendini dayatan daha farklı somut bir olgu var. Üstelik ayrılığı dayatan uluslar da, Gorbaçov'un yeniden yapılanma ve açıklık politikasının "liberalizm" damgasını taşıyor niteliktedir. Yada Azerbaycan'da olduğu gibi, "Atatürk'çü laik bağımsız bir cumhuriyet" istemi gibi gerici nitelik taşıyan da var. Öyle, emperyalizmi geriletken, uluslararası gerici darbe vuran nitelikte, bilinen ulusal hareketlerde değil. Buna rağmen, sosyal-emperyalizmin ulusal baskıcı sisteminden kopma, gerçek anlamda olmasa da, kendi bağımsız devletlerini kurma istemlerinin kan, zulüm ve askeri zorla bastırılması, işgal altında tutulması olgusuyla karşı karşıyayız. İşte buna karşı çıkarınarız. Zira, sosyalizmde herhangi bir ulusun zorla bir devlet çerçevesinde tutulmasının proletaryanın ve genel devrim çıkarlarıyla bağdaşmayacağı gerçeğini biliyoruz. Karşımızda ise sosyal-emperyalizmin uluslara karşı uyguladığı bir zor olgusu var.

Biraz somuta inelim.

Artık bizim orta yolcu "revizyonist" cilerimizin, yeni yetkiler donatımıyla "süper revizyonist başkan" demeleri gereken Gorbaçov, Litvanya'nın bağımsızlık ilan etmesi halinde Moskova'ya 21 milyar ruble (33.5 milyar ABD doları) tazminat ödemek zorunda kalacağını söylüyordu. (Cumhuriyet 8 mart 1990)

Toplumumuzdaki Deli Dumrul hikayesini andırıyor doğrusu. Deli Dumrul, herkesi haraca bağlamak için, suyun üstüne bir köprü kurar ve tabii ki yasalarını da koymuştur: köprüden geçen bir akçe, sudan geçen ise kırk akçe ödeyecektir. İşte Gorbaçov'unda Litvanya karşısında ve diğer ulusal azınlıklar karşısında katıldığı sosyal emperyalist tutum bundan farklı değil.

Dünün sosyalizmini baskı, zorbalık ve kan diye Stalin şahsında somutlayıp yargılayan Gorbaçov değilmiydi. Evet, uluslararası gözlemcilerin, "oldukça adil ve demokratik bir yargılama" dedikleri somut belgeli Moskova Duruşmalarının; karşı-devrimci Troçkistlerin vb. sosyalizm düşmanlarının, emperyalist istihbarat birim-

leriyle işbirliği halinde, Lenin ve Stalin döneminde SB'nde uyguladıkları komplolar, sabotajlar, Bolşevik liderlere suikastler, hükümet darbesi planları ve girişimleriyle suçlu bulunduğu başta Troçki, Buharin, Zinoviyev, Radek vb.lerini resmen aklayıp "temize" çıkararak, "onularını" geri iade eden Gorbaçov'du. Hemde, tüm uluslararası diplomatik gözlemcilerin, hukukçularının katıldığı mahkemelerdeki tutanaklarla, itiraf belgelerine rağmen; diplomatların gözlemcilerin uluslararası basına yansıtıkları izlenimleriyle, bilfiil tanıklıklarına dayanan gözlemlerine, hazırladıkları gizli raporlara, yazışma ve belgelere rağmen...

Ve işte Gorbaçov, "liberalizm"inin ve glasnostunun iki yüzü. Şimdi halkları, ulusları; askeri zorla, dipçik altında ve tankların gölgesinde tutan, tutmaya çalışan kendisi oluyor. Zulüm ve kanla, zorbalık ve işgâlcilikle anılarda tabi.

Ayrılma kararı, halk oylamaları, cumhuriyet federasyonunun yada seçmenlerin en az üçte birinin halk oylamasını resmen istemeleri koşulu; "SSCB Yüksek Sovyeti ve Halk Temsilcilikleri" Kongresinin oluru; beş yıllık bir geçiş dönemi gibi bürokratik oyunlarla kuşa çevrilip olanaksızlaştırıldı. Bu konuda masalimsi yasalar çıkararak. Sosyal-emperyalist sistemin yıllardır uyguladığı ulusal baskı politikasıyla kanını emdiği "sütü sağılan bir inek" haline dönüştürdüğü ulusların, ayrılıp kendi devletlerini kurma hakkı, tekeli bürokrat kapitalizminin çıkarlarına kurban ediliyor. Ve Gorbaçov, şimdi de şeytani planlar peşinde. Başkanlık koltuğuna oturdu. Uluslararası anlaşmaların müzakere yetkisi; bakanlar kurulu ve diğer devlet organlarınınca alınan kararları geçersiz sayma; "Yüksek Sovyet" den geçen yasalara veto; hükümeti görevden alma ve atama; yasa gücünde kararlarla ülkeyi yönetme; seferberlik ve savaş ilanı; cumhuriyetlere müdahaleye karar verme gibi yetkilerle donatılmış bir başkan artık. Buna uygun olarak, uluslar sorununa "çözüm" aramaya koyuldu bile. Kendine özgün bir başkanlık sistemine denk düşen bir "çözüm". Bugün Litvanya, peşi sıra Estonya ve Letonya derken askeri zor ve müdahaleleri sürdürecektir. Bu, diğer çevre-bölgeleri halkları için de geçerli. Buna bir başka Malta Zirvesiyle kolaylık sağlamak mümkün....

Geçmişe dönerek bir karşılaştırma daha yapalım.

Örneğin, eğer geçmişte Kafkas-Ötesi ulusların ayrılmasına karşı çıkmıştıysa, kuşkusuz bu o zaman uluslararası emperyalizmin, Sovyet devrimi karşısındaki konumu, Kafkas-Ötesi ve Sovyet Rusya'nın ortak çıkarları ve de proletaryanın karşı karşıya bulunduğu yaşamsal öneme sahip savaşım koşullarından vb. sorunlardan ötürüydü.

Buna rağmen, yine de, bu ülkeler, ayrılmayı tercih edebilirlerdi. Böylesi durumda, Bolşeviklerin tutumu zor kullanmak olamazdı. Proletaryanın çıkarları da bunu gerektirmiyordu, gerektirmezdi de. Bu koşullarda, olası bir ayrılık isteminin, halk yığınlarının çıkarları karşısında karşıdevrimci bir istek olacağını belirten Stalin, herşeye rağmen, böyle bir istem olduğu taktirde, "Rusya bu ayrılığı onaylama durumunda kalırdı" diyordu. Tıpkı Finlandiya örneği gibi.

Lenin ve Stalin dönemi Rusya'sında, bir dizi ulus ve ulusal azınlığın birliği, bir proleter devlet çerçevesinde, karşılıklı güvene dayalı, özgürce varılmış kardeşçe bir anlaşma temeli üstüne kurulmuştur. Bugün sosyal-emperyalizmin yaptığı gibi tankların gölgesinde, dipçik altında sağlanmamıştı. Stalin dönemi Sovyetlerinde bu ulusların ülkeleri, askeri kışlaya dönüştürülmemişti. Partiyi ve meclis binaları tankların korumasında tutulmuyordu. Ülke yönetimleri bürokratik atamalarla oluşturulmuyordu. Tersine, Kafkas-Ötesi bölge halklarının, dillerinin özellikleri bakımından bölgesel özerklik tanınmıştı. Bu bölgelerin coğrafi sınırları, iktisadi koşulları ve yaşamı koşullarına vb. özelliklerine denk düşen belirlenmeler, bölge halklarının kendisi tarafından yapılıyordu. Stalin dönemi SB'de, çevre-bölgelerinin tüm Sovyet Organları, Mahkemeleri, yönetim aygıtları, iktisadi organları, parti organları da dahil dolaysız iktidar organları hepsi "yerel nüfusun yaşam koşullarını, törelerini, alışkanlıklarını, dilini bilen ülke insanlarından" oluşuyordu.

Demek ki, bugün Estonya "Yüksek Sovyeti"ni, "işgal organı" olarak tanımlayan ya da tanımlanan gerçek, batı yanlısı Estonya Ulusal Bağımsızlık Partisi vb.lerinin, tüm sosyalizm düşmanlarının gösterdiği gibi 50 yıllık "işgal"de değil, sosyal-emperyalizm süreciyle açıklamak gerekiyor.

Örneğin, üstünde en çok tartışılan Baltık Cumhuriyetleri'nden Estonya'ya bakalım. Tüm tarih çarpıtcılarının çabalarına rağmen, Stalin döneminde, Estonya'da bugün olduğu gibi, Estonya dilini bile bilmeyen KGB şefi vb. bürokratlarından oluşan Estonya halkını temsil edemeyecek yönetim organları yektü; Ruslaştırma politikası yoktu; Bugün olduğu gibi, Estonya sanayi sektörünün yönetimi tamamen Moskova'nın elinde değildi; yine bugün olduğu gibi, fabrikaların yüzde doksanı (90) Rus kontrolü altında değildi. Bugün yöneticilerin hepsi men tümünün Rus olduğu ve Moskova'dan atandığı gerçeği, Stalin dönemi için düşünülemez. vb. Aynı tablo bütün cumhuriyetler açısından da düşünülecek olursa bugün olanları anlamak kolaylaşacaktır.

Bütün bunlar, bu uluslardaki hareketin başını çeken Gorbaçov'un reform politikalarının etkisinde, batılı "liberal"-bürokrat burjuvalarının ve tüm sosyalizm düşmanlarının göstermeye çalıştığı gibi, sosyalizmin günahları değildir. Sosyalizmin yarattığı cenneti, bu burjuva bürokratların cehennem olarak tanımlamalarına da şahşamak lazım.

Evet, iflas eden sosyalizm değildir. Ve, sosyal-emperyalizm süreciyle yaşanan bütün bunlar, kendi sömürü sisteminin doğal sonucudur.

Son olarak denilebilir ki; Sibirya'nın Kuzbass, Ukrayna'nın Donbass bölgelerinde; Dnepropetrovsk, Don kıyısındaki Karganda ve Arktika'daki Peehdra havzalarındaki grevdalgalarıyla, sosyal-emperyalizmi sarsan işçi sınıfı, kaybettiği iktidarı yeniden kazanmak ruhunu müjdeliyordu. Bu grevlerde 500 bin madenci, ücretlerinin arttırılmasını, kararlarda söz hakkı, gereksinimleri olan gıyecek ve sabun istiyorlardı. vb.

"Bizim görevimiz Moskova'dan yönetmek, sizin göreviniz ise çalışmaktır" mantığının beslediği bürokrat kalantörleri ve onların sömürü sistemini istemiyorlardı. Kokuşmuş saltanatlarına lanet okuyorlardı. Sülük gibi canlarına yapışmış kanlarını emen bürokrat kapitalistlerin Moskova'dan kumandayla yönetmelerine karşı kabaran bir öfkeydi bu, dışa vuran!..

Ve şu şiarı haykırıyorlardı: "BÜTÜN İKTİDAR SOVYETLERE." İşte, kaybettiği cennetini yeniden kazanacak olan gerçek... Hemde, daha somut deneyimlerle ve daha bir güçlü donanımla..

30-3-1990

KOMÜNARLARIN AYAK SESLERİ VE DOĞMATİZMİN SEFALETİNE İLİŞKİN III. Bölüm

Cihangir DOĞAN

A. Derviş'in çizgimizi eleştirdiği bir diğer noktada sosyo-ekonomik yapı konusundaki görüşlerimizdir. O bu konudaki görüşlerimizin özellikle emperyalizmin dinamizmine ilişkin kesitinde ciddi dogmatik öğeler taşıdığını ileri sürerek farklı ülkelerin farklı sosyo ekonomik yapıları sahip olduğunu belirtmektedir. O emperyalizmin üretici güçleri geliştirici bir rol oynadığını belirterek onun üretici güçlerin gelişmesi önündeki engel olma fonksiyonunun tarafımızdan tek yanlı ele alındığını vurgulamakta ve Türkiye'deki iki ayrı ülkenin farklı sosyo-ekonomik yapıları Batı ülkesinin kapitalist, Doğu ülkesinin yarıfeodal (Kuzey doğu ülkesinin sosyo ekonomik yapısını tam net vurgulamıyor.) sahip olduğunu özenle dile getirmektedir. O Kapitalizmin dinamizmine ilişkin Marx'tan bir "alıntı", yanısıra DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü) ve diğer istatistik kurumlarından bir dizi istatistikleri yerini aktararak bu tezlerini kanıtlama uğraşı vermektedir. Ne varki A. Derviş arkadaşın siyasi geriliğinin daha fazla göze battığı bu konudaki eleştirilerini, istatistik bilgilerin ele alınışı, Emperyalizmin dinamizmi ve toplumsal gelişmenin zincire vurulması, üretici güçler üretim ilişkileri diyalektikliği, meta yasası, değer teorisi vb. gibi

ekonomi politüğün temel unsurlarının yorumunda çok ciddi hatalar yaparak (söz gelimi o "değerli kardeşim" der gibi Marx'ı değer teorisini- tanımaz hale sokmaktadır) Kanıtlamaya (!) çalışması onun bu kesitteki görüşlerin küçümsenemeyecek oranda sorunlu bir içeriğe sahip olmasına yol açmaktadır. O yüzden bu noktadaki eleştirilerinde temel noktada yoğunlaşarak özlü bir değerlendirmeye tabi tutulması bir siyasal gerektir.

Özellikle A. Derviş'in çizgimize eleştiri getirdiği temel noktalardan ilki olan, emperyalizmin üretici güçler üzerindeki etkileri ve toplumsal gelişmeyi zincire vurmasına ilişkin olarak belirttiği tek yanlılık sorunu üzerinde duralım. O bizim "Emperyalizmin üretici güçlerinin gelişmesi önünde asıl olarak (esas yan anlamında) engelleyici bir fonksiyon oynayan bir misyona sahiptir" biçimindeki görüşlerimizi tek yanlı, dogmatik bir yaklaşımla temsil ettiği gerekçesiyle eleştirerek emperyalizmin üretici güçleri geliştirici bir fonksiyon oynadığını vurgulayıp Türkiye'nin bu gelişimin sonucu olarak iç başkalaşımının değişik türüleri ile kapitalist yapıya kavuştuğunu belirtmektedir. Evet onun eleştirileri bu ana temayı işlemektedir. Hemen belirtelim ki A. Derviş arkadaşın bu noktadaki görüşlerimizi dogmatizm ile eleştirmesi bazı

haklı kaygılarına rağmen (bu kaygılar sosyo ekonomik yapı konusunda saflarımızda yüzeysel, kalıplaşmış, dogma yaklaşımların 16 yıllık sürecin küçümsenemeyecek izlerini taşıdığı gerçeğinden oluşmaktadır.) son derece yanlıştır. Çünkü çizgimiz bu ciddi siyasal sorunu geçmişe kıyasla çok daha ileri ve sağlıklı bir biçimde açmaktadır. (Tali Plandaki olumsuz gelişmelerin varlığına rağmen) Çizgimiz Emperyalizm'in üretici güçlerin özgürce ve etkili bir tempoyla gelişmesini engelleyen ancak bu engelleme fiilinde üretici güçleri belli seviyelerde geliştirerek yerine getiren bir dinamizme sahip olduğunu açık seçik ortaya koymaktadır. Bu dinamizm birbiri içine geçmiş iki farklı hareketin birliğinden oluşmaktadır. Sözü edilen çelişik hareket Emperyalizm sisteme üretici güçler üzerinde bir kesitteki engelleyici işlevini hareketin diğer kesitteki geliştirici işlevi ile "geliştiriyor" ama, öte yandan, bu çözümlenmesinin sağlıksız bir parçalanmasıdır. Ve bunun kapitalizmin gelişmesine devrolmasını engelleyen bir düzeneğe sahip olmasına temel teşkil etmektedir. Emperyalizmin işte böylesi bir düzenekte oluşan bir dinamizm etrafında üretici güçlerin gelişimini engelleyebilmesini üretici güçleri belli seviyelerde geliştirmeye devam etmek suretiyle gerçek haline dönüştürülen bir fonksiyon oynamaktadır.

Çelişik gibi görülen bu değerlendirmeye son derece yerinde ve doğru bir değerlendirilmedir. Çünkü bu değerlendirme emperyalizmin fonksiyonlarını temel yönleriyle gayet net olarak açıklamaktadır. Bu değerlendirmenin anlamı şudur. Emperyalizm bir yandan kendi konumunu sürdürürebilmek için komprador kapitalizmi feodalizme özgün bir biçimde kaynaştırmıştır. Yani, saf feodalizme göre ileri, ileri ama kapitalizme göre geri bir üretici güçler düzeyini geliştirmekte, öte yandan da geri, tutucu, üretim ilişkilerinin korunması için üretici güçlerin gelişimini köstekleyen bir fonksiyon oynamaktadır. Başka bir deyişle Burjuvazinin bir yandan kendi varlığını devam ettirebilmek için üretici güçleri geliştirme zorunluluğu ile (bu emperyalizm dönemi içinde geçerlidir. Üretici güçler geliştirilemezse burjuvazide varlığını sürdürmez) öte yandan kendisinin damgasını vurduğu geri ve eskiyi temsil eden, bu yüzden de üretici güçlerin özgürce ve dizginlerinden boşalmasına gelişimine ayak uydurabilecek, ona uyum sağlayabilecek gelişim ivmesine sahip olmayan üretim ilişkilerinin korunması zorunluluğunun gelişimi köstekleyici etkilerinin iç içe geçmesi emperyalizmin bu çelişik fonksiyonları bir arada oynamalarına yol açmaktadır. Bu fonksiyonlardan biri üretici güçlerin geliştirilmesi, diğeri ise üretici güçlerin gelişiminin engellenmesi fonksiyonlarıdır. Emperyalizmin üretici güçleri geliştirme daha önce belirttiğimiz gibi Marx'ın deyişiyle burjuvazinin burjuvazi olarak kendi varlığını devam ettirme zorunluluğundan kaynaklanmaktadır. Burjuvazinin rakipleri arasından sıyrılıp çıkabilmesi dolayısıyla pazara egemen olmayı güvence altına alabilmesi, üretimi geliştirerek maliyet fiyatlarını düşürebilmesi böylece daha fazla kar sağlayabilmesi için teknoloji kullanımı ve üretici güçlerin diğer öğelerini geliştirmesi şarttır. Bunu yapamadığı takdirde aynı seviyedeki konumunu uzun süre sürdürebilmesi olası değildir. Bu gerçek hem kapitalizmin ser-

best rekabetçi dönemi hemde tekelci dönemi açısından aynı anlamı içermekte, doğal olarak üretici güçlerin emperyalizm döneminde de gelişmeye devam ettiğini son derece net olarak ortaya koymaktadır. Emperyalizm döneminde üretimin daha büyük ölçeklerde yoğunlaştığı, tekellerin ve mali sermayenin dünyada paylaşılmadık bir karış toprak parçası bırakmadığı dikkate alındığında üretici güçlerdeki gelişimin emperyalizm dönemindeki boyutlarının serbest rekabetçi döneme göre kat kat daha fazla olduğu tartışma götürmez bir biçimde gözler önüne serilmektedir. Bilindiği gibi serbest rekabetçi dönemde üretici güçlerdeki gelişim doğrultusunda üretim ilişkilerinde bir yenileme ve ilerleme sözkonusuydu. Üretici güçler geliştikçe burjuvazide bu gelişmeye ayak uydurmayan geri ve eski üretim ilişkilerini; Feodal ve bütün pre-kapitalist üretim ilişkilerini tasfiye ederek daha ileri gelişmelerin önünü açıyor, üretici güçlerin eski üretim ilişkileri içinde hapsolme durumuna bir son veriyordu. Bu durum üretici güçlerin dizginlerinden boşalmasına temel oluşturmaktaydı. Burjuvazinin Emperyalizm döneminde pekişen karakter değişimi sonucu onun üretici güçlerin gelişmesine bağlı olarak üretim ilişkilerinde devrimleşmeye, gelişmeye son vermesine yol açmış, dolayısıyla da üretici güçlerin gelişmesi önünde köstekleyici bir fonksiyon kazanmasına temel hazırlamıştır. Lenin'in deyişiyle onun "en azılı bir siyasi gericilik olmasının nedenide budur" İşte emperyalizm bu temel üzerinde (gelişen üretici güçlere uyum sağlamayan, tutucu, eski ilişkilerin varlığının sonucuyla üretici güçlerin özgürce gelişmesine engel olma temeli) üretici güçlerin gelişimini engellemekte, bu gelişimi frenlemektedir. Emperyalizmin asıl yanılla üretici güçlerin gelişmesini engelleyen fonksiyonlarının gerçekte açıklaması budur. Bugün toplumsal gelişmenin zincire vurulmasının nedeni budur. Yeryüzündeki bütün ilkelik, ortaçağ karanlığı, yoksulluk, açlık ve

önlenebilir felaketlerin baş sorumlusunun emp. olması buradan gelmektedir.

Görüldüğü gibi Emperyalizmin dinamizmine ilişkin söylediklerimiz gayet açıktır. Şimdi biz emperyalist üretici güçler önünde asıl olarak engelleyici (tali planda da geliştirici) bir rol aynadığını söylediğimiz zaman neden doğmatik olalım ki? A. Derviş arkadaş neden emp. in üretici güçler üzerinde oynadığı asıl rol konusunda bir türlü açık tavır takınmıyor. Ancak o bir doğmatizm türküsü tutturduğu için bu konuda aynı havayı tekrar etmesi gerekiyordu o kadar.

A. Derviş'in sosyo-ekonomik yapı konusundaki ikinci temel eleştirisi ise Türkiye'nin Doğu, Batı-Ülkelerinin sosyo-ekonomik yapılarının farklı oldukları sorunudur. O, DİE ve başka kurumlardan bir dizi istatistiki veri aktararak bu tezlerini "kanıtlamaya" çalışmaktadır. Ancak daha ilk bakışta onun sözü edilen verileri ne için nasıl kullanılması gerektiği konusunda son derece "Bilinçsiz" ve kaba doğmatik bir bakış açısına sahip olduğu hemen göze çarpmaktadır. Çünkü o aktardığı verilerin hangi koşulları yansıttığı, hangi mesajı verdiğini zerre kadar düşünmeden sorunu kalıpsal formüllerle açıklama yolunu benimseyerek son derece yanlış sonuçlara ulaşmaktadır. Sorunu uzatmadan onun 70'li yılların Türkiye koşullarını yansıtan istatistiki verilerle 80'li yılların sonundaki Türkiye'yi derin(!) bir tahlile tabi tutma uğraşlarına (Lenin mezardan kalkıp gelse çarlık dönemi yansıtan verilerle '90'lar Rusya'nı doğru tahlil edebilmesi mümkün müdür acaba?) Kısa bakmakta yarar vardır. İşte A.Derviş arkadaşın "derin" tahlillerine kaynaklık eden birkaç istatistiki bilgi örneği: (Not: Genel hat üzerine Bir Öneri'deki verileri aynı zafer dolu mimiklerle okuyucuya aktaran Tonguç Güleç'ten alıyoruz.) A.Derviş Türkiye'nin kapitalist bir yapıya sahip olduğunu kanıtlamak için DİE'nin yalnızca onun yorum yaptığı gibi batı ülkesi içinde değil ülkenin genelini kapsayan ve yaklaşık on, onbeş yıl

önceki ülke koşullarını yansıtan bu verileri örnek olarak kullanılmaktadır. O tarımda Kapitalizmin geliştirdiği, kapitalist üretimin Türkiye'ye egemen olduğunu bu tür verilerle "kanıtlamaya" çalışmaktadır.

11 Görüldüğü gibi yukarıdaki istatistiklerin çoğu 1974-75-76-77-78 ve 79 dönemlerine aittir. A.Derviş bu dönemlerin istatistikî verilerine dayanarak tezlerine haklılık kazandırma uğraşı vermektedir. Ne varki onun bu uğraşları tezlerinin doğruluğunun kanıtlanmasına güç yetirememektedir. Çünkü onun sorunlarını irdeleme yöntemi bilimsellikten oldukça uzak, kafada önceden şekillenmiş görüşlerin çeşitli verilerle "ispat" edilmesini içermektedir. Dolayısıyla yöntemdeki kaba doğmatizm bu noktada da çizgisinin biçimlenmesinde önemli bir faktör olarak siyasi-ideolojik düzlemdeki oportünizminin daha katmerli bir karakter kazanmasına temel oluşturmaktadır.

Ancak böylesi yöntemle olgularda saklı duran gerçeklerin yakalanabilmesinin olanaklı olmadığı daha ilk bakışta ortaya çıkmaktadır. Çünkü her iki dönemin olguları birbirinden büyük farklılıklar içermektedir. Bu büyük farklılıkların bir çırpıda kenara fırlatılarak her iki dönemin aynılaştırılması 74 ve 90'a sürecinin bir ve aynı kalıba sokulması anlamına gelmektedir. Bu durum ise mevcut olgular ile A.Derviş'in önermelerinin ayrı ayrı dilden konuşmasına dolayısıyla da ülke gerçekleriyle onun önerileri arasında muazzam bir karşıtlığın gündeme gelmesine temel oluşturmaktadır. 1974 ülke koşullarını yansıtan verilerin sağlıklı ve isabetli bir biçimde yorumlanması halinde bile (ki A.Derviş'in bu verilerde doğru yorumladığı söylenemez. Birzadan bu noktaya değinilecek) 1980'li yılların sonunu bu verilerle açıklayabilmenin tamamen olanaksız olması gerçeği dikkate alındığında bu sonuçların oldukça doğal olduğu da rahatlıkla belirtilebilir. Sınıf mücadelesinin zengin değişkenlik içeren gelişmelerinin doğmatik bir tarzda kalıplara sı-

kıştırılması yoluyla ulaşılan sözkonusu sonuçların başka türlü olmasının beklenmesi o yüzden safdillikten öteye bir anlama sahip değildir.

Onun kafasında önceden oluşturduğu tezleri kanıtlamak için dört elle sarıldığı verilerin anlamını isabetli bir biçimde yorumlayamaması "iki ayrı ülke" sosyo-ekonomik yapılarının farklılığını ortaya koyuş biçiminde açıkça gözlemlenmektedir. O. DIE ve diğer istatistik kurumlarının Türkiye'nin doğusu, batısı, kuzeyi, güneyi ile bir bütün olarak ele aldığı verileri "kafasına göre", istediği gibi ele alarak bu verileri bölgelerden birinin durumunu değerlendirmede "gönül rahatlığı" ile kullanmaktadır. Bir bütünü kapsayan istatistikî verilerin bu bütünü oluşturan tek tek parçalarına "arzulara göre" kullanılması ise nesnel durum ile ulaşılan "enteresan" sonuçlar arasında muazzam bir karşıtlığın gündeme gelmesine neden olmaktadır. Çünkü ülke genelini kapsayan verilerin bir "el çabukluğu" ile bölgelerden herhangi birine transfer edilmesi, transfer edilen bölgenin nesnel durumu ile oldukça farklılıklar taşıyan bir yapıya kavuşmasını kaçınılmaz hale getirmektedir. Onun sözcümleri DIE'nin Türkiye'de tarımda kapitalizmin gelişme düzeyini bir bütünsellik etrafında irdeleyen verilerini (tarımda teknolojinin gelişme düzeyi, traktör sayısı, traktörle ekili biçili arazi miktarı, tohum, gübreleme, toprak tahlilleri vb.'ni konu edinen) alarak bu verileri yalnızca Türk bölgesinin verileriymiş gibi göstererek bu bölgenin "kapitalistliğini" (tabi bu arada Kürtbölgesinde yarı feodallığını de) ispat(!) etmeye kalkışırken yaptığı son derece ciddi hatayı tespitler bu bakış açısından kaynaklanmaktadır. Açıkürki ülkenin geneli için ortaya konulan verilerin "kafaya göre takılmak" suretiyle istenildiği gibi kullanılması durumunda başka türlü sonuçlara ulaşabilmekte mümkün değildir. Dolayısıyla Plehanov'u derinleştiren Martinov gibi A.Derviş'i daha da derinleştiren, ancak yinede yaranamayan Ton-

guç Güleç'in zirvalarının içeriğinde anlaşılmaktadır. Açıkürki ki T.Güleç'in uyarılarımız sonucu bu yanlışından vazgeçerek derin ekonomik tahliller içeren yazı dizisine son vermesi olumlu bir gelişmedir.

A. Dervişin çizgimize karşı şiddetle reaksiyon gösterdiği noktalardan biride MZD sorunudur. O Mao Zedung Düşüncesi'nin M-L'in eriştiği yeni ve nitel olarak en üst aşama (abc) şeklindeki görüşlerimizi eleştirerek MZD sorunun bir formülasyon sorunu olduğunu ileri sürmektedir. Onun hem kendisinin hemde "danışman"larının MZD'ne karşı aldıkları bu tutum boğazına kadar battıkları doğmatizmin bir diğer kesitini oluşturmaktadır. Çünkü sözü edilen tutum bilimdeki nitel gelişmeyi yadsıyan, onu statik bir kalıba sokan, eskiye dört elle sarılan tutucu, bir siyasal reaksiyonu temsil etmektedir. Bu siyasal reaksiyon bilimdeki nitel gelişmeyi "çağ değişikliği" gibi ne idüğü belirsiz çepçevrelerle çevrilmesinin doğal sonuçlarından başka bir şey değildir. A. Derviş arkadaşı çağımız emperyalizm ve proleter devrimleri çağı olmaya devam ettiği, ML'inde bu çağdaki işçi sınıfının bilimi ve ideolojisi olduğu dolayısıyla aynı çağ devam ettiği sürecede MZD'nin M-L'e eklenmesinin hatalı olacağını belirterek sorunu formülasyon derekesine indirgemesi bu söylenenleri kanıtlamaktadır. Onun ve yandaşlarının da MZD karşıtı "radikal" bir tutum almasında AEP doğmato revizyonizminin bu "ünlü" çağ teorisi temel çıkış noktasını oluşturmaktadır.

Öncelikle yukarıda ortaya koymağa çalıştığımız sağ oportünist, tasfiyecî nitelikteki bir çizginin MZD karşıtı bir tutum almasının devrim ve proletarya hareketinin geleceği açısından oldukça yararlı olduğunun altını çizerek belirtmek gerekiyor. Çünkü MZD sorunu bugün ülkemizde Devrimci Komünizm ile Revizyonizm ve her renkten oportünizm arasında kalın bir ayrışım çizgisini temsil etmektedir. Komünarlarımızın mevcut çizgileriyle MZD'ni savunmaları durumunda bu ayrışım çiz-

gisinin bulanıklaşmış daha fazla problem haline gelecekti.

İkinci olarak A. Dervişin Mao'nun katkılarından bol bol dem vurup MZD'ni reddetmesinin özünde Mao Zedung'un ML'in ortak hazinesine yeni ve nitel olarak ileri katkılar yaptığı gerçeğinin yadsınması sorununun yattığını vurgulamak gerekiyor. Şayet o M. Zedung'un Marx, Engels, Lenin ve Stalin'in söylediği doğruların üzerine basarak onların daha önce karşılaşmadıkları onun içinde çözüm sunamadıkları ciddi siyasal ideolojik sorunlara yeni ve nitel olarak daha ileri çözümler sunduğunu kabul etmiş olsaydı Mao'yu savunup MZD'ni reddetmesi söz konusu olamazdı. (II. MK ile masaya oturmayı "cinayet" sayan iki çizgi mücadelesini AEP menşeyli sapma, görüş farklılığı, çizgi gibi ne idüğü belirsiz kalıbına sokarak çizgi enflasyonu (ne demekse) kaygusuyla reddeden DABK çatısı altındaki arkadaşlarda aynı bakış açısını göklere çıkarmaktadır) Çünkü bilimdeki ulaşılan en üst nokta savunulmadan onun daha dip noktalarını savunabilmek olanaksızdır. Bugün Atomun bölünbilirliğini kabul etmeden atom teorisinin eski söylediklerini bilimsel olarak açıklamak olası mıdır? Bilimdeki (Tıp, Mühendislik, Fizik, Kimya vb) nitel olarak ulaşılan en üst aşama ise bilimin daha önce çözüm sunmadığı, açıklamaya muhtaç ciddi problemlerin çözüme kavuşturulması ile belirlenmektedir. Dolayısıyla eski bilimdeki nitel katkı eski bilinenlerin üzerine basıp çözüm bekleyen bilinmeyenleri açıklama biçimindeki bir hareketi temsil etmektedir. Bilim bu hareket içinde, yani sürekli nitel sıçramalar yoluyla gelişip yıkıcı bir kudret kazanmaktadır. Bu gelişim diyalektiği diğer bilim dallarında olduğu gibi proletarya bilminde de aynı şekilde işlemektedir. Proletaryanın bilimi de onun büyük öğretmenlerinin sınıf mücadelesinin çözüm bekleyen sorunlarını kendilerinden önce açıklanmayan kesitlerini üretim mücadelesi, bilimsel deney, sınıf mücadelesi içerisinde yeni çözümlere kavuştu-

rulmasıyla nitel sıçramasını gerçekleştirerek gelişmektedir. İşte Mao bu diyalektik bakış açısı temelinde ML'in daha önce çözüm getiremediği (büyük bir bölümü daha önce yaşanmadığı için) bir dizi temel soruna yeni ve nitel çözümler getirerek ML'in ortak hazinesinin geliştirilmesinde en son (görelî tabii) noktayı temsil etmektedir. Bugün onun Marx'izmin üç temel bileşimi olan Felsefe, Ekonomi politik, bilimsel sosyalizme yaptığı nitel katkılar savunulmadan proletaryanın bilimini savunabilmek olanaklı değildir. (Katkılarının ayrıntılarına girmeye burada gerek duymuyoruz) Doğal olarak proletaryanın biliminde önemli dönüm noktalarından birini oluşturan bu noktanın proletaryanın biliminin daha önceki bölümüne eklenmesinin şart olduğu açıktır. Çünkü ML'in yanına MZD'ni eklemek ML'in savunulabilmesinde hareket noktasını oluşturmaktadır aynı zamanda. Yani Leninizm olmadan, Marx'izmin MZD olmadan ML'nin savunulabilmesinin olanaksız olması gerçeği MZD'nin proletaryanın bilimine eklenmesini bir zorunluluk durumuna getirmektedir. Nasılki Marks'ın söyledikleriyle emperyalizmin dinamiğini emperyalist savaflara karşı tutum vb. sorunları açıklamak olanaklı değilse Lenin'in söyledikleriyle de sosyalizmde geriye dönüş, yeni burjuvazinin temeli ve proletarya diktatörlüğü, birin ikiye bölünürlüğü temel çelişme, başlıca çelişmeler, baş çelişme, çelişmenin kategorileri, parti içi iki çizgi sorunu, Demokratik Halk İktidarı ve Diktatörlüğü, Halk Savaşı teorisi vb. sorunları açıklamakta olası değildir. Bunun böyle olması Marks'ın karşılaştığı sorunların boyutlarıyla Lenin'in, Lenin'in karşılaştığı sorunların boyutlarıyla Mao'nunkilerin farklı olmasından kaynaklanmaktadır. İşte A. Derviş arkadaş MZD karşıtı bir pozisyon alırken özünde bu durumu bir zorunluluk olarak görememektedir. O böyle yapmakta bugünkü mevcut süreci ML ile izah edebilmenin gayet mümkün olduğunu söylemiş olmaktadır. (A. Derviş arkadaş

acaba böyle bir gafı kamuoyuna açıklayabilir mi?) Onun MZD olta madanda ML olur demesinin başına ka bir açıklaması yoktur. Biliyoruz ki o yine kadroların geri yanlarına seslenip "yetişin din elden gitti" der gibi ML'nin gittiği duyurusunu yapacaktır, ama bu tür çağrılar bilime güç yetirmesi söz konusu değildir. Ayrıca onun AEP doğmatizm revizyonizmi menşeli "çağ değişikliği" teorisinde bilime hazırlanmış bir mermer kalıptır. Çünkü bilimdeki gelişmenin çağ ile hiçbir ilgisi yoktur. Aynı çağ içinde bilim çeşitli nitel sıçramalar sürecine pekala tanık olabilir. Tıp, Mühendislik, Kimya, Fizik, aynı çağda çok büyük nitel sıçramalar geçirmiştir. Aynı durum ML-MZD içinde geçerlidir. Çağ değişikliği koşulunu aramak, bilimi "zamanın Tüneli" içine hapsedip, onu katletmekle aynı anlama gelmektedir. O nedenle A. Derviş arkadaşın MZD karşıtı tutum alması onun katkılarının içini boşaltmaktan başka hiçbir anlam ifade etmemektedir.

Görüldüğü gibi A. Derviş'in "Genel Hat Üzerine Bir Öneri" üzerinde şekillenen "Komünar atom programı" katmerli sağ oportünist, tasfiyeci bir içeriğe sahiptir. Bu çizginin doğmatizme karşı "savaş" ilan ediyor olması sadece sorunlardaki olumsuzluklardan yafınmadan öteye gidemeyen, doğmatizmin; proletaryanın öğretmenlerinden "alınır nakilciliği" yoluyla tanımlamaktan öteye bir anlam içermeyen bir savaştır. Bu savaşın sınıf mücadelesi ve bu mücadelenin öncü kurmayanın yüz yüze olduğu sorunları çözebilmesinin olası sığı dahi yoktur. Çünkü bu savaşın teorisyenlerinin doğmatizmi tanımlanması (politikalar üretmemek, stratejiye uygun taktikler geliştirememek, özgülün özelliklerini kavrayanamak vb. biçimindeki) yerine doğmatizmi hangi siyasal faktörlerin yarattığına dair bir ölçüm bile tezleri yoktur. Onlar doğmatizm hastalığının (ki 18 yıllık problemlerinin anası olarak görüyorlar) nedenlerini, onu üreten faktörlerin profilini açık seçik kadrolar ve devrimci kitleler önüne koyma göreviyle karşı karşıya du-

urken, doğmatizmi yaratan asıl faktör olarak bugüne kadarki bütün önderlikleri "günah keçisi" ilan edip işin içinden sıyrılmaya çalışmaktadır. Açıkça "günah keçisi" teorileri bugüne kadar kimseye yarar getirmemiştir. O nedenle proletarya hareketinin problemlerini doğmatizm ile açıklamaya çalışan başka arkadaşlara dostça ve samimi uyarı yapıyoruz "arkadaşlar lütfen devrimin başına musallat olarak gördüğünüz şu doğmatizm illeti nasıl ortaya çıkıyor, onu hangi siyasal faktörler yaratıyor? "sorusuna yanıt bulunuz. Aksi takdirde özgülü göremedik, teorinin önemini göremedik, taktik politikalar üretmedik, genel formleri tekrarladık vb. (ki bu olumsuzluklar sonuç olarak karşılaştığımız olumsuzluklardaki gibi sonuçlarda karşılaşılan gerçekleri tekrar edip, (zaten doğmatizmde bu değilmeydik) demenin hiç bir yararı yoktur. A. Derviş arkadaşın akıbetine düşmek istemiyorsanız, pratik sonuçları sıralayıp kitaplarda doğmatizm hakkında söylenenleri aktarma yerine niye doğmatizme düşüldüğü, niye politika üretilmediğini, niye özgülün görülmediğini açıklayalım. Bu açıklamayı yapamayanların doğmatizm üzerine laf etmeye hakları yoktur, olmalarıdır. Çünkü 18 yıllık bir pratik var ve bu pratik bir çizginin damgasını taşımaktadır ve bu çizgi bir üretim sonucunda ortaya çıkmıştır. Yani doğru olmasada politikalar üretilmiştir, özgülüne öneriler getirilmiştir vb. Lenin oportünizmin ikinci enternasyonal partilerini birer birer ufalayarak emperyalist burjuvazinin iğrenç yedekleri haline gelişlerini bu mantık ile anmaktadır. O oportünizmin şansı kişisel yanlışlık, günah, inanç, inançsızlık vb. gibi çığırkanlıkla ele alınmasına şiddetle karşı çıkarak onu yaratan siyasal virüsü Marksizmin mikroskopu altına alarak tahlil etmeyi biricik bilimsel yol olarak benimsemiştir. Lenin Tıp'taki hastalıklarda olduğu gibi oportünizmde Marksizmin mikroskopu altında incelendikten sonra "oportünizm bireyler yönünden bir şans işi, gü-

nah, yanlışlık ve ihanet değil genellikle bir tüm olarak tarihin akışının sosyal bir ürünü olduğu kabul edilir. Bu gerçeğin öne mi her zaman gereği gibi düşünülmemiştir" (proletarya Devrimi ve Dönek Kautsky, s. 49) demektedir. Yukarıda ortaya konulanlardan anlaşılacağı gibi o sorunu iktidarı adaya enternasyonal partilerin önderliklerinin bir "günah keçisi" haline getirip (DABK çatışı altındaki arkadaşlarda bütün önderliklere ek olarak kendilerinin seçtiği dört ayrı BK önderliğinde oportünist "inaçsız sağcılar" olarak değerlendirildikleride akıldaki tutulmalıdır.) Sorunun içinden sıyrılmaya yollarına karşı çıkmakta sorunun gayri bilimsel olarak ele alınmasıdır. Saffarımızdaki oportünizmin kaynakları, onu yaratan faktörler, yada üçüncü sosyalist foruma kadar bütün önderliklerimizin samimi devrim ve İK çizgisinin yanlıları olmalarına ve her birinin bir öncekini sağcılıkla ve İK'cı olmamakla suçlamasına rağmen kendi iktidar dönemlerinde daha katı sağcı ve İK çizgisi karşıtı olma nedenlerini günah keçisi bulmadan (ileride ayrı bir polemikte ele alabiliriz, yine Lenin'in tezlerininide daha detaylı açabiliriz) Proletarya hareketi sorunları üzerine bilinç unsuru "teorisyen" edasıyla muhakeme yürüten herkes bu mantığı kavramak ve sorunları aynı bakış açısıyla ele almak zorundadır.

A. Derviş arkadaşın Genel Hat Üzerine Bir Öneri'de ortaya koyduğu tespitler pratik açınsında bir anlam ifade etmemektedir. Sınıfımız bu çizginin önderliğinde uzun süreli bir pratiğide benliğinde yaşamış ve onu daha yakından tanım olma olanakları bulmuştur. 12 Eylül süreci henüz belleklerde, yenilgisinin ağır bedelleri hala ödenmeye devam etmektedir. (Kuşkusuz gerek A. Derviş arkadaşın gerekse ikinci merkezi önderliğimizin 12 Eylül sürecinde yaptıkları bir dizi olumlu katkıları da mevcuttur. (Biz önderlerimizin geçmişine sahip çıkılmasının önemini gayet iyi biliyoruz) ve bugünkü kuşaklar bu olumlu katkıları dahada geliştirmektedirler) Do-

ğal olarak sınıfımız aynı çizgiyi A. Derviş arkadaşın dediği gibi Dene-me-yanıma yöntemiyle yeniden yaşamaktan yana değildir. Çünkü o Marksın "bütün tarihsel olgular hemen iki kez yenilenir, birinci kez trajedi, ikinci kez komedi olarak" (Marks, Engels, Lenin, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine) şeklindeki son derece öğretici tespitlerini kendi yaşamında önemli oranda öğrenmiştir, onun için sınıfımızın yenilgiyle yaşadığı trajediyi, yeniden komedi olarak yaşamasını istemek, isteyicileri için bir talihsizlik olarak görülmemelidir. A. Derviş arkadaş ve yakın "danışmanları" bu talihsizliğin en son kurbanlarıdır.

Yukarıda ortaya konulanlar aynı zamanda proletarya hareketinin ve Kaypakkaya'nın çizgisinin terk edilmek suretiyle "düzeltmesine" ilişkin A. Dervişin önermelerinde fazlaca bir anlam ifade etmediğinde ortaya koymaktadır. Çünkü onun bu noktadaki önermesi mücadelenin tasfiyesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla A. Derviş arkadaşın (Tabi danışmanlarının ve hatta proletarya hareketi önderliğine karşı olma ortak paydası etrafında A. Derviş arkadaşla "Birlik" yapıp şimdiki kamuoyu önünde ona "kur" yapan geçici dostlarında) bahsi geçen çizgisi etrafında İK çizgisinin terk edilmesini içeren "düzeltme"sinin Lenin'in Almanlardan ödünç aldığı deyimle "verballhornung" (Balhonorlaştırma) türünden bir "düzeltme" olduğu açıkça görülmektedir. Bu "düzeltmenin öyküsünü Lenin'den dinlediğimizde oldukça isabetli bir tanı koyulduğu görülecektir. "Balhonorlaştırma" yoluyla düzeltmenin öyküsünü Lenin şöyle anlatıyor. "Bir yayınevi sahibi Johann Balhon 16. yüzyılda Leibzige'de yaşıyordu. Bir alfabe yayınladı, bu kitapta adet olduğu üzere öteki resimler yanında birde horoz resmi vardı. Ama horoz resmi Mahmuzsuz çizilmişti ve yanına birkaç yumurta konmuştu. Alfabenin kapağında şu açıklama vardı 'bu basıkı Johann Ballhon tarafından düzeltilmiştir' o zamandan beri metni ilk halinden daha kötü bir vaziyete

getiren 'düzeltmenlere' Almanlar Verballhornung derler. Martinov'un Plahanov'u derinleştirmesi karşısında insan Balhon'un öyküsünü anımsamadan edemiyor." (Ne Yapmalı Sayfa 86) Evet, A. Derviş arkadaşın İ. Kaypakkaya çizgisinin "düzeltme" önerisinde aynen Balhon'un vari bir düzeltme olduğu hemen akla gelmektedir. Onun İK çizgisinin asıl olarak sol oportunist, doğmatik bir çizgi olarak değerlendirilmesine rağmen oportunist çizgiyi düzeltmeye (!) kalkışmasının tutarsızlığını bir tarafa bırakırsak "düzeltme" önerisinin kendisinde ciddi bir temeli olmadığı rahatlıkla görülmektedir. İlk ağızdan belirtmek gerekirken proletarya güçlerinin böyle bir "düzeltme"ye ihtiyaçları yoktur.

Proletaryanın ihtiyacını duyduğu düzeltme savunduğu siyasal çizginin nesnel dünyanın yasalarıyla çatışma içine giren kesintilerinin terk edilerek üzerinde yükseldiği doğruları nitel olarak bir üst noktaya çıkarmasına katkıda bulunan düzeltmedir. Bu düzeltme sınıf mücadelesinin sosyal pratiği içinde yanılığardan ders çıkarılarak doğruların dahada geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Biz işte bu mantık etrafında İ. Kaypakkaya'nın çizgisinde tali planda gördüğümüz hatalı tespitlerini açıkça eleştirerek onun asıl yanını oluşturan doğrularını dahada geliştirme uğraşı veriyoruz. Dolayısıyla İ. Kaypakkaya çizgisinin 18 yıl sonra-onun söylediklerinin aynı seviyedeki tekrarının- doğru temelde yapılmasını bile kaskatı oportünizm olduğunu hiç çekinmeden vurguluyoruz. Çünkü bugünkü proleter devrimci kuşaklar olarak bugün Marksizmi salt Marksın söyledikleri seviyede tekrarı, Leninizmin, Lenin'in MZD'nin Mao'nun söylediği seviyedeki tekrarlarla savunmanın (bu tekrar doğru olsada farketmez) Teorinin devrimci yüreğinin koparılıp atılması onun mengeneye sıkıştırılması olarak ele alıyoruz. Gelişmenin diyalektiği doğruların pratik içinde gelişmesinin yeni süreçte yeni doğruları bulunmasıyla olacağını bize gösteriyor. O yüz-

den bugün Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Mao Zedung'un bilimsel öğretilerini ancak onlardan sonraki süreçteki teorik ve pratik hazineler ışığında adına layık bir biçimde savunulabileceği, bu sürecin teori ve pratik hazineleri gözardı edilerek sözkonusu öğretilerin savunulmayacağı bir gerçek olarak kendisini ortaya koymaktadır. (Sözgelimi Marksın söylediklerinin aynı seviyede ve doğru tekrarıyla bugün sosyalizmin sorunlarını açıklamaya kalkışmanın revizyonizmden öteye bir anlam taşımaması bu dinamiğin doğal sonucundan başka bir şey değildir. Yine Mao'dan daha ileri olunmadan -Köylü demokratikliğini gülünç karşılayacağımızı biliyoruz.- gerçek anlamda Maocu olunamayacağı gibi) İşte Kaypakkaya'nın söyledikleri üzerine basılmadan Türkiye'de sınıfsız toplum mücadelesinin yürütülmesinin kesinlikle olanaksız olması ancak onun söylediklerinde 18 yıl önceki seviyede aynı düzeyde tekrar edilmesinde hiç bir ciddi anlam ifade etmemesi gerçeği bu temelden kaynaklanmaktadır. Marx'tan Mao Zedung'a oradan Kaypakkaya'ya ve günümüze kadar uzanan teorik ve paratik kazanımların sahipleri olan devrimci proletarya güçlerinin yanlışlardan ders çıkararak doğruları geliştirme çizgileri budur ve onların ancak bu cins bir düzeltme mantığına ihtiyacı vardır. Bizleri doğmatizmle suçlayanların kaba doğmatizmlerini ibretle izleme şansına sahip olamazda bu mantığın payı oldukça büyüktür.

Yukarıda ortaya koymaya çalıştığımız tezlerden de anlaşıldığı gibi A. Derviş'in çizgisine karşı yönelttiğimiz eleştiriler son derece haklı ve yerinde eleştirilerdir. Umarız A. Derviş arkadaş bu eleştirileri büyük bir titizlikle irdeleyerek çizgisini topyekün devrimci transformasyona tabi tutarak bugünkü olumsuz durumuna bir son verir (Tabi yakın danışmanlarında yine umarız A. Derviş arkadaş ile yalnızca proletarya hareketi önderliğine (hatta onu daha da şahsileştirerek) karşı olma ortak paydası etrafında birlik yapan (ona kur

yapmayıda ihmal etmeyen) özellikle bazı ceza evlerindeki arkadaşlar, A. Derviş'i "derinleştirme" görevini yerine getirmeye çalışan yazar ve de hırsı aklını geçen editörler, yayın yönetmenleri arkadaşlarda bu eleştirilerden gerekli dersleri alma alçakgönüllülüğünü gösterirler. (Bu kesimler içinde Mao'nun "alçak gönüllülük ve dürüstlük ateşten gömlektir" deyişini hazmedebilen değerli arkadaşlarımızın olduğu biliyoruz.) Bu eleştirileri dikkate almayanların özellikle cezaevlerinin bazılarında görülen ve çizgi olarak doğmatizmin muhalfeftteki intikamcı biçimini (ki daha yakın geçmişe kadar bazılarının devrimci faaliyeti devam ettirmeme noktasında açık tavırları olduğu ve bugünkü ölçüm girişimini ayrılıkla birlikte aradaki çelişmelerden yararlanma suretiyle yaptığı gayet iyi biliniyor. Bu bir zaafı kullanma değil gerçeği ortaya koymadır. - Kuşkusuz cezaevinde anti-doğmatizm mücadelesine katılan arkadaşlarımız içinde samimi ve değerli unsurları gözardı etmiyoruz.) Temsil eden kesimleri ve "kur" yapmayı elden bırakmayan kesimleri ile ayrıca polemik yürütmek geleceğe ilişkin bir görevin kapsamına girdiğinde bilinmelidir. Yine diğer "derinleştirme" görevi yapan arkadaşlarında A. Derviş'in çizgisi etrafında eleştiri menziline tuttuğumuzdan ayrı bir polemige girmiyoruz. (Ayrıca polemige soyunan arkadaşlarında "soğukkanlı" olmaya, çarpıtma ve demogoji yapılmadıkça mahkum edilmesi olanaksız olan görüşlerimizi olduğu şekliyle ele almaya, söylenenleri eleştirmeye davet ediyoruz. İleriki sayılarımızda proletarya hareketinin önderliğine gelen bütün önderlikler kendinden önceki bütün önderlikleri sağcılıkla ve İK'cı olmamakla suçlayıp daha sonrada bir önceki önderliğe rahmet okuturcasına İ.K' çizgisi karşıtı ve sağcı oluşlarının siyasal ideolojik nedenleri üzerinde durarak "günah keçisi" teorilerini bir daha dirilmemesine mezara gömmek üzere.

Not: Yer darlığından dolayı istatistikler yayınlanamamıştır. Bkz: Komün sayı 3, sf: 47-53)

ŞEKİLSİZ VE İLKESİZ BİRLİK YAPMAKTANSA İLKELİ AYRI KALMAYI TERCİH EDERİZ!

ÖN AÇIKLAMA:

TKP/ML ve TKP/ML(DABK) arasında, birlik konusundaki öneri ve yanıt, komünistler arasındaki birlik sorunu önemli belgeler niteliğindedirler. TKP/ML'nin yayın organı İŞÇİ-KÖYLÜ KURTULUŞU dergisinin özel sayısı olarak Kasım 1990'da yayınlanan bu yazıları, TKP/ML(DABK)'ın yaptığı öneri ve TKP/ML tarafından verilen yanıt yararlı bulduğumuzdan yayınlıyoruz.

Arkadaşlar,

Bundan bir süre önce "PARTİNİN TEMEL PROGRAMINA BAĞLI TÜM GÜÇLERİ BİR KEZ DAHA ÖRGÜTSEL BİRLİĞE ÇAĞIRIYORUZ" başlıklı, Haziran tarihli yazınız elimize ulaştı. MK'nin 4. toplantısı yakın bir tarihte yapılacağı için "BİRLİK" çağrısı olarak adlandırdığımız çağrısı MK 4. toplantımızda ele alıp değerlendirmeyi daha uygun bulduk. Dolayısıyla konuyu 4. toplantımızda ele alıp değerlendirdik.

Konuya girmeden önce bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğiz: "BİRLİK" çağrısı yaptığımızı duyduğumuzda şaşkınlık içinde biraz sevindik. Evet, gerçek böyle! Neden? Şaşırдық çünkü, daha o zamana kadar "anti-birlikçi" tavrı ve davranışlarınızda ısrar ediyor, partimizin birlik çabalarını ve çağrısını reddediyor, parti tasfiyeciliğinde ısrar ediyor ve alet olmamızı istiyordunuz. Bu kadar anti-birlikçi ve bölücü tavrı sergileyipte, hemen peşinden, hiç birşey olmamış ve bu tavrılarını siz göstermemişsiniz gibi, birden "BİRLİK"çi kesilmenize, şaşılır doğrusu. Başka bir şey yapılamaz. Buna rağmen, biraz sevindik, diyoruz. Neden? Çünkü, eski tavrınızdan yüzseksen derece dönüş yapmanızın olumlu olabileceğini düşündük. Yazıda birazcık olsun olumlu yönde atılmış adımların olabileceğini düşündük. Dikkat edin, hep, birazcık diyoruz. Çünkü ani dönüşlerin sahibine bile pek hayır getirmediklerini biliyorduk. Nitekim öyle oldu. "BİRLİK" çağrısı denen şeyin, hilkat garibesini bir şey ol-

duğu ortaya çıktı.

Komünist Partilerde "BİRLİK" sorunu, her isteyen "birlikçi" gözükmek adına ağzına alabileceği bir sorun değildir. "BİRLİK" komünistler için yüce bir kavramdır. Ciddiyetle ve samimi olarak ele alınması gereken bir sorundur. Aksi halde ayak altında dolasmaya başlar, ciddiye bile alınmaz.

Arkadaşlar,

Çağrımız her ne kadar iş olsun diye, ciddiyetsiz bir biçimde ele alınmış olsa da, biz çağrı yazısı üzerinde ciddi olarak duracak ve sorunu öz ve biçim

açısından irdeleyeceğiz. Herhangi bir sorunu ele alırken üzerinde durulması gereken esas nokta öz olmalıdır. Bizde bunu yaparken, biçim üzerinde durmadan geçmeyeceğiz. Bir şeye niteliğini veren öz'le de biçimde özü yansıtır. Arkadaşların çağrı yazısında bu fazlasıyla var. Öyle ki, biçim denen şey öne geçmiş, öz kaybolmuştur. Yine de biz, kaybolan o özü yakalayıp çıkararak gerekli cevabı vereceğiz.

Şu anda iki ayrı örgütsel yapıya sahip olan devrimci birer örgütüz. Bizim açımızdan bu böyledir. Arkadaşlar da bizi ister böyle görsün, isterse görmesin, en azından objektif açıdan böyledir. O halde çağrı yapan taraflar (partiyi temsil eden taraf olarak en azından) bizi bir güç olarak görüyor ki, bu çağrıyla yapmış. Bir örgütsek "birleşilmesi" gereken bir güçsek, çağrının özünü bırakuk, biçim olarak ciddi olması gerekmez mi? Bizce gerekir. Çağrı yazısının biçimi bile, karşısındakini ne derece ciddiye aldığımızı gösteren bir göstergedir. Maalesef ar-

TKP(ML)'nin temel programına bağlı tüm güçleri bir kez daha

ÖRGÜTSEL BİRLİĞE ÇAĞIRIYORUZ

12 Eylül askeri faşist diktatörlüğü karşısında alınan örgütsel yenilgiden sonra, parti içinde başlayan ideolojik ve siyasi mücadele 1987 sonlarına doğru örgütsel ayrılığa dönüştü. 1983'lerden itibaren sistemli çizgi haline dönüşen ve partinin yönetimine hakim olan 2. MK'nın tasfiyecilik revizyonist çizgisine karşı, başını DABK'ın çektiği ML çizgi etrafında birleşen gerçek parti güçleri arasındaki mücadelenin zorunlu olarak doğduğu bu ayrılık sırasında bir takım parti güçleri faydacı ve kariyerist bir tavrı aldılar. Örgütsel ayrılık-

ta parti düşmanı revizyonist çizgiyi destekleyerek parti birliğini yıkan bir rol oynadılar. Partinin programını ve ikinci MK'nın revizyonist çizgisine karşı sürdürülen ideolojik ve siyasi mücadelelerin özünü yeterince kavrayamayanlar, ama sözde de olsa 1987'e kadar DABK'ın yanında yer alan İstanbul Cezaevindeki bazı arkadaşların örgütsel ayrılık döneminde partinin gerçek güçlerini terk ederek, parti düşmanı mülteci revizyonistleri "yoldaş" olarak değerlendirip onları baştaçı etmeleri, o arkadaşların ne kadar partinin politikasını kavradık-

kadaşların yazısında bu yoktur. Kendi içlerine yönelik yazılmış karar yazısı aynen bize gönderilmiştir. "Konferans"çı kanada bir birlik çağrısı niteliği taşıyan bu kararın resmi yollarla "Konferans"çı kesime ulaştırılması olumlu veya olumsuz cevabın istenmesi diye devam eden sözler, hangi ciddiyet ve sorumluluğun ürünü olarak bize gönderilen yazıda yer alıyor. "Birlik çağrısı niteliği taşıyan karar..." da ne oluyor. Eğer karar almışsanız bunu uygularsınız. Biz başka bir karar aldık ama bu "birlik çağrısı niteliği"de taşıyor, demektir. O zaman kararınız da bile ciddi olmadığınızı ortaya çıkmış olmaz mı? Neyse, bunu arkadaşlarımız örgütler arası ilişkilerde tecrübe eksikliğinden ileri gelmiş olabileceğini bağlayarak geçiyoruz.

Arkadaşlar, birakalım çağrı yazısının içeriğini, yazıya koydukları başlıkta bile baltayı taş vuruyorlar. Başlığa birkez daha bakalım ve "BİR KEZ DAHA ÖRGÜTSEL BİRLİĞE ÇAĞIRIYORUZ" (abc) üzerinde şöyle bir düşünelim. $2 \times 2 = 4$ eder. Bunu herkes biliyor. İtirazı olan var mı,

yok? "... BİR KEZ DAHA..." deyince, ne ifade edilmiş oluyor. "Daha önce de örgütsel birliğe çağırıldık" ifade edilmiş olmuyor mu? Bizce evet! O halde ne zaman diye soruyoruz. Arkadaşlar bize daha önce de "birlik" çağrısı yaptı da acaba bizim mi haberimiz olmadı. Çağrı, bize olduğuna göre şöyle veya böyle haberimiz olurdu. Başka duyan, gören, bilen var mı? diye soruyoruz. Buna da evet diyen yok. Hemen söyleyelim, arkadaşlar, başka bir "birlik" çağrısı yapmadı.

Olmayan bir şeyi oldu gibi gösteren şey nedir? Samimi olmamak değil midir. Buna niye ihtiyaç duyuluyor? İdeolojik-siyasi mücadele ederek, partinin birliği için çaba sarfedilerek, pratikte buna uygun davranılarak kazanılması gerek ve öyle olunması istenen şey, bir kalem darbesiyle kazanılmak isteniyorsa, aldanılıyor. Hak edilme-yen bir şey kimseye verilmez, kimse de bunu alamaz.

Arkadaşların "BİRLİK" çağrısı, gerçekten birlik istenilerek, buna inanılarak ve birlik için değil, başkalarının zorlaması, devrimci-demokrat ka-

muoyunda "anti-birlikçi" ve bölücü oldukları imajını silmek için yapılmıştır. Yazıyı okuyan her insan bunun böyle olduğunu rahatlıkla anlar.

Birlik istenilerek ve buna inanılarak yapılan bir çağrı kesinlikle böyle olmaz, yazıdaki "Birlik" sözleri istenmeyerek yazılmış imajını insanda uyandırırken, içteki duygular zehir saçarcasına yansıyor. Dileriz "Birlik" sözleri inanılarak ve isteyerek yazılmış olsun, demek geliyor içimizden ama maalesef diyemiyoruz. Çünkü, herşey o kadar çok açık yansımış ki, dilekte bulunmak sadece "diplomatik" bir ifadeden başka bir anlam ifade etmeyecektir. Açık olan şeyleri de söylememek bize bir şey kazandırmaz.

Partimizin DABK'la birlik sorunu yeni değildir. Üç yıldır DABK'la birlik diye bir sorunumuz vardı. Geline aşamada DABK'çı arkadaşlara günaydın demek gerekiyordu. Şimdiye kadar neredeydiniz? Arkadaşlar yazılarında bu soruyu yanıtsız bırakıp, hiçbir şey olmamış ve eskiden de aynı çağrıyı yapmışlar gibi gözükmeye çalışarak, birden bire "birlik"çi kesilmeleri insa-

ları ve partinin birliğine bağlı olduklarının somut bir göstergesidir.

Sözde de olsa parti politikasını savunduklarını söyleyen İstanbul cezaevindeki arkadaşların bu ayrılıkçı ve yıkıcı tavrı partinin gerçek güçlerini önemli ölçüde zayıflatı. Bu durum karşısında parti tabanında önemli bir moral bozukluğu ve yer yer örgütsüzlük ve bekleme tavrı oluştu.

Partinin bu duruma gelmesinde birinci derecede bir rol oynayan bu faydacı ve kariyerist kesim hiçbir zaman partinin iradesini yansıtmayan ve mülteci revizyonist YDB'nin bir toplantısı olmaktan öteye gitmeyen konferanslarını "3. Konferans" olarak lanse ettiler. Revizyonistlerin etkinliğinde ve denetiminde olmasına rağmen "revizyonistleri tasfiye ettiklerini" söylediler. Konferanslarını, "Partinin iradesini yansıtan bir konferans" olduğunu ve "DABK'm kendilerini meşru olarak tanımasını" ayrıca kendileri ile "birleşmesi" gerektiğini söylediler.

Örgütsel ayrılık döneminde takındıkları bölücü ve yıkıcı tavırlarını iki yüzlüce gizleyen, ML'lere karşı "ihaneçisi olacaklar", "teslim olacaklar", "yenilgi artıklarıdır" vb. gibi aşağılık kehanetlerde bulunan bu orta yolcu oportünistleri bir yandan bu tavırlarını sürdürüp yıkıcılığı ve ayrılıkçılığı körükleyip keskinleştirirken

diğer yandan da samimi olmayan sadece bu niteliğini gizlemek için demagojik bir şekilde "birlik(!) çağrısı yapular. Gerçekçi bir yanı bulunmayan bu çağrıları bile hiç bir zaman resmi olarak partimize ulaştırmadılar. Yayın organlarında yayınlanan bu çağrılar ancak tesadüfen aylar sonra elimize ulaşabiliyordu. Aynı şekilde partimiz tarafından ortaya konulan birlik anlayışını da hiç bir zaman kavrayamadılar, ve kendi tabanlarını hep bu demagojik yalanlarla oyaladılar.

Gelen bugünkü aşamada, partimizin birlik anlayışını net bir şekilde bir kez daha ortaya koymak ve bu birlik anlayışımız doğrultusunda "konferansçı" arkadaşlara partinin temel programının etrafında birleşme çağrısını bir kez daha yapmayı gerekli bulduk. Bu birlik çağrımızda ortaya koyduğumuz ilkelerde somut bir gelişme sergileniyorsa, parti güçlerini örgütsel olarak da birleştirmeyi halkımızın ve partimizin genel çıkarlarına uygun olduğunu düşünüyoruz. Bu çağrımız aynı zamanda, parti ve devrimci kamuoyunda hakkımızda bilinçli olarak yaratılan "ayrılıkçı" imajının yıkılması ve konferansçı kesimin ne denli "birlikçi" olduğunu da açığa çıkarılmasına yardımcı olacaktır.

Parti güçlerinin parti programı et-

rafında örgütsel birliğin sağlanması için "konferans"çı arkadaşlara yaptığımız çağrının genel ilkeleri kısaca şunlardır:

1) Türkiye devrimci hareketi içinde hiçbir siyasi örgütün partimiz ve yoldaşlarımız hakkında yapmadığı ve genel olarak da devrimcilerin birbirleri hakkında yapamayacakları, siyasi olmayan karalama ve aşağılık olarak gördüğümüzü tespitleri "konferansçı" kanat hakkımızda yaptı. Bu tespitlerin propagandasını kendi yayın organlarında ve bildirimlerinde genişçe yaptı. "DABK'ın şefferi GKK şefferi gibi ihanetçi olacaklar", "düşmana teslim olacaklar", "DABK 12 Eylül sürecinin yenilgi artığıdır", "DABK'ın varlığı düşmana karşı değildir, bize karşıdır" vb. gibi devrimcilerin yapmayacağı ve pratik mücadele tarafından da sahibine yedirilen bu tespitlerin kamuoyuna açık bir şekilde özeleştirisinin verilmesi, örgütsel birliğe geçişin ilk adımıdır. Bu adım açık yürekli bir şekilde atılmadıkça "konferans"çıları açık yürekli ve samimi olarak değil samimiyetsiz tutumlarının sürdürücüleri olarak değerlendirmeye devam edeceğiz. Aynı şekilde bunların "birlik" konusunda da demagojik propagandasını da teşhir edeceğiz.

2) "Konferans"çı kanattaki arkadaşların 1987'de sergiledikleri tutum

ını düşündürüyor elbette. Çünkü, ortada çelişkilerle dolu yeni bir tavır ve o tavrı yansıtan "hilkat garibesi" bir yazı var.

Yazıda öz ve biçim birbirine öyle uyumuş ki, gerçekten istenmeyerek yapılmış bir "birlik" çağrısı ve onu kamufle etmeye yetmeyen ifadeler ve kullanılan dil, basbas bağıyor. Bu çağrı istenilerek ve birlik olsun diye değil, istenmeden, zoraki ve birlik olmaması için yapılmıştır.

Gerçekten birliğe inanılarak ve istenilerek yapılmış olsaydı, şimdiye kadar neden anti-birlikçi davrandıklarımızı, partimizin "Birlik Konferansı" önerisini neden reddettiklerini ve yazılı cevap bile vermediklerini baştan bu yana değişenin ne olduğunu samimiyetini ve dürüstlüğü ortaya koyar ve hatalarının özeleştirisini yaparlardı. Yazıda bu yok. (Hakkı olmadığı halde bizden özeleştiri isteniyor üstelik) Olmadığı gibi, "yavuz hırsız ev sahibini bastırır" misali, partimizin birlik çabalarını öne önerilerini yok sayma ve bunun birlik önünde kesinlikle engel teşkil etmeyecek temelsiz sözlerle örtme ça-

bası vardır.

"Birlik" çağrısı gerek içerik, gerekse biçim açısından gayri-ciddi bir şekilde ele alınmış ve sunulmuştur. İnsan yaptığı bir işte ciddi olur, sorumluluk duyar. Baştan savma iş yapılmaz. Hele bu "BİRLİK" gibi bir konuyla, ve bu çağrı, dışındaki devrimci bir örgüte ve güce yapılıyorsa...

Bırakalım partimizi ciddiye almayı, ona saygı göstermeyi, insan kendi insanlarına karşı saygı gösterir, onları ciddiye alır. Yapılan bir şeyin hakkı verilerek, gerekli açıklamalar yapılır, gerekçeler ortaya konur, geçmişten beri kendi yaptıklarımızın sevabıyla günahıyla özeleştirisini verilir. Bu ise aynı zamanda sorumluluk duyma ve saygılı olma sorunudur.

Tüm bunlar "Birlik" çağrısının niçin yapıldığını ortaya koymaya yetmez mi? İkinci noktaya gelince, Arkadaşların kendileri de işin farkında ama sorunun özü yerine biçimle uğraştıkları için şimdiye kadar neden, "Parti ve devrimci kamuoyunda" anti-birlikçi ve bölücü olduklarını anlamayacak kadar kör, ciddiyetsiz, samimiyetsiz

ve göstermelik bir "Birlik" çağrısı yazısıyla "ayrılıkçı" oldukları imajının yıkılması"na hayal edecek kadar uzağı göremeyecek durumdadırlar.

Yazıda aynen şu söyleniyor. "Bu çağrımız aynı zamanda, parti ve devrimci kamuoyunda hakkımızda bilinçli olarak yaratılan 'ayrılıkçı' imajının yıkılması ve 'konferans'çı kesimin denli 'birlik'çi olduğunu da ortaya çıkarılmasına yardımcı olacaktır" dedik ya sorunun özü yerine biçimlerle uğraşılırsa, böylesine bariz açmazlara düşülür. "Ayrılık"çı imajı varsa, bu kabul etmek istemediğiniz, ama bir gerçek olan partiyi bölen ve tasfiyeye yönelik tavırlarınız ve izlediğiniz anti-birlikçi politikanız sonucu doğmuştur. Yoksa dediğiniz gibi "bilinçli" olarak "yaratılan" bir sonuç değildir. Bunu esas olarak kendinizde ararsanız daha yararlı bir iş yapmış olmaz mıyınız? Siz, bizim için "bilinçli" az şey yapmadınız. "Partiden ayrılan, atılan bir kaçışı" dediğiniz "Partiyi temsil etmeyen, yurt dışında çöreklenmiş mülteci bir grup" vb. dediniz. Sonuç ne oldu. Şöyle bir bakın bakalım. Siz

onların parti birliğini ve programını özünde savunmadıkları ve bağlı olmadıklarının bir kanıtıdır. İdeolojik-siyasi ve örgütsel olarak tasfiyeciliği had safhaya ulaştıran ve parti ile hiç bir ilgileri kalmayanları ML güçlere karşı çıkarak savunmak, parti programını savunmakla çelişir. "Konferans"çı kesimle örgütsel birliği sağlamanın ana koşullarından biride parti programının tüm konularında savunulması ve pratik yaşama uygulanması için tüm gereklerini kabul etmektir. Tüm temel konularda görüş birliğinin sağlanması örgütsel birliğin temelidir. Bu birlik sağlanmadıkça örgütsel birlik sağlanamaz. Sağlanmaya çalışılsa bile, bu yeni ayrılıkların başlangıcı olacaktır. Bu açıdan partinin tüm temel konularında görüş birliği sağlanmadıkça birlik yanlısı olmayacağız.

3) Partinin temel programı esas olarak gerçekleştirilecek olan birlik çalışmalarında, TKP/ML'nin temel programını tüm konularda savunmaya ve ona bağlı olmayan daha doğrusu savunduklarıyla parti üyeliği sıfatını yitiren unsurların hiç bir rolü olmamalıdır. İki çizgi mücadelesi adı altında, böylesi hayati önem taşıyan bir konunun, revizyonist-opportunizt unsurların rolünü ve önemini bu plana çıkarınak, bu birliğin önüne bir engel olarak koymak birliği isteme-

yen yıkıcı ve bölücü bir tutum olacaktır. Bu tür unsurlar başlatılacak olan tartışma süreci içinde ortaya çıkacaktır ki bugünde bu unsurlar bellidir.

4) 1987'de neden örgütsel ayrılığa gidildi; ideolojik-siyasi ve örgütsel olarak tasfiyeciliği en üst boyuta vardıran revizyonist çizgi neden bu güçlere karşı desteklendi ve onlarla örgütsel birlik sağlandı? Bizim açımızdan bir YDB'nin konferansı olmaktan öteye gitmeyen ve adına "3. K" denilen toplantı ne denli meşrudur, ne denli meşru değildir? Daha sonraki süreçte söylenenler nelerdir. Gelineen noktada niye ve niçin birlik, kiminle birlik? vb. konularda detaylı olarak tartışılmalı, samimi ve dürüst davranılmalı, hatalar ve yanlışlarda bağnaz ve tutucu davranılmamalı, yanlışlar atılıp doğrular benimsenmelidir. Her iki tarafta komünist bir yaklaşımla hataların özeleştirisini yapmalı ve bu konularda açık yürekli ve samimi davranılmadıkça birlik denilen olayın gerçekleşeceğini sanmıyoruz ve olamaz.

5) Genel olarak yukarıda ortaya koyduğumuz birlik anlayışımız ilkel ve ML bir anlayıştır. Ne olduğu belli olmayan resmi kanallarla yetkili taraflara ulaştırılmayan, sadece demagogik bir propaganda amacını taşımaktan başka bir önem taşımayan

birlik çağrılarının bizim açımızdan dikkate alınır bir yanı yoktur. Bu tür samimi olmayan yaklaşımları bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de teşhir etmeye devam edeceğiz.

Yukarıda genel hatlarıyla ortaya koyduğumuz birlik anlayışımız doğrultusunda "konferans"çı kesimde olumlu ve somut gelişmeler olursa örgütsel birliğin sağlanması için gerekli teknik çalışmalar yapıp sonuca gidilebilir. Olumlu ve somut bir gelişme sağlanmadıkça sürece partimiz bu sorunu gündemine alıp tartışmayacak ve pratik sorunların önüne çıkarmayacaktır. "Konferans"çı kanada bir birlik çağrısı niteliği taşıyan bu kararın resmi yollarla "K"çı kesime ulaştırılması ve olumlu ya da olumsuz cevabın istenmesi ayrıca bu birlik çağrısının birer metninin cezaevindeki yoldaşlara ulaştırılması, partinin yayın organlarında yayınlanması ve olanaklar dahilinde kamuoyuna duyurulması sağlanacaktır. Gerçek bizim, gerekse "K"çı arkadaşlarımızın bu konulara bakiş açısını genel bir şekilde ortaya koyan ve eleştiren yazıları önümüzdeki süreçte yayınlayacağız. Bu hem parti hem de diğer devrimci demokrat kamuoyunun sağlıklı bir şekilde bilgilenebilmesi için gereklidir.

TKP(ML) Merkez Komitesi
Haziran 1990

ne söylemişseniz tam tersi ortaya çıktı. Devrimci çevreler, demokratik kamuoyu "konferans"çı dediğiniz bizi, partiyi temsil eden güç olarak görmüyor mu? Devrimci örgütler parti olarak bizi görüp ciddiye alınmıyormuyuz? Her halde tüm bunlar sizin "bilinçli" propagandanızla olmadı, kendi tavrınızın doğruluğu ve izlediğimiz politika sonucu oldu.

Arkadaşlar size dostça ve samimi tavsiyemiz, basit ve biçimsel şeylerle uğraşma yerine tavrı ve davranışlarınızı gözden geçirmeniz ve izlediğiniz yanlış politikadan vazgeçmenizdir. Göreceksiniz ki o zaman, her şey düzelecek, siz de başkasına çamur atmaktan kurtulacaksınız.

Bizim ne denli "birlikçi" olduğumuzu açığa çıkarmaya gelince. Bu, sizin yapabileceğiniz bir şey olduğunu sanmıyoruz. Bu gücü kendinizde görseydiniz şimdiye kadar yapardınız. Neresinden tutarsak tutalım dökülen bir "birlik" çağrısıyla bunu başarabileceğinizi hayal ediyorsanız, daha çok beklersiniz, daha çok hayal alemine yolculuk yaparsınız. Dediğimiz gibi tüm bunlar, izlenen ve olan doğru ve tutarlı politikalar sonucu olmuştur. Dolayısıyla pratikte geçerliliği olan politikamız tutarlı ve alternatif bir politikayla altedilebilir. Kuru gübürlülerle değil.

Bu noktalarda özet olarak söyleyeceğimiz şudur:

DABK'çı arkadaşların "birlik" çağrısı, inanılarak ve istenilerek yapılmış değil, hayatın dayatması, tabanlarından gelen baskılar sonucu ve "anti-birlikçi", "bölücü" ve "parti tasfiyecisi" oldukları imajını silmek amacıyla "politik" bir manevra olarak gündeme getirilmiştir. Ama yapılan, ilkelce ve acemice bir politikadır.

Arkadaşlar, Yapmış olduğunuz bu "birlik" çağrısı, "politik" bir manevra olmanın da öte şekilsiz ve İLKESİZ'dir.

Komünist Partilerinde birlikler ve ayrılıklar her zaman ilkel olmak zorundadır. İlkesiz temelde yapılan herhangi bir şey komünist partilere zarar verir. Hatta yıkıma bile götürebilir. İlkesiz temelde yapılan bir şey o anda, çok "yararlı" veya "başarılı" gibi gözüksede sonunda başarısız kalmaya mahkumdur.

DABK'ın partiden ayrılmasının yanlış olduğunu, ilkesiz olduğunu defalarca söyledik, hala da söylüyoruz. İlkesizlik, ayrılığa olduğu gibi "birlik" çağrısında da devam etmektedir. Çünkü, komünist partilerinde demokratik merkezîyetçilik ilkesi ve iki çiz-

gi mücadelesi kavranmamıştır. Tek kelimeyle Leninist PARTİ olayı kavranmamıştır. Sorunların özü kavranmayınca o anda esen rüzgara ve dyugulara göre hareket etmek kaçınılmaz olur. Bu da insanı bir sağa bir sola götürür. DABK açısından da olan budur.

İlk başta, yani DABK'ın ayrılışı sırasında gösterdiği sol sekte, bölücü ve parti tasfiyecisi tavrı, bugün tersine dönmüştür. Yani, parti "birliği" konusunda sağ oportünist anlayış ve liberal tavırlar sergilenmektedir. Biz, arkadaşların, birlik karşısında, başında sola şimdi ise sağa çark ettiklerini, bunun da, başında koydukları yanlış ve ilkesiz tavrın bir devamı olduğunu söylüyoruz. Eğer arkadaşlar, sorunun özüne inip nerede hata yaptıklarını irdelemedikleri sürece, aynı yalpalanma içinde devam edeceklerini söylemek istiyoruz.

DABK'çı arkadaşlar şimdiye kadar partiden ayrılmalarının haklılığını, doğruluğunu ve ilkel bir temelde yapıldığını kanıtlayamadılar. Temelsiz, inandırıcı olmaktan uzak, şu sunu yaptı, bu bunu yaptı demekten öteye geçmeyen ajitatif ve duygusal laflarla işi idare etmeye çalıştılar. Bu, bir yere kadar gider. Ondan öte işe yaramaz hale gelir. Doğal olarak arkadaşlar hayıflanıyor, kızıyor; "hakkımızda bilinçli olarak yaratılan ayrılıkçı imajı" diye kızıp hayıflanacağımıza, bunun sebeplerini, gülünç ve ilkesiz ayrılık ilan etmeniz ve onun "haklılığını kanıtlamak" için ileri sürdüğünüz gerekçelerde ki temelsizliklerde ararsanız daha doğru ve yararlı bir iş yapmış olacağınız inancındayız.

Gelelim "Birlik" çağrısının ilkesizliğine.

Arkadaşlar, hep "ilkel" olmaktan bahsediyor ama ilkesizlik arkadaşların ilkesi haline gelmiş. Eğer partiyle ilkel birlik istiyorsanız (burada şunu belirtelim, parti biziz, sizi parti görmüyoruz vb... söylenecektir. Hiç önemi yok, öylede görseniz, birleşmek istediğiniz güce karşı bile ilkel hareket etmek, açık davranmak zorundasınız), bazı gerçekleri görmezlikten gelmekle, yokmuş gibi hareket etmekle, onların hiç biri yok olmazlar. Onlar vardır ve var olmaya devam edecektir.

KP'lerde birlik ML güçler arasında yapılır. Yani aralarında ilke ayrılığı olmayan, aynı ideolojik ve siyasi görüşleri savunan (taktik görüş farklılıkları olabilir) güçlerin, aynı örgüt içinde örgütsel birlikte dahil birleşmesinden daha doğal bir şey olmaz. Böyle bir istek de doğal bir istektir. Bunun dışında yapılacak "birlikler" KP'ler

açısından şekilsiz ve ilkesizdir. Burjuva partilerinin birleşmesine benzer.

DABK'çı arkadaşların "birlik" isteği olumlu bir adımdır, güzel ve seviyilecek bir şeydir; tabii ki, samimi ve inanılarak yapılmışsa. Buna daha önce değindik. Bir an için diyelim ki, arkadaşlar, "birlik" çağrılarında samimiler ve buna gerçekten inanıyorlar. Öyle de olsa, nasıl bir BİRLİK? diye sorup, cevap vermeliyiz. Sorunu enine boyuna irdelemeden, "birlik" mi iyi bir şey! Partimizin "gücü" artar, olumlu hava yaratır, moral verir vb... temelde ki kısa vadeli çıkarlar görülüp uzun vadeli çıkarlar gözardı edilmeden, ilkel davranmak ilkelimiz olmalıdır. Sınıf mücadelesinde duygusallığa yer yok.

DABK'la partimizin birleşmesinin, ilkel olabilmesi için öncelikle birbirimizi nasıl görüyoruz, birbirimiz hakkında ne düşünüyoruz, sorusuna cevap verilmelidir. Partimiz, MK 3. toplantısında aldığı bir kararla, gelinen aşamada artık DABK'ı Marksist-Leninist olarak görmediğini ve birleşme sorununu gündemden kaldırdığını açıklamıştı. Bu kararımız geçerlidir ve Partimizin görüşlerinde bir değişiklik olmamıştır. Olması da, bize değil, arkadaşların izlediği çizgide ki değişikliğe ve gösterecekleri samimi tavra bağlı olacaktır.

Acaba, DABK, şimdi bizi nasıl görüyor? Eski düşüncelerinde bir değişiklik var mıdır? Varsa, değişen ne olmuştur? vb... sorularımıza cevap vermeliyiz. Aslında bu cevabı yazılarda vermeliydiler. Ama hep es geçilmiş. Daha önce (belki şimdi de) DABK'çı arkadaşlar bizi nasıl görüyordu, bir hauralayalım, "İkinci MK'nın koltuk değneği" "sağ oportünist, revizyonist", "Bunlar parti çizgisini ve İbrahim'i savunmuyor" vb... söyleniyor muydu? Söyleniyordu, hemde fazlasıyla. İtirazları olacağını sanmıyoruz, çünkü hepsi belgelidir.

O halde DABK'çı arkadaşlara soruyoruz. Hakkımızda ki "sağ oportünist" değerlendirmesi değişti mi? Değiştiiye nasıl görüyorsunuz? Değişmemişse bu "birlik" çağrısına diyelim "olumlu" cevap vermemiz halinde birden nitelik değiştireceğimizi düşünmüyorsunuz, inşallah. Sorduğumuz sorularla birlikte "Birlik" anlayışınızı da ortaya koyun. Kiminle, birlik yapılır, ilkel olmasının koşulları nelerdir? Bunlara da cevap vermeliyiz.

DABK, şimdiye kadar bizi ML olarak görmüyordu. Yeni bir açıklama yapmayınca eski değerlendirmeleri geçerli demektir. DABK, "Birlik" çağrısını "Partinin temel programına bağlı

güçlere" ve sadece bize yapıyor. Bundan şu sonuç çıkar; demek ki, biz partinin temel programına bağlıyız. Bu, bizim ML olmamız için yeterli midir? Yeterliyse, bugün biz ML bir güç olarak görülüyor demektir. Bu ise, yeni bir değerlendirmedir. O zaman eski değerlendirmenizin özeleştirisi nerede! Değerlendirmede ki samimiyete ve duyulan sorumluluğa güvenilebilir mi? Eğer yeterli değilse, biz, partinin programına bağlı bir gücüz ama aynı zamanda "sağ oportünist"iz demektir. O zaman ilkeli birlik anlayışı nerede, rafla mı kaldırdı. Oysa arkadaşlar "birlik anlayışımız ilkeli ve ML bir anlayıştır" diyorlar. Eğer arkadaşların "ilkeli ve ML" dediği anlayışları buyusa, o zaman kendileri bilir. Bizde onun adını koyarız. İlkesizliğin ve şekilsizliğin ilkesi!

DABK'çı arkadaşlar "birlik" çağrısına koydukları başlıkta ve dolayısıyla bizi "partinin temel programına bağlı bir güç" olarak gördüklerine dair bir samimiyet belirtisi bile yoktur. Çağrının başlığı farklı, içeriği daha farklıdır. Hangisine inanacağız? Çağrı yazısının ikinci paragrafında "Sözde de olsa parti politikasını savunduklarını söyleyen İstanbul Cezaevlerindeki arkadaşların ..." diyor. "Konferanç kanattaki arkadaşların 1987'de sergiledikleri tutum onların parti birliğini ve programını özünde savunmadıklarının ve bağlı olmadıklarının bir kanıtıdır. Ayrıca "konferanç kesimle örgütsel birliği sağlamanın ana koşullarından biride parti programının tüm konularda savunulması ve yaşama uygulanması için gereklerini kabul etmektedir", "TKP-ML'nin temel programına tüm konularda savunmayan ve ona bağlı olmayan... hiç bir rolü olmamalıdır." deniliyor:

Hem bizi "partinin temel programına bağlı bir güç" görüp "birlik" çağrısını yapacak, hemde o konuda bizimle pazarlık yapacak. Neyin pazarlığını yapıyorsunuz. İlkesel ayrılık olup olmadığı bilinmiyor mu? "Birlik" çağrısı birleşilebilecek bir güce yapılmaz mı? Rastgele ve birleşme olmayacak veya birleşme yapılmayacak bir güce "birlik" çağrısı yapılır mı? Yapılırsa buna "deli saçması" denir. Size göre bizim dışımızda, TKP-ML kökenli başka örgütler de var, onlara için çağrı yapmadınız. Çünkü, birleşilebilecek bir güç görmüyorsunuz da gıdan. Birleşmenin temelini koymuşsunuz, ve bize, o temele bağlı olduğumuz için "birlik" çağrısı yapıyorsunuz. Buradaki çelişki ve samimiyetsizlik nereden kaynaklanıyor acaba?

Biz söyleyelim, başında da söylemiştir; "birlikçi" gözükmek için yapmak istediğiniz ama ilkelce ve acemice yaptığınız politiktandır.

DABK'çı arkadaşların, "birlik" çağrısını niçin ve ne amaçla yaptıklarını, nasıl bir yaklaşım içinde olduklarını, "birlik" çağrısının niteliğini ortaya koyduktan sonra şimdide, çağrı yazısı içerisinde yer alan bazı noktalar üzerinde durmak istiyoruz.

DABK'çı arkadaşlar, bölücü ve parti tasfiyecisi tavırlarını gizleyebilmek için parti tarihini çarpıtmakta ve parti güçlerini inkar etmekte. İnkarcılık ve tahrifatçılık insanı yıkıma ve kendisini bile inkara götürür. Her şeyi kendisiyle başlatmak ve kendisinin başkasını yok sayma anlayışı, küçük burjuvazinin tekbenci anlayışıdır ki; bu anlayış kariyerizmi ve darbeciliği doğurur, onları sürekli olarak besler ve büyütür. Bu anlayış aynı zamanda, insanın, kendi hatasını görmesini engeller, kendisinin her zaman doğru davrandığı kibirliliğine sürükler, kendi hatalarını örtmek için başkalarına saldırır.

DABK'çı arkadaşların yaptığı da bundan başka bir şey değildir. Çağrı, yazısının daha ilk paragrafında şunlar söyleniyor! "...partinin yönetimine hakim olan 2. MK'nın tasfiyecisi revizyonist çizgisine karşı başını DABK'ın çektiği ML çizgi etrafında birleşen gerçek parti güçleri arasındaki mücadelenin zorunlu olarak doğurduğu bu ayrılık sırasında bir takım parti güçleri faydacı ve kariyerist bir tavır aldılar..." (abç) önce bir noktaya açıklık getirelim.

DABK'çı arkadaşlar, "2. MK'nın tasfiyecisi revizyonist çizgisine karşı..." mücadeleyi başlatan ve yürüten (bir aralık öyle görelim) o dönemin DABK'ını ve ayrıldıktan sonraki DABK'ı da sağ oportünist olarak değerlendirmiyor muydu? DABK yönetimine yeni gelen bir öncekini hep sağ oportünist çizgi izlemekle suçladı. (Doğru veya yanlış şimdi biz ona girmiyoruz.) Sağ oportünist çizgi izleyen DABK şimdi nasıl birden "ML çizgi" izlemeye başlıyor. Bu, kendinizde inkar etmek anlamına gelmez mi? Dedikya insan inkarcılık batağına batmaya görsün. Kendisini bile inkar eder. İyi bir şey yaptığını sanar. Ama nereye kadar?

Eğer, DABK'çı arkadaşlar derlerse ki, sağ oportünist çizgi izleyen bir organ veya örgüt "ML çizgi"de izleyebilir, ne diyelim, yine bu da arkadaşların başka bir çelişkisidir deriz. Çizgi bir bütündür. Bir konuda doğru yapmak

çizgi demek değildir. ML bir çizgi deyince, ideolojisiyle, siyaseti ile örgütsel anlayışla, pratiğiyle vs.. hepsi içine girer. "ML çizgi" neye karşı izlenmiş. "2. MK'nın tasfiyecisi ve revizyonist" çizgisine karşı. Demek ki, 2. MK'nın tasfiyecisi, revizyonist ideolojisine, teorisine ve pratiğine karşı alternatif bir çizgi izlenmiş. Ama o da "sağ oportünist" görülüyor. O halde buna "ML çizgi" denilemez. Bu kadar basit değil mi? Yok diyorsanız buyrun bizi aydınlatın.

Tarih çarpıtıcılığı ve inkarcılığı yapılarak "haklı" olduğunuzu ispatlamaya çalışıyorsunuz, ama daha çok batağa saplanıyorsunuz. Sağ oportünist çizgi bize karşı savunmada, "ML çizgi" oluverince, "ML çizgi"nin sonunda yapılan ayrılıkta, elbette, "ML" olacaktır, "zorunlu" olacaktır!... Yanlış olacak hali yok ya! Kendileri dışında olan güçlerin yaptıkları doğru olur mu? Elbette yanlış olacak; Dilin kemiği yok, ona, sorumluluk ve saygı denen önemli değerler var. İnsan birzarcık olsun sorumluluk duyup bu kadar destek atmaz.

Partimiz, hiçbir zaman DABK'ı inkar eder bir konuma düşmedi, düşmeyecek ama yaptığınızda abartmadan hakkını vermektedir. Bununla birlikte, partimizin DABK'ın dışındaki güçlerine ve değerlerine de sahip çıkmakta ve onların mücadelesinde inkar etmemektedir. Herkes kendi çapında, olanakları ölçüsünde mücadele de bir şeyler yapmaya çalıştı. Bu, onları inkar etmemizi, parti tarihini çarpıtmamızı getirmez. 2. MK'nın sağ oportünist, revizyonist çizgisine karşı koyan, gücü ve olanakları ölçüsünde mücadele yürüten insanları, parti üyeleri, "gerçek parti güçleri" değil mi? Bunlar neyin gücü oluyor. Gerçek olmayan parti gücü mü oluyorlar. Nereye baksak inkarcılık. 2. MK'nın çizgisine karşı çıkıp mücadele yürüten, partinin görüşlerini savunup, o temelde pratikte savaşım veren herkes (üyeyi, kadrosu, sempatzı) partinin gücüdür. DABK'ı "gerçek parti gücü" olarak görmek, inkarcılık olduğu kadar, salt askeri bakış açısıdır da. Çünkü, silahlı güç orada "Mühür kimdeyse Süleyman odur" demektedirler. Tüm sorunlara namlunun ucundan bakılırsa öyle olur. Parti programınızı hayata uygulamak tek başına silahlı olmayacak. Hayatın her alanında ve her alanda (alanların özelliklerine göre) verilecek mücadeleyle olacaktır. Bu durumda, kalkıp en birincil parti programı "savunucusu" kesilmek, gülünç oluyor doğrusu. Bu işler lafla da olmuyor.

Pratik her şeyin sınıdığı bir alandır.

Çağrı yazısının ilk paragrafında içinde, ayrıca, "Partinin programını ve 2. MK'nın revizyonist çizgisine karşı sürdürülen ideolojik ve siyasi mücadelenin özünü yeterince kavramayan, ama sözde de olsa 1987'ye kadar DABK yanında yer alan İstanbul Cezaevlerindeki bazı arkadaşların örgütsel ayrılık döneminde partinin gerçek güçlerini terk ederek, parti düşmanı mülteci revizyonistleri "yoldaş olarak değerlendirip onları baş tacı etmeleri, o arkadaşların ne kadar partinin politikasını kavradıkları ve partinin birliğine bağlı olduklarının somut bir göstergesidir" deniyor. Biz DABK'çı arkadaşlarla, parti programını kim iyi kavramıştır, kim daha iyi savunuyor vb... noktalarda söz düellosu yapacak değiliz. Pratik her şeyi gösteriyor ve gösterecek.. "Sürdürülen ideolojik ve siyasi mücadelenin özünü" kavramamaya gelince. Aslında buna en iyi cevabı pratiğimiz veriyor. Ame yinede biz, bir kaç noktayı vurgulamak istiyoruz. DABK'ın verdiği "ideolojik ve siyasi mücadele"yi abartmaya hiç gerek yoktur. Aslında DABK'ın övüneceği burası değildir. DABK, 2. MK'nın gerek 3. Konferans tartışmaları sırasında ve gerekse parti içine yayınladığı yazılı görüşlerine karşı hangi mücadeleyi verdi bunun belgesini gösterebilir mi? 2. MK'nın "tasfiyeci ve revizyonist çizgisi" dediğiniz görüşleri parti içinde tabanında yazılı olarak dolaşırken, 3. konferansın tartışmalarını, kendi görüşleri çerçevesinde yönlendirmeye çalışırken, bizim DABK'çılarımız neredeydi acaba? "ML çizgiyi yansıtan ve "ideolojik ve siyasi mücadele"yi gösteren yazılı belgeniz var mı? Bunları söylerken DABK'ın o dönemde birşey yapmadığını söylemek istemiyoruz. Ancak "ideolojik ve siyasi mücadele"nin özünü kavramanın bu olmadığını vurgulamak istiyoruz. "Kavramadı", "parti programını savunmuyor" dediğiniz o insanların 2. MK'nın çizgisine karşı koydukları anlayışın yazılı belgeleri vardır. Parti içine dağıtılmıştır. Çizgi mücadelesini salt yazı yayınlamak olarak anlamıyoruz. Fakat arkadaşlara bazı şeyleri hatırlamak gerekliyor.

"Ideolojik ve siyasi mücadelenin" özünü kavramak, o mücadeleden kaçmak, sonuna kadar götürmemek hiç değildir. 2. MK'ya karşı çizgi mücadelesi bitmeden, konferansa gidileceği sırada, konferansa gitmemek ve "ayrılık" ilan etmek, "ideolojik ve siyasi mücadelenin özünü" kavramak

oluyorda, çizgi mücadelesini sonuna kadar götürmek, konferansta bunu devam ettirerek yenilgiye uğratarak, partinin program ve görüşlerini hakim kılmak tersi oluyor. Doğru biz, sizin yapuğunuz yapıp. 2. MK'cılarla konferansta yüz yüze gelip tartışmaktan kaçınmadık, mücadelemizi oradada sürdürdük. Siz ne dersiniz deyin sonunda zaferi biz kazandık. Sizde şaşırıp kaldınız. Başka yapacak bir şeyiniz yoktu zaten.

3. Konferansımızın, "revizyonistlerin etkinliğinde ve denetiminde olmasına rağmen revizyonistleri tasfiye ettik'lerini söylediler" diyorsunuz. O zaman konferans kararlarını "mahkum" edinde görelim. Konferans, madem ki, 2. MK'nın "etkinliğinde ve denetiminde" oldu, bu konferans kararlarında damgasını vurmaz mıydı? 2. MK'nın savunduğu görüşlerle Konferans kararları arasında büyük farklılıklar vardır. Bazı konularda aynı olması sonucu değiştirmez, değiştirmedeği gibi o görüşlerin doğru olup olmadığına bakmak gerekir. Bu bir konferanstır, herkesin mutabık olacağı kararlarda çıkmayabilir. Önemli olan, çizgilerin çatıştığı esas öz noktasında çıkan sonuçtur. Yine söylüyoruz "revizyonistleri tasfiye ettik". İnkarmı edeceksiniz. Sürec içinde de partiden attık, bazısı da, baktılar birşey yapamayacak kendileri ayrılıp gitti. Sorun, birilerini "yoldaş" görüp baştacı etmek değildir. İki çizgi mücadelesini iyi kavramak ve sürdürülen ideolojik ve siyasi mücadeleyi, toplanma aşamasına gelmiş 3. Konferansa giderek, orada da sürdürmek ve parti çizgisini savunarak hakim kılmaktır. Doğru olan buydu, biz doğru olanı yaptık. Çünkü sorun kesinlikle "tercih" sorunu değildi. Yanlışla karşı doğrunun savunulması ve uygulanmasıdır. "Baş tacı" etti dediğiniz kişilere karşı tavrımız bellidir, bunun, bugün daha iyi anlaşılması olduğunu sanıyoruz.

İstanbul Cezaevlerindeki "bazı arkadaşların" 1987'ye kadar "DABK'ın yanında yer" almasına gelince. Önce, küçük bir ayrıntı gibi gözükken ama belli bir anlayışın ürünü olarak yansıyan "bazı arkadaşlar" ifadesini düzeltmemiz gerekir. Birincisi 2. MK'ya karşı mücadele sadece İstanbul Cezaevlerinde değil içerde ve dışarda bir çok üye ve kadroydu ikincisi; cezaevlerine gelince. "Bazı arkadaşlar" değil, sadece dört parti sempatisini dışında herkes, demek en doğrusudur. Çünkü, ayrılık sırasında sadece 4 kişi DABK'tan yana tavır koydu. Gelelim diğer noktaya. 1987 içinde meydana

gelen ayrılığa kadar DABK, BABK ve İstanbul Cezaevi, 2. MK'ya karşı mücadelede birlikte hareket ediyordu. Birisi diğerinin yanında diye ifade etmek bizce doğru değildir. 1986 sonunda 7. Konferans delegesi yoldaşın ölümünden sonra, DABK'ın konferansın ülkede yapılması konusunda diretmeye devam etmesi üzerine 2. MK, iradi olarak DABK'ı konferansa katması "tasfiye" etme eğilimi içine girdi. Bu 2. MK'nın iradi olarak böyle bir tavra girmesi, partiden ML güçlerin önemli bir kısmını tasfiye etmesi anlamına gelecekti. 2. MK'nın bu anlayışına karşı elbette tavırsız kalınmazdı. 2. MK'yi öyle bir düşünceden vazgeçirmek gerekiyordu. Bu durumda sorun, sağ oportünistlerle, ML'ler arasında tercih sorunu olacağı için doğal olarak İstanbul Cezaevindeki yoldaşlarda "Eğer 2. MK böyle yaparsa, biz DABK'ın yanında tavır alırız" diye görüş bildirmişlerdir. Bunun dışında zaten ideolojik ve siyasi düşünceleri çakışıyordu. Daha sonra, 2. MK böyle bir tavra girmede ve DABK'ın konferansa katılması için çalıştı. Fakat, bu defa DABK'ın önemli bir çoğunluğu, konferansın toplanacağı sırada, konferansa katılmayacakları tavrını takındı. Bu defa konferansa katmayan 2. MK değil, katılmayan DABK'ın kendisiydi.

İstanbul Cezaevindeki yoldaşlar, DABK'a özel bir mektup göndererek, tavrılarının yanlış olduğunu, konferansa katılmak gerektiğini, ayrılık tavrının partiyi bölceğini vb... anlatmaya ve ikna etmeye çalıştılar. (Bunun böyle olduğu belgelidir) Bu aşamada sorunun boyutu değişmiş, oportünistlerle ML'ler arasında bir tercih yapmak değil, doğruları savunup uygulamak ve yanlışlara karşı mücadele edip tavır almak boyutuna sıçramıştır. Daha önceki koşullarda belirlenen tavır, olayın boyutunun değişmesiyle tavrıda değişmiştir. Fakat, DABK bir türlü bunu kavrayamamıştır. Bunun anlaşılacak bir yanı yoktur. Hala da kavramamakta ısrar ediyor.

DABK'çı arkadaşlar, çağrı yazılarında "Partinin bu duruma gelmesinde birinci derecede bir rol oynayan bu faydacı ve kariyerist kesim..." (yani İstanbul Cezaevi) diyerek, kendi sorumluluklarını ve suçlarını bu yoldaşlar üzerine yıkarak, bölücü ve parti tasfiyecisi olduklarını gizlemeye çalışıyor. Ama nafiye, işlenen suç yapılan sorumsuzluk kalem darbeleriyle gizlenemez. İstanbul Cezaevindeki yoldaşların takındığı tavır doğrudur. 2. MK'nın sağ oportünist çizgisine karşı

partimizin zafer kazanmasında ve konferansta yenilgiye uğratılmasında önemli bir rol oynamışlardır. Daha dün kadar güveniyor ve saygı duyduğunuzu söylüyordunuz. ML yoldaşlar olarak görüyordunuz. Ama, sizin gibi tavır takınmayınca, her şey değişti, "faydacı ve kariyerist" olup çıktılar, "partinin programını kavramamış" oldular. Bizimle olursan, bizim yaptıklarımızı onaylayıp desteklersen iyisin, güzelsin; tersi olunca, "tukaka"sın. İşte DABK'nın mantığı, tavrı budur.

DABK'çı arkadaşların, partimizin "Birlik Konferansı" önerisine niçin cevap bile vermedikleri "cevap" çok gülünç, kendi hatalarını örtme ve masum gözükme çabasıdır. Cevap veremelerinin cevabına bir bakalım "... çağrılarını bile hiç bir zaman resmi olarak partimize ulaştırmadılar. Yayın organlarında yayınlanan bu çağrılar ancak tesadüfen aylar sonra elimize ulaşıyordu." (abç) "Ne olduğu belli olmayan, resmi kanallarla yetkili taraflara ulaştırılmayan... birlik çağrılarının bizim açımızdan dikkate alınır bir yanı yoktur." (abç) "Birlik Konferansı" önerimizi içeren yazımız DABK'çı arkadaşların eline geç ulaşmış olabilir. Ancak, "tesadüfen" ulaştığı ve "resmi kanallarla yetkili taraflara" ulaştırılmadığı doğru değildir. Bu işte bir unutkanlık yoksa, resmen yalan söyleniyor. Önerimizi içeren yayınınızın fazla gecikmeden bizzat yetkili yoldaşımız tarafından (bir gerilla birliğimiz), kendi gerilla birliğine, yetkili kişilerine ulaştırılmak üzere verilmiştir. Aynı şey arkadaşların kendileri için geçerlidir. Kendi çağrı yazıları da bize gerilla birlikleri kanalıyla geldi. Batıda ise, alt organlarımızda görevli bir yoldaş kanalıyla MK'ya ulaşmıştır. Eğer bu şekilde olmasını kabul etmiyorlarsa, o zaman, nasıl istediklerini söylerler, partimiz de öyle yapardı. Bunlar sorunun tamamen teknik yanlarıyla ilgilidir. Önemli olan niyet ve istektir. Gerçekten arkadaşların, "birlik" diye bir niyetleri olsaydı, önerinin kendilerine ulaştığı andan itibaren hareket geçip, er veya geç cevap verirlerdi. Şimdi kalkıpta işin teknik yanlarıyla uğraşıp gülünç duruma düşmezlerdi. "Bizim açımızdan dikkate alınır bir yanı yoktur." diyerek kendi niyetsizliklerini, samimi-yetsizliklerini ve ciddiyetsizliklerini ortaya koymazlardı. Önerimizi cevapsız bırakmaları konusunda getirdikleri gerekçede çelişki vardır. Öğrenmek istiyoruz; cevap verilmemesinin esas gerekçesi, çağrının "resmi kanallarla yetkili" organınıza ve kişilerinize

ulaştırılmaması mı, yoksa, size göre "gerçekçi bir yanı bulunmayan..." "sadece demagogik bir propaganda amacını taşımaktan başka bir önem taşımayan" çağrı yazımızın içeriği mi? Nasıl ulaştırıldığını söyledik. Arkadaşların söylediği gibi olmadığını belirttik. Çağrımızın içeriğine gelince, o bizim sorunumuzdur, bizi bağlar. Sizin cevap vermemenizi hiç bir zaman haklı çıkarmaz. Cevap verip mahkum etseydiniz, "birlik" yapmaya niyetiniz varsa doğrusunu koysaydınız.

Bu gerekçelerin hiç birisi değil. Arkadaşların şimdi söylemek, kabul etmek istemediği gerçeği biz söyleyelim. Partimizin "Birlik Konferansı" önerisi yaptığı sıralarda, DABK'çı arkadaşlar, hala "bizim birlik diye bir sorumuz yok, gelin bize katılın", "eğer yaptığınız konferansı fesheder-seniz 2. MK'çıları saflarımızdan atarsınız işte o zaman birlik konusunda gündeme alabiliriz" vb. vb... diyordu. Evet arkadaşlar, işin esas gerçeği bu düşüncenizde yatıyordu. O zamanlar burnunuz havadan, gözünüz kendinizden başka bir şeyi görmüyor, kimseyi ciddiye almıyor, "bunlar bir şey yapmaz", "bunların silahlı mücadele diye bir derdi yok" vb. deyip duruyor ve tabanımızı hep bunlarla avutuyordunuz. Parti düşmanlığı yapmaktan adeta zevk alıyordunuz. Süreç içinde gerçeğin hiçte öyle olmadığını gördünüz, kafanızı sosyal pratiğin kayalarına çarpıp (afedersiniz ama) sersemlediniz, şaşkındınız. İşte o şaşkınlık ve ruh hali içinde hareket ediyor, ne söylediğiniz ve ne yapmak istediğiniz pek bilmez bir şekilde davranışlar sergiliyor, büyük çelişkiler içine düşüyorsunuz. Özürlünüz kabahatinizden büyüktür.

Kendi hatalarımıza gelince. Bu konu aynı zamanda DABK'çı arkadaşların, ileri sürdükleri "koşullar"ın birincisi içinde yer alıyor. Kendi hatamızı gördüğümüzde ve gösterildiğinde hiç bir zaman özelleştirisini vermekten çekinmedik. Bizim hatamızı ve çelişkilerimiz şudur: DABK'nın bölücü ve parti tasfiyeciliği tavrıyla partiye verdikleri zararlar karşısında kızıp, bunu yapanların başını çekenler hakkında ağır ithamlarda bulunmak hem hata, hem de o dönemde izlediğimiz "birlik" politikasına tersi, çelişik bir durum arz ediyordu. Biz burada, DABK'nın aynı politikayı sürdürmesi halinde, şeflerinin sonunun ne olacağını tartışmak istemiyoruz. Ancak o dönemde, kehanetlerde bulunmak yanlış ve politikamızla çelişiyordu. Buna rağmen DABK'la birleşme politikamızı sürdürdük. DABK'nın dediği gibi, bu konuda sa-

mimi olmayan biz değil, DABK'nın kendisidir. Çünkü biz, "birlik" konusunda kabul edilmeyecek önerilerle ortaya çıkmadık. Şekilsiz ve ilkesiz birlik önerisi getirmediğimiz. Samimiyetin ölçütü, söylenenlere inanmak, gerçekleşmesi için çaba sarfetmek, gerçekleşmesi önüne kabul edilmeyecek engeller çıkarmamaktır.

DABK'çı arkadaşlar, "samimi ve dürüst davranılmalı, hatalar ve yanlışlarda bağnaz ve tutucu davranılmamalı, yanlışlar atılıp doğrular benimsenmelidir." diyor. Evet bizde aynen katılıyoruz, buna bir itirazımız yok. İtirazımız başka tarafa. Acaba, DABK'çı arkadaşlar, bunu söylerken samimi ve inanarak mı söylüyor? İşte buna inanmak mümkün değildir. Yazıda bu yönde bir izlenim edinemedik. Madem ki, buna inanılıyor, o halde. DABK'çı arkadaşlar, niçin kendi hataları konusunda tek bir söz etmediler. Soruları hep es geçip, karşısındakileri suçlayıp işin içinden sıyrılmaya çalıştılar. Hayır, öyle değil diyorlarsa bunu pratikte de gösterebilirler, pratik adım atsınlar.

Sonuç olarak özetleyecek olursak; Arkadaşlar "birlik" çağrılarında samimi ve dürüst değildir. "Birlik" çağrısı istenilerek ve buna inanılarak yapılmış bir çağrı değil, tabanlarının zorlamasıyla ve devrimci-demokrat kamuoyunda "anti-birlikçi", bölücü ve parti tasfiyecisi yarısını silmek amacıyla politik bir manevra olarak gündeme getirilmiştir. Ama yapılan ilkelce ve acemice bir politikadır.

"Birlik" çağrısı, politik bir manevra olmaktan de öte şekilsiz ve ilkesizdir. Tutarsız ve büyük çelişkilerle doludur.

"Birlik" çağrısı, ciddiyetten uzak ve samimi-yetsizce kaleme alınmıştır.

"Birlik" çağrısına, "birlik" çağrısı yazısı değil, saldırı bildirisi demek gerekir. Yani savunmanın saldırısı.

DABK'çı arkadaşlar, gerçekten birlik istiyorsa ve buna samimi olarak inanıyorsa, yazınız içinde değindiğimiz sorularımıza ve eleştirilerimize cevap vermeli, samimi olduğunu pratik adım atarak göstermelidir. Sağa sola temelsiz saldırarak ve kendi hatalarını örtmeye çalışarak değil.

Şekilsiz, ilkesiz ve samimi-yetsiz birlik yapmaktansa ilkelci ayrı kalmayı tercih ediyoruz.

Dostça Selamlar,
Ekim-1990

TKP/ML-MK

(TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ/MARKSİST-LENİNİST MERKEZ KOMİTESİ)

DOĞU PERİNÇEK

Lenin Stalin Mao'nun Türkiye Yazıları

ÇIKTI TÜM KİTAPÇILARDA

Bu kitap, Lenin, Stalin, Mao ve Dimitrov'un 20. yüzyıl başlarından 1960 yılına kadar Türkiye üzerine yazdıklarını ve söylediklerini biraraya getiriyor.

Doğu Perinçek ayrıca kitabın başına, Marksist önderlerin yazdıklarını bir sisteme sokarak onlara göre bir Özet Türkiye Tarihi ekledi. 20. yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu'nun despotik ve yarı-sömürge karakteri 1908 Jon Türk devriminin niteliği, zaafı, sorunları ve bıraktığı miras Balkanlar'da Osmanlı hakimiyeti, emperyalist çıkar çatışmaları ve milli hareketlerin gelişmesi, Türkiye'nin paylaşılması hedefi ve Birinci Dünya Savaşı, Milli Kurtuluş Savaşı, Kemalist Devrim, Kurtuluş Savaşı'nın genel karakteri, Sovyet Rusya'nın Kurtuluş Savaşı Türkiye'si ile ilişkileri ve dayanışması, Kemalist devrimin zaafı, Türkiye'de sosyalist ve işçi hareketi, Milli Kurtuluş Savaşı sonrasında emperyalist komplolar ve Boğazlar sorunu, Hitler Almanyası ile ilişkiler, İkinci Dünya Savaşı, Bayar-Menderes rejimi.

DOĞU PERİNÇEK
**Lenin Stalin Mao'nun
Türkiye Yazıları**

Geliştirilmiş 2. Baskı

1998 15.000 TL

Tek isteklerde ederi kadar posta pulu gönderiniz.

**KAYNAK
YAYINLARI**

Nuruosmaniye Cad. 19/3 34410 Cagaloglu/Istanbul Tel: 513 83 52-53 - 513 96 76

Kurtuluş Yasta Değil, Kavgada!